

Handlingsprogram/ økonomiplan 2024- 2027 Budsjett 2024

Formannskapetets innstilling

KONGSVINGER
KOMMUNE

Innledning.....	4
Bærekraftig økonomi.....	7
Budsjettvedtak	14
Strategisk retning	26
Kommunale planoppgaver 2024-2027.....	35
Klimabudsjett	36
Organisasjon og medarbeidere	46
HR Nøkkeltall	48
Organisasjonskart.....	50
Driftsbudsjett.....	52
Befolkningsutvikling	57
Investeringsbudsjett.....	59
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	63
Kommunens tjenesteområder	77
HR og organisasjon	77
Miljø og samfunn.....	87
Oppvekst og læring	121
Helse og mestring.....	136
Økonomi og regionale tjenester	163
Gebyrliste	170

Innledning

Kommunedirektørens forord

Et budsjett med fokus på å tilpasse tjenestene til kommunens økonomiske rammer, lovpålagte kjerneoppgaver og endring i demografi og befolkningssammensetning

Urolige tider

Kommuneøkonomien er under sterkt press og det er særdeles krevende å få kjente inntekter og utgifter til å henge sammen i budsjettforslaget for 2024 og økonomiplanen for 2025-27. Vi kjenner alle på at vi er inne i en urolig tid i Europa og i verden, der konflikt og krig preger de fleste medieoverskriftene. Dette påvirker oss som enkeltpersoner og vi blir sterkt preget av alle de menneskelige skjebnene og lidelsene slike konflikter skaper. Kongsvingersamfunnet har tatt imot flyktningene fra Ukraina med åpne armer, og har virkelig bidratt i den nasjonale dugnaden. Det er nå signaler på at flyktningestrømmen fra Ukraina tiltar, og vi må være berett på å bidra mer inn mot denne og andre konflikter som medfører at mennesker legger på flukt. I urolige tider blir vi også som kommune og som enkeltpersoner, påminnet om at beredskap, egenberedskap og årvåkenhet, er viktig i et åpent og tillitsbasert samfunn.

Dette påvirker også kommuneøkonomien. Vi er inne i en «dyrtid» der blant annet varer, tjenester og renter, er på et langt høyere nivå enn for bare ett år siden. Det er også knyttet usikkerhet til energisikkerheten og ikke minst flyktningesituasjonen. Vårt handlingsrom er betydelig svekket når vi nå går inn i neste handlingsplanperiode.

Positiv utvikling

Selv om vi er inne i en tid med store utfordringer fortsetter Kongsvingersamfunnet den gode utviklingen både med tanke på nye næringsetableringer og nye innbyggere. Så langt i 2023 har folketallet i Kongsvinger økt med 138 personer, og vi er nå 18104 innbyggere. Blir spennende å se om denne utviklingen fortsetter inn i 2024?

Dette er en ønsket vekst som ikke har kommet av seg selv, men som er resultatet av langsiktig arbeid gjennom flere år. Folketallet vil være en viktig pekepinn på om vi lykkes med å etablere et bærekraftig samfunn som tar steget inn i fremtiden.

Utvidelse av høgskolen og etableringen av forskningssenteret i Kongsvinger betyr mye for kommunen og regionen, både i form av rekruttering og kompetanse, samt innovasjon og utvikling av næringslivet. Senteret blir en nasjonal spydspiss innen bærekraft og digitalisering, og det skjer her – midt i Norges grønne hjerte!

Kommunebarometeret viser at Kongsvinger kommune leverer meget gode tjenester til sine innbyggere. Vi har de fire siste årene ligget blant de 20 % beste kommunene landet. Analyser knyttet til disse resultatene viser også at det er en sterk sammenheng mellom god kvalitet og effektive tjenester til lave kostnader. Kongsvinger kommunes budsjett for 2024 er på 1,85 mrd kr og skal sørge for at kommunens mer enn 1300 ansatte leverer gode, forsvarlige og fremtidsrettede tjenester tilpasset alle de over 18 000 innbyggerne.

Kommunen som klimapådriver

Klimabudsjettet 2023-2026 er Kongsvingers andre klimabudsjett og det første som er fullt ut integrert i Handlings- og økonomiplanen. Kongsvinger kommune har store ambisjoner innen klima, noe som gjenspeiles i tiltakene. Kongsvinger kommune bidrar i arbeidet med å redusere utslippene av klimagasser. Vi kan blant annet bidra som lokal planmyndighet, eier av bygg og anlegg, grunneier, innkjøper, tjenesteleverandør, politisk aktør og samfunnsutvikler. De valgene den enkelte innbygger tar hver dag er avgjørende for Kongsvingers samlede klimafotavtrykk.

Kontinuerlig omstilling

Kommunen har de siste 4 årene hatt stort fokus på omstillingsarbeid. Dette har gitt resultater i store innsparinger og forbedringstiltak gjennom blant annet nye måter å jobbe på og nye digitale løsninger. For å nå målene vi har satt oss, og for å møte demografiutfordringene, må vi i årene som kommer intensivere jakten på de smarte løsningene i det kontinuerlige omstillings- og forbedringsarbeidet vårt. Det vil ikke være nok hender eller penger til å fortsette driften innen spesielt helsesektoren på samme måte som vi gjør i dag. Vi må ligge i forkant og tilpasse driften og tjenestene til fremtidens behov.

Inneværende år har det vært gjennomført en omfattende KOSTRA gjennomgang innen 10 ulike kostnadsområder der vi mener det finnes potensiale for effektivisering. Dette har gitt nyttig kunnskap inn mot budsjettarbeidet i år, samtidig som det må jobbes videre med flere av de foreslåtte tiltakene for å få full oversikt over konsekvenser og effekt.

Investeringer

I denne 4 årsperioden legges det opp til å investere til sammen 585 mill kr, hvorav flomvern Gjemselund, rehabilitering av Kongsbadet, oppgradering Rådhuset, oppgraderinger ved Roverudhjemmet, utvidelse av institusjonsplasser, universell utforming av skoler og satsing på grønn lokal energiproduksjon (solceller etc.), utgjør de større investeringstiltakene.

Kommunens disposisjonsfond utgjør 350 mill. kr. I økonomiplanperioden legges det opp til å benytte 100 mill. kr av disse midlene til egenfinansiering av nye investeringstiltak. Dette vil redusere behovet for låneopptak i perioden, samtidig som vi også reduserer kommunens buffer for uforutsette utgifter.

Budsjettforslaget for 2024 og økonomiplanen for 2025-27 legger opp til et netto driftsresultat på 1,2 mill kr for 2024, stigende til 5,7 mill kr i 2027. Det betyr at vi ikke vil nå målkravet om 1,75 % netto driftsresultat i denne perioden. Budsjettet er meget stramt, samtidig som det vil være både utfordringer og muligheter i et stort budsjett på 1,85 mrd kr.

Innretningen på budsjettet og økonomiske forutsetninger

Budsjettforslaget har fokus på vår lovpålagte tjenesteproduksjonen ut til innbyggerne, der vi er nødt til å ta i høyde for endringer innen demografi og befolkningssammensetning. Kongsvinger er en skattesvak kommune i landssammenheng, og blir bare delvis tilgodesett gjennom inntektsutjevningen. Det betyr at vi må levere 100 % tjenester med 94 % inntekter. Det er over tid krevende, og spesielt nå der handlingsrommet er under sterkt press.

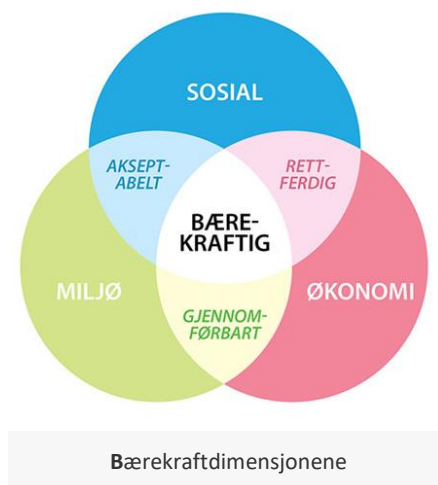
Vi har en organisasjon og en drift som har lave kostnader innen spesielt helse og administrative tjenester, samtidig som vi bruker betydelige midler til næringsutvikling, tilskudd til barn og unge, kultur og idrett. Dette er en ønsket prioritering og viktige bidrag for å motvirke utfordringene innen folkehelse og utenforskap, men det er også viktig å finne riktig nivå slik at det ikke går på bekostning av kjerneoppgavene. Dagens utfordringsbilde krever mer av organisasjonen vår, og vi må se på mulighetene vi har for å utvikle tjenestene våre innen blant annet:

- Tidlig innsats
- Utenforskap
- Samarbeidet mellom næringsliv, academia og kommunene i regionen
- Høyskolesenteret og Science Park

Bærekraftig økonomi

“I årene fremover står Norge overfor både nye og kjente utfordringer. I tiårene som kommer vil det stå færre i yrkesaktiv alder bak hver pensjonist. Statens utgifter vil gå opp, uten at inntektene øker like mye. Samtidig skal vi gjennomføre det grønne skiftet. Å ta vare på og sikre velferdssamfunnets bærekraft – sosialt, klimamessig og økonomisk – er derfor vesentlig for at Norge fortsatt skal være et godt land å bo i”. Slik starter regjeringens perspektivmelding for 2021. Og slik utfordres også Kongsvingers kommune på alle plan de kommende årene. I tillegg til disse utfordringene påvirker pågående kriger både i Ukraina og på Gaza, prisvekst, renteendringer og råvareetterspørsel. Samt at rekrutteringsutfordringene utfordrer oss. Beholde nåværende arbeidskraft er viktigere enn noen gang.

Kommunen må forberede kongsvingersamfunnet på fremtiden. Dette handler om å ta vare på kjernevirksomheten og tilpasse seg i takt med befolkningsendringene. Omstilling og omstrukturering av virksomheten vil være helt sentralt for å kunne skjerme kjerneoppgavene. Rettighetsamfunnet og normer binder opp vesentlig deler av inntekten. Noe som innebærer at kommunen på andre områder må ned med forbruket og man må skape mer for mindre penger. Tydelige mål og strategier for å kunne prioritere vil være avgjørende, og det krever handlekraft for å gjennomføre nødvendige forandringer. “ Å si nei til noe, vil innebære å si ja til noe annet.” Oppgaver må løses annerledes, utfordringene med å få tak i ansatte med riktig kompetanse, samt penger vil være knapphetsfaktorene framover. Kommunen har behov for økonomisk bærekraft for å møte fremtiden, samt sosial og miljømessig bærekraft. Ivaretagelse av dagens innbyggere og beholde de kommunen har, er vesentlig for fremtiden. En attraktiv arbeidsplass og bostedskommune vil gi muligheter for riktig kompetanse på tjenestetilbudet og bevare innbyggertallet.

Kongsvinger kommune har som de fleste andre kommuner en krevende økonomi i denne planperioden. Innbyggerenes forventninger, endringer i eksterne rammebetingelser og befolkningssammensetningen stiller krav til en effektiv tjenesteproduksjon samtidig som aktivitetsnivået må tilpasses kommunens inntektsnivå. I tillegg kommer ønske om å utvikle Kongsvinger til en attraktiv kommune for økt bosetting og vekst. I budsjett 2024 og i planperioden har kommunen store utfordringer med å skape handlingsrom, fordi et forsvarlig tjenestetilbud skal ivretas. Netto driftsresultat er like i overkant av null i starten av planperioden dette gjør at kommunen er sårbar for endringer, og risikoen i budsjettet har økt betraktelig. Det vil kreve mye av organisasjon for å holde dette budsjettet.

Kommunens økonomiske handlingsregler

I henhold til langsiktig planlegging og bærekraft, så har kommuneloven krav til finansielle måltall for kommunen. Tabellen nedenfor viser de økonomiske handlingsregler kommunestyret har vedtatt, og hvordan disse følges i denne økonomiplanen.

	Nivå	R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	>1,75 %	2,5 %	-1,4 %	0,1 %	0,7 %	1,0 %	0,3 %
Formålgjeld i % av brutto driftsinntekter	<80,0 %	76,5 %	81,9 %	75,7 %	78,0 %	78,3 %	77,2 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	>8,0 %	22,8 %	20,6 %	17,6 %	17,0 %	16,6 %	15,5 %

Som tallene viser er det kun handlingsregelen som omfatter netto driftsresultat som ikke er innenfor det målet som er satt i denne planperioden. Dette er ikke en bærekraftig vei å fortsette på, og signaliserer at kommunen må gjøre større endringer i planperioden. Formålgjeld ligger litt over i 2023, men kryper så vidt under resten av planperioden. Disposisjonsfond ligger godt over vedtatt mål, men går nedover da det brukes mer enn det avsettes.

Økonomiplanens usikkerhet

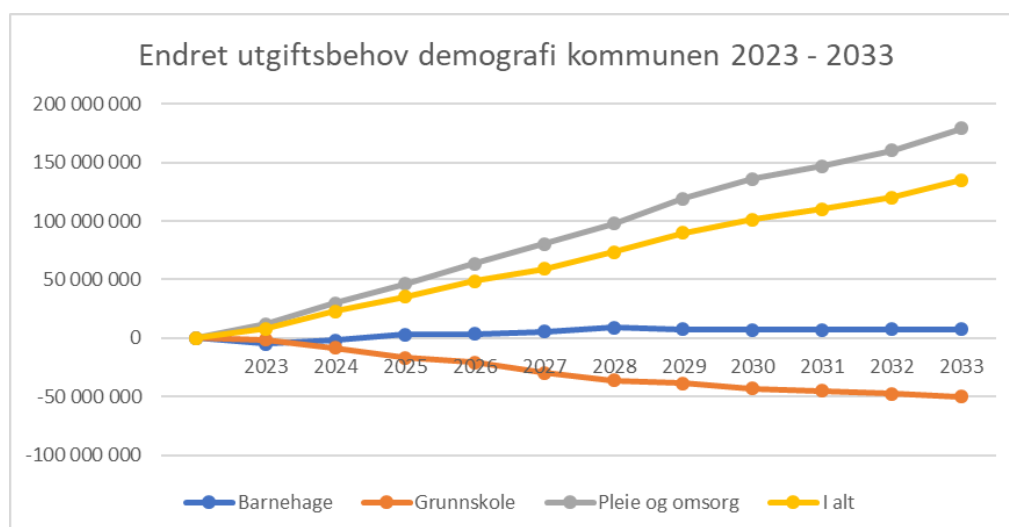
Kommunen må planlegge sin økonomi under betydelig usikkerhet, da den har begrenset påvirkning på sine rammebetingelser. Kommuneloven setter klare krav til en forsvarlig økonomiforvaltning, samtidig som behovet for tjenester kan synes større enn tilgangen på ressurser. Driftsrammene er stramme og det er mange uløste utfordringer på kommunalområdene. Enhetene opplever at kommende års budsjetter setter store krav til effektivisering og prioritering. På flere områder øker utgiftene uten at det gis fullstendig budsjettmessig kompensasjon. I tillegg er det knyttet usikkerhet til flere store utgiftsposter som blant annet renteutgifter, strømutfgifter, lønnsoppgjør, ressurskrevende brukere, tilskudd til private barnehager og barnevern.

Endringer i demografien

I forhold til 2013 har kommunen hatt en nedgang i barn i grunnskolealder (6-15 år) med 17 stk. Utviklingen siden 2020 har vært positiv, med en økning på 18 stk. SSB's framskrivning med alternativet MMMM viser at det de 10 neste årene i denne aldersgruppen vil bli en nedgang på til sammen 270 stk. Når det gjelder eldre over 80 år så har det de siste 10 årene vært en økning på 173 personer totalt. Befolkningsframskrivningen med alternativet MMMM viser at økningen vil fortsette med i snitt 71 personer per år, totalt en økning på 714 personer fram til 2033.

Dette har medført at inntektene knyttet til barn og unge har gått ned, samtidig som kommunen i stor grad har opprettholdt den samme kostnaden og prioritering til denne aldersgruppen. Når det gjelder den eldre befolkningen har antallet eldre økt, mens inntektene totalt sett har stått stille på grunn av nedgang i barnetall og økt eldre på samme tid. Den samme trenden ser en prognosert fram i tid.

Grafen viser et behov som vil endre seg i kommunens tjenesteområder. Antall barn (0-15 år) vil i denne planperioden reduseres med 209, samtidig som antall eldre over 80 år øker med 714. Inntektsmessig vil det si at kommunen ikke vil få vekst i inntektene med bakgrunn i endringer i befolkningssammensetningen som dekker utgiftsbehovet. Uten endringer i dagens tjenestetilbud vil økonomien etter hvert kollapse. Behovet for tjenester vil være større enn det kommunen har midler til å dekke etter dagens inntektssystem og etter dagens innretning på tjenestetilbudet. Kommunen må dekke de økonomiske konsekvensene av nedgangen i antall barn selv, og det stiller store krav til omstilling som strukturelle endringer, nye effektive arbeidsformer og tilbud som må reduseres.

Kostraanalyse og prioritering

Kommunen har behov for å sette fokus på kjernevirksomheten for å møte fremtiden. Inntektssystemet definerer kjernevirksomhet som barnehage, grunnskole, pleie og omsorg, sosialtjenesten, administrasjon, kommunehelse, landbruk og barnevern. Det vil være avgjørende for det framtidige tjenestetilbudet til innbyggerne at kommunen fokuserer på ivaretagelse av kjernevirksomheten. Det innebærer å dimensjonere tilbudet mer riktig etter inntektsforutsetningene, samt tilpasse oppgavene som løses utenfor kjernevirksomheten på et annet nivå enn i dag, men som er godt nok. Kongsvinger har kun inntekter på ca 94 % av landsgjennomsnittet. Med kommunens befolkningssammensetning framover vil det bli satt større press på denne prioriteringen. Det kreves omprioritering av midler framover for å tilpasse tjenestetilbudet til befolkningen.

Kostra viser at det er noen områder det ligger et potensielt handlingsrom i, når vi sammenligner kommunens kostratall med gjennomsnittet i kostragruppe 7.

Formål	Teoretisk handlingsrom i mill.	Samfunn	Oppvekst	Helse	Admin
- 202 Grunnskole	6,3		6,3		
- 223 Skoleskys	1,4		1,4		

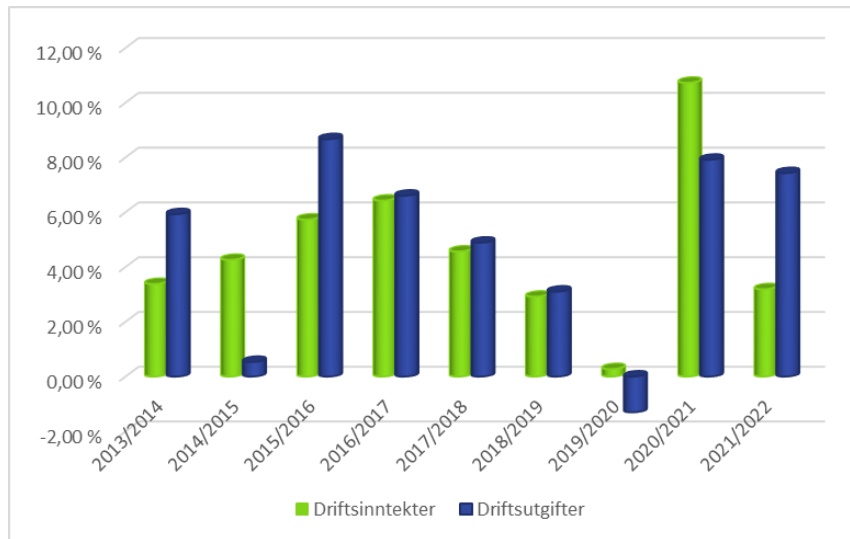
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	7,9			7,9	
- 244 Barnevernstjeneste	4,8		4,8		
- 251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	5,9		5,9		
- 252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet	3,7		3,7		
- 201 Førskole	7,6		7,6		
- 233 Annet forebyggende helsearbeid	3,5			3,5	
- 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	12,1	12,1			
- 243 Tilbud til personer med rusproblemer	5,4			5,4	
- 276 Kvalifiseringsordningen	2,4	2,4			
- 231 Aktivitetstilbud barn og unge	0,7	0,7			
- 370 Bibliotek	1,3	1,3			
- 373 Kino	0,9	0,9			
- 377 Kunstformidling	1,0	1,0			
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	8,2	8,2			
- 385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	1,1	1,1			
- 386 Kommunale kulturbygg	1,3	1,3			
- 301 Plansaksbehandling	2,3	2,3			
- 302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering	0,9	0,9			
- 365 Kulturminner	0,3	0,3			

- 100 Politisk styring	0,7				0,7
- 110 Kontroll og revisjon	0,7				0,7
- 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	5,4	5,4			
- 338 Forebygging av branner og andre ulykker	1,3	1,3			
- 339 Beredskap mot branner og andre ulykker	8,5	8,5			
- 265 Kommunalt disponerte boliger	6,2	6,2			
- 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	0,3	0,3			
- 332 Kommunale veger	4,3	4,3			
- 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	5,5	5,5			
- 329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	1,2	1,2			
	113,1	65,2	29,7	16,8	1,4

Enkelte områder er undersøkt nærmere for å finne mer handlingsrom. Et konsulentfirma har vært inne og jobbet med temaet, og har levert en rapport høsten 2023. Dette har gitt nyttig kunnskap inn mot budsjettarbeidet i år, samtidig som det må jobbes videre med flere av de foreslåtte tiltakene for å få full oversikt over konsekvenser og effekt. Dette arbeidet vil pågå utover våren 2024.

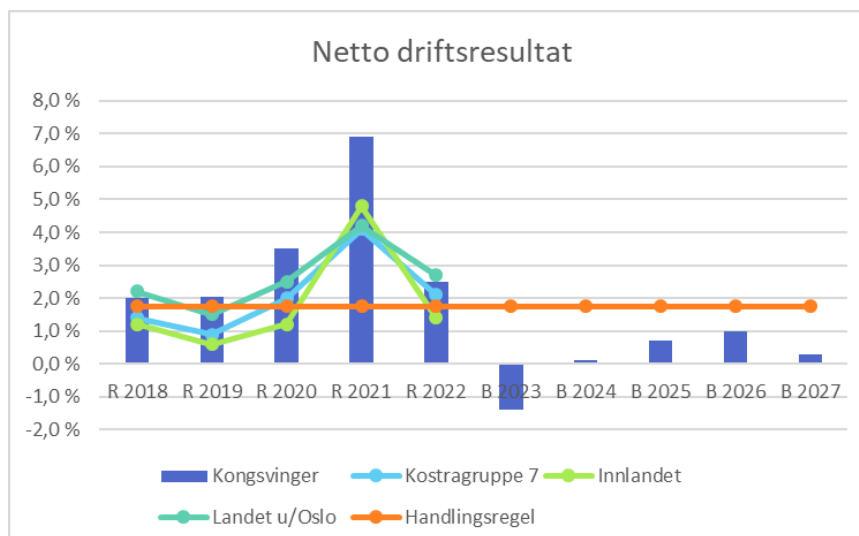
Utgifts- og inntektsvekst

Kommunen har de siste årene hatt en høyere vekst i utgifter enn i inntekter. Unntaket er 2020 og 2021 hvor koronapandemien medførte reduserte utgifter og staten kompenserte for spesifikke koronakostnader. Lavere aktivitet på flere av driftsområdene grunnet pandemien, og store engangsinntekter i 2021 er årsak til avvikene for disse to årene. For i 2022 hadde kommunen høy økningen i utgifter i forhold til inntekter. En så høy økning i driftsutgifter kan ikke fortsette i årene framover. Trenden med så mange nye tiltak må snus hvis vi skal oppnå en bærekraftig økonomi. Det må arbeides for at utgiftsveksten forblir lavere enn inntektsveksten.

Netto driftsresultat

Kommunens økonomiplan mangler mye for å få et netto driftsresultat på 1,75 %, tilsvarende 31 mill. kr, i 2024, 27 mill. kr i 2027. Dette er et vedtatt måltall og en anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg at kommunene skal ligge på. Dette for at kommunen skal kunne håndtere svingninger og ha egenkapital til investeringer. Se netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter nedenfor.

Investeringer

I planperioden er det vedtatt et investeringsnivå tilsvarende 605 mill. kr. Dette utløser i perioden 2024-27 et låneopptak på 205 mill. kr, samt at det er vedtatt 100 mill. kr i egenfinansiering. Investeringene fører til økte renter og avdrag på anslagsvis totalt 67 mill. kr i planperioden i forhold til dagens nivå. Renter utgjør 39 mill. kr.

Det er investeringer som er under utredning som ikke er tatt med i planperioden. Hvis noe av dette skal realiseres må det frigjøres midler til å dekke ytterligere renter og avdrag, og med en stigende rente så byr dette på betydelige utfordringer. Med varslede behov for institusjonsplasser med økning i antall eldre, så vil enhver krone som bindes opp framover medføre at dette ikke kan gjennomføres.

Budsjettvedtak

F-sak 089/23 Budsjett 2024 og Handlingsprogram/Økonomiplan 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til INNSTILLING

1. Budsjett og økonomiplan 2024-2027

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 for Kongsvinger kommune godkjennes, med de føringer og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av digitalt budsjett og dokument.

2. Driftsrammer

- a) Driftsbudsjett for 2024 vedtas i samsvar med 1A bevilgningsoversikt drift.
- b) Netto bevilgninger til tjenesteområdene vedtas i samsvar med formannskapetets innstilling i 1B bevilgningsoversikt drift, og vedtas netto på kommunalområde.
- c) Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd, lønnsreserven og pensjonsendringer på de enkelte tjenesteområdene.

3. Bundne driftsfond

Kommunestyret vedtar i henhold til Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv § 5-4 1. ledd en netto avsetning til bundne driftsfond som vist i 1A bevilgnings skjema drift. Kommunedirektøren gis fullmakt til å bruke av og avsette til bundne fond i forbindelse med årsavslutningen.

4. Investeringer

Investeringsrammer i investeringsbudsjettet for 2024 vedtas i samsvar med formannskapetets innstilling i 2A bevilgningsoversikt investering og 2B bevilgninger investeringer.

5. Driftstilskudd

- a) Kommunestyret vedtar en overføring til Revisjon Øst IKS med 2,261 mill. kr i 2024.
- b) Kommunestyret vedtar en overføring til Konsek Øst IKS med 0,432 mill. kr i 2024. Det bevilges også 0,283 mill. kr til kontrollutvalget.
- c) Kommunestyret vedtar et driftstilskudd til Kongsvinger kirkelige fellesråd med 10,805 mill. kr i 2024. Ønske om økt budsjetttramme til dekning av økte strømkostnader og bortfall av inntekter for kremasjoner imøtekommes ikke så lenge fellesrådet har midler på disposisjonsfond.
- d) Kommunestyret vedtar et driftstilskudd til Glåmdal Brannvesen IKS med 27,258 mill. kr i 2024.

e) Kommunestyret vedtar et tilskudd til Interkommunalt politisk råd - Regionrådet med, kr 30,- per innbygger totalt 0,543 mill kr. i 2024.

6. Låneoptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneoptak:

- a) Lån til finansiering av egne investeringer inntil 47,7 mill. kr.
- b) Startlån fra Husbanken til videre utlån inntil 60 mill. kr.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

7. Gebyrregulativ

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for 2024 vedtas i henhold til foreslått betalingsregulativ. Nye gebyrer, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1. januar 2024 dersom ikke annet er fastsatt.

Eiendomsgebyr som eiendomsskatt, feiing og renovasjon fordeles over 12 terminer i året.

8. Kassakreditt

Kassakreditten opprettholdes med inntil 50 mill. kr, som en sikkerhet i forhold til svingninger i likviditeten.

9. Eiendomsskatt

- a) I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 videreføres eiendomsskatten til å gjelde i hele kommunen.
- b) Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med seks syvendedeler i 2024.
- c) Generell skattesats og eiendomsskatt for næring settes til 4,2 ‰. For bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 4,0 ‰ og for ubebygde tomter 6,2 ‰. Skattesatsen på det særskilte grunnlaget er 2,2 ‰
- d) I henhold til eiendomsskattelovens § 7 a og b fritas eiendommer i henhold til vedlagte oversikt.
- e) Eiendomsskatten betales i tolv terminer i skatteåret.
- f) Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

10. Disposisjonsfond

Det vedtas bruk av disposisjonsfond med kr 25,0 mill. kr. til finansiering av investeringer.

22.11.2023 Formannskap

Behandling

Nytt fellesforslag fra Ap, PP og SV, fremmet av Paul Inge Tønseth, Ap:

Kommunedirektørens forslag legges ut på høring.

Votering:

Fellesforslaget fra Ap, PP og SV ble enstemmig vedtatt.

FS - 089/23 Vedtak

Kommunedirektørens forslag legges ut på høring.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-593 015	-623 319	-644 559	-694 322	-695 724	-695 736	-695 761
Inntekts- og formuesskatt	-610 426	-574 076	-566 904	-612 305	-612 305	-612 305	-612 305
Eiendomsskatt	-44 604	-44 246	-44 246	-56 893	-59 658	-62 658	-65 658
Andre generelle driftsinntekter	-31 791	-29 889	-46 169	-70 380	-70 374	-70 374	-70 374
Sum generelle driftsinntekter	-1 279 836	-1 271 530	-1 301 878	-1 433 900	-1 438 061	-1 441 073	-1 444 098
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 171 639	1 174 929	1 243 899	1 312 323	1 310 263	1 309 163	1 321 638
Avskrivninger	58 821	59 290	59 290	59 290	59 290	59 290	59 290
Sum netto driftsutgifter	1 230 460	1 234 219	1 303 189	1 371 612	1 369 552	1 368 452	1 380 927
Brutto driftsresultat	-49 376	-37 311	1 311	-62 287	-68 508	-72 620	-63 170
Renteinntekter	-16 852	-14 026	-28 926	-30 000	-29 800	-27 600	-24 000
Utbytter	-246	-350	-350	-350	-350	-350	-350
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	35 421	66 109	80 967	100 539	93 246	88 740	86 884
Avdrag på lån	46 772	50 370	46 370	50 155	51 385	52 096	54 178
Netto finansutgifter	65 095	102 103	98 061	120 344	114 481	112 886	116 712
Motpost avskrivninger	-58 821	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290
Netto driftsresultat	-43 102	5 503	40 083	-1 233	-13 317	-19 024	-5 748
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	24 768	25 000	2 862	25 000	25 000	25 000	25 000
Avsetninger til bundne driftsfond	13 899	1 662	1 662	2 965	2 965	2 965	2 965
Bruk av bundne driftsfond	-18 375	-3 289	-2 958	-2 287	-2 287	-2 287	-2 287
Avsetninger til disposisjonsfond	26 140	8 573	0	555	12 639	18 346	5 070
Bruk av disposisjonsfond	-3 330	-37 448	-41 648	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	43 102	-5 503	-40 083	1 233	13 317	19 024	5 748
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
HR og organisasjon	34 934	39 763	41 773	41 724	42 543	41 543	42 543
Miljø og samfunn	220 684	225 233	255 359	239 099	237 499	237 399	233 749
Oppvekst og læring	414 320	411 326	447 108	451 548	447 164	447 164	442 289
Helse og mestring	510 106	492 718	547 759	547 348	545 226	545 226	565 226
Økonomi og regionale tjenester	47 985	54 807	60 464	57 457	57 484	57 484	57 484
Sentrale utgifter/inntekter	-58 211	-50 762	-110 077	-24 431	-19 231	-19 231	-19 231
Sum bevilgninger drift, netto	1 169 818	1 173 085	1 242 386	1 312 745	1 310 685	1 309 585	1 322 060
Herav:							
Overføring til investering	3 059	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	13 495	1 446	1 446	2 709	2 709	2 709	2 709
Bruk av bundne driftsfond	-18 375	-3 289	-2 958	-2 287	-2 287	-2 287	-2 287
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 171 639	1 174 929	1 243 899	1 312 323	1 310 263	1 309 163	1 321 638

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	245 683	125 924	155 924	109 271	158 718	252 717	64 391
Tilskudd til andres investeringer	1 485	800	2 480	1 050	2 700	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 425	3 523	6 061	4 055	4 055	4 055	4 055
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	250 593	130 247	164 465	114 376	165 473	256 772	68 446
Kompensasjon for merverdiavgift	-37 760	-22 465	-25 409	-18 074	-29 384	-49 763	-12 848
Tilskudd fra andre	-464	0	-1 300	-19 300	-24 850	-128 400	0
Salg av varige driftsmidler	-2 059	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-20	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-850	-150	-150	-150	-150	-150	-150
Bruk av lån	-181 284	-79 109	-128 683	-47 797	-82 034	-49 404	-26 393
Sum investeringsinntekter	-222 437	-101 724	-155 542	-85 321	-136 418	-227 717	-39 391
Videreutlån	44 160	60 000	90 609	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av lån til videreutlån	-44 160	-60 000	-90 609	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	20 617	21 000	21 000	22 000	23 000	24 000	25 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-27 300	-21 000	-21 000	-22 000	-23 000	-24 000	-25 000
Netto utgifter videreutlån	-6 683	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-24 768	-25 000	-2 862	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	6 721	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-3 425	-3 523	-6 061	-4 055	-4 055	-4 055	-4 055
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-21 473	-28 523	-8 923	-29 055	-29 055	-29 055	-29 055
Frempført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Inventar, utstyr og ikt								
HR og org - inventar og utstyr	0	500	500	0	0	0	0	0
Samfunn - inventar og utstyr	122	450	450	910	2 200	0	5 410	8 520
IKT Samfunn og miljø	0	0	0	1 250	0	0	0	1 250
IKT Investeringer Helse og mestring	0	0	0	728	430	0	0	1 158
IKT Investeringer HR- og org. - kommunikasjon	0	0	0	466	1 000	1 000	1 000	3 466
Oppvekst - inventar og utstyr	219	2 065	2 065	1 629	0	0	0	1 629
IKT oppvekst og læring	589	1 315	1 315	900	1 657	1 317	1 081	4 955
Lekeapparater oppvekst	24	1 259	1 259	0	0	0	0	0
Helse - inventar og utstyr	986	2 120	2 120	1 838	431	400	100	2 769
Inventar og utstyr ny sykehjemsavdeling	0	1 400	1 400	0	0	0	0	0
Investeringer IKT	2 003	3 995	1 000	0	0	0	0	0
Smart-kommune	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0
Kultur og fritid	433	620	620	0	0	0	0	0
Lekeapparater oppvekst	502	0	0	0	0	0	0	0
Sum Inventar, utstyr og ikt	4 878	14 724	11 729	7 721	5 718	2 717	7 591	23 747
Sentrumsutvikling								
Storgata - Brugata	785	11 000	5 000	17 000	0	0	0	17 000
Kongsvinger bru - belysning	0	0	2 400	0	0	0	0	0
Byrom- og byutviklingsprosjekter	0	2 000	2 000	3 000	4 000	3 000	3 000	13 000
Brannsikring Øvrebøen	0	0	0	1 000	1 000	0	0	2 000
Sum Sentrumsutvikling	785	13 000	9 400	21 000	5 000	3 000	3 000	32 000
Veger/parkering								
Askeladdvegen - Bukkene Bruses veg	0	0	0	4 000	0	0	0	4 000
Opprustning etter VA	2 706	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Standardheving veg	2 650	4 000	4 000	3 000	5 000	5 000	5 000	18 000
Tiurvegen	401	0	0	0	0	0	0	0
Bekkelukking - Langelandshjemmet	1 654	0	0	0	0	0	0	0
Utbedring veilys	2 446	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Sykkelby, trafiksikkerhet, snarveger	965	2 000	2 000	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Øvre Langelandsveg - bussholdeplass	1 200	0	0	0	0	0	0	0
Skulpturpark ved Larssonbygget	333	0	0	0	0	0	0	0
Overvannshåndtering (investering)	0	1 000	1 000	1 000	0	1 000	0	2 000
Prosjektledelse investeringer Næring og miljø	0	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	5 600
Langeland skole - parkering - kiss and ride	0	0	0	4 000	0	0	0	4 000
Sum Veger/parkering	12 354	11 900	11 900	19 900	12 900	13 900	12 900	59 600
Flomsikring								
Flomverk på Gjemselund	408	35 000	3 000	500	30 000	20 000	0	50 500
Flomskader Sæter	0	0	0	1 000	0	0	0	1 000
Sum Flomsikring	408	35 000	3 000	1 500	30 000	20 000	0	51 500
Næringsutvikling								
Klettavegen (investering)	0	1 000	500	1 500	5 000	0	0	6 500

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Infrastruktur Stømner industriområde	1 195	0	1 400	10 000	5 000	0	0	15 000
Føsker-Kletta industriområde	1 084	0	0	0	0	0	0	0
Sum Næringsutvikling	2 279	1 000	1 900	11 500	10 000	0	0	21 500
Boligutvikling								
Kommunale boligtomter (investering)	0	5 000	500	6 000	0	0	0	6 000
Holt (Kobbl utvikling AS)	0	0	0	0	10 000	0	0	10 000
Sum Boligutvikling	0	5 000	500	6 000	10 000	0	0	16 000
Vassdragsanlegg								
Revurdering av dammer	433	0	0	0	0	0	0	0
Sum Vassdragsanlegg	433	0	0	0	0	0	0	0
Kjøp/salg eiendommer								
Kjøp og salg av andre eiendommer	91	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kjøp/salg eiendommer	91	0	0	0	0	0	0	0
Diverse bygg og anlegg								
Universell utforming bygg ENØK	288	1 950	1 500	700	200	200	200	1 300
Brannsikkerhet kommunale bygg	693	1 850	2 700	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Oppgraderinger bygg	2 741	1 000	1 290	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Adgangskontroll	3 623	1 980	1 980	1 750	1 000	1 000	1 000	4 750
Fremtidig prosjektering bygg KKE	499	350	380	350	350	350	350	1 400
Prosjektledelse investeringer KKE	141	2 300	1 300	1 800	1 800	1 800	1 000	6 400
Maskiner og utstyr	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Maskiner og utstyr	773	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	600	4 350
Sum Diverse bygg og anlegg	8 759	11 680	11 400	9 350	8 100	8 100	6 650	32 200
Idrettsbygg og badeanlegg								
Kongsbadet, hovedbasseng, terapi og stupe	66	0	0	0	0	0	0	0
Gjemselund kunstgress bane 1	19 145	0	200	0	0	0	0	0
Kongsbadet - rehabilitering fasade, oppgradering av garderober (investering)	53	5 600	2 875	0	0	0	0	0
Teknisk utstyr i Tråstadhallen	50	0	0	0	0	0	0	0
Kongsbadet, rehabilitering betong og innvendig	0	0	0	0	35 000	0	0	35 000
Sum Idrettsbygg og badeanlegg	19 314	5 600	3 075	0	35 000	0	0	35 000
Sæter								
Sæter	586	0	0	0	0	0	0	0
Områdesikring Sæter	3 059	0	2 000	0	0	0	0	0
Sæter - bygg 9 etterisolering (investering)	0	1 350	0	0	0	0	0	0
Sæter - bygg 4 vinduer og dører (investering)	0	2 650	0	0	0	0	0	0
Div. bygg Sæter	0	0	0	8 000	6 000	0	0	14 000
Sum Sæter	3 645	4 000	2 000	8 000	6 000	0	0	14 000
Sykehjem og omsorgsbygg								
Psykiatriboliger/Aktivitetsbygg	76	0	600	0	0	0	0	0
Skyrud Sykehjem oppgradering bygg/ENØK	5 259	0	4 500	0	0	0	0	0

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Holttunet	26 719	15 000	35 000	3 000	0	0	0	3 000
Hjelpemiddellageret	2 144	0	8 000	0	0	0	0	0
Langelandhjemmet - oppgradering belysning beboerrom, LED-lys (investering)	0	1 000	1 850	0	0	0	0	0
Roverudhjemmet - bergvarme (investering)	0	5 500	9 500	0	0	0	0	0
Utvidelse av antall institusjonsplasser	0	1 000	0	0	0	200 000	0	200 000
SD-anlegg Roverudhjemmet (investering)	0	0	0	3 000	0	0	0	3 000
Gullivegen 1	9 556	0	750	0	0	0	0	0
Langelandhjemmet - oppgradering nødstrøm	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000
Roverudhjemmet - sansehage	0	0	0	0	0	0	9 000	9 000
Roverudhjemmet - nye sykesignaler	0	0	0	3 000	0	0	0	3 000
Roverudhjemmet - ny heis	0	0	0	2 800	0	0	0	2 800
Sum Sykehjem og omsorgsbygg	43 754	22 500	60 200	13 800	0	200 000	9 000	222 800
Skole- og barnehagebygg								
Langeland skole	60 733	0	3 000	0	0	0	0	0
Langeland Skole, nybygg Korridor, opsjon tilbygg	0	0	0	2 000	0	0	0	2 000
Marikollen skole - elevtilpasset skolekjøkken, hev/senk (investering)	0	320	320	0	0	0	0	0
Vennersberg skole - bygningsmessige tilpasninger elevbehov (investering)	0	700	0	0	0	0	0	0
Marikollen skole - bergvarme	3 827	0	1 000	0	0	0	0	0
Marikollen skole - UU-ombygging	0	0	0	0	0	0	1 500	1 500
Langeland skole - UU-ombygging	0	0	0	0	0	0	3 750	3 750
Vinger barnehage - avd.	0	0	0	0	4 000	0	0	4 000
Amundheimet - nytt teknisk rom og ventilasjonsanlegg	0	0	0	0	0	0	10 000	10 000
Langeland skole - rehabilitering gammel del	0	0	0	0	0	0	5 000	5 000
Austmarka skole - ny heis med påbygg utvendig	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Skole- og barnehagebygg	64 560	1 020	4 320	2 000	4 000	0	20 250	26 250
Kulturbygg								
Rådhus teateret, rehabilitering tak	0	0	0	5 000	0	0	0	5 000
Scene U, Heis	0	0	0	2 500	0	0	0	2 500
Rådhus teateret - oppgradering, tilbygg og rehabilitering av fasade	0	0	0	1 000	27 000	0	0	28 000
Sum Kulturbygg	0	0	0	8 500	27 000	0	0	35 500
Administrasjonsbygg								
Rådhuset - kartlegging inneklimateknikk/lyd (HMS-tiltak) (investering)	0	500	500	0	0	0	0	0
Grønn lokal energiproduksjon (solcelle, solfangere)	0	0	0	0	5 000	5 000	5 000	15 000
Sum Administrasjonsbygg	0	500	500	0	5 000	5 000	5 000	15 000
Andre bygg								
Brannstasjonen	79 126	0	36 000	0	0	0	0	0
Sum Andre bygg	79 126	0	36 000	0	0	0	0	0

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Prosjektstruktur mangler								
Investeringer IKT	210	0	0	0	0	0	0	0
Kultur og fritid	859	0	0	0	0	0	0	0
Standardheving veg	4 228	0	0	0	0	0	0	0
Sum Prosjektstruktur mangler	5 297	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	245 683	125 924	155 924	109 271	158 718	252 717	64 391	585 097

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Brandval kirke, utbedring av tak og takrenner	0	0	0	0	2 700	0	0	2 700
Lastebil gravferdsvirksomheten (investering)	785	0	0	0	0	0	0	0
HC-toalett Vinger kirke og utebelysning (investering)	700	0	0	0	0	0	0	0
Austmarka kirke - gressklipper (investering)	0	150	150	0	0	0	0	0
Lundersæter kirke - etablering vannklosett uthuset (investering)	0	100	100	0	0	0	0	0
Lundersæter kirke - navnet minnelund (investering)	0	100	100	0	0	0	0	0
Ausmarka kirke - ny kompaktlaster (investering)	0	450	450	0	0	0	0	0
Vinger kirke - Vanntåkeanlegg	0	0	1 300	0	0	0	0	0
Styringssystem Krematorium	0	0	380	0	0	0	0	0
Vinger kirke - maling 2 takflater	0	0	0	400	0	0	0	400
Brandval kirke - male kirken utvendig	0	0	0	400	0	0	0	400
Brandval kirke - ny gressklipper	0	0	0	100	0	0	0	100
Navnet minnelund Brandval kirke	0	0	0	150	0	0	0	150
Tilskudd til andres investeringer	1 485	800	2 480	1 050	2 700	0	0	3 750

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Kjøp av aksjer Anno Museum	0	0	2 538	0	0	0	0	0
EK-innskudd Klip	3 425	3 523	3 523	4 055	4 055	4 055	4 055	16 220
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 425	3 523	6 061	4 055	4 055	4 055	4 055	16 220

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	250 593	130 247	164 465	114 376	165 473	256 772	68 446	605 067

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-593 015	-623 319	-644 559	-694 322	-695 724	-695 736	-695 761
Innteks- og formuesskatt	-610 426	-574 076	-566 904	-612 305	-612 305	-612 305	-612 305
Eiendomsskatt	-44 604	-44 246	-44 246	-56 893	-59 658	-62 658	-65 658
Andre skatteinntekter	-1 194	-216	-216	-245	-245	-245	-245
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-38 636	-34 138	-50 546	-73 592	-73 586	-73 586	-73 586
Overføringer og tilskudd fra andre	-255 829	-213 847	-218 600	-227 236	-224 650	-224 650	-224 650
Brukerbetalinger	-53 814	-50 834	-48 646	-44 800	-44 800	-44 800	-44 800
Salgs- og leieinntekter	-122 554	-135 423	-135 336	-144 075	-138 375	-137 875	-137 875
Sum driftsinntekter	-1 720 072	-1 676 100	-1 709 054	-1 853 468	-1 849 343	-1 851 855	-1 854 880
Lønnsutgifter	838 569	821 416	858 714	892 196	891 542	891 484	907 458
Sosiale utgifter	181 206	182 635	197 186	213 358	212 897	212 879	212 030
Kjøp av varer og tjenester	483 203	462 718	471 228	517 087	507 855	506 331	507 181
Overføringer og tilskudd til andre	108 945	112 750	123 967	109 270	109 270	109 270	105 770
Avskrivninger	58 821	59 290	59 290	59 290	59 290	59 290	59 290
Sum driftsutgifter	1 670 744	1 638 809	1 710 385	1 791 201	1 780 855	1 779 255	1 791 730
Brutto driftsresultat	-49 328	-37 291	1 331	-62 267	-68 488	-72 600	-63 150
Renteinntekter	-16 852	-14 026	-28 926	-30 000	-29 800	-27 600	-24 000
Utbytte	-300	-370	-370	-370	-370	-370	-370
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	35 426	66 109	80 967	100 539	93 246	88 740	86 884
Avdrag på lån	46 772	50 370	46 370	50 155	51 385	52 096	54 178
Netto finansutgifter	65 047	102 083	98 041	120 324	114 461	112 866	116 692
Motpost avskrivninger	-58 821	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290
Netto driftsresultat	-43 102	5 503	40 083	-1 233	-13 317	-19 024	-5 748
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	24 768	25 000	2 862	25 000	25 000	25 000	25 000
Avsetninger til bundne driftsfond	13 899	1 662	1 662	2 965	2 965	2 965	2 965
Bruk av bundne driftsfond	-18 375	-3 289	-2 958	-2 287	-2 287	-2 287	-2 287
Avsetninger til disposisjonsfond	26 140	8 573	0	555	12 639	18 346	5 070
Bruk av disposisjonsfond	-3 330	-37 448	-41 648	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	43 102	-5 503	-40 083	1 233	13 317	19 024	5 748
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Skjemaet over viser kommunens totale driftsbudsjett fordelt på ulike kontogrupperingsom er i samsvar med KOSTRA. Som tallene viser så er kommunes budsjettramme (brutto driftsinntekter) i 2024 på 1,85 mrd. kr.

Strategisk retning

Kongsvinger kommune - styringsgrunnlag

Kongsvinger kommune er en politisk-demokratisk organisasjon som skal levere tjenester til innbyggerne. Kommunen er således en myndighetsutøver i henhold til gjeldende lover og forskrifter, og skal bidra til utvikling av lokalsamfunnet. Kommunen plikter å følge opp statlige bestemmelser og regionale føringer, og skal samhandle med nabokommuner, organisasjoner og innbyggere for å oppnå ønsket utvikling og vekst. Kommunen er også arbeidsgiver for sine ansatte.

Samfunnsoppdraget kan defineres som de forventninger samfunnet (innbyggerne) har til hva kommunen skal gjøre i forhold til forskning, utdanning, innovasjon og formidling, men også hva kommunen selv ønsker å bidra med for å løse de store utfordringene og mulighetene (verdensbilde).

Oppdraget til Kongsvinger kommune er:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Kommunen skal tilby gode velferdstjenester og fellesgoder til alle sine innbyggere. Innbyggerne skal oppleve Kongsvinger som et trygt og godt sted å bo og leve – enten man er i starten av livet, i midten av livet eller at man er godt voksen.

Verdier - LIVET

Verdigrunnlaget for Kongsvinger kommune gir et bilde av Kongsvinger kommunes menneskesyn opp mot innbyggerne, tjenesteproduksjon og kommunen som arbeidsgiver.

- Livsglede - humor, livsglede og en positiv innstilling
- Inkludering - medvirkning og toleranse
- Verdsetting - respekt, romslighet og raushet
- Engasjement - iver og glød for innbyggerne og et bedre samfunn
- Troverdighet - åpenhet og ærlighet

Visjon

I de neste 20 årene vil kommune-Norge stå overfor store demografiske endringer. I Kongsvinger vil det bli færre yrkesaktive per pensjonist, og det vil bli utfordrende å rekruttere nok nøkkelpersonell innenfor flere kommunalområder. I tillegg til strammere rammer for daglig drift og krav om kontinuerlig forbedring, må Kongsvinger kommune gjøre nødvendige endringer og prioriteringer for å møte dette framtidetsbildet som visjonen gir.

Mye av det som gjøres i dag, skal i fremtiden utføres på en annen måte. Utnyttelse av ny teknologi, samarbeid og koordinering vil være en nødvendighet for å få til nødvendig tverrfaglig utvikling. Kommunen må videreutvikle sin evne til å nyttiggjøre seg av alle de ressursene som finnes (innbyggerne, lag og organisasjoner, brukere, næringslivet, frivilligheten, forskning og akademia).

Kommunen vil være nysgjerrig i forhold til bruk av nye arbeidsmetoder, slik at kommunen kan være en pådriver og tilrettelegger for å utvikle et samfunnet hvor deling- og fellesskapsløsninger er et hovedmål.

Plansystemet

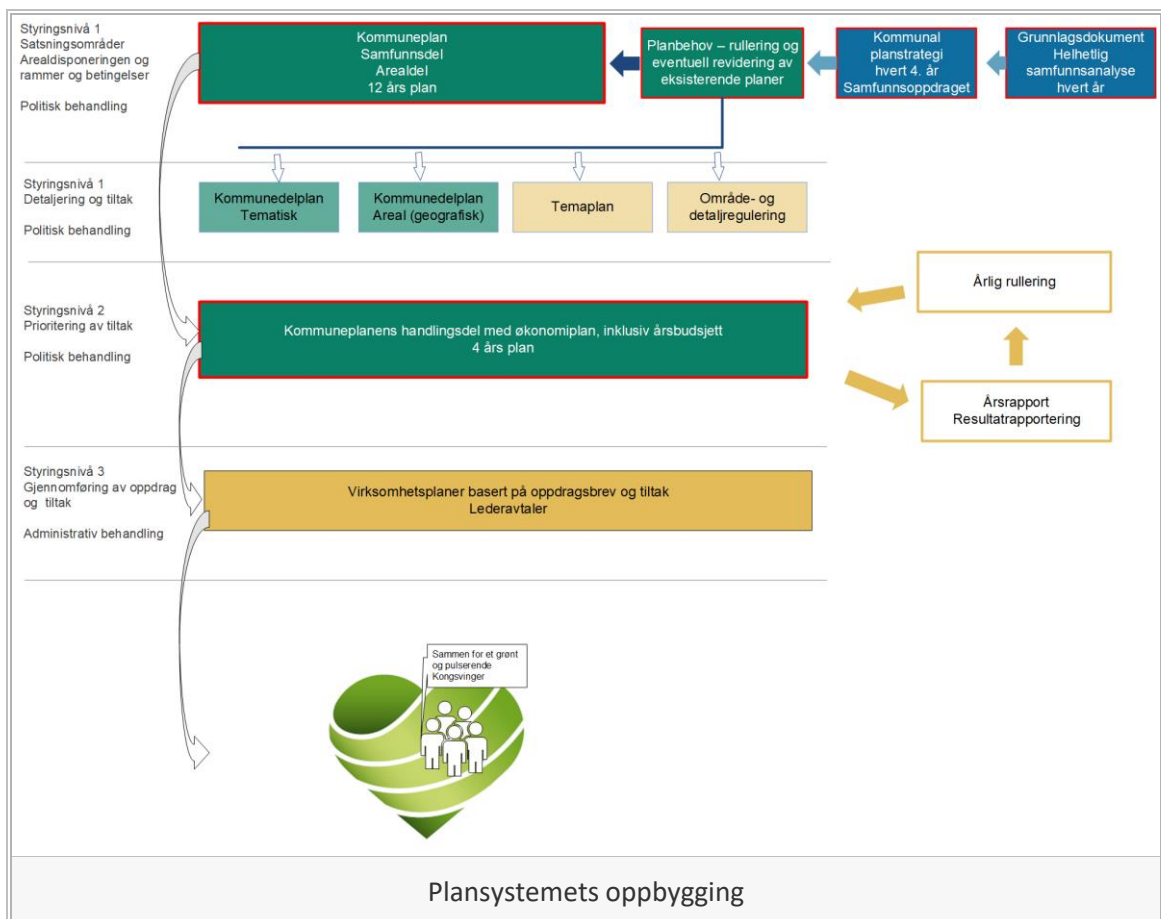
LIVET og Visjonen er nedfelt i kommunes kommuneplan, som er kommunens øverste styringsdokument (2018-2030). Samfunnsoppdraget som er gitt vil være avhengig av både ytre og interne faktorer, og kommuneplanen tok utgangspunkt i det verdensbildet (samfunnsanalysen) som var i 2018 da planen ble utarbeidet. I tillegg til kommuneplanen, utarbeides det hvert fjerde år en kommunal planstrategi. Denne strategien tar utgangspunkt i kommuneplanen, men redegjør i tillegg for de endringer som er skjedd i verdensbildet frem til plantidspunktet. Kommunestyret har vedtatt at man i denne kommunestyreperioden skal legge til grunn en prosess rundt kommuneplanens samfunnsdel slik den er

beskrevet i KS sitt prosjekt «Ny agenda for kommuneplanens samfunnsdel». Intensjonen er gjøre kommuneplanens samfunnsdel til et reelt politisk styringsverktøy ved å sikre vedtak i løpet av første året i kommunestyreperioden. På bakgrunn av oppdatert kunnskapsgrunnlag inviteres kommunestyret inn i en prosess utover vinteren 2024 der det tas stilling til behovet for helt eller delvis rullering av kommuneplanen, eller om den er så robust at den kan videreføres.

En endelig planstrategi vedtas når man ser konturene av samfunnsdelen slik at man får en planstrategi som i best mulig grad speiler retningen på kommuneplanens samfunnsdel.

Det vil være nødvendig å foreta revisjon av enkelte detaljplaner. Gjennom den kommunale planstrategien gis kommunestyret mulighet til å evaluere og vurdere hvilke kommunedelplaner, temaplaner/strategier og arealplaner som bør endres/utarbeides for å nå kommunens overordnede mål.

I den årlige økonomiplanprosessen med handlingsprogram prioriterer kommunestyret hvilke tiltak og satsingsområder som skal gjennomføres i den kommende fireårsperioden. Plansystemet under illustrerer sammenhengen mellom de ulike styringsnivåene.

Kommuneplan

Kommuneplanen består av tre deler; en **Samfunnsdel**, en **Arealdel** og en **Handlingsdel (herunder økonomiplan)**

- **Samfunnsdelen konkretiserer kommunens** visjon og de mål politikerne har for den samfunnsmessige utvikling av kommunen og lokalsamfunnet.
- **Arealdelen** konkretiserer samfunnsdelen og består av planbeskrivelse, plankart med planbestemmelser og retningslinjer.
- **Handlingsdel med økonomiplan**, inklusiv årsbudsjett, konkretiserer målsettingene som er nedfelt i kommuneplanen. Her synliggjøres hvilke muligheter Kongsvingersamfunnet står overfor samfunnsmessig og økonomisk, og det synliggjøres de prioriteringer kommunen ønsker å gjøre i forhold til bruk av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver.

I gjeldene kommuneplan har Kongsvinger kommune valgt fem hovedsatsningsområder som er gjeldende på tvers av tjenesteområder og skal bidra til bred samhandling på tvers av kommunalområder.

Det er for hvert av satsningsområdene utformet hovedmål og indikatorer for å kunne konkretisere og bryte opp kommunens hovedmålsettinger slik at man kan overvåke fremdriften i forhold valgt strategi. Styringsmodellen

omhandler ikke alle oppgaver en kommune utfører, men setter fokus på de områdene hvor det er behov for radikale endringer og forbedringer. Prosessen i 2024 vil vise om hovedsatsningsområder og hovedmål skal revideres.

Målstyring

Alle satsingsområdene i kommuneplanen er tverrsektorielle; det vil si at målene er gjeldene for alle kommunalområder. Det er likevel slik at målene berører tjenesteområdene ulikt, og at enkelte mål er mer relevante for enkelte tjenesteområder enn andre.

For å sikre helhetlig planlegging og effektiv styring i tråd med kommuneplanens samfunnsdel og FNs bærekraftsmål, skal alle planer i Kongsvinger kommune bygges opp med en helhetlig og gjennomgående målstruktur slik at det er en nær sammenheng mellom de overordnede målene i kommuneplanen, til mer konkrete tiltak i underliggende planverk. Arbeidet opp mot FNs bærekraftsmål er i en tidlig fase, og det planlegges med enda sterke integrering av disse i fremtidige planer.

For hvert satsingsområde er det valgt ut noen indikatorer. Indikatorene omfatter ulike temaer knyttet til målene for hvert satsingsområde. Det er valgt å bruke nasjonale indikatorer slik at tallene for Kongsvinger kan sammenlignes med andre kommuner og regioner. Hensikten er å sikre kontinuerlig forbedring og videreutvikling av tjenestene gjennom regelmessig oppfølging og analyse av resultater, samt sikre læring og utvikling innad i organisasjonen. FN har utarbeidet et indikatorsett knyttet til de ulike delmålene tilknyttet FNs bærekraftsmål, og Statistisk Sentralbyrå har vurdert dette opp mot norske forhold. Det pågår et nasjonalt arbeid med indikatorer som Kongsvinger kommune vil følge opp.

En samlet vurdering av status og måloppnåelse knyttet til satsingsområdene blir gitt i forbindelse med årsrapporten og annen rapportering. Analysen av resultatet for indikatorene, sammen annen relevant styringsinformasjon, skal gi svar på om kommunen har nådd målene eller er på vei mot måloppnåelse.

	Begrep	Benyttes i følgende planer	Definisjon
Prioriteringer	Strategiske områder	Kommuneplanen	Kommunens prioriterte satsingsområder i kommuneplanen.
Mål - Hvor skal vi?	Visjon	Kommuneplanen	Visjonen beskriver et ideelt bilde av fremtiden. Den viser retning og er noe å strekke seg etter.
	Mål	Kommuneplanen	Målene beskriver en fremtidig ønsket tilstand. Målene deles inn i strategiske mål og delmål. Målene i kommuneplanen «arves» til temaplaner, handlingsprogrammet og virksomhetsplaner, slik at det sikres en sammenhengende rød tråd gjennom hele plansystemet.
Handling - Hvordan kommer vi dit?	Tiltak	Handlingsprogram, temaplaner	Tiltakene beskriver veien til målet, altså hvilke endringer og konkrete handlinger som virksomheten må gjøre for å løse oppdragene.
Resultat Hvordan går/gikk det?	Indikatorer (KPIer) og målinger	Handlingsprogram, årsrapport	Indikatorene utledes av delmålene. En samlet analyse av indikatorene skal bidra til å gi svar på om organisasjonen har nådd målene eller er på vei mot måloppnåelse.

Målstruktur i Kongsvinger kommune

Virksomhetsplaner

Kommuneplanens overordnede strategiske mål, delmål og strategier er utgangspunkt for enhetens virksomhetsplaner.

Måloppnåelse

Tydelige lederavtaler vil sikre at vedtatte planer og mål følges opp i praksis. Medarbeidere blir på tilsvarende måte fulgt opp gjennom mål- og utviklingssamtaler.

Prosjektstyring – Linjeorganisasjon og prosjektorganisasjon

Alle organisasjoner må kontinuerlig tilpasse seg endringer i en verden som endres raskt. Dette ble ekstra tydeliggjort i 2020 og 2021, når verden ble rammet av en pandemi.

For å møte slike endringer på en god måte, må organisasjoner ha en plan og strategi for hvordan endringer skal implementeres. Det er ulike måter å gjøre dette på, men følgende to modeller er de mest vanlige:

Endringer gjennom linjeorganisering:

Hoveddelen av alle endringer i en organisasjon er mindre komplekse endringer som vil skje i den ordinære linjeorganiseringen. Dette er både mest praktisk og optimalt, da endringer skjer på laveste nivå i tjenesteproduksjonen.

Endring gjennom prosjektorganisering:

Noen ganger er problemstillingene mer kompleks, og medfører at løsninger berører ulike enheter og kommunalområder. I denne type prosesser vil det være avgjørende å sikre tverrfaglig eierskap. I disse tilfellene er det mest hensiktsmessig å bruke prosjekt som arbeidsform, da dette gir en positiv effekt sammenlignet med å organisere arbeidet som en del av linjeorganisasjonen. Ved prosjektorganisering har man større fokus på oppgaven, målene blir tydeligere, det blir enklere å styre og ikke minst at man får en god arena for tverrfaglig samarbeid på tvers av linjeorganisasjonen.

FNs bærekraftsmål

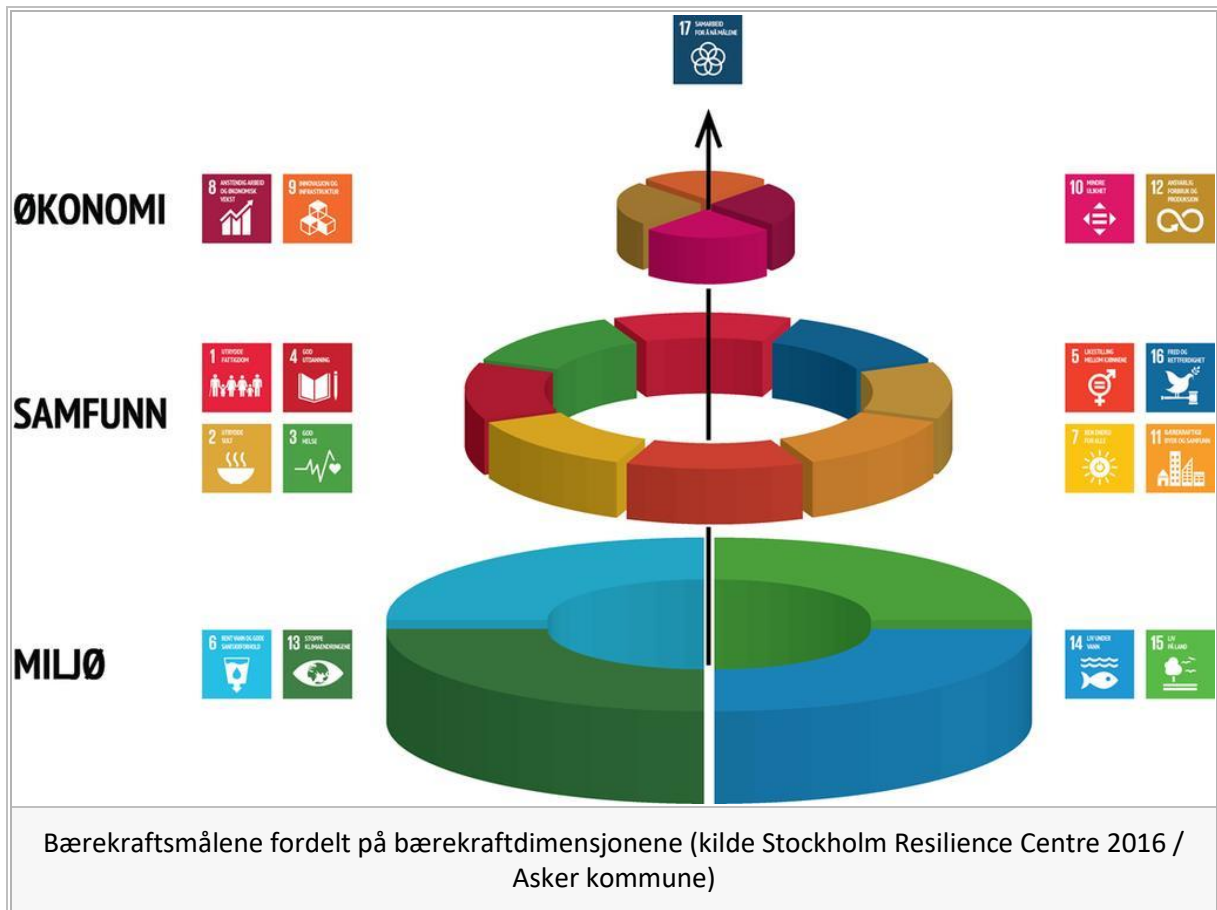
FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan som skal nås innen 2030. Bærekraftig utvikling består av tre dimensjoner: økonomi, miljø og sosiale forhold.

Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig. For at et tiltak skal være bærekraftig må det være bærekraftig innenfor alle tre dimensjonene samtidig.

Modellen over viser sammenhengen på en god måte, for det er i skjæringspunktet mellom de tre områdene (miljø, sosial og økonomi) man finner bærekraften. Det er i dette punktet tiltaket er gjennomførbart, akseptabelt og rettferdig.

Modellen nedenfor, som går under navnet «wedding cake» er en illustrasjon som viser de tre bærekraftsdimensjoner og tilhørende bærekraftsmål. Det denne modellen sier, i korte trekk, er at alt henger sammen med alt. Hvis vi ødelegger det naturgitte grunnlaget for vår sivilisasjon så vil ikke samfunnet eller økonomien fungere.

Bærelaget - den ytterste sirkelen - illustrerer jordens eksistens (miljødimensjonen: klimagassutslipp, klimatilpasning, naturmangfold, arealbruk)). Dette økosystemet er fundamentet for alt det andre – alt som gjøres innenfor dette området må være **akseptabelt og gjennomførbart**.

Det neste laget - midterste sirkelen – illustrerer livet på jorda og livskvaliteten til alt som lever (sosiale dimensjonen: folkehelse, tilgjengelighet, sosial ulikhet, utdanningsnivå, inkludering) - alt som gjøres på dette området må være **akseptabelt og rettferdig**.

Det øverste laget - innerste sirkelen - illustrerer økonomien (økonomidimensjonen: grønn omstilling, sirkulær økonomi, kompetanse, arbeid og sysselsetting) som er en muliggjører - hvis den er **rettferdig og gjennomførbart**.

Toppen av kaka - eller navet som binder lagene/sirkelene sammen - er bærekraftsmål 17 som omhandler samarbeid (tillit til det offentlige, veiledning, koordinering, medvirkning), som er en nøkkelfaktor for at det skal være mulig å gjennomføre en bærekraftig utvikling.

Bærekraftsmålene har 17 overordnede mål og 169 tilhørende delmål. Kommunestyret i Kongsvinger har vedtatt at kommunen skal ha et særskilt fokus på 7 av bærekraftsmålene:

Dette betyr ikke at kommunen ikke skal arbeide med de 10 andre, men det ønskes fra politisk hold i denne planperioden å konsentrere innsatsen rundt disse sju. Hvorvidt disse 7 bærekraftsmålene fortsatt skal gis særskilt fokus vil bli en del av prosessen med Ny agenda for kommuneplanens samfunnsdel i 2024.

Kongsvinger kommune skiller seg litt ut fra andre kommuner ved at kommunen har valgt mål 12 som fokusområde. Den forrige Regjeringen rettet et spesielt fokus på akkurat dette målet. Det handler om å gjøre mer med mindre ressurser. Her kan kommunen ta en del av ansvaret og bruke sine virkemidler for å sikre bærekraftig produksjon, som innebærer å minske ressursbruk, miljøødeleggelse og klimagassutslipp når en produserer en vare. Og igjen er det viktig å understreke - tiltakene må være bærekraftig fra både et sosialt, miljømessig og økonomisk perspektiv.

Kommunale planoppgaver 2024-2027

Det arbeides nå med en ny kommunal planstrategi som legges fram til politisk behandling i 2024.

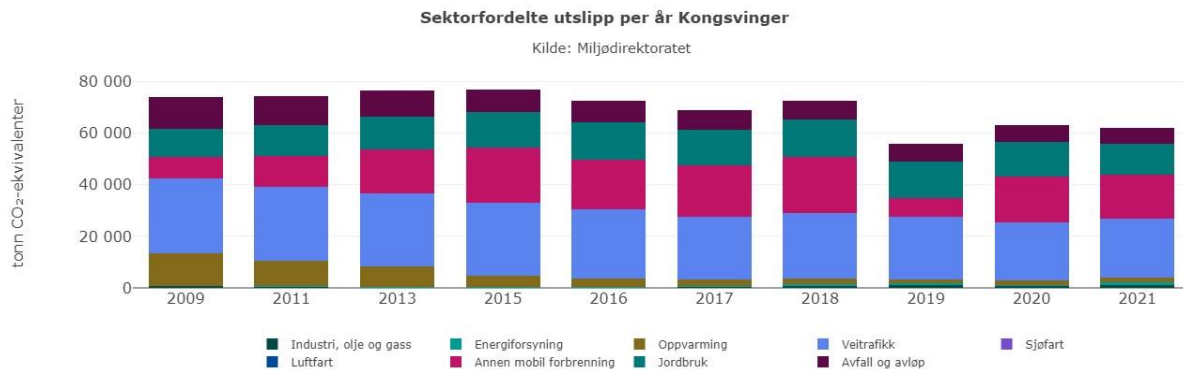
Klimabudsjett

Klimastatistikk

Direkte utslipp

Miljødirektoratet gir årlig ut statistikk som viser estimat av de direkte klimagassutslippene fra Kongsvinger kommune. Miljødirektoratets statistikk for utslipp viser de viktigste kildene til direkte klimagassutslipp for kommunen. Statistikken dekker årene 2009-2021. Diagrammet under viser utviklingen av direkte klimagassutslipp i Kongsvinger kommune målt i tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂e). Ved å omregne utslipp av klimagasser som karbondioksid, metan og lystgass til CO₂e, kan man sammenligne de ulike klimagassutslippene. For å kunne vurdere om kommunen når målene, bør referanseåret være basert på sammenlignbare tall fra Miljødirektoratet. Referanseåret i klimabudsjettet er derfor satt til 2009.

Grafen under viser utslipp av klimagasser i tonn CO₂-ekvivalenter.

Regnskapet fra Miljødirektoratet viser at de totale geografiske klimagassutslippene i Kongsvinger kommune var på 61 265 tonn CO₂-ekvivalenter i 2021. Dette tilsvarer en nedgang i klimagassutslippene på 2,2% i forhold til 2020. I forhold til referanseåret 2009 har det vært en nedgang på 17,7% i forhold til 2021. Nedgangen skyldes blant annet utfasing av oljefyring, en økning i antall elbiler, samt økt innblanding av biodrivstoff i drivstoff.

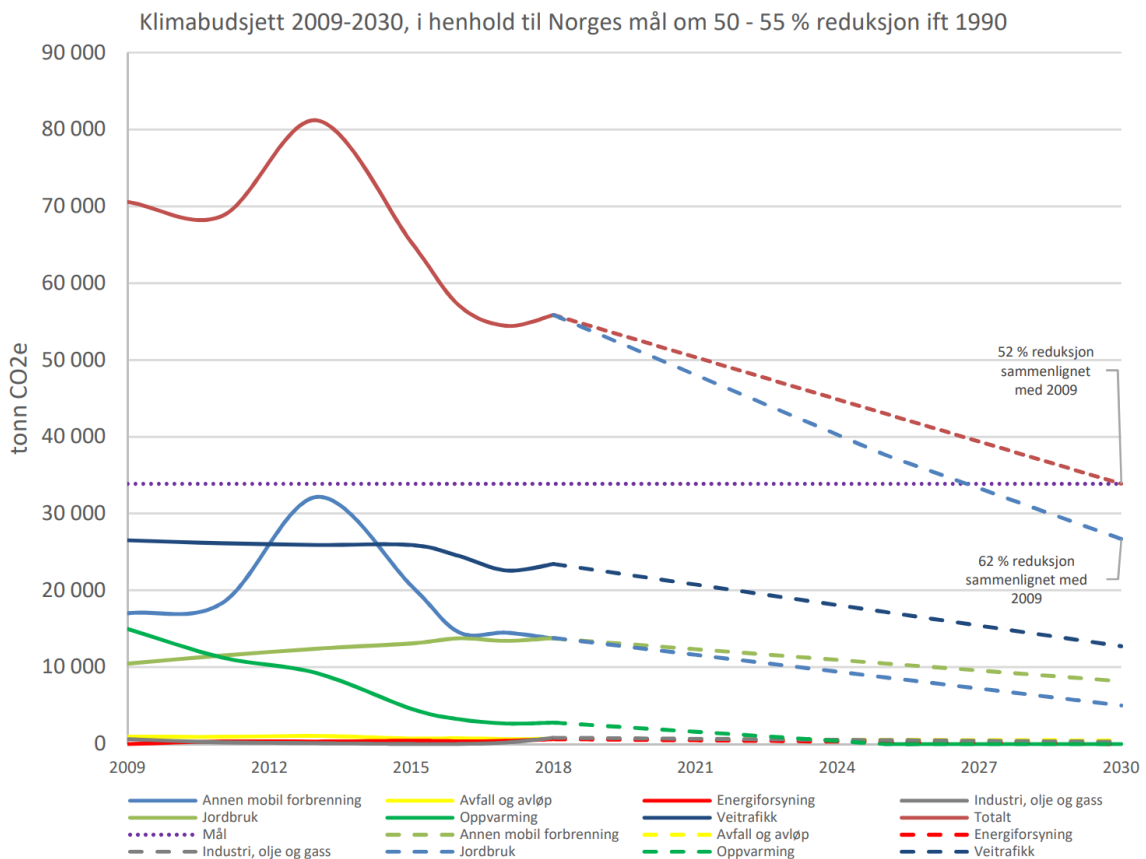
Det er fire hovedkilder til utslippene i Kongsvinger kommune var veitrafikk, annen mobil forbrenning, jordbruk og avfall. Sektorene oppvarming, energiforsyning og industri, olje og gass bidrar til sammen med 7 % av utslippene.

Veitrafikk med personbiler, varebiler, busser og tunge kjøretøy utgjør 36 % av utslippene, og er den klart største direkte utslippskilden i Kongsvingersamfunnet. 43 % av utslippene fra veitrafikk kommer fra personbiler.

Den nest største direkte utslippskilden er annen mobil forbrenning som utgjør 28% av utslippene. 56% av utslippene fra annen mobil forbrenning kommer fra sektoren andre næringer. Utslippene fra denne kategorien varierer veldig fra år til år. Andre næringer inkluderer alle næringene som bruker avgiftsfri diesel som ikke er nevnt i de andre fordelingsnøkklene i denne sektoren (bygg og anlegg, skogbruk, tjenester tilknyttet transport, behandling av avfall, jordbruk og snøscootere).

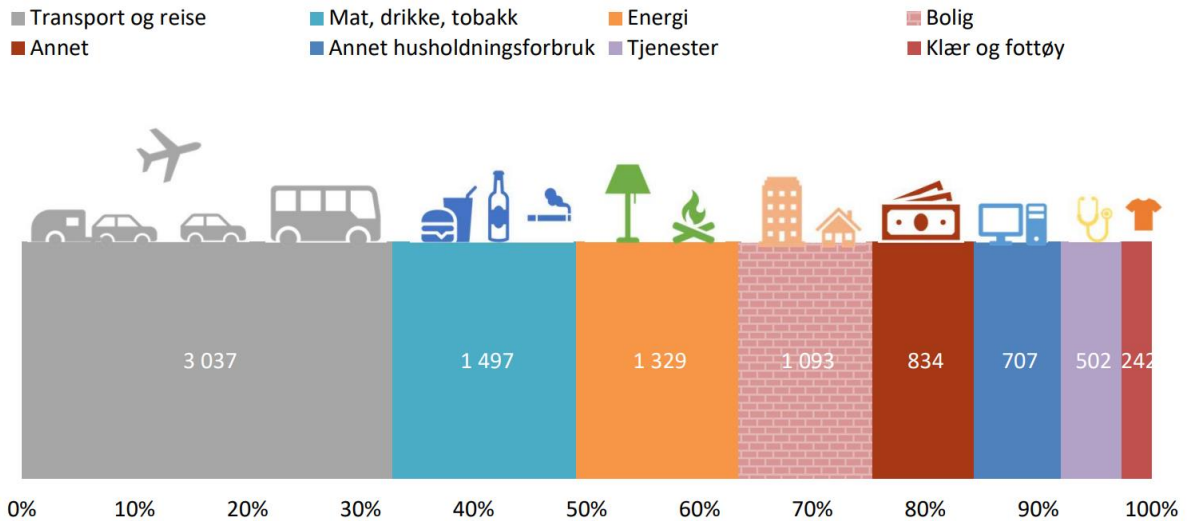
Den tredje største direkte utslippskilden er jordbruk som utgjør 20 % av utslippene. 45% av disse utslippene kommer fra jordbruksarealer (dvs. fra utslipp av lystgass fra spredning av husdyrgjødsel og husdyrgjødsel sluppet under beite), og 43% kommer fra fordøyelsesprosesser hos husdyr.

Figuren under viser hva som er nødvendig å oppnå av utslippskutt innenfor ulike sektorer for Kongsvinger kommunes geografiske område. I klimabudsjettet er det presentert to ulike framskrivinger, en som inkluderer mål om 52 % reduksjon tilknyttet alle sektorer, samt en framskrivning som gir en total reduksjon på 62 % sammenlignet med totalt utslipp i 2009.

Klimafotavtrykket til Kongsvingers innbyggere

Det finnes ingen offisiell statistikk over de indirekte utslippene fra Kongsvinger, men klimaplanen for Kongsvinger 2021 – 2030 fra Asplan Viak viser at årlig klimafotavtrykk fra Kongsvinger kommune er 164 462 CO₂e. Den aller største bidragsyteren er transport (33 %) og reise, etterfulgt av matforbruk (16 %) og energiforbruk (14 %). Figuren under viser husholdningenes klimafotavtrykk i Kongsvinger kommune, fordelt på ulike forbrukskategorier.

Kongsvinger kommune har kun tall på de indirekte utslippene fra innbyggerne. Dette medfører at det er enkelte indirekte utslipp fra det offentlige og fra næringslivet som ikke fremkommer av oversikten, men som likevel har stor betydning. Dette gjelder spesielt utslipp fra bygg- og anleggsvirksomhet. Kommunen har ikke spesifikke tall på hva bygg- og anleggsvirksomheten bidrar med av klimagassutslipp i Kongsvinger. I følge en rapport utarbeidet av Asplan Viak i 2019 var det årlige klimafotavtrykket fra kommunal virksomhet i Norge 5,8 millioner CO₂e, der bidraget fra bygg og anlegg i gjennomsnitt utgjorde rundt en tredjedel av utslippene. En annen studie fra Asplan Viak (bygg- og anleggssektorens klimagassutslipp, 2019) viser at bygge- og anleggsbransjen i Norge samlet står for rundt 15 % av Norges klimagassutslipp. Bidrag fra import og eksport er heller ikke tatt med, grunnet manglende data.

Klimamål

Kongsvinger kommune har som mål i sin klimaplan å redusere de direkte klimagassutslippene med 52 %. Kongsvinger har også som mål at de direkte klimagassutslippene fra kommunens virksomhet skal reduseres med 90 % innen 2050.

FNs bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen av Kongsvingersamfunnet. Kommunestyret i Kongsvinger vedtok 1.10.2020 at Kongsvinger skal ha spesielt fokus på bærekraftsmålene som er markert i figuren under.

I kommuneplanens samfunnsdel under satsningsområde kompetanse og næringsutvikling har kommunen satt som mål at Kongsvingersamfunnet skal være klimanøytralt. Under dette målet er det valgt ut 5 strategiske delmål for å oppnå klimanøytralitet:

- Styrke samarbeidet med næringslivet om utvikling av Kongsvinger-regionen - “Norges grønne hjerte”
- Legge til rette for kompakt by- og tettstedsutvikling, slik at samfunnets energibehov reduseres
- Fokuserer mer på klimavennlige bygg gjennom bruk av tre, fornybare energikilder og energieffektivisering
- Mobilisere innbyggerne til å ta del i det grønne skiftet
- Videreutvikle en innkjøpsordning som stimulerer til økt bærekraft og minst mulig karbonavtrykk

Et viktig verktøy for å oppnå klimanøytralitet er klimabudsjettet. For å oppnå dette må Kongsvinger løse en rekke utfordringer.

Om klimabudsjettet

Klimabudsjettet er et styringsverktøy for å oppnå reduksjon i utslippene av klimagasser, og inneholder konkrete tiltak som er forankret i kommunens tjenesteområder.

Kongsvinger kommune kan bidra i arbeidet med å redusere utslippene av klimagasser. Kommunen kan blant annet bidra gjennom sin rolle som lokal planmyndighet, eier av bygg og anlegg, grunneier, innkjøper, tjenesteleverandør, politisk aktør og samfunnsutvikler.

Kommunen har også en viktig pådriverrolle for å få gjennomført klimatiltak i Kongsvingersamfunnet. Videre har kommunen en sentral rolle når det gjelder å formidle kunnskap, drive holdningsskapende arbeid og motivere til handling, blant annet ved å fremheve gode eksempler. De valgene den enkelte innbygger tar hver dag er avgjørende for Kongsvingers samlede klimafotavtrykk.

Årets klimabudsjett bygger på klimaplanen for Kongsvinger kommune 2021 - 2030, som ble vedtatt av kommunestyret i juni 2021 (sak 20/1350), og den reviderte tiltakslista til klimaplanen som ble vedtatt i juni 2022 (sak 20/1350).

I klimaplanen er det innenfor hvert innsatsområde definert strategier for å oppnå ønsket utvikling. Klimabudsjettet viser hvordan kommunen skal jobbe med konkrete tiltak i tjenesteområdene og virksomhetene i neste fireårsperiode.

En viktig del av oppfølgingen blir å vurdere i hvilken grad klimaplanen bidrar til å nå kommunens mål. Nøkkeltall, forskning, eksterne analyser, aktivitets- og planoppfølging og øvrig statistikk er sentrale kilder til kunnskap om måloppnåelse.

Klimatiltak med i økonomiplanen

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024- 2027	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027	Langsiktig reduksjon
Gjenbruk av møbler gjennom loopfront	0	0	0	Avfall og avløp	Annet	20,0	32,0	32,0	32,0	32,0	32,0	0,0
Gjennomføre sykle til jobben aksjonen hvert år	0	0	0	Veitrafikk	Personbiler	6,6	8,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Kommunen anskaffer nullutslippskjøretøy i forbindelse med nyanskaffelser. Dette inkluderer biogassdrift dersom det opprettes fyllestasjon i kommunen.	0	0	0	Veitrafikk	Personbiler	0,0	74,0	74,0	74,0	74,0	74,0	74,0
Sum	0	0	0			26,6	114,0	116,0	116,0	116,0	116,0	84,0

Beskrivelse klimatiltak

Gjenbruk av møbler gjennom loopfront

Kongsvinger kommune bruker systemet loopfront til å registrere brukte møbler. Plattformen skal i første omgang legge til rette for matchmaking mellom tilbud og etterspørsel etter brukt inventar i kommunen. Overordnet formål er å oppnå klimagevinster så vel som økonomiske besparelser gjennom bedre og lenger utnyttelse av inventar.

Gjennomføre sykle til jobben aksjonen hvert år

Fullstendig rapport for sykle til jobben:

https://docs.google.com/presentation/d/1YoiPiV4TV6fP55FOs_ADkz-Kb5-sFETU/edit#slide=id.p1

Kommunen anskaffer nullutslippskjøretøy i forbindelse med nyanskaffelser. Dette inkluderer biogassdrift dersom det opprettes fyllestasjon i kommunen.

Utrekninger er gjort ved å bruke Miljødirektoratets modell, og er basert på et gjennomsnitt av planlagte utskiftninger av elbiler og estimerte kjørelengder i årene fram mot 2027.

Finansiering

Det vil bidra til sparte utgifter hvert år driftsutgifter på drivstoff ved å gå fra fossilt til el.

Ikke-kvantifiserbare utslippsreduksjoner

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Klimatiltak	Sektor	Kilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027
Aktivt dele positive historier fra kommunens klimaarbeid	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Formidle klimatiltak som kan gjøres av den enkelte innbygger eller bedrift med utgangspunkt i folks hverdagsliv. Informere om gode klimaforbruksvalg	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gjennomføre en ståstedsanalyse utviklet av U4SSC KPI-måling	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gjennomføre kompetansehevingstiltak i samarbeid med høyskolesenteret og høyskolen i Innlandet	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunen legger til rette for kunnskapsutvikling og dialog mot det grønne skiftet i næringslivet	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunen legger til rette for kunnskapsutvikling og dialog mot innbyggerne mot det grønne skiftet	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunen tar initiativ til etablering av et samarbeid med gårdbrukere og andre for å implementere alternativer til oljefyring i driftsbygg.	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunen tilbyr innbyggerne oppdatert informasjon om klimaspørsmål på kommunens hjemmeside	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunes system for klimastyring skal videreutvikles. Klimamål skal være styrende for kommunens budsjetter, og klimabudsjett skal inngå i kommunens årlige budsjetter. Hensyn til utslippsreduksjoner og et endret klima skal ivaretas i alle relevante beslutninger	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kompetansehevende miljøtiltak for innbyggere i alle aldre	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Visningsrom: Et visningsrom hvor teknologi kan vises frem, eks: solcellepanel, landbruksteknologi?	Annet	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Delta i Østlandssamarbeidets prosjekt «Grønne næringstransporter på Østlandet»	Veitrafikk	Varebiler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Beskrivelse klimatiltak

Kompetansehevende miljøtiltak for innbyggere i alle aldre

Gjennomføre miljøtiltak som retter seg mot innbyggere i alle aldre, som gjenbruksaktiviteter, frøbibliotek, bikube-prosjekt.

Gjenbruk av teatereffekter, kostymer, rekvisitter.

Etablere og videreutvikle møteplasser med økt fokus på bærekraft, der innbyggere, lag/foreninger, næringsliv møtes for ideutveksling, læring og inspirasjon.

Finansiering

Finansieres ved bruk av administrative ressurser.

Indirekte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Klimatiltak	Sektor	Kilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027
Gjennomføre klimasatsprosjekt «Mer klimavennlige innkjøp i Kongsvingerregionen»	Innkjøp	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Beskrivelse klimatiltak

Gjennomføre klimasatsprosjekt «Mer klimavennlige innkjøp i Kongsvingerregionen»

Kongsvinger kommune, sammen med Eidskog, Grue, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes kommuner, har fått støtte til å gjennomføre en kartlegging av klimagassutslipp av dagens innkjøp, og identifisere tiltak for å redusere utslippene. Status per 2021 er at kommunene har gjennomført en anskaffelse i programmet "StartOff". Programmet er en satsing som skal bringe oppdragsgivere og oppstartsbedrifter sammen for å løse utfordringer i offentlig sektor. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) bistår prosjektet.

Finansiering

Finansieres gjennom egne midler kr 490 000 og klimasatsmidler fra Miljødirektoratet kr 1 470 000.

Utslipp og opptak fra skog og annen arealbruk

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Klimatiltak	Sektor	Kilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027
Gjennomføre prosjekt for å kartlegge klimagassutslippene fra arealbrukssektoren og karbonrike områder i Kongsvinger.	Arealbruk	Utslipp og opptak av klimagasser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Bidra til at «Klimakalkulatoren» tas i bruk av aktører i jordbruket.	Jordbruk	Gjødselhåndtering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Ønskede tiltak

Direkte utslipp

Reduksjoner vises i tonn CO2 ekvivalenter

Beløp i 1000 kr

Klimatiltak	Kostnad 2024	Totalkostnad 2024-2027	Langsiktig økonomisk effekt	Sektor	Kilde	Reduksjon 2022	Reduksjon 2023	Reduksjon 2024	Reduksjon 2025	Reduksjon 2026	Reduksjon 2027	Langsiktig reduksjon
Renovasjonsløsninger med kildesortering i alle kommunale bygg	0	0	0	Avfall og avløp	Annet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avvikling av vinterdrift på Gjemselund	0	0	0	Energiforsyning	Fjernvarme unntatt avfallsforbrenning	0,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Gjennomføre anbefalte enøk tiltak fra enøk analyse prosjektet på kommunale bygg	0	0	0	Energiforsyning	Elektrisitetsproduksjon og annen energiforsyning	0,0	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0
Redusere bruken av privatbiler til jobbrelatert reisevirksomhet i forbindelse med fysiske møter	0	0	0	Veitrafikk	Personbiler	0,0	0,0	62,8	62,8	62,8	62,8	62,8
Sum	0	0	0			0,0	98,0	160,8	160,8	160,8	160,8	160,8

Beskrivelse klimatiltak

Gjennomføre anbefalte enøk tiltak fra enøk analyse prosjektet på kommunale bygg

Beregningen er hentet fra enøk-analyse for kommunale bygg 2023

Redusere bruken av privatbiler til jobbrelatert reisevirksomhet i forbindelse med fysiske møter

Utslippsreduksjonen er beregnet ved å bruke modell fra Miljødirektoratet. Kommunens ansatte reduserte bruk av privatbil i jobbsammenheng med 31% under koronaårene 2020 og 2021, i forhold til før korona (2018 og 2019). Denne nedgangen skyldes hovedsakelig kjøring til/fra fysiske møter. Ved å redusere bruken av privatbiler til jobbrelatert reisevirksomhet i forbindelse med fysiske møter kan kommunen spare utgifter til å betale tilbake for kjøregodtgjørelser og spare klimagassutslipp. Målet for

2023 - 2026 som er lagt inn går ut i fra en redusert bruk av privatbil i jobbsammenheng på 17% for 2024, 2025, 2026 og 2027.

I 2020 og 2021 sparte kommunen i snitt 845 337 kr per år på å redusere bruken av privatbiler til jobbrelatert reisevirksomhet i forbindelse med fysiske møter. Det tilsvarer en besparelse på 63 % i forhold til utbetalingene før korona (2018 og 2019).

Finansiering

I 2020 og 2021 sparte kommunen i snitt 845 337 kr per år på å redusere bruken av privatbiler til jobbrelatert reisevirksomhet i forbindelse med fysiske møter. Det tilsvarer en besparelse på 63 % i forhold til utbetalingene før korona (2018 og 2019).

Organisasjon og medarbeidere

Arbeidsgiverstrategi

Arbeidsgiverstrategien beskriver hvordan kommunen kan rekruttere, utvikle og beholde kvalifisert arbeidskraft, utvikle medarbeidernes kompetanse og bidra til å skape en felles organisasjonskultur.

Det eksterne utfordringsbildet kommunen skal finne løsninger for er

- Demografiske endringer som medfører behov for endret kompetansesammensetning, samt rekrutteringsutfordringer
- Ny økonomisk virkelighet med større krav til effektivisering av tjenester, blant annet gjennom digitalisering og større grad av samskaping internt og eksternt
- Folkehelseprofilen i kommunen

For å møte fremtidige muligheter og utfordringer må kommunen fokusere på

- Å sette ledere og medarbeidere i sentrum for utvikling av gode tjenester
- Godt samarbeid og åpen dialog mellom politikere, ledere, medarbeidere og tillitsvalgte
- Bevissthet rundt rolleforståelse og relasjoner og utvikling av disse

Kommunen må finne tiltak for å

- Utvikle ledelse og medarbeiderskap
- Beholde, utvikle og rekruttere medarbeidere
- Legge til rette for samhandling og samskaping
- Utvikle heltidskultur
- Redusere sykefraværet

Ledelse og medarbeiderskap

Kongsvinger kommune har som strategisk mål å være en attraktiv arbeidsplass. En viktig forutsetning for å nå målet er at kommunens ledere er mestrings- og endringsorienterte, evner å se helhet og legger til rette for samhandling og samskaping, slik at de kan skape verdier og resultater på nye måter sammen med medarbeidere og brukere.

Aktuelle tiltak:

- Følge opp Arbeidsgiverstrategi
- Ferdigstille arbeidet med lederavtaler og lederplattform
- Etablere felles lederopplæring og plan for lederutvikling

Beholde, utvikle og rekruttere medarbeidere

I flere tjenestekområder øker behovet for formell kompetanse. Dette skyldes både statlige bemanningsnormer og en økning av kompetansekrevede oppgaver. Det er derfor behov for kontinuerlig kompetanseutvikling for å sikre kvalitet på tjenestene. Det er utfordrende å rekruttere nok og rett kompetanse. Dette gjelder særlig i helse og oppvekstsektoren.

Kommunen er lærebedrift med gode tilrettelagte læreløp for å ta fagbrev. Kommunen arbeider aktivt for å implementere tiltak identifisert gjennom KS-satsningen «Inn i jobb». Kommunen deltar også i prosjektet "SAIL" i regi av høgskolen med mål om økt inkludering i arbeidslivet.

Aktuelle tiltak:

- Etablere kompetansetilbud for medarbeidere med e-læringskurs
- Videreføre stipendordning for sykepleie- og vernepleierstudenter
- Fulle kompetansekrav i skole og barnevern
- Øke antall som får tilbud om læreløp til fagbrev
- Implementere tiltak fra «Inn i jobb»

Heltidskultur

Heltidskultur er en viktig faktor i konkurransen om den kompetente arbeidskraften. Heltid gir forutsigbarhet og bedre forutsetninger for å sikre god tjenestekvalitet. I tillegg gir dette en mestring i oppgaveløsningene og økonomisk trygghet for medarbeiderne.

Skal kommunen lykkes i arbeidet med heltidskultur må det jobbes med både struktur og kultur. Det handler i stor grad om kunnskap om og holdninger til arbeidstid.

Aktuelle tiltak:

- Kartlegge ufrivillig deltid
- Tilstrebe å tilsette i 100 % stillinger

Jobbnærvær

Et godt arbeidsmiljø bidrar til å fremme kommunens omdømme som en attraktiv arbeidsplass. Forskning peker på at et godt mestringsklima består av samarbeid, gjensidig støtte og deling av kompetanse. Graden av mestringsklima i enhetene måles i medarbeiderundersøkelsen «10-faktor» hvert annet år, og i 2022 lå scoren på et tilfredsstillende nivå som bør opprettholdes eller økes.

Fravær generelt kan ha negative konsekvenser for tjenestekvaliteten og kommunens økonomi. Sykefravær er først og fremst krevende for den det gjelder, men også for kolleger og arbeidsgiver fordi fravær gir manglende kontinuitet i oppgaveutførelsen.

Kommunen inngikk høsten 2023 en samarbeidsavtale med NAV. Intensjonen er å forsterke samarbeidet for bedre gjensidig måloppnåelse. Kommunens overordnede målsetning med samarbeidet er et forsterket fokus på jobbnærvær gjennom profesjonalisering av sykefraværoppfølging, herunder bruk av NAVs samlede ressurser og verktøy slik at våre ledere får tilstrekkelig støtte i det lokale arbeidet. Dette betyr kompetanseheving og deling av beste praksis. Arbeidet med systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid skal forsterkes i perioden.

Tiltak i perioden:

- Følge kommunens ordinære rutiner for sykefraværsoppfølging
- Etablere en konkret handlingsplan i samarbeid med NAV med mål om økt jobbnærvær
- Oppfølging av medarbeidere med hyppig korttidsfravær og fravær >7,5 %
- Opplæring i rolleforståelse for å utvikle AMU'er og driftsnære partsgrupper

- Videreføre og utvikle samarbeidet med kommunens bedriftshelsetjeneste – både på systemnivå og i enkeltsaker

HR Nøkkeltall

Årsverk

Kommuneorganisasjonen består pr 15.08.23 av 1.061,6 årsverk. Sammenlignet tall for samme periode i 2021 er det en økning på 38,3 faste årsverk. For samme periode ser man at andelen midlertidige ansatte har økt med 10 årsverk og gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 87,8%. For kommunene samlet er det en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 83,3 %. Andelen fast ansatte i Kongsvinger kommune som har 100 % stilling er 54,9 %, og dette er lavere enn landsgjennomsnittet for kommuner som er 59,1 %. Andelen vikarer er økt med 7,8 sammenlignet med samme periode i 2021.

Tabellene nedenfor viser nøkkeltall for kommunen som helhet. Tallene er pr 15.08.

Årsverksutvikling	Pr 2. tertial	Faste årsverk	Gj.sn still%	Vikarer	Midlertidige
Kongsvinger kommune	2021	1.023,3	%	105,2	65,6
	2022	1.038,1	%	119,3	61,7
	2023	1.061,6	87,8%	113,0	75,6
Endring 2021 - 2023		38,3	%	7,8	10
HR og organisasjon	2021	18,1	%	2,3	0,0
	2022	14,9	%	2,2	3,2
	2023	21,0	%	0,0	3,2
Miljø og samfunn	2021	149,3	%	2,3	1,5
	2022	143,2	%	8,2	3,3
	2023	148,3	%	8,5	4,5
Oppvekst og læring	2021	330,1	%	46,4	19,1
	2022	338,3	%	42,8	23,9
	2023	363,9	%	35,6	27,2
Helse og mestring	2021	449,0	%	52,7	45,0
	2022	515,9	%	66,1	30,8
	2023	509,5	%	69,0	40,7

Økonomi og regionale tjenester	2021	16,0	%	0,0	0,0
	2022	16,0	%	0,0	0,0
	2023	19,0	%	0,0	0,0
Strategi	2021	10,8	%	1,5	0,0
	2022	9,8	%	0,0	0,5
	2023		%		

Pr. 2. tertial	Lærlinger	% Ans uten fagutd	% Ans med fagutd	% Ans 3-årig utd
Kongsvinger kommune 2023	28	10,0 %	32,0 %	58,0 %
Kongsvinger kommune 2022	26	10,0 %	33,0 %	57,0 %

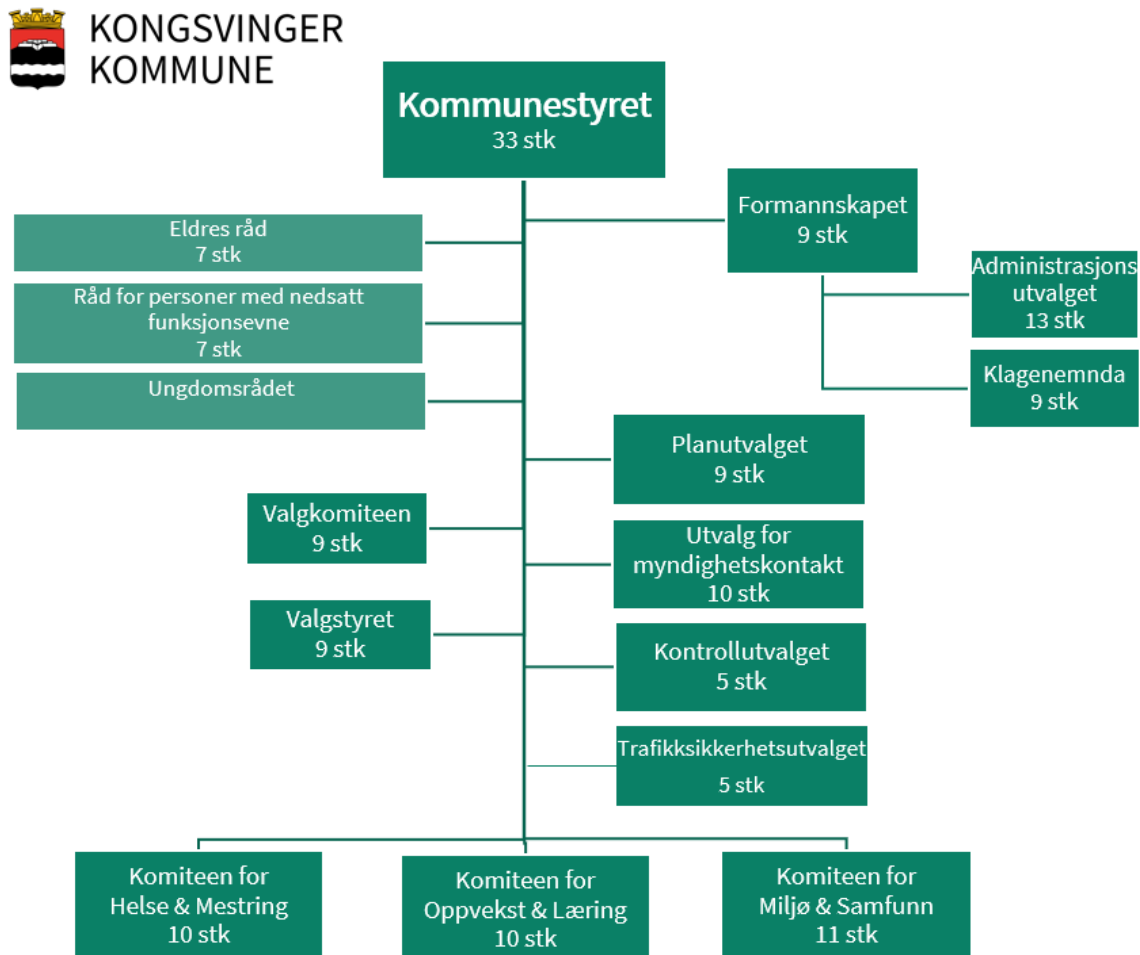
Sykefravær

	2021	2022	30.09.2023
Kongsvinger kommune	10,5 %	9,9 %	8,4 %
HR og organisasjon	0,8 %	6,6 %	5,9 %
Miljø og samfunn	7,5 %	6,2 %	6,3 %
Oppvekst og læring	9,3 %	9,2 %	7,3 %
Helse og mestring	12,5 %	11,4 %	9,9 %
Økonomi og regionale tjenester	5,9 %	8,0 %	4,0 %

Sykefraværet for årets første 9 måneder er ikke representativt for et helt år og kan ikke fullt sammenlignes med årgjennomsnittet for foregående år. Man kan dog vurdere tallet opp mot målet som er <7,5 %. Sykefraværet per 30.09.2023 er 8,4 %, og høyere enn målet.

Organisasjonskart

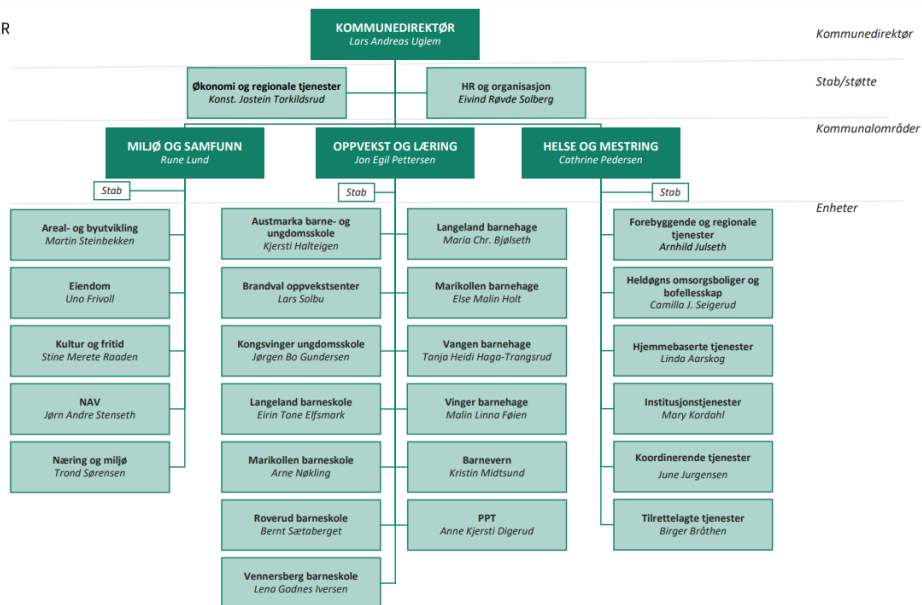
Politisk organisering

Administrativ organisering

Administrativ organisering
04.09.2023

Kongsvinger kommune er organisert med tre kommunalområder med delegert myndighet til tre kommunalsjefer.

Driftsbudsjett

Forutsetninger i planperioden

- Planen er framstilt i nominelle 2024-kroneverdi.
- Endringene er satt opp i forhold til budsjett 2023.
- Befolkning 01.01.23 - 17 966 og per 01.07.23 - 18104.
- Ihht statsbudsjettet er det lagt inn en lønnsvekst på 4,9 % og en prisvekst på 3,4 %. Dette gir en kommunal deflator på 4,3 % for 2024.
- Pensjonskostnaden ligger fast i hele planperioden.
- I planperioden er det forventet en gjennomsnittlig rente på ca 4,6 %. Det påløper flytende rente på samtlige lån i perioden.
- Skattevekst er positiv på 5,6 %, som landet.
- Driftsrammene til kommunens selskaper er justert med deflator 4,3%, dersom ikke annet er vedtatt.

Statsbudsjettet

Inntektsvekst og handlingsrom 2024

Regjeringen legger i statsbudsjettet opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter i 2024 med om lag 5,1 mrd. kroner. Dette er over det intervallet som ble varslet i kommuneproposisjonen, 4,4 til 4,7 mrd. kroner. Den økte realveksten må ses i sammenheng at anslaget for veksten i pensjonskostnader utover lønnsveksten i 2024 er oppjustert 0,7 mrd. kroner. Veksten i kommunenes pensjonskostnader i 2024 ligger dermed an til å bli 1,8 mrd. kroner høyere enn lønnsveksten i 2024. Anslaget for demografikostnader i 2024 som finansieres med frie inntekter er uendret fra kommuneproposisjonen med 3,1 mrd. kroner. Veksten i pensjons- og demografikostnader kan dermed dekkes innenfor veksten i frie inntekter. Av veksten i frie inntekter er 150 mill. kroner begrunnet med satsing på psykisk helse og rus, og 40 mill. kroner er begrunnet med styrking av skolehelsetjeneste og helsestasjon. Videre er 100 mill. kroner av realveksten fordelt til kommunene som taper mest på modellen for gradert basistilskudd i utgiftsutjevningen.

Ved fordeling av realveksten mellom skatt og rammetilskudd er det lagt til grunn at skattenes andel (inkludert eiendomsskatt) av samlede inntekter skal utgjøre 40 prosent. For å oppfylle denne betingelsen er skatteinntektene økt reelt med omlag 6,7 mrd. kroner i 2024 sammenlignet med skattenivået i RNB 2023. Rammetilskuddet er på den annen side redusert reelt med 1,6 mrd. kroner, slik at samlet realvekst i frie inntekter blir 5,1 mrd. kroner.

Ved utarbeidelsen av skatteanslaget er det lagt til grunn en sysselsettingsvekst på 0,1 prosent og en lønnsvekst på 4,9 prosent. For å oppnå skatteinntekter på 220,25 mrd. kroner foreslår regjeringen at den kommunale inntektsskattøren reduseres med 0,2 prosentpoeng til 10,95 prosent for 2024.

Maksimalsatsen for kommunal formuesskatt er uendret.

Lønns- og prisveksten fra 2023 til 2024 (deflatoren) anslås til 4,3 prosent. Årslønnsveksten er på 4,9 pst (utgjør i underkant av 60 % av deflatoren), og den kommunale prisveksten kan ut fra dette beregnes til i størrelsesorden 3,4 prosent. Som dere vil se er den kommunale prisveksten noe lavere enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (3,8 prosent). Dette skyldes både at kommunenes sammensetning av vare- og tjenestekjøp er annerledes enn innbyggernes og at kommunene ikke har mottatt strømstøtte.

I budsjettopplegget for 2024 er det foretatt følgende direkte justeringer i budsjetttrammene (oppgaveendringer og korreksjoner), som kommer i tillegg til realveksten.

Statlige føringer 2024

Oppvekst og læring

a) Barnehage

(i) Maksimal foreldrebetaling foreslås redusert til kroner 2 000 per måned fra 1. august 2024. For å kompensere kommunene for inntektsbortfallet økes rammetilskuddet med 1 560 mill. kroner. Økningen er fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage og inngår dermed som del av innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen.

(ii) Maksimal foreldrebetaling for barn som bor i kommuner med sentralitetsindeks 5 og 6 foreslås redusert ytterligere, slik at disse fra 1. august får en maksimalpris på kroner 1 500. Kommunene med sentralitetsindeks 5 og 6 er kompensert med 120 mill. kroner for den ekstra nedsettelsen av maksimal foreldrebetaling. Kongsvinger har sentralitetsindeks 3.

(iii) Kontantstøtten foreslås endret fra 1. august 2024. Etter denne dato kan kontantstøtte gis til barn som er mellom 13 til 19 måneder, og ikke 13 til 23 måneder som i dag. Dette forventes å øke etterspørselen etter barnehageplasser. Kommunenes merutgifter som følge av dette anslås til 120 mill. kroner, og rammetilskuddet er økt tilsvarende. Økningen er fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage.

(iv) I forbindelse med at pensjonspåslaget for private barnehager ble redusert fra 13 prosent til 10 prosent fra 1. januar 2022 ble det innført en treårig overgangsordning for enkeltstående barnehager. Siden pensjonspåslaget for enkeltstående barnehager trappes videre ned i 2024 reduseres rammetilskuddet til kommunene med 57 mill. kroner, fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage.

b) Grunnskole

(i) Ny opplæringslov skal etter planen tre i kraft høsten 2024. Som kompensasjon for flere ulike lovendringer er rammetilskuddet til kommunene økt med 47,2 mill. kroner i 2024 fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole. Økningen kommer i tillegg til de 5 mill. kronene som ble lagt inn i rammetilskuddet i 2023.

(ii) Nytt prøvegjennomføringssystem øker graden av digitalisering som antas å gi gevinster for kommunene. Rammetilskuddet er som følge av dette redusert med 6,6 mill. kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole.

Øvrige tjenesteområder

(i) Bevilgning til covid-19 vaksinasjon i 2023 var en engangsbevilgning, og denne er trukket ut av rammetilskuddet for 2024.

(ii) Uttrekk på 106 mill. kroner fra kommunerammen som følge av at det har blitt flere elever i statlige og private skoler. Uttrekket skjer initialt gjennom innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen til alle kommuner, men omfordeling gjennom korreksjonsordningen for statlige og private skoler slik at kommunene faktisk trekkes etter hvor mange elever i disse skolene som er bosatt i kommunen.

(iii) I 2023 er det trukket ut 535 mill. kroner av kommuneramme fordelt på kommuner med høye konsesjonskraftinntekter. Uttrekket var ett årig og uttrekksbeløpet er tilbakeført kommunerammen i 2024.

(iii) I nytt inntektssystem for fylkeskommunene avvikles skjønnskuddet, og 50 mill. kroner overføres til inntektsrammen for kommunene. Av det overførte beløpet er 44 mill. kroner fordelt over kommunenes innbyggertilskudd og 8 mill. kroner er avsatt i kommunenes skjønnsramme. Fylkeskommunene vil etter dette kunne søke om skjønnskudd over skjønnsrammen til kommunene ved store uventede hendelser.

Helårseffekter av endringer fra 2023 som er innarbeidet i rammetilskuddet for 2024

(i) Maksimalpris foreldrebetaling barnehage ble redusert til kroner 3 000 per måned fra 1. januar 2023. I tillegg til direkte inntektsbortfall som følge av reduserte maksimalsatser ble det også forventet økt etterspørsel etter barnehageplasser. Det ble lagt til grunn at den økte etterspørselen først ville få full virkning fra barnehageåret 2023/2024, og kommunene er kompensert med 67 mill. kroner over rammetilskuddet i 2024 for helårseffekten. Kompensasjonen er fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage.

(ii) Gratis barnehageplass fra tredje barn i familier som har flere barn i barnehage ble innført høsten 2023. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet i 2024 er derfor økt med 24 mill. kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for barnehage.

(iii) Gratis barnehageplass i tiltakssonen ble innført fra høsten 2023. Tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet til kommunene i Nord-Troms og Finnmark er derfor økt med 71 mill. kroner i 2024. Helårseffekten er korrigert for at maksprisen i alle landets barnehager reduseres fra kroner 3 000 til kroner 2 000 fra 1. august 2024.

(iv) Gratis 12 timer SFO for 2. trinn ble innført høsten 2023, og for å kompensere kommunene for helårseffekten er rammetilskuddet i 2024 økt med 864 mill. kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole.

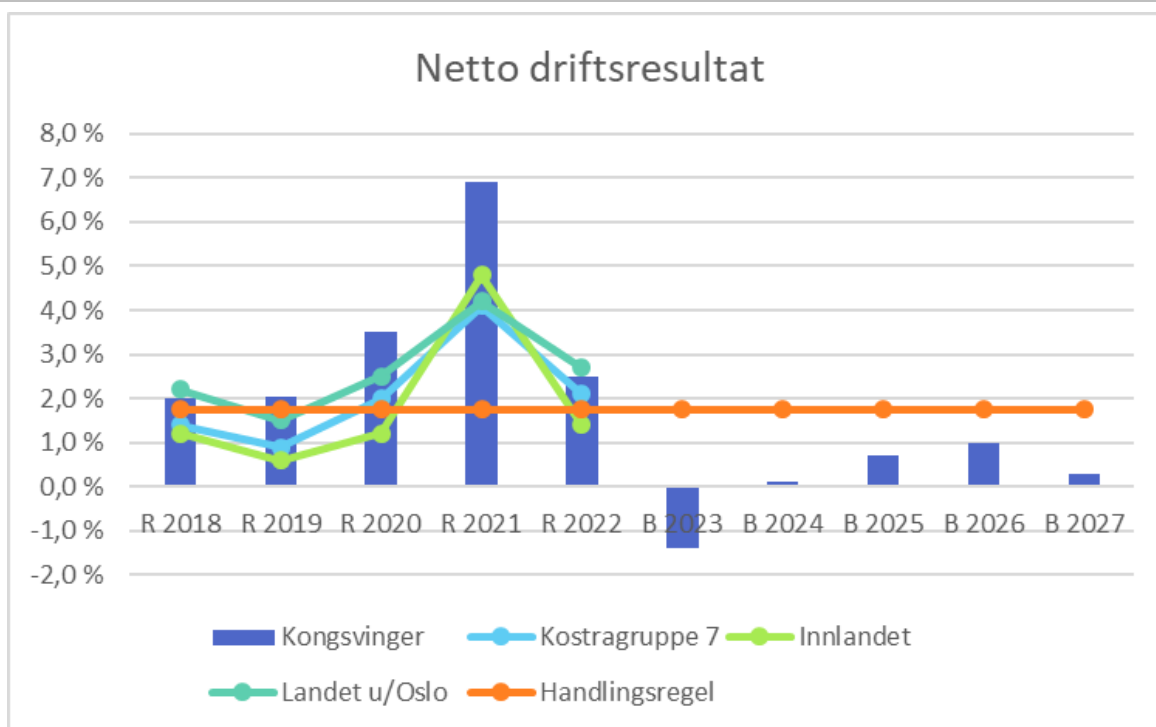
(v) Pasienttilpasset basistilskudd trådte i kraft 1. mai 2023. Den nye ordningen får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet for 2024 er økt med 250 mill. kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for kommunehelse.

(vi) Veiledende sosialhjelpssatser ble hevet med 10 prosent fra 1. juli 2023. Økningen får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet for 2024 er økt med 296 mill. kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for sosial.

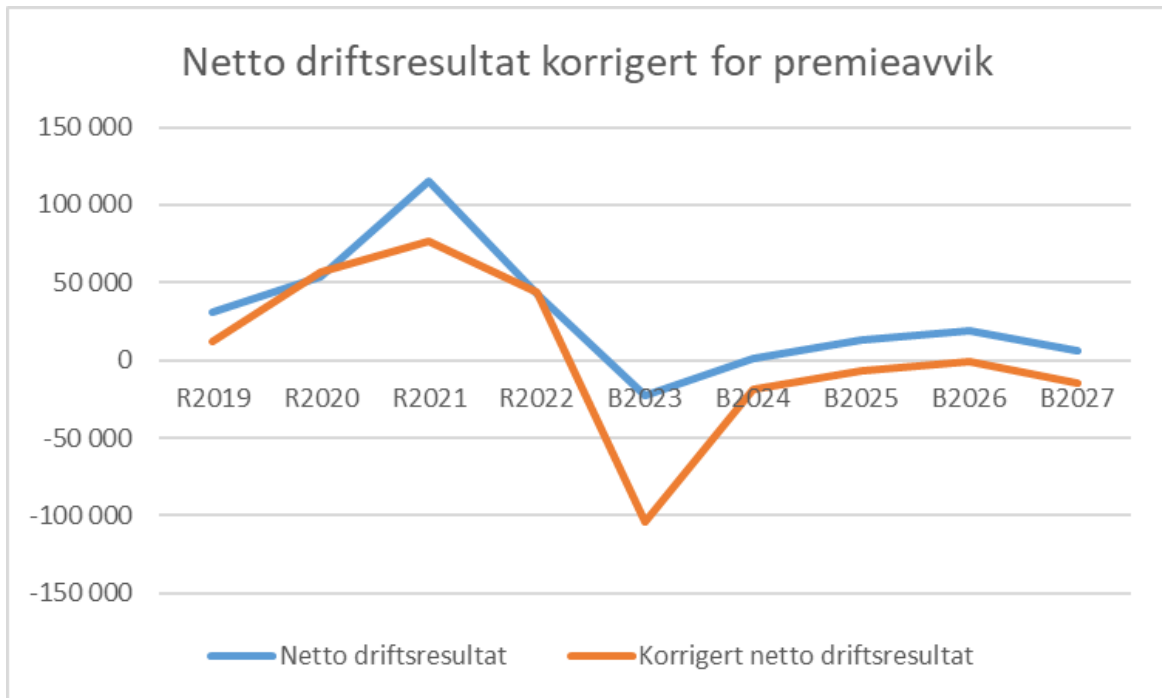
(vii) Barnetillegget i kvalifiseringsprogrammet ble økt fra 1. februar 2023, og for å kompensere for helårseffekten er rammetilskuddet i 2024 økt med 1 mill. kroner fordelt etter delkostnadsnøkkel for sosial.

Netto driftsresultat

	R2019	R2020	R2021	R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Netto driftsresultat	30 700	53 250	115 511	43 102	-23 124	1 233	13 317	19 024	5 748
Netto premieavvik utgift-/inntektsført	-18 901	3 617	-39 060	549	-81 022	-20 110	-20 110	-20 110	-20 110
Korrigert netto driftsresultat	11 799	56 867	76 451	43 651	-104 146	-18 877	-6 793	-1 086	-14 362
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	2,0 %	3,6 %	6,9 %	2,5 %	-1,4 %	0,1 %	0,7 %	1,0 %	0,3 %
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter korrigert for premieavvik	0,8 %	3,8 %	4,6 %	2,5 %	-6,1 %	-1,0 %	-0,4 %	-0,1 %	-0,8 %

Utviklingen i netto driftsresultat i planperioden er bekymringsfull med tanke på demografiutfordringene og utviklingen i rente- og avdragsbelastningen. Netto driftsresultat er anbefalt å være minst 1,75 %. Kongsvinger har nådd målet i perioden 2014 til 2022. Når man ser på budsjettallene for 2023 - 2027 er ikke målet for netto driftsresultat nådd.

Oversikt over netto driftsresultat korrigert for premieavvik de siste årene viser med all tydelighet at forholdet mellom inntekter og utgifter knyttet til driften er i ubalanse. I budsjett 2023 er det inntektsført et netto premieavvik på 108,7 mill. kr. Dette er ikke “virkelige penger”, men en regnskapsteknisk føring av pensjon som ikke er relatert til selve driften i kommunen. Premieavviket forbedrer netto driftsresultat med 108,7 mill. kr, men netto driftsresultat er likevel negativt. Med andre ord vil det si at driften av kommunen går pengemessig med større underskudd enn budsjettet viser når det korrigeres for premieavvik. Dette er en utvikling som ikke er bærekraftig i årene framover.

Netto driftsresultat er så vidt positivt i planperioden, men når man tar hensyn til korrigeringen for premieavvik blir netto driftsresultat negativt. Det vil si at kommunen kommer til å bruke mer penger enn man har i hele planperioden.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling per årsak

	2020	2021	2022	2023
Folketall ved inngangen av kvartalet	17 829	17 851	17 949	17 966
Fødte	113	108	150	92
Døde	173	209	217	163
Fødselsoverskudd	-60	-101	-67	-71
Innvandring	78	95	194	379
Utvandring	53	76	101	78
Innflytting, innenlands	852	952	823	690
Utflytting, innenlands	797	771	822	802
Netto innvandring og flytting	80	200	94	189
Folkevekst	22	98	17	118
Folketallet ved utgangen av kvartalet	17 851	17 949	17 966	18 084

Demografi

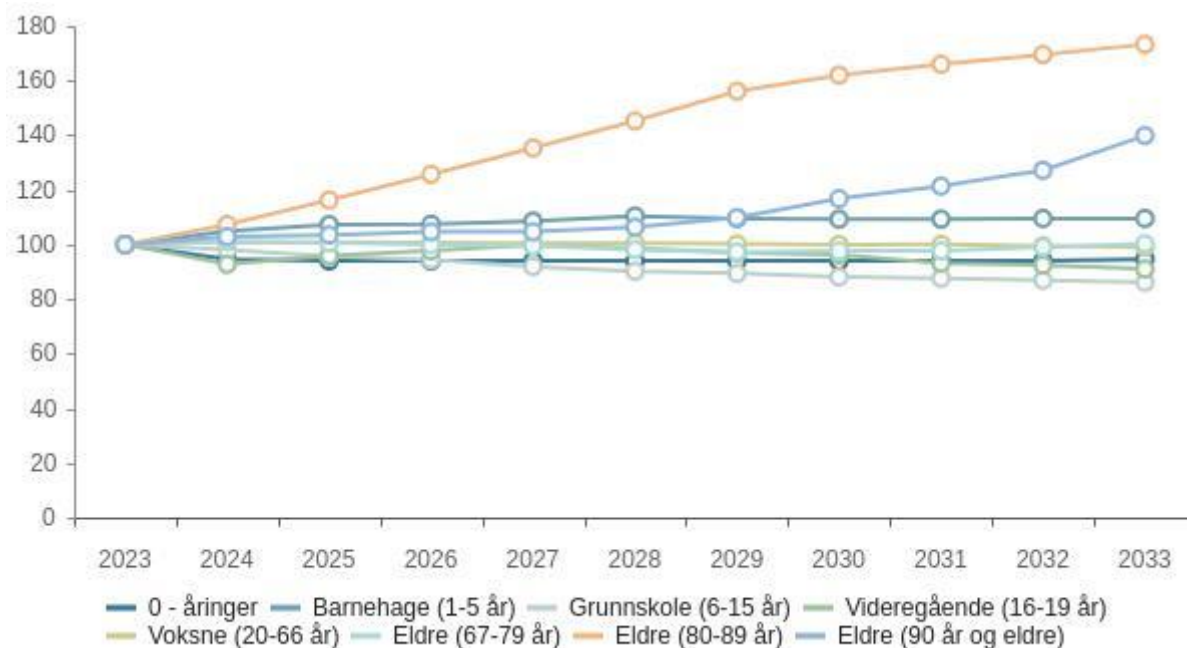
Befolkningsprognose

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 - åringar	149	141	140	140	140	140	140	140	140	140	141
Barnehage (1-5 år)	701	735	752	753	761	774	768	766	766	768	768
Grunnskole (6-15 år)	1 940	1 902	1 855	1 832	1 783	1 749	1 734	1 710	1 700	1 686	1 672
Videregående (16-19 år)	824	764	790	805	823	813	799	793	767	762	750
Voksne (20-66 år)	10 331	10 444	10 419	10 394	10 374	10 373	10 353	10 327	10 335	10 284	10 231
Eldre (67-79 år)	2 968	3 001	2 989	2 968	2 953	2 913	2 886	2 898	2 899	2 939	2 975
Eldre (80-89 år)	880	944	1 023	1 106	1 191	1 278	1 374	1 426	1 461	1 492	1 525
Eldre (90 år og eldre)	173	178	179	181	181	184	190	202	210	220	242
Total	17 966	18 109	18 147	18 179	18 206	18 224	18 244	18 262	18 278	18 291	18 304

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Prognose vekst

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Befolkningsprognoser for Kongsvinger kommune viser en svak økning i folketall i årene som kommer. Denne økningen skyldes i all hovedsak en økning i de eldre aldersgruppene 67-79 år og 80-89 år. Derimot forventes det en nedgang av barn i grunnskolealder.

Investeringsbudsjett

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	109 271	158 718	252 717	64 391
Tilskudd til andres investeringer	1 050	2 700	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 055	4 055	4 055	4 055
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	114 376	165 473	256 772	68 446
Kompensasjon for merverdiavgift	-18 074	-29 384	-49 763	-12 848
Tilskudd fra andre	-19 300	-24 850	-128 400	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-150	-150	-150	-150
Bruk av lån	-47 797	-82 034	-49 404	-26 393
Videreutlån	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av lån til videreutlån	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	22 000	23 000	24 000	25 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-22 000	-23 000	-24 000	-25 000
Overføring fra drift	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-4 055	-4 055	-4 055	-4 055
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum finansiering	-114 376	-165 473	-256 772	-68 446
Sum finansieringsbehov	114 376	165 473	256 772	68 446
Sum finansiering	-114 376	-165 473	-256 772	-68 446
Udekket finansiering	0	0	0	0

Mulige framtidige investeringer

Utvidelse av krematoriet

Utbygging/ny renselinje krematoriet:

En utbygging/utvidet rensetrinn på krematoriet vil være et godt tilbud til kommuner i og nært Kongsvingerregionen. Hamar kommune vurderte etablering av krematorium i Hamar, men har konkludert med at de inngår en avtale med Gjøvik kommune. Før det tas stilling til om krematoriet skal utvides eller ikke er det behov for å avklare hvordan andre kommuner skal bidra i finansieringen av tiltaket. Nytt kostnadsoverslag i 2023 utgjør 45 MNOK. Saken er under utredning.

Kulturhusfunksjoner

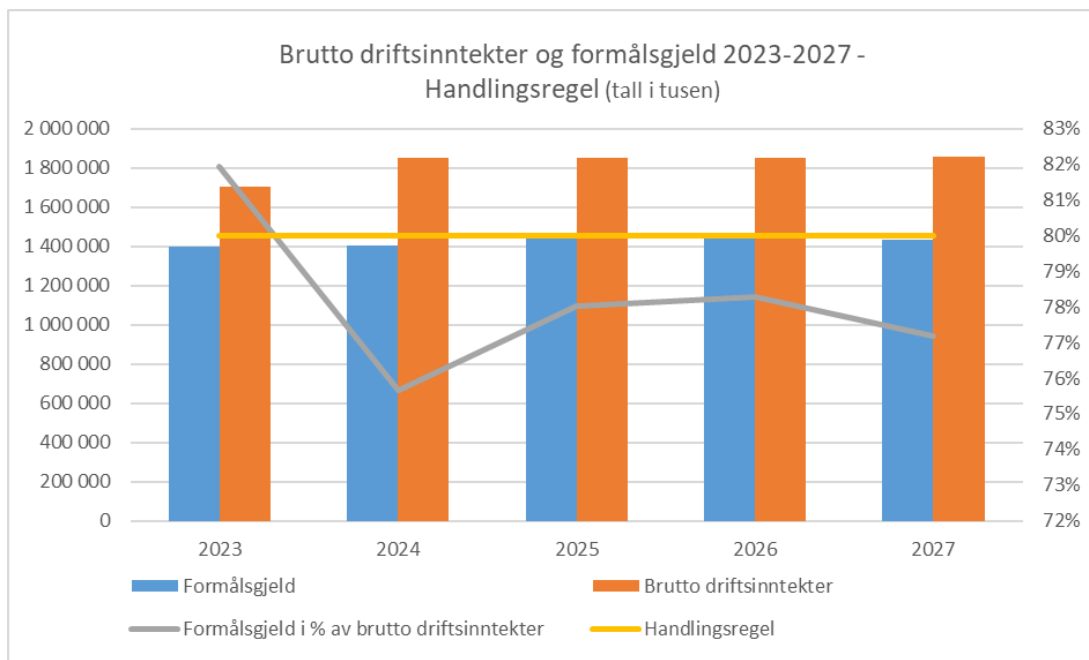
Kommunestyret vedtok i desember 2021 (sak 097/21) at kommunen i forbindelse med planer om nytt hotell i sentrum skal jobbe videre med å realisere kulturhusfunksjoner i form av nytt kinosenter og et oppgradert Rådhuseteater. I juni 2023 vedtok kommunestyret i sak 047/23 reguleringsplanen for Kongsvinger sentrumshotell, kino- og kultursenter. Investeringer knyttet til Rådhuseteateret er innarbeidet i økonomiplanen med 28 MNOK.

Lån og garantier

Handlingsregelen tilsier at gjeldsgraden på formålgjeld ikke skal overskride 80 %. Med formålgjeld menes lånegjeld tatt opp til egne investeringsformål, jfr KL § 14-15. Nøkkeltallet viser kommunens langsiktig gjeld tatt opp til egne formålsbygg (eksklusive pensjonsforpliktelser og lån til videreutlån/Startlån) i prosent av brutto driftsinntekter. Eksempler på som formålsbygg er skole, sykehjem, boliger, brannstasjon, barnehage og rådhus. Ordinære renter og avdrag på lån (til investeringer) skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning for investeringer til eget formål, i forhold til disse.

Grafene nedenfor viser utviklingen i brutto driftsinntekter og formålgjeld med prognose for 2023 og økonomiplan 2024-2027.

Nedenfor viser diagrammet utviklingen i gjeldsgraden på formålgjelden målt mot brutto driftsinntekter med prognose 2023 og økonomiplan 2024-2027. For planperioden 2024-2027 vil handlingsregelen være oppfylt og formålgjelden utgjøre mindre enn 80 %.

Kommunens langsiktige gjeld består av lån og pensjonsforpliktelse. Pensjonsforpliktelsen skal avspeile det økonomiske ansvaret kommunen har påtatt seg på beregningstidspunktet overfor hver enkelt ansatt som er tatt opp i pensjonsordningen. For 2022 var den samlede pensjonsforpliktelsen på snaut 1,9 mrd. kr. Forpliktelsen forventes å øke i årene fremover.

Lånetype (tall i tusen)	Saldo pr. 31.12.23	Saldo pr. 31.12.24	Saldo pr. 31.12.25	Saldo pr. 31.12.26	Saldo pr. 31.12.27
Startlån	379 155	417 155	454 155	490 155	525 155
Investeringslån, herav	1 577 299	1 574 940	1 605 589	1 602 896	1 575 110
Formålslån	1 395 379	1 402 596	1 442 821	1 449 704	1 431 494
Forretningslån*	181 920	172 344	162 768	153 192	143 616
Totalt	1 956 454	1 992 095	2 059 744	2 093 051	2 100 265

*Forretningslån er lån til investeringer på Sæter (PHS) og utleiedel ny brannstasjon

Kommunens garantiansvar pr 31.12.22 var som følger:

Garanti for; (tall i tusen)	Formål	Type garanti	Vedtatt garantiramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12	Forventet låneopptak (utover saldo 31.12)	Tillegg for renter og omk o.l *)	Godkj.	Utløper
GIR IKS	Renovasjon	Eierandel		35 904				2043
GIVAS IKS	Vann og avløp	Eierandel		334 182				2051
Glåmdal Brannvesen IKS	Biler og utstyr	Eierandel		8 222				2043
Kongsvinger Kirkelige Fellestråd	Adm.bygg			2 210				2035
Kongsvinger boligstiftelse (*)	Kjøp av boliger	Selvskyldner	200 000	134 462		10 %	Ja	2046

Kongsvinger Golfanlegg AS	Golfanlegg	Spillemiddelgaranti	4 550	4 550				2023
Kongsvinger Tennisklubben	Tennishall	Selvskyldner	7 200	1 345		10 %	Ja	2035
Roverud Barnehage SA	Barnehagebygg	Selvskyldner	10 000	3 949		10 %	Ja	2037
Lia Barnehage SA	Barnehagebygg	Selvskyldner	10 200	5 274		10 %	Ja	2033
Promenaden AS	Kjøp/rehabbygg	Simpel	5 000	625		10 %	Ja	2025
Eskoleia AS	Barnehagebygg	Selvskyldner	5 900	4 176		10 %	Ja	2037
Brandval og Kongsvinger Travlag	Stallanlegg	Selvskyldner	800	540		10 %	Ja	2036
Sum				535 439				

(*) I tillegg kommer KS sak 063/23 Kongsvinger Boligstiftelse - Kommunal lånegaranti 2023 til investeringsformål kjøp av boliger og oppgradering av boliger med en selvskyldnerkausjon på MNOK 50 med 10% tillegg for renter og utløper år 2063.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Disponering av driftsrammen

Driftsbudsjettet - rammeendringer fordelt på endringskategorier

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	1 223 847	1 223 847	1 223 847	1 223 847
Tekniske justeringer	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Vedtak forrige periode	2 283	1 549	-451	549
Budsjettendring i år	16 764	16 764	16 764	16 764
Lønns- og prisvekst	53 133	53 133	53 133	53 133
Konsekvensjustert budsjett	71 180	70 446	68 446	69 446
Konsekvensjustert ramme	1 295 028	1 294 294	1 292 294	1 293 294
Politisk vedtak	106	106	106	106
Innsparingstiltak	-28 339	-28 306	-27 406	-35 781
Nye tiltak	70 417	63 858	63 858	83 708
Nye tiltak og realendringer budsjett	42 184	35 658	36 558	48 033
Ramme 2024-2027	1 337 211	1 329 951	1 328 851	1 341 326

Nye tiltak og realendringer består av blant annet følgende:

- Økning i avtalefestede tillegg Helse og mestring - 4,6 mill kr
- Helsestasjon og skolehelsetjeneste - 2,1 mill kr
- Basistilskudd fastleger - 1,9 mill kr
- Reduksjon i refusjonsinntekter ressurskrevende brukere - 1,9 mill kr
- Kjøp av eksterne spesialplasser innen psykisk helse og avhengighet - 1,6 mill kr
- Bemanning natt Holttunet - 1,6 mill kr
- Nye BPA - ordninger - 1,6 mill kr
- Økning årsverk hjemmesykepleie - 1,6 mill kr
- Andre nye tiltak Helse og mestring - 9,7 mill kr
- Redusert makspris i barnehage - 4,0 mill kr
- Gratis kjernetid i SFO ny ordning 2023 - 2,6 mill kr
- Barnevern endringer i h.h.t. til oppvekstreformen - 2,6 mill kr
- Gratis kjernetid SFO 2. klassinger - 2,1 mill kr
- Taksering eiendomsskatt - 3,5 mill kr

Driftsbudsjettet - rammeendringer per tjenesteområde i årsbudsjettet

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Vedtatt budsjett 2023	Prisjustering og diverse endringer	Effektivisering	Nye tiltak og realendringer budsjett	Budsjett	Realendring i % 2024
HR og organisasjon	39 763	502	-93	1 552	41 724	3,9 %
Miljø og samfunn	225 233	14 060	-17 010	16 817	239 099	7,5 %
Oppvekst og læring	411 326	22 973	-6 028	23 277	451 548	5,7 %
Helse og mestring	492 718	31 115	-4 765	28 280	547 348	5,7 %
Økonomi og regionale tjenester	54 807	2 496	-443	597	57 457	1,1 %
Sentrale utgifter/inntekter	0	35	0	0	35	
Sum netto driftsutgifter	1 223 847	71 180	-28 339	70 523	1 337 211	5,8 %

Driftsbudsjettet - rammeendringer per tjenesteområde i økonomiplanperioden

Beløp i 1000

Tjenesteområde	Vedtatt budsjett 2023	Prisjustering og diverse endringer	Effektivisering	Nye tiltak og realendringer budsjett	Budsjett 2027	Realendring i %
HR og organisasjon	39 763	1 502	-93	1 371	42 543	3,4 %
Miljø og samfunn	225 233	13 360	-17 910	13 067	233 749	5,8 %
Oppvekst og læring	411 326	20 839	-12 070	22 194	442 289	5,4 %
Helse og mestring	492 718	31 215	-5 265	46 558	565 226	9,4 %
Økonomi og regionale tjenester	54 807	2 496	-443	624	57 484	1,1 %
Sentrale utgifter/inntekter	0	35	0	0	35	0,0 %
Sum netto driftsutgifter	1 223 847	69 446	-35 781	83 814	1 341 326	6,8 %

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet*Beløp i 1000*

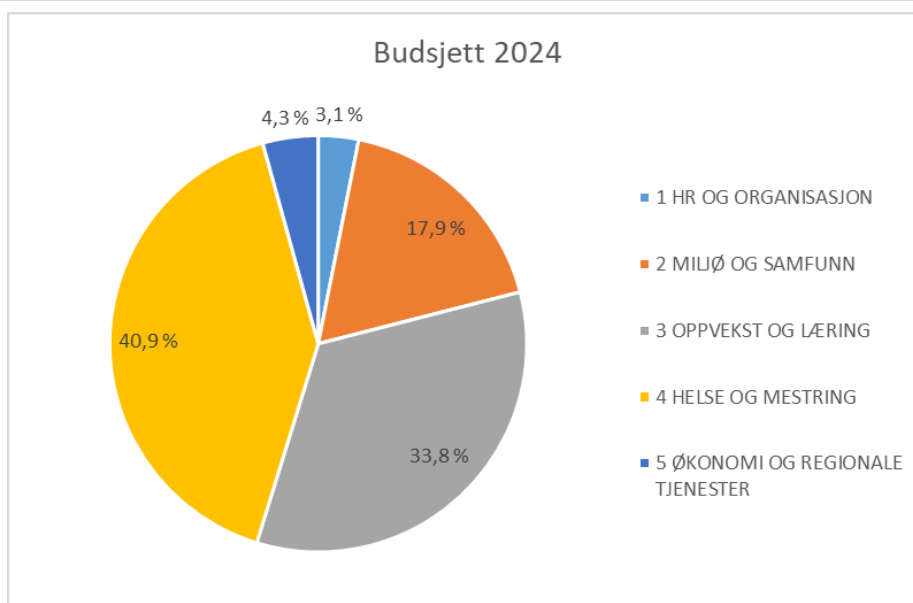
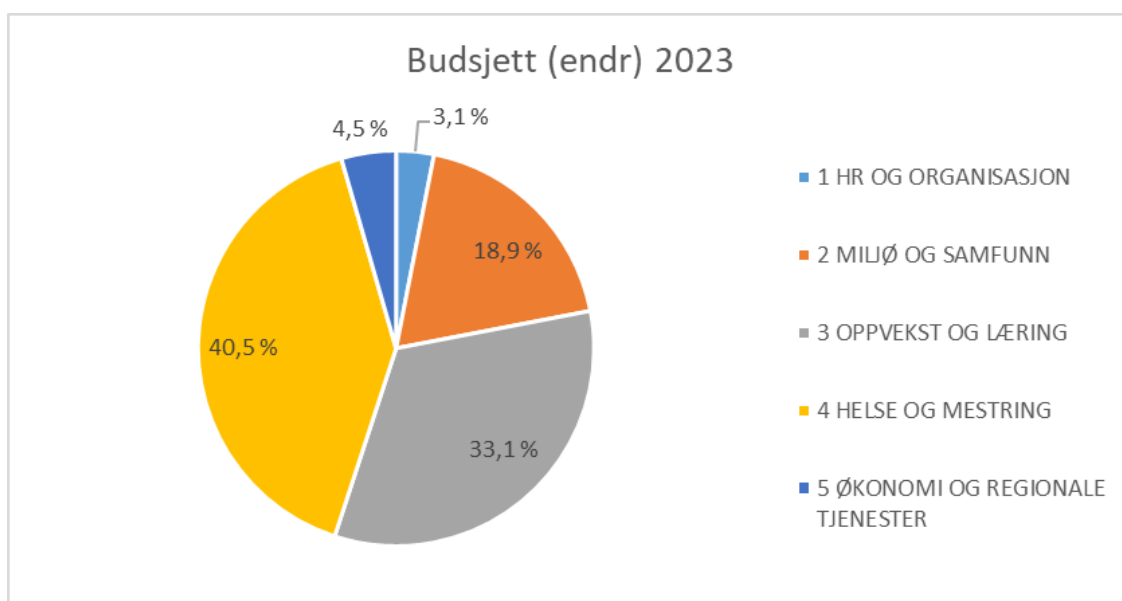
	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	2024	Økonomiplan 2025 2026 2027		
Sum generelle driftsinntekter						
Rammetilskudd	-593 015	-623 319	-	-	-	-
Inntekts- og formuesskatt	-610 426	-574 076	694 322	695 724	695 736	695 761
Eiendomsskatt	-44 604	-44 246	-56 893	-59 658	-62 658	-65 658
Andre generelle driftsinntekter	-31 791	-29 889	-70 380	-70 374	-70 374	-70 374
Sum Total B1A 10 - NO	-1 279 836	-1 271 530	-	-	-	-
			1 433 900	1 438 061	1 441 073	1 444 098
Avskrivninger						
Avskrivninger	58 821	59 290	59 290	59 290	59 290	59 290
Sum Total B1A 10 - NO	58 821	59 290	59 290	59 290	59 290	59 290
Netto finansutgifter						
Renteinntekter	-16 852	-14 026	-30 000	-29 800	-27 600	-24 000
Utbytter	-246	-350	-350	-350	-350	-350
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	35 421	66 109	100 539	93 246	88 740	86 884
Avdrag på lån	46 772	50 370	50 155	51 385	52 096	54 178
Sum Total B1A 10 - NO	65 095	102 103	120 344	114 481	112 886	116 712
Motpost avskrivninger						
Motpost avskrivninger	-58 821	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290
Sum Total B1A 10 - NO	-58 821	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	24 768	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Avsetninger til bundne driftsfond	13 899	1 662	2 965	2 965	2 965	2 965
Bruk av bundne driftsfond	-18 375	-3 289	-2 287	-2 287	-2 287	-2 287
Avsetninger til disposisjonsfond	26 140	8 573	555	12 639	18 346	5 070
Bruk av disposisjonsfond	-3 330	-37 448	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum Total B1A 10 - NO	43 102	-5 503	1 233	13 317	19 024	5 748

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap Oppr. bud.			Økonomiplan		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
HR og organisasjon	34 992	39 763	41 724	42 543	41 543	42 543
Miljø og samfunn	225 421	225 390	239 280	237 680	237 580	233 930
Oppvekst og læring	413 826	411 341	451 563	447 179	447 179	442 304
Helse og mestring	513 104	494 389	546 729	544 607	544 607	564 607
Økonomi og regionale tjenester	42 507	54 807	57 457	57 484	57 484	57 484
Sentrale utgifter/inntekter	-58 211	-50 762	-24 431	-19 231	-19 231	-19 231
Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A)	1 171 639	1 174 929	1 312 323	1 310 263	1 309 163	1 321 638

Diagrammene nedenfor viser kommunens fordeling av utgifter mellom de ulike kommunalområdene. Det vil framover bli en dreining i fordelingen av utgifter i tråd med de demografiske utfordringene Kongsvinger kommune står overfor i årene som kommer.

Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Sentrale inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-610 426	-566 904	-612 305	-612 305	-612 305	-612 305
Ordinært rammetilskudd	-593 015	-644 559	-694 322	-695 724	-695 736	-695 761
Skatt på eiendom	-44 604	-44 246	-56 893	-59 658	-62 658	-65 658
Andre direkte eller indirekte skatter	-1 194	-216	-246	-246	-246	-246
Andre generelle statstilskudd	-30 597	-45 952	-70 134	-70 128	-70 128	-70 128
Sum sentrale inntekter	-1 279 836	-1 301 878	-1 433 900	-1 438 061	-1 441 073	-1 444 098
Sentrale utgifter/inntekter						
Lønnsreserve	0	4 656	31 956	31 956	31 956	31 956
Premieavvik	-54 421	-103 883	-61 253	-61 253	-61 253	-61 253
Diverse sentrale utgifter	-2 999	-10 850	4 841	10 041	10 041	10 041
Sum sentrale utgifter/inntekter	-57 420	-110 077	-24 456	-19 256	-19 256	-19 256
Driftsutgifter per tjenesteområde						
HR og organisasjon	34 934	41 773	41 724	42 543	41 543	42 543
Miljø og samfunn	220 684	255 359	239 099	237 499	237 399	233 749
Oppvekst og læring	414 320	447 108	451 548	447 164	447 164	442 289
Helse og mestring	510 106	547 759	547 348	545 226	545 226	565 226
Økonomi og regionale tjenester	47 985	60 464	57 457	57 484	57 484	57 484
Sentrale utgifter/inntekter	497	0	35	35	35	35
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 228 526	1 352 463	1 337 211	1 329 951	1 328 851	1 341 326
Korr. finansutgifter i tjenesteområdene	-1 198	20	20	20	20	20
Korr. avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	1 662	1 513	-433	-433	-433	-433
Korr. motpost avskrivninger i tjenesteområde	58 821	59 290	59 290	59 290	59 290	59 290
Brutto resultat (KOSTRA)	-49 444	1 331	-62 267	-68 488	-72 600	-63 150
Netto finansutgifter og inntekter						
Renteinntekter og utbytte	0	0	-30 350	-30 150	-27 950	-24 350
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	35 537	80 967	100 539	93 246	88 740	86 884
Avdrag på lån	45 522	46 370	50 155	51 385	52 096	54 178
Netto finansinntekter/finansutgifter	81 059	127 337	120 344	114 481	112 886	116 712
Finansutgifter i tjenesteområdene	1 198	-20	-20	-20	-20	-20
Totale finansutgifter	82 258	127 317	120 324	114 461	112 866	116 692
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	-58 821	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290	-59 290
Netto resultat (KOSTRA)	-43 102	40 082	-1 233	-13 317	-19 024	-5 748
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner						
Til ubundne avsetninger	26 140	0	555	12 639	18 346	5 070
Til bundne avsetninger	245	216	245	245	245	245
Bruk av ubundne avsetninger	-3 330	-41 648	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Overføring fra drift til investering	21 709	2 862	25 000	25 000	25 000	25 000
Netto avsetninger	44 764	-38 570	800	12 884	18 591	5 315
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-1 662	-1 513	433	433	433	433
Totale avsetninger	43 102	-40 082	1 233	13 317	19 024	5 748
Årsoverskudd (-)/Årsunderskudd (+)	0	0	0	0	0	0

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	109 271	158 718	252 717	64 391
Tilskudd til andres investeringer	1 050	2 700	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 055	4 055	4 055	4 055
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	114 376	165 473	256 772	68 446
Kompensasjon for merverdiavgift	-18 074	-29 384	-49 763	-12 848
Tilskudd fra andre	-19 300	-24 850	-128 400	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-150	-150	-150	-150
Bruk av lån	-47 797	-82 034	-49 404	-26 393
Videreutlån	60 000	60 000	60 000	60 000
Bruk av lån til videreutlån	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Avdrag på lån til videreutlån	22 000	23 000	24 000	25 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-22 000	-23 000	-24 000	-25 000
Overføring fra drift	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-4 055	-4 055	-4 055	-4 055
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum finansiering	-114 376	-165 473	-256 772	-68 446
Sum finansieringsbehov	114 376	165 473	256 772	68 446
Sum finansiering	-114 376	-165 473	-256 772	-68 446
Udekket finansiering	0	0	0	0

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Skatt på inntekt og formue	-610 426	-566 904	-612 305	-612 305	-612 305	-612 305
Ordinært rammetilskudd	-593 015	-644 559	-694 322	-695 724	-695 736	-695 761
Skatt på eiendom	-44 604	-44 246	-56 893	-59 658	-62 658	-65 658
Andre direkte eller indirekte skatter	-1 194	-216	-245	-245	-245	-245
Andre generelle statstilskudd	-30 597	-45 952	-70 134	-70 128	-70 128	-70 128
Sum sentrale inntekter	-1 279 836	-1 301 878	-1 433 900	-1 438 061	-1 441 073	-1 444 098

Ordinært rammetilskudd

Rammetilskudd for 2024 justeres opp med omlag 55 mill fra budsjett 2023. Foruten oppjustering av kommunal deflator er endringen er i all hovedsak forårsaket av økt innbyggertall og endret alderssammensetning. Vi ser en særlig økning i de eldre aldersgruppene. Antatt innbyggertall 1.1.24 er endret fra 18 075 ved forrige beregning til 18 109 jmf nye tall fra SSB. Nye tall (1.7) fra SSB viser også en økning i aldersgruppene 23-66, 67-79, 80-89, 90 og eldre og noe nedgang i aldersgruppe 0-1 år og 16-22.

Skatt på eiendom

Eiendomsskatt 2024

Følgende maksimale skattesatser gjelder, jf eiendomsskatteloven § 11:

- bolig- og fritidseiendommer 4 ‰
- næring og tomter 7 ‰
- særskilt grunnlag 2,2 ‰.

Skattesatsen kan ikke økes med mer enn 1 promille hvert år for bebygde eiendommer, for ubebygde 3 promille, jf eiendomsskatteloven § 13. Satsen for særskilt grunnlag kan ikke være høyere enn 2,2 promille.

Skattesatsen for 2023 var følgende:

- bolig- og fritidseiendommer 3,2 ‰
- næring og tomter 3,2 ‰
- særskilt grunnlag 2,2 ‰.

Dette betyr at maks skattesats for 2024 er:

- bolig- og fritidseiendommer 4 ‰
- næring 4,2 ‰
- tomter 6,2 ‰
- særskilt grunnlag 2,2 ‰.

Inntektene fra eiendomsskatten i 2023 blir ca 45 mill. kr.

Særskilt grunnlag:

Endringer i eiendomsskatteloven som ble vedtatt i 2017 innebærer at produksjonsutstyr og installasjoner skal være fritatt for eiendomsskatt. Fritaket innføres gradvis med 1/7 del reduksjon i eiendomsskatten årlig fra og med 2019 til det er fullt implementert i 2025. For Kongsvinger kommune utgjør bortfallet en årlig reduksjon i eiendomsskatten på 115.000 kr.

Inntekter eiendomsskatt 2024 med maks økning av promillesatser:

Type eiendom	Skattegrunnlag	Skattesats	Inntektsgrunnlag
Bolig, landbruk og fritidseiendommer	10 451 645	4	41 806
Næring	3 097 140	4,2	13 007
Tomter	51 264	6,2	317
Vannkraftverk	393 176	4,2	1 651
Særskilt grunnlag (fritatt produksjonsutstyr /installasjoner som avskrives over 7 år	52 189	2,2	114
Sum eiendomsskatt			56 893

Andre generelle statstilskudd

Integreringstilskudd bygger på antatt bosetting av 120 nye flyktninger i 2024.

Prognose for rentekompensasjon fra Husbanken er 5,3 mill kr.

Sentrale utgifter/inntekter

Beløp i 1000

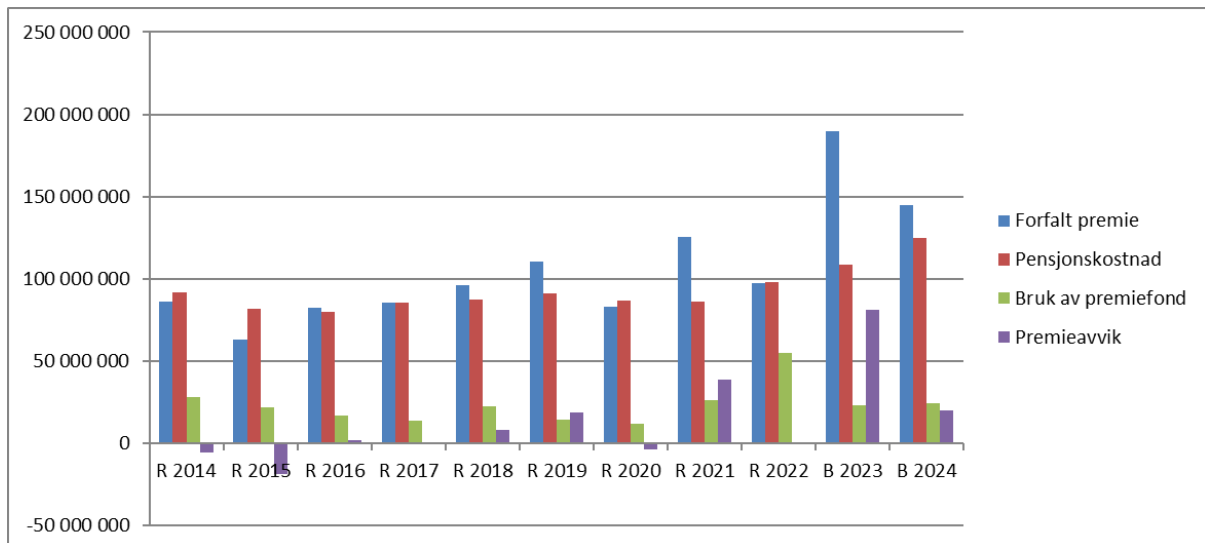
	Regnskap 2022	Rev. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Lønnsreserve	0	4 656	31 956	31 956	31 956	31 956
Premieavvik	-54 421	-103 883	-61 253	-61 253	-61 253	-61 253
Diverse sentrale utgifter	-2 999	-10 850	4 841	10 041	10 041	10 041
Sum sentrale utgifter/inntekter	-57 420	-110 077	-24 456	-19 256	-19 256	-19 256

Lønnsreserve

Lønnsreserven er avsatt med forutsetning at lønnsveksten i 2024 blir 4,9 % som foreslått i statsbudsjettet.

Premieavvik

Pensjon

Det skilles mellom den pensjonspremien som kommunen blir fakturert, og den beregnede pensjonskostnaden som bokføres i driftsregnskapet. Differansen mellom disse størrelsene er premieavviket. Kongsvinger kommune utgiftsfører premieavviket i henhold til forskriftene. Avvik før 2011 fordeles over 15 år, for 2012 og 2013 over 10 år og fra 2014 over 7 år. Akkumulert premieavvik pr. 31.12.22 er 128,0 mill. kr.

Premieavviket føres årlig som en inntekt eller utgift i driftsregnskapet, og gir en "forbedring" eller "forverring" av regnskapsresultatet som ikke er relatert til selve driften av kommunen. For regnskapsåret 2022 ble det utgiftsført 0,5 mill. kr i netto premieavvik i driftsregnskapet. I budsjett 2023 er det lagt inn en inntektsføring av premieavvik på 81,0 mill. kr og nedbetaling av akkumulert premieavvik på 27,7 mill. kr. Bruk av premiefond er 22,9 mill. kr. Tilsvarende er det for 2024 budsjettet med premieavvik på 63,4 mill. kr og nedbetaling av akkumulert premieavvik på 43,3 mill. kr. Bruk av premiefond er budsjettet med 24,2 mill. kr. Tallene for 2023 og 2024 er kun prognoser og bildet vil endre seg når endelig regnskap foreligger.

Premieavvik og forfalt premie påvirkes av bruk av premiefond. Årets regnskapsførte pensjonskostnad påvirkes ikke. Premiefondet er Kongsvinger kommunes fond, men forvaltes av KLP og kan kun benyttes til betaling av pensjonspremie. Premiefondet består av avkastning på pensjonsmidler og for mye betalt premie. Kongsvinger kommune bruker av premiefondet fortløpende for å bedre kommunens likviditet og reduserer premieavviket. Ekstraordinært tilbakeført overskudd til premiefond fra KLP i 2020 på 78 mill. kr, fordeles jevnt over en periode på 7 år til betaling av pensjonspremie og reduserer dermed også premieavviket i samme periode.

I tillegg til pensjonspremien er det et årlig egenkapitalinnskudd i KLP som belastes investeringsregnskapet. Egenkapitalinnskuddet for 2023 er anslått til 4,1 mill. kr. Beløpet finansieres ved bruk av ubundne investeringsfond.

Diverse sentrale utgifter

Netto inntekter for salg av konsesjonskraft 2024 utgjør om lag 7 mill kr.

Estimert bosetting av flyktninger i 2024 er 120 personer.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
HR og organisasjon	34 934	41 773	41 724	42 543	41 543	42 543
Miljø og samfunn	220 684	255 359	239 099	237 499	237 399	233 749
Oppvekst og læring	414 320	447 108	451 548	447 164	447 164	442 289
Helse og mestring	510 106	547 759	547 348	545 226	545 226	565 226
Økonomi og regionale tjenester	47 985	60 464	57 457	57 484	57 484	57 484
Sentrale utgifter/inntekter	497	0	35	35	35	35
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 228 526	1 352 463	1 337 211	1 329 951	1 328 851	1 341 326

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Renteinntekter og utbytte	0	0	-30 350	-30 150	-27 950	-24 350
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	35 537	80 967	100 539	93 246	88 740	86 884
Avdrag på lån	45 522	46 370	50 155	51 385	52 096	54 178
Netto finansinntekter/finansutgifter	81 059	127 337	120 344	114 481	112 886	116 712
Finansutgifter i tjenesteområdene	1 198	-20	-20	-20	-20	-20
Totale finansutgifter	82 258	127 317	120 324	114 461	112 866	116 692
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Renteinntekter og utbytte

Prognoser viser noe lavere likviditet i årene fremover grunnet bruk av disposisjonsfond til egenfinansiering av nye investeringstiltak samt nivå på premieavviket pensjon. Rentenivå på kommunens bankinnskudd er knyttet opp til 3 MNDR NIBOR. Det er forventet en rentetopp i løpet av 2024/2025. Renteinntekter fra utlån - Startlån avhenger av andelen av utlånsporteføljen som har fastrenteavtale mot låntaker.

Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter

Ved beregning av renteutgifter er gjennomsnittrenten for årene i planperioden lagt til grunn. Dette tallmaterialet er innhentet fra prognoser utført av KBN Kommunalbanken. Det opereres her med følgende rentesatser: 2024: 5,09%, 2025: 4,62%, 2026: 4,31%, 2027: 4,25%.

Avdrag på lån

Avdrag på lån/Minimumsavdrag

Lånegjeld tatt opp til investeringer skal avdras årlig, jfr Kommunelovens § 14-18. Avdragene skal minimum tilsvare de regnskapsmessige avskrivningene, justert for størrelsen på lånegjelden i forhold til anleggsmidlene. Nivået på de årlige avskrivningene tilsvarer en gjennomsnittlig utnyttbar levetid på anleggsmidler på 30 år.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Rev. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Til ubundne avsetninger	26 140	-0	555	12 639	18 346	5 070
Til bundne avsetninger	245	216	245	245	245	245
Bruk av ubundne avsetninger	-3 330	-41 648	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Overføring fra drift til investering	21 709	2 862	25 000	25 000	25 000	25 000
Netto avsetninger	44 764	-38 570	800	12 884	18 591	5 315
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-1 662	-1 513	433	433	433	433
Totale avsetninger	43 102	-40 083	1 233	13 317	19 024	5 748

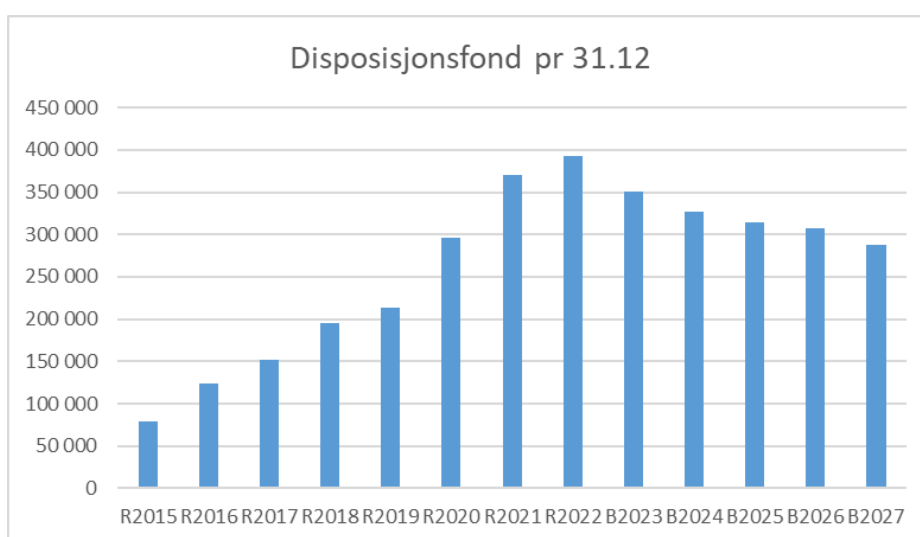
Bruk av ubundne avsetninger

Det brukes 25 mill kr per år i planperioden til egenfinansiering av investeringer.

Overføring fra drift til investering

25 mill kr per år overføres til investeringsbudsjettet til dekning av investeringsprosjekter.

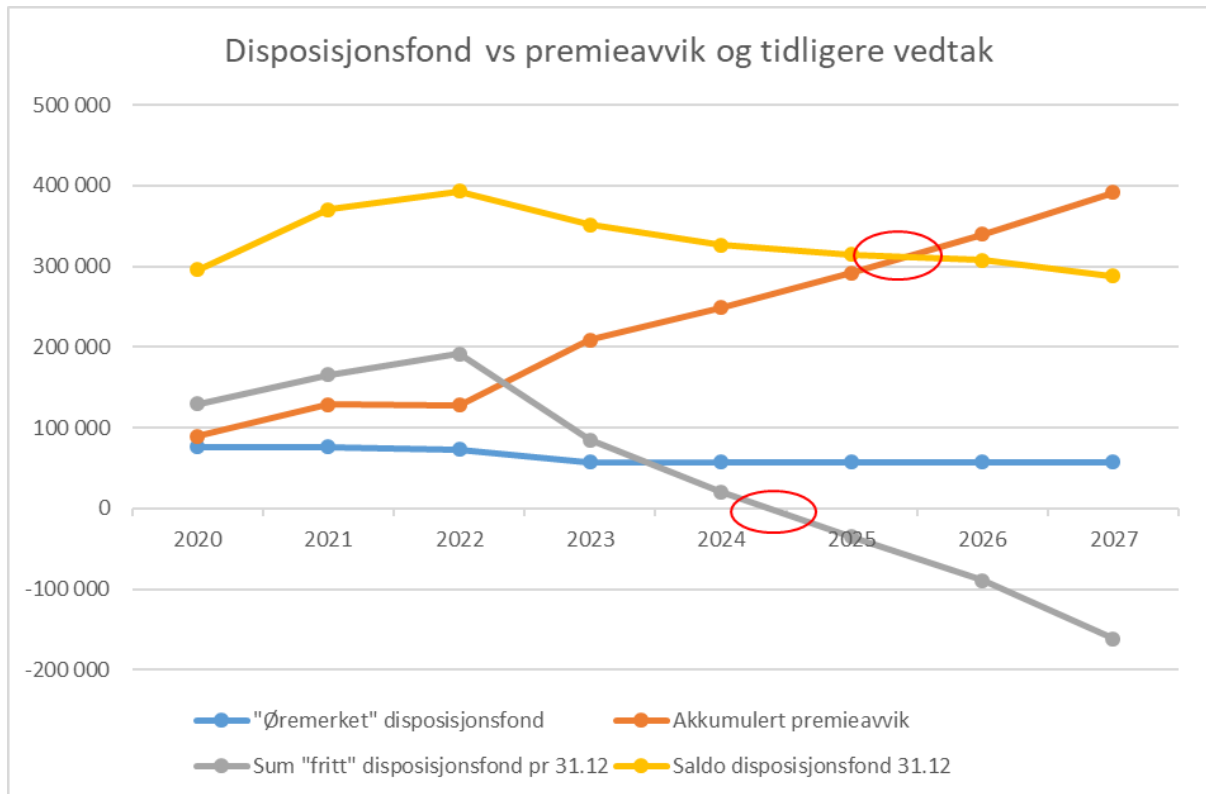
Utvikling i disposisjonsfond 2015 - 2027

Oversikt over disposisjonsfond

Oversikt over frie disposisjonsfond pr 31.12.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Fritt disposisjonsfond	219 306	293 885	320 025	293 825	269 380	257 019	250 365	230 435
Bredbåndstrategi	22 335	22 335	22 335	13 335	13 335	13 335	13 335	13 335
Familieavdeling	826	826	826	826	826	826	826	826
Ungdomsarbeid(rest fakt. gebyr)	92	92	92	92	92	92	92	92
Utviklingsfond	558	558	558	558	558	558	558	558
Brannsikringstiltak Øvrebyen	1 129	1 129	1 129	1 129	1 129	1 129	1 129	1 129
Storebrandfondet	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Sykelbyen Kongsvinger	500	500	500	500	500	500	500	500
Rentefond	13 833	13 833	13 833	10 885	10 885	10 885	10 885	10 885
Integreringsmidler	3 330	3 330	3 330	3 330	3 330	3 330	3 330	3 330
Næring- og eiendomsutvikling	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Forskning og utvikling	10 000	10 000	6 670	3 170	3 170	3 170	3 170	3 170
Sum pr. 31.12.	295 409	369 988	392 798	351 150	326 705	314 344	307 690	287 760

Tabellen viser oversikt over disposisjonsfond fordelt på fond som kommunestyret i Kongsvinger har "øremerket" til konkrete formål og "fritt" disposisjonsfond. I tillegg til øremerkingen som vises over, ligger det inne en overføring fra drift til investering på 25 mill. kr per år i planperioden. Overføringen er midler som hentes fra "fritt" disposisjonsfond.

“Øremerket” disposisjonsfond utgjør summen av alle fond bortsett fra “fritt” disposisjonsfond vist i tabellen over.

Akkumulert premieavvik viser utviklingen i premieavvik i planperioden. Premieavvik er ikke virkelige penger, men en regnskapsteknisk, forsinket regnskapsføring av pensjonskostnader.

Sum “fritt” disposisjonsfond pr 31.12 er sparepenger som som kan disponeres fritt. Det er viktig å merke seg at med de føringene som kommunestyret har lagt, og med de foreslåtte overføringene til investeringer vil den “frie delen” av disposisjonsfondet være oppbrukt i løpet av 2025.

Saldo disposisjonsfond 31.12 er saldo inkludert “øremerkede” midler og premieavvik. Saldoen er justert for overføringer til investeringer og budsjetterte avsetninger i planperioden. Her er det viktig å merke seg at akkumulert premieavvik i løpet av 2026 vil krysse grafen for disposisjonsfond. Det betyr at alle sparepengene er brukt opp.

Kommunens tjenesteområder

HR og organisasjon

Beskrivelse av dagens virksomhet

HR og organisasjon består av flere felles stabsfunksjoner som ivaretar oppgaver på tvers av kommunen. Stabsområdet er organisert i HR herunder lønn, dokumentcenter og servicetorg. Enheten ivaretar ansvaret for kommunens intern- og eksternkommunikasjon. Stabsområdet ivaretar kommunens faglige ansvar for arkiv og dokumentbehandling, og er øverste arbeidsgivermyndighet, herunder kommunedirektørens ansvar for arbeidsmiljøarbeidet. Stabsområdet er sekretariat for hovedarbeidsmiljøutvalget og ivaretar kontakten med vernetjenesten og tillitsvalgte.

Stabsområdet leder arbeidet i forbindelse med følgende:

- arbeidsgiver- og lønnspolitikk
- tariffspørsmål, lønnsutbetaling og lønnsforhandlinger
- overordnet HMS-ansvar
- kommunikasjonsfaglig rådgivning
- kommunens besøkssenter, herunder betjening av sentralbord
- salgs-, serverings, og skjenkebevillinger, parkeringstillatelser
- dokumentcenter, herunder politisk sekretariat

I tillegg ligger alle oppgaver og utgifter knyttet til kommunedirektøren og politiske funksjoner som en del av HR og organisasjon.

Utfordringer og strategi

HR og organisasjon

HR og organisasjon har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta og tilrettelegge for fellesfunksjoner. Med økende fokus på transformasjon med utgangspunkt i nye teknologiske muligheter vil dette også kunne bidra positivt til de fremtidige leveransene fra enheten.

HR

Arbeidsgiverstrategien

HR skal bidra til å tilrettelegge for en felles arbeidsgiverpolitikk som er avgjørende for at kommunen kan rekruttere, utvikle og beholde kvalifisert arbeidskraft, utvikle medarbeidernes kompetanse og bidra til å skape en felles organisasjonskultur. Arbeidsgiverpolitikken gir sammen med lov og avtaleverk rammene for utøvelse av arbeidsgiverrollen. HR skal bidra til å utvikle arbeidsgiverfunksjonen slik at Kongsvinger kommune oppfattes som en attraktiv arbeidsgiver. Viktige momenter er godt lederskap og godt medarbeiderskap, og gjennom dette skal kommunen beholde og rekruttere kompetente medarbeidere.

Heltidskultur er et prioritert satsningsområde og målet er at andelen medarbeidere i heltidsstillinger øker i kommunen som helhet.

Partssamarbeid

HR følger opp medbestemmelsesordninger - både på strategisk og operativt nivå. Arbeidet med å videreutvikle partssamarbeidet mellom arbeidsgiver, tillitsvalgt, og politisk ledelse er et prioritert område og her har HR en sentral rolle som tilrettelegger og støttespiller. Partssamarbeidet skal bidra til:

- At arbeidsgiver og ansattes representanter har systematisk dialog om utviklingen av Kongsvinger kommune.
- Kongsvinger kommune er en god arbeidsplass
- Økt kvalitet i tjenestene
- Utvikling av gode lønns og arbeidsvilkår.

Effekten av partssamarbeid er størst der det utvikles driftsnært eierskap til utvikling av arbeidsplasser, arbeidstid og tjenesteutvikling. Samarbeidet skal derfor bidra til den enkelte ansattes innsikt i hva som skal til for å skape og ivareta et godt arbeidsmiljø. Et godt partssamarbeid gir tillit og styrker ledelsens evne til gjennomføring av gode tjenesteleveranser. Arbeidsgiver har ansvaret for et trygt og helsefremmende arbeidsmiljø. Kravet innebærer et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i alle enheter og avdelinger. Arbeidsgivers mest sentrale samarbeidspartner er vernetjenesten gjennom sin store kontakflate og sitt ubundne mandat. Vernearbeidets viktigste verktøy er arbeidsmiljøutvalget som skal virke for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Verneorganisasjonens kompetanse bør stimuleres og aktualiseres både i relasjon til nærværarbeidet og arbeidsmiljøutfordringer for øvrig. Arbeidsmiljøarbeidet er alles ansvar og i 2024 skal det gjennomføres en ny «10- faktor» undersøkelse. Denne gir oss mulighet til å se endring fra 2022.

Lærlingesatsing, inkludering og mangfold

HR bidrar i arbeidet for å lykkes med lærlingesatsningen i kommunen og har ansvar for rekruttering, tilsetning, administrativ og faglig oppfølging av lærlinger i kommunen. Det gjøres årlig en tidlig innsats for å sikre gode lærlingplasser i kommunen. Det holdes egne samlinger for veiledere som en del av oppfølgingen med mål om å rekruttere og beholde veiledere og å sikre kvaliteten i fagutdannelsen.

Kommunen deltar i satsningen Inn i jobb i regi av KS, som skal bidra til et innovativt arbeid ved å identifisere mulighetsrom i egen organisasjon for å inkludere flere unge voksne som står utenfor arbeidslivet – både for å mobilisere til egen fremtidig arbeidskraft og at kommunen bidrar i et viktig samfunnsoppdrag.

I mulighetsrommet ligger også dagens ulike modeller for utdanning der kommunen skal bidra til ulike kvalifiseringsløp, økt sysselsetting og kompetanseutvikling som en del av inkluderingsarbeidet.

Servicetorget

Servicetorget er organisert i HR –og organisasjon som en støttefunksjon. De er kommunens 1. linje ut mot våre innbyggere og ivaretar henvendelser til kommunen via fysisk oppmøte, e-post, telefoni/sentralbord og sosiale medier.

Servicetorget bidrar i prosesser med å utvikle og implementere nye kommunikasjonsmåter både internt og ut mot våre innbyggere i tråd med den nasjonale digitaliseringsstrategien og overordnede mål i kommunen.

Servicetorgetets deltagelse i Innbyggerdialogprogrammet skal bidra til digitaliseringsprosesser på en åpen, inkluderende måte og for å sikre økt samhandling i tiden framover.

Videre ivaretar servicetorget saksbehandling på salg, skjenke og serveringssaker, kunnskapsprøver, parkeringstillatelser for forflytningshemmede, meddommervalg, adgangskontroll og koordinerende funksjoner som vigsel, veteranoppfølging og telefoni.

Dokumentsenteret

Dokumentsenteret skal bidra til å ivareta og tilrettelegge for god dokumentforvaltning i tråd med lovverkets krav. Ved digitalisering og effektivisering av saksbehandling og dokumentbehandling på de ulike fag – og kommunalområdene, har dokumentsenteret en sentral rolle. Det er planlagt oppgraderinger og å ta i bruk flere digitale moduler for å få en heldigital dokumentflyt. Dette skal det jobbes videre med i planperioden.

Politisk sekretariat inngår i dokumentsenteret, og bidrar i samhandling mellom politikk og administrasjon, og er støttespiller for kommunens politiske og administrative ledelse. Dette innebærer sekretariatsfunksjon for formannskap, kommunestyre og politiske utvalg og råd.

I tillegg følger ansvar for organisering og gjennomføring av stortingsvalg og kommunevalg.

Kommunikasjon og informasjon

Kongsvinger kommune sine kommunikasjonsmedarbeidere skal bidra til at kommunen aktivt informerer om egen virksomhet og om virksomhet som andre utfører på vegne av kommunen til innbyggere og ansatte. Herunder også legge til rette for at alle kan få tilgang til slik informasjon. Kommunikasjon skal bidra til å utarbeide retningslinjer og verktøy for tydelig, samordnet og strategisk kommunikasjon i Kongsvinger kommune. Kommunikasjonsstrategien med tilhørende verktøykasse skal bidra til at innbyggere og brukere opplever at kommunen leverer gode og tidsriktige tjenester som forvaltes og ledes på en tillitsfull og forståelig måte.

Enheten skal også bidra med kommunikasjonsperspektiv inn i kommunens arbeid med planlegging, utforming, oppdatering, gjennomføring og evaluering av kommunikasjonsplaner og kommunikasjonstiltak.

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
HR og organisasjon	34 934	39 763	41 724	42 543	41 543	42 543
Sum	34 934	39 763	41 724	42 543	41 543	42 543

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	39 763	39 763	39 763	39 763
Tekniske justeringer				
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Vedtatt forrige periode				
Ekstern gjennomgang på utvalgte områder	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ikke valg i 2026	0	0	-1 000	0
Lønnsmidler 50 % Strategisk rådgiver overføres fra HR og organisasjon til Oppvekst og læring	-460	-460	-460	-460
Lønnsoppgjør kap 3 og 5 2023 i 2024	453	453	453	453
Stortingsvalg 2025	0	1 000	1 000	1 000
Valg gjennomføres ikke i 2024	-989	-989	-989	-989
Virksomhetsgjennomgang og omstilling 2.0	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Virksomhetsgjennomgang og omstilling 2.0	5 000	5 000	5 000	5 000
Økt forsikringspremie	708	708	708	708
Årlig effektivisering 0,5 % etter omstilling 2020	203	203	203	203
Årlig effektivisering 0,5% etter Omstilling 2020	-203	-203	-203	-203
Sum Vedtak forrige periode	-1 288	-288	-1 288	-288
Budsjettendring i år				
Lønnsoppgjør kap 3+5 2022 i 2023	417	417	417	417
Lønnsoppgjør streik 2022	20	20	20	20
Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2022	121	121	121	121
Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2023	1	1	1	1
Sum Budsjettendring i år	559	559	559	559
Lønns- og prisvekst				
Lønnsoppgjør 2023 i 2024 Kap 4	527	527	527	527
Prisjustering	704	704	704	704
Sum Lønns- og prisvekst	1 231	1 231	1 231	1 231
Konsekvensjustert budsjett	502	1 502	502	1 502
Konsekvensjustert ramme	40 265	41 265	40 265	41 265
Innsparingstiltak				
Bortfall av finansieringsbehov - Hvelv i Fjellgata, leie og Alarm	-63	-63	-63	-63
Kutt i kjøp av tjenester fra private	-10	-10	-10	-10
Kutt i velferdstiltak for ansatte	-20	-20	-20	-20
Sum Innsparingstiltak	-93	-93	-93	-93
Nye tiltak				
Refusjon fra staten - ikke realisert	1 028	1 028	1 028	1 028
Uttrekk fra avsluttede arkivdeler	200	0	0	0
Prisjustering	324	343	343	343
Sum Nye tiltak	1 552	1 371	1 371	1 371
Nye tiltak og realendringer budsjett	1 459	1 278	1 278	1 278
Ramme 2024-2027	41 724	42 543	41 543	42 543

Vedtatt forrige periode

Ekstern gjennomgang på utvalgte områder

Kostratall viser at det er noen områder det ligger et potensielt handlingsrom i når vi sammenligner kommunens kostratall med gjennomsnittet i kostragruppe 7. Det er enkelte områder som bør undersøkes nærmere for se om det er mulig å redusere utgifter/øke inntekter for å gi kommunen større handlingsrom.

Lønnsmidler 50 % Strategisk rådgiver overføres fra HR og organisasjon til Oppvekst og læring

Tilførsel av lønnsmidler som følge av etablering av strategisk rådgiver.

Virksomhetsgjennomgang og omstilling 2.0

Gjennomgang av kommunen og kommunens virksomheter når det gjelder lovpålagte oppgaver og ikke lovpålagte oppgaver, samt videre effektivisering og omstilling. Lagt på HR og organisasjon som paraply, men fordeles på hele virksomheten.

Innsparingstiltak**Bortfall av finansieringsbehov - Hvelv i Fjellgata, leie og Alarm**

KK leier et hvelv i Fjellgata. kostnaden for leie og tilhørende alarm er de to siste årene ivaretatt av KKE. Penger har likevel blitt lagt på budsjettet til Dokumentsenterert. Disse kuttet i 2024.

Kutt i kjøp av tjenester fra private

Posten det kuttet i er primært belastet av Skjenkekontroll. Aktiviteten i 2023 tilsier at dette kuttet er akseptabelt

Kutt i velferdstiltak for ansatte

Gaver etter 25 års tjeneste. Gavenes kroneverdi justeres etter tilgjengelige midler.

Nye tiltak**Refusjon fra staten - ikke realisert**

Refusjonen er ikke realistisk. Det har ikke vært prosjektmidler det har vært aktuelt å søke på innenfor kommunalområdet.

Uttrekk fra avsluttede arkivdeler

Tiltaket er nødvendig for å oppfylle krav iht Riksarkivarens forskrift §§4-4 - 4-6.

Videre er KK forespeilet tilsyn fra arkiverket i 2024 og overnevnte forskriftskrav er et av tilsynspunktene.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
	Endringskode	2024	2025	2026	2027
Finansiering av 1 ÅV- HR rådgiver	Nytt tiltak	1 110	1 110	1 110	1 110
Organisasjonsutvikling/ledelse/analyse					
Finansiering av 50% stilling	Nytt tiltak	215	215	215	215
Lederutvikling (Etter & videreutdanning)	Nytt tiltak	200	5	15	5
Sum		1 525	1 330	1 340	1 330

Nye tiltak

Lederutvikling (Etter & videreutdanning)

Digitalt verktøy for rekruttering/lederutvikling –Jobmatch. Kostnaden innebærer blant annet:

Sertifisering i bruk av verktøyet for 3 medarbeidere:

Her anbefaler jeg dere et in-house kurs som går over 2+1 dager. Den siste dagen er et fordypningskurs som går over 1 dag, og gjennomføres etter en tid når dere har blitt mer erfarne i bruk av verktøyet. Kurset blir da kun for Kongsvinger kommune, og kursholder reiser ut til bedriften. Dere står for kurslokaler, evt. servering, og faktiske reisekostnader for opplæringsansvarlig.

JM Screen

JobMatch Screen, her opererer vi med månedsabonnement, vi kan komme tilbake til det hvis det skulle bli aktuelt for dere å benytte Screen.

Hos JobMatch vil du få:

Rask kundestøtte via telefon, chat og e-post.

24/7 tilgang til interaktivt JobMatch Center.

JobMatch:

- Sertifisert i henhold til EUs EFPA av DNV-GL
- Markedsleder prediktiv validitet: Så vidt vi vet, den høyeste prediktive gyldigheten i verden
- JobMatchs personlighetsanalyse er dynamisk - Vi deler ikke testtakeren inn i statiske rom.
- JobMatch er et skandinavisk selskap med 25 års erfaring og testtakere over hele verden.

Mer om testverktøyet:

- JobMatch-systemet ble delvis utviklet sammen med kommuner og statlige virksomheter – ingen andre testsystemer er spesielt tilpasset kommuner og statlige virksomheter som JobMatch.
- Flere kommuner og fylkeskommuner har eierandeler og samarbeid med Hapro. Nesten 40 prosent av Sveriges kommuner og flere offentlige instanser har benyttet JobMatch sine testtjenester i rekruttering. I Finland samarbeider JobMatch-partner Kuntarekry med 90 prosent av alle kommuner.

Måltabell

Strategisk mål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
5.3 Kongsvinger kommune er en attraktiv arbeidsplass	Heltidskultur	Andel heltidsansatte	70,0 %	70,0 %	70,0 %	70,0 %
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse (%)	88,0 %	88,0 %	89,0 %	89,0 %
Høyt jobbnærvær	skår mestringsklima (enhet/kommune)	skår mestringsklima (enhet/kommune)	4,5	4,5	4,6	4,6
		Sykefravær (%)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %
Lederutvikling	Score mestringsorientert ledelse (enhet/kommune)	Score mestringsorientert ledelse (enhet/kommune)	4,5	4,5	4,5	4,5
Medarbeiderutvikling	Ansatte uten fagutdanning	Ansatte uten fagutdanning	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %
Rekruttere og beholde medarbeidere	Antall lærlinger og jobb med fagbrev	Antall lærlinger og jobb med fagbrev	36	36	36	36

Strategi for å nå mål (tabell)

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Beskrivelse
Samarbeidsdrevet og digital kommune	5.3 Kongsvinger kommune er en attraktiv arbeidsplass	Medarbeiderutvikling	<p>Andel ansatte uten fagutdanning</p> <p>Tilby fagutdanning til ufaglærte medarbeidere som allerede er ansatt</p> <p>Tilby ordningen «Fagbrev på jobb».</p>
Samarbeidsdrevet og digital kommune	5.3 Kongsvinger kommune er en attraktiv arbeidsplass	Høyt jobbnærvær	<p>God sykefraværsoppfølging</p> <p>Sikre at alle ledere er godt kjent med og følger opp kommunens ordinære rutiner for sykefraværsoppfølging</p> <p>Opplæring og trening av ledere i å håndtere de viktige samtalene med fokus på «Leder før lege»</p> <p>Oppfølging av medarbeidere med hyppig korttidsfravær og fravær >7%</p>
Samarbeidsdrevet og digital kommune	5.3 Kongsvinger kommune er en attraktiv arbeidsplass	Ikke relevant	<p>Heltidskultur</p> <p>I samarbeid med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud skal arbeidet mot økt heltid føres videre. Det tilligger hver enhet å definere egne mål og tiltak.</p> <p>Det stilles krav om streng vurdering ved utlysning av stillinger med lavere stillingsprosent. Arbeidsmiljøloven innskjerpes 1. januar 2024. Arbeidet mot mer heltid tar utgangspunkt i kartlegging av ufrivillig deltid. Enhetene må gjennomføre slik kartlegging og etablere tilstrekkelig dokumentasjon.</p> <p>Ved nyansettelser tilstrebes det å utlyse 100% stillinger, samt at Stillingsutvalget bidrar i arbeidet med å følge opp medarbeidere som har fortrinnsrett til økt stilling hvis ufrivillig deltid er dokumentert.</p>

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Beskrivelse	
Samarbeidsdrevet og digital kommune	5.3 Kongsvinger kommune er en attraktiv arbeidsplass	Lederutvikling	Lederopplæring og -utvikling	<p>Forankre arbeidsgiverstrategien gjennom lederopplæring med mål om utvikling av trygge og kompetente arbeidsgivere.</p> <p>Ferdigstille og forankre arbeidet med lederstruktur, lederavtaler og lederplattform.</p> <p>Etablere systematisk lederopplæring som tilgjengeliggjøres for alle nivå. Lederutvikling og treningsarenaer skal bidra til å utvikle lederadferd forankret i organisasjonens verdier.</p>
Samarbeidsdrevet og digital kommune	5.3 Kongsvinger kommune er en attraktiv arbeidsplass	Medarbeiderutvikling	Lærlingesatsning	<p>Kommunen er en stor lærebedrift og skal forsterke arbeidet med rekruttering av kandidater til de 3 ulike læreløp kommunen i dag tilbyr. – lærlingeordningen, fagbrev på jobb og modulstrukturert yrkesopplæring. I perioden skal det søkes å utvikle flere fag som ordinære lærlingeløp. Alle kommunalområder skal bidra i målet om flere lærlinger. Arbeidet skal bidra til å sikre fremtidig kompetansebehov samtidig som det skal føre til økt tilhørighet i arbeidslivet for flere.</p>

Kostra-analyse

	Kongsvinger 2021	Kongsvinger 2022	Kostragruppe 07	Innlandet	Landet uten Oslo
Prioritet					
Administrasjon brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	4 872	4 932	4 481	5 401	4 611
Administrasjonslokaler brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	374	300	491	659	599
Politisk styring brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	438	423	377	519	414

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Investeringsprosjekter	2024	2025	2026	2027
Inventar, utstyr og ikt				
IKT Investeringer HR- og org. - kommunikasjon	466	1 000	1 000	1 000
Sum Inventar, utstyr og ikt	466	1 000	1 000	1 000

Miljø og samfunn

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområde Miljø og Samfunn består av 5 enheter og en stab:

- Areal og byutvikling
- Næring og miljø
- Kultur og fritid
- NAV
- KKEiendom
- Miljø- og samfunnstaben

Areal- og byutvikling bidrar til å oppfylle kommunens målsettinger innen by- og samfunnsutvikling gjennom behandling av arealplaner, byggesaker, byutviklingsprosjekter m.m.

Næring og miljø leverer tekniske tjenester og forvalter oppgaver etter lovverk og forskrifter. Enheten har ansvar for fagområdene kart- og oppmåling, kommunal infrastruktur, jord-, skog- natur- og viltforvaltning samt eiendomsutvikling og næringsutvikling. I tillegg til den daglige driften gjennomføres også en rekke investeringsprosjekter som bidrar til kommunens by- og tettstedsutvikling.

Kulturenheten leverer en rekke kultur- og fritidstilbud til innbyggere i alle aldre og alle livsfaser. Rådhus-Teatret er regionens kulturhus med kino, konserter og teaterforestillinger. Biblioteket har ansvar for driften av hovedbiblioteket, skolebibliotekene for Sentrum videregående skole og KUSK, samt fengselsbibliotek. Avdelingen Aktiv fritid har ansvar for kulturtilbud for spesielle grupper og støttekontaktvirksomheten, Frivilligsentralen og BUA. Avdelingen Ung kultur omfatter driften av fritidsklubben, kulturskolen, Scene U, og ungdomskontaktene. Kongsvinger kommune er også vertskommune for Teatret i Glåmdal. Flere tjenester leveres i samarbeid med frivillige, Frivilligsentralen og BUA er gode eksempler på det. I tillegg jobber enheten tett sammen med øvrig kultur- og fritidsliv i kommunen, for eksempel gjennom veiledning om offentlige tilskuddordninger, slik at lag og foreninger får et godt grunnlag for sine aktiviteter til innbyggerne.

NAV leverer kommunale og statlige tjenester, hvor hovedoppgaven er å bistå innbyggere til å komme i arbeid eller aktivitet. Det betyr at den enkelte skal få bedre mulighet til å leve og bo selvstendig, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet og arbeidslivet. De kommunale tjenestene består av arbeidsrettede tiltak, økonomisk rådgivning, sosialstønning, startlån, bostøtte, boligoppfølging, samt bosetting og inkludering av flyktninger.

KKEiendom har ansvar for å forvalte og drifte kommunens bygg, eiendommer og idrettsanlegg og skal tilby gode og funksjonelle lokaler og anlegg til brukerne innenfor tildelte budsjetttrammer. Kommunens bygningsmasse innbefatter alle typer formålsbygg (skoler, barnehager, helsebygg, kontorlokaler og idrettsanlegg) i tillegg til utleiebygg. Kommunens største leietaker er Politihøgskolen på Sæter.

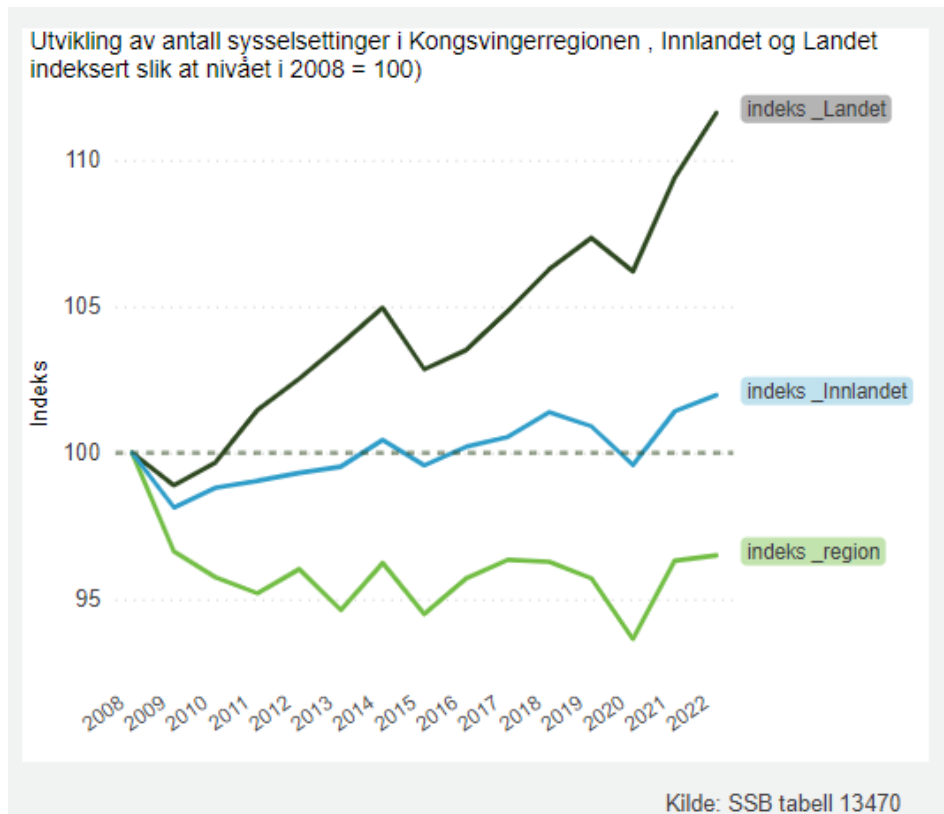
Miljø- og samfunnsstaben jobber i hovedsak med klima og miljø, næringsutvikling, byutvikling, samferdsel, smart kommune og overordnet planarbeid.

En del **andre kommunale miljø og samfunnsutviklingstjenester** utføres av flere interkommunale selskaper i regionen, det gjelder blant annet vann og avløp (GIVAS), renovasjon (GIR), brann- og redningsvesen (GBI) og voksenopplæringstilbud (GIV). I tillegg har Klosser innovasjon kommunens førstelinjetjeneste innen næringsutvikling.

Utfordringer og strategi

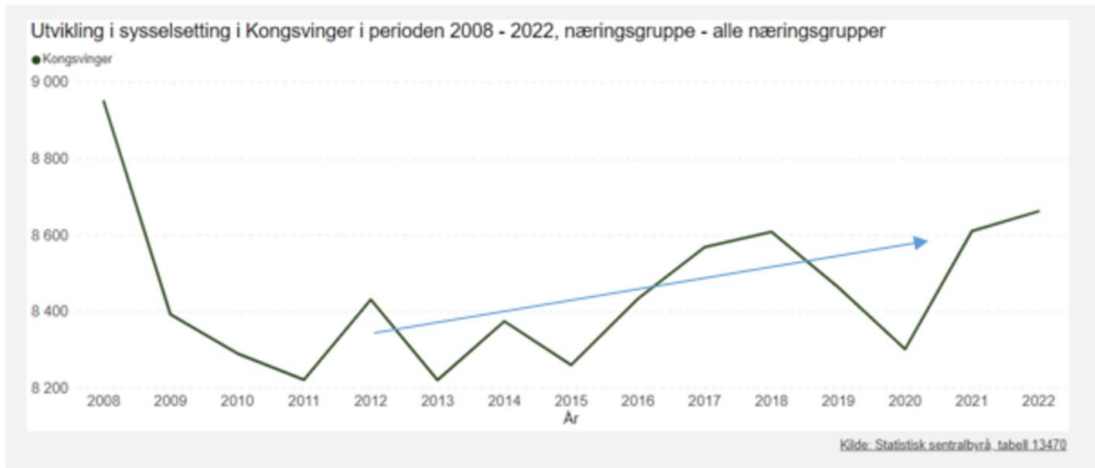
Kompetanse - og næringsutvikling

En gjennomført samfunnsanalyse i 2015 viste at Kongsvingerregionen vil tape om lag 3 000 arbeidsplasser de neste 25 årene hvis det ikke settes inn radikale tiltak. For å bidra til strukturelle endringer og oppnå ny vekst mottok Kongsvinger kommune omstillingsmidler frem til 2021. Fra 2022 er satsingen videreført med bruk av midler fra kommunene og regionrådet. Gjennom bruk av midlene har regionen klart å snu trenden for regionen til vekst i antallet arbeidsplasser.

Fra en nedgang i antallet arbeidsplasser under pandemien i 2019 og 2020, har 2021 og 2022 vist en samlet økning i antallet arbeidsplasser i regionen med hele 574, hvorav Kongsvingers andel var 368. For perioden fra 2015 til 2022, har antallet arbeidsplasser totalt i regionen økt med totalt 402, det samme antall som Kongsvinger har hatt i samme periode. Hovedmålet er netto vekst på 100 arbeidsplasser per år i regionen. I 2022 ble det etablert 200 private arbeidsplasser netto i regionen, mens det skjedde en reduksjon av offentlige arbeidsplasser på 170. Netto vekst ble derfor 30 arbeidsplasser.

I tillegg til omstillingsprosjektet har kommunene i regionen, næringsutviklingsapparatet, Høgskolesenteret og næringslivet etablert en tydelig retning og en langt bedre samhandling i næringsutviklingsarbeidet som til sammen har skapt et større «veksttrykk». Dette vises også gjennom satsinger som videreutvikling av Kongsvinger som høgskoleby, satsing på bedriftsrekruttering, etablering av forskningssenteret CREDS m.m. Selv om kommunen ikke lenger mottar statlige og regionale omstillingsmidler har kommunene i regionen sammen valgt å finansiere en videreføring av den regionale næringsutviklingsinnsatsen. Næringslivet i regionen er fortsatt i god utvikling, selv om til dels kraftig prisstigning og økte renter bidrar til reduserte investeringer og færre ordrebestillinger for deler av næringslivet. Den krevende perioden næringslivet og samfunnet går inn i, bidrar til at regionens satsing på næringsutvikling blir enda viktigere i tiden vi går inn i.

Sammen med den positive utviklingen i antall arbeidsplasser i kommunen har det vært en økende etterspørsel etter regulerte næringsstomter. Nye næringsstomter vil om kort tid være under opparbeidelse på Stømner (Byporten) og et regulert næringsområde på Føsker/Kletta er nå klar for utbygging, etter at det i fjor ble avklart at trasealternativet CN60 frem til Rv 2 på Rasta ikke lenger er et aktuelt alternativ for ny E16. Nylig vedtatt reguleringsplan for næringsområdet på Granli øker mulighetene for at Granli kan bli knutepunkt for grensekryssende godstransport gjennom etablering av en flerbruksterminal og andre industrietableringer. Det foreligger også planer for å igangsette regulering av både kommunale og private næringsarealer på Føsker-Kletta.

Samferdsel

Utvikling av gode samferdselsløsninger mot Oslo-området er viktig for at Kongsvinger skal være en del av den stadig voksende Osloregionen. Utfordringen når det gjelder jernbane er å få redusert reisetiden til Oslo ned mot en time. Konseptvalgutredning for Kongsvingerbanen er gjennomført og Samferdselsdepartementet har nå besluttet hvilket konsept fagetatene skal planlegge videre fra. Konseptet som fagetatene nå skal jobbe videre med er flere og lengre kryssningsspor, hensettingsplasser for tog, plattformforlengelser på inntil fem stasjoner. Når departementet har mottatt det faglige grunnlaget vil regjeringen vurdere om dette er prosjekter som bør prioriteres foran andre prosjekt i Nasjonal transportplan. Det må fortsatt utøves politisk trykk for å øke ambisjonsnivået knyttet til utvikling av Kongsvingerbanen både i forhold til gods- og persontransport. Det er også viktig å jobbe politisk for å redusere prisen på togbillettene inn mot Oslo. I tillegg må kommunen fortsette det gode samarbeidet og dialogen med både Bane NOR og Jernbanedirektorat for å sikre at de viktige tiltakene som lå i tidligere «Godspakke Innlandet» blir prioritert og gjennomført.

E16 er en sentral del av vår infrastruktur. Strekningen E16 Kongsvinger – E6 ble overført til Nye Veier våren 2019. I tett samarbeid med Nye Veier pågår det nå et interkommunalt planarbeid med sikte på å vedta en kommunedelplan for hele strekningen. Planen har vært ute på høring, og noen korridorer er vedtatt silt ut. Det jobbes nå videre med å løse innsigelsene knyttet til det alternativet Nye Veier anbefaler samtidig som to andre korridorer fremdeles er med i prosessen. . Kongsvinger kommune deltar aktivt i dette arbeidet både politisk og administrativt.

Miljø og klima

Verden står overfor både en klimakrise og en naturkrise. Klima og natur henger sammen. Hvordan vi bruker naturen påvirker klimaet, samtidig som klimaendringene påvirker naturen. En velfungerende natur i god tilstand kan hjelpe oss å takle klimaendringer.

FNs klimapanel (IPCC) og det internasjonale naturpanelet (Ipbes) har slått fast at vi har store utfordringer med å stanse både klimaendringene og tap av naturmangfoldet, altså planter, dyr og andre levende organismer. Aldri før har mennesker påvirket jorda så mye som nå, og klimaendringene forsterker belastningene.

For å sikre kommende generasjoner gode levekår skal bærekraftig utvikling være en rød tråd i Kongsvinger kommunes arbeid. Med bærekraft menes å ikke forbruke resurser i en slik takt at det får negative konsekvenser for framtidige generasjoner.

Kongsvinger kommune har høye ambisjoner innen klima, og har tallfestet klimamål for 2030 og 2050. I juni 2021 vedtok kommunen en klimaplan for Kongsvinger kommune for 2021-2030, og i 2022 ble det vedtatt en revidert tiltaksliste.

I 2023 har det blitt satt i gang et arbeid med å lage en plan for naturmangfold. Planen har fått økonomisk støtte fra Miljødirektoratet og skal vedtas senest innen 1. april 2025. Gjennom arbeidet med planen oppnår kommunen at kunnskapen om naturmangfoldet blir mer systematisert og at flere får kjennskap til hvilke verdier som finnes. Planen er en god anledning til å løfte fram naturområder som har verdi lokalt.

Det ble i 2018 utarbeidet en regional klimastrategi i samarbeid med nabokommunene. Denne strategien skal nå revideres og oppdateres. På de fem årene som har gått siden strategien ble vedtatt har det kommet mye ny kunnskap som må tas med i den nye planen. Planen skal vedtas sommeren 2024.

By- og tettstedsutvikling

For å øke Kongsvingers attraktivitet er byutvikling et viktig grep. Kommunen landet i 2017 bystrategien «Kongsvinger 2050» og vedtok ny Kommuneplanens arealdel høsten 2019. Kommuneplanens arealdel erstatter den gamle kommunedelplanen for sentrum og det er gjort flere grep for å bidra til å gjøre byen mer kompakt. Bystrategien er fulgt opp med bl.a. parallelloppdragene Stasjonssiden og Midtbyen og en rekke reguleringsplaner.

For å utvikle Kongsvinger som en levende og moderne by med gode møteplasser har kommunen de siste årene videreutviklet flere byrom og bygater. Nå pågår arbeidet med å utvikle Storgata og Brugata med kobling mot Rådhusplassen, et prosjekt som skjer i tett samarbeid med Innlandet fylkeskommune. Det er også et tett samarbeid med GIVAS i dette prosjektet da de skal skifte ut mye under bakken samtidig. Ved gjennomføring av Storgataprojektet inkludert opprusting av Kongsvinger bru i fylkeskommunal regi vil den delen av sentrum kunne fremstå i en ny drakt når dette er ferdigstilt. Det er også utarbeidet et lyskonsept for Kongsvinger bru som kommer til utføring i 2024.

Reguleringsplanen som tilrettelegger for etablering av hotell/kino og kultursenter ut mot Storgata/Teatergata ble vedtatt i juni 2023, og det jobbes videre med realiseringen knyttet til dette.

Reguleringsplanen for Kongsvinger stasjon er vedtatt med rom for fortetting. Arbeidet med etablering av en ny kollektivterminal er igangsatt samtidig med etablering av et nytt kontorbygg for SSB. Kollektivterminalen skal finansieres med statlige og fylkeskommunale midler i tillegg til midler fra Bane Nor Eiendom. Det må fortsatt utøves politisk trykk for å sikre at de statlige midlene kommer på statsbudsjettet. Bane NOR Eiendom har nå tatt et koordineringsansvar for å komme videre med kollektivterminalen, da de er avhengig av å få på plass en permanent terminal hvis de skal utvikle sine eiendommer på stasjonstomta.

Deler av sentrum er flomutsatt, og det er derfor startet en prosess for å utrede flomsikring av sentrumsområdene mellom Gjemselund, Brugata og Midtbyen. Prosjektering pågår med antatt oppstart av bygging av ny flomvoll og strandpromenade i 2025 og 2026. Kommunen har fått tilsagn om inntil 80 % tilskudd fra NVE til flomsikringstiltak i dette området, men vil sende en fornyet søknad om tilskudd til sommeren. Jobben med å videreutvikle Gjemselund fortsetter inn i planperioden.

Det er igangsatt arbeid med et teknisk forprosjekt for ny gang/sykelbru over Glomma i samarbeid med Innlandet fylkeskommune, Bane NOR og Statens vegvesen som skal gi oss større trygghet i byggbarhet, gjennomførbarhet og kostnadsbilde. Kommunen er også som en av tre kommuner med i et pilotprosjekt kalt Walkmore der intensjonen er å se på hva som må til for å øke gangandelen i små byer. Pop-up gågata i deler av Rådhusgata og Fjellgata var en del av dette prosjektet og prosjektet ble et populært møtested i testperioden 2022. Dette er videreført i 2023, og det skal med basis i erfaringene fra de to årene tas stilling til hva som skjer framover. Det jobbes også med en gå- og sykkelstrategi med tilhørende handlingsplan.

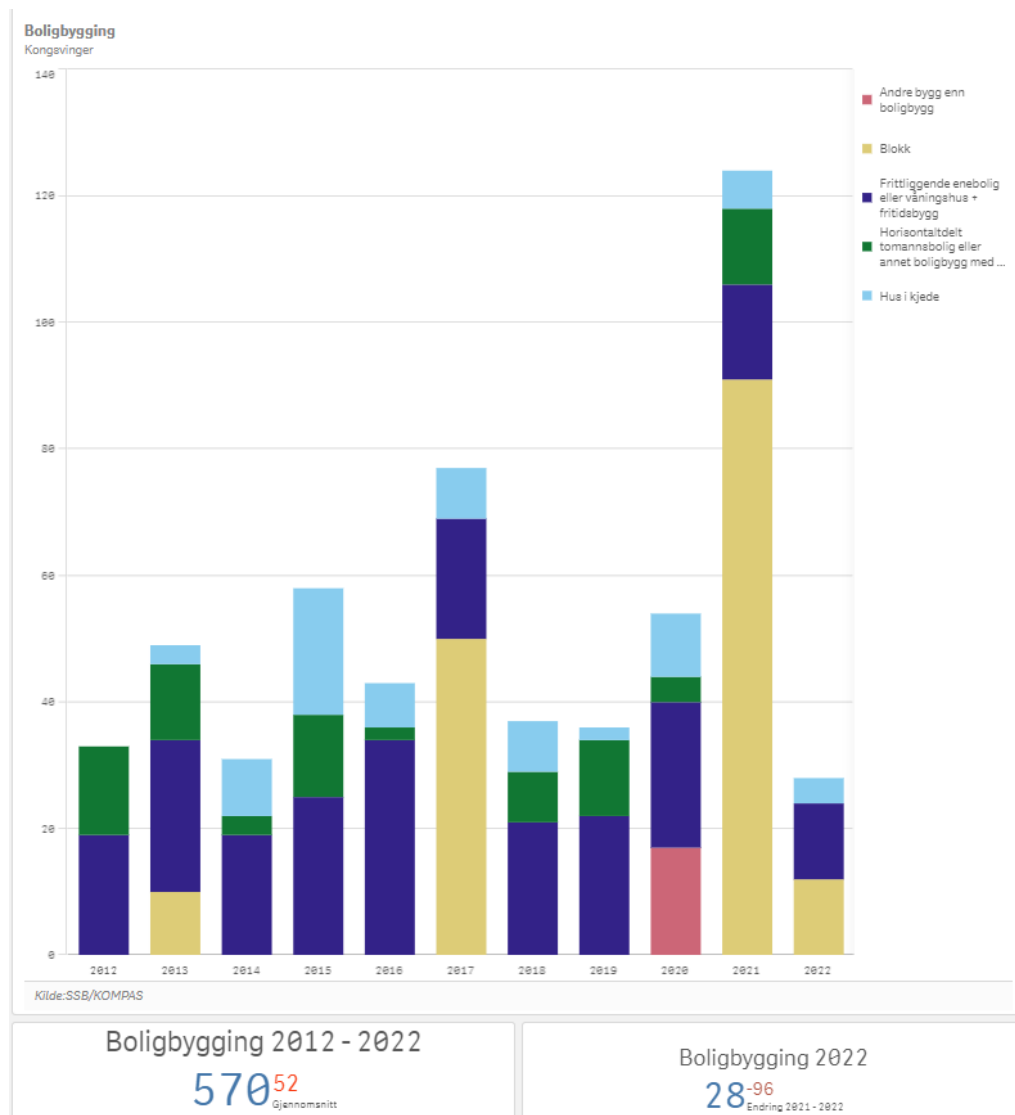
Samarbeidet med tettstedene og tettstedsutvalgene i Roverud, Brandval, Lundersæter og Austmarka videreføres gjennom samlinger i Tettstedsrådet. Brandval har satt i gang en utviklingsprosess og landet sine satsingsområder for de neste årene. Austmarka har startet opp i 2023 og ønsker fokus på boligutvikling.

Kommunens grende- og tettstedsmidler er revidert for å imøtekomme behov. Kriteriene er blitt tydeligere, og det gis nå mulighet for å søke midler til drift til anlegg o.l. Søknadsfrister er endret slik at det er enklere å få gjennomført prosjekter sommerstid. Det skal ilt høsten 2023 gjennomføres arbeidsverksted på mobilitet/trafiksikkerhet og boligutvikling i samtlige tettsteder.

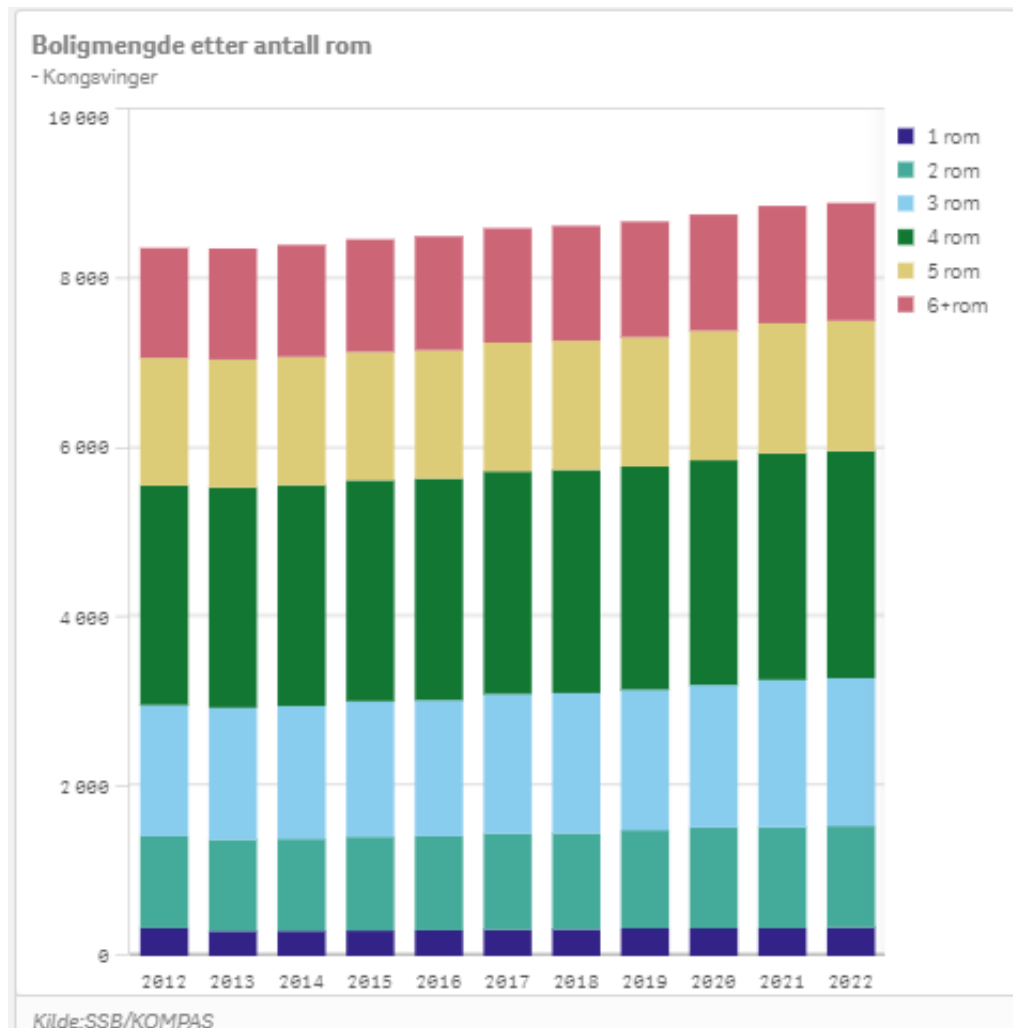
Det pågår et løpende arbeid med standardheving av veg, vann- og avløp samt oppgradering av gatelys, skilting m.m.

Boligbygging

Som figuren under viser ble det i perioden 2010-2019 bygd totalt 526 boenheter, i snitt 53 boenheter pr år. Fordeling på de ulike typer bolig er vist i figuren.

Kongsvinger har en variert boligstruktur, men med dominans av eneboliger. Per 2022 finnes det 9786 boenheter og det bor i snitt 1,84 beboere per boenhet. 54% av alle boligene i Kongsvinger er eneboliger. Figuren og tabellen under viser boligmengden etter antall rom i perioden 2012-2022. Det har vært en økning innenfor alle kategoriene med unntak av 1 roms som er redusert med 7.

Endringer i antall rom i leiligheter og boliger bygd i perioden 2012 - 2022	
1 rom	-7
2 rom	114
3 rom	198
4 rom	89
5 rom	30
6+ rom	93

I perioden 2012-2022 økte boligmengden med 456 boliger. 76% av dette kom i byen, 24 % i de øvrige skolekretsene.

For å møte etterspørselen etter leiligheter og for å bidra til sirkulasjon i boligmassen er det ønskelig med flere leilighetsprosjekter sentralt i byen og i tettstedene. Det er videre ønske om å utvikle flere boområder som appellerer til den yngre delen av befolkningen. Kommuneplanens arealdel legger til rette for fortetting og har avsatt attraktive og varierte boligområder i byen og tettstedene til boligformål. Det pågår reguleringsplanarbeid for tre leilighetsprosjekter i Kongsvinger sentrum: Otto Wengs veg, Jernbanegata 5 og Elsethjordet. Det antas at alle tre planene blir sluttbehandlet i løpet av 2024.

Flere større nylig vedtatte reguleringsplaner for eneboliger/flermannsboliger er for områder som nå er under utbygging:

- Lierfløyta II er nesten ferdigutbygd.
- Solbakken, første tillatelsen til oppføring av bolig er gitt.
- Nedre Langerud, søkt og gitt tillatelse for ca 15 boliger.
- Liatoppen (Øvre Badstuveg) tomter ligger ute for salg.

Reguleringsplanarbeid er i oppstart for Holtlia 1 (B45), Digerud Nord (B43) og dagens SSB (Otervegen). Eierne av SSB-eiendommen ser for seg å omregulere dagens bygningsmasse og tomt til i hovedsak boligformål. Planene forventes varslet oppstart på i løpet av høsten 2023.

På Brandval er det gitt tillatelse for oppføring av inntil 7 boliger langs Glommas bredd, med utsikt mot vest og en sandbanke rett nedfor tomtene.

På Austmarka er det nylig gitt tillatelse for inntil fire større eneboligtomter, rett nord for sentrum. Grunneier ser for seg at dette er første trinn en i det som kan være en større utbygging.

Det er etablert et samarbeidsforum for boligutvikling mellom grunneiere, eiendomsutviklere, bolignæringen og kommunen. Det har også vært møter med nye aktører som ønsker å komme inn på boligmarkedet i Kongsvinger.

Kultur

Kongsvinger har et rikt kultur- og fritidsliv. Kommunen, lag og foreninger, og frivillige ildsjeler sørger for et bredt tilbud av ulike aktiviteter som representerer forskjellige interesser. I 2023 ble det vedtatt en ny kulturplan som viser retning for kultur og fritidslivet i årene fram mot 2030. Kulturplanen skal være førende for kommunens arbeid, og være en positiv drivkraft for alle som engasjerer seg til gode for Kongsvingers innbyggere. Kulturplanen har tre overordnede målsettinger som bygger på de overordnede strategiområdene i Kommuneplanens samfunnsdel og tar utgangspunkt i lokale samfunnsforhold og utfordringer;

- I 2030 har Kongsvinger et mangfoldig kultur- og fritidstilbud som bidrar til bærekraftig utvikling
- I 2030 har Kongsvinger arrangement og tilrettelagte arenaer idrett og kultur, som bidrar til kvalitet.
- I 2030 er Kongsvinger en attraktiv kommune for kulturnæringer og profesjonelle kulturaktører

Frivilligheten står fortsatt sterkt i Kongsvinger, men lag og foreninger uttrykker utfordringer med å rekruttere nye krefter til sin aktivitet. Regjeringens kulturfrivillighetsstrategi (2023-2025) peker på barrierer for økt deltakelse i kulturfrivilligheten. Stram økonomi i organisasjonene og manglende kunnskap om hvilke rekrutteringstiltak som virker, står i veien. God dialog med kommunen oppgis i strategien som en viktig faktor i frivillighetens inkluderingsarbeid. I Kongsvinger kommune er tilskuddsordninger for kulturprosjekter og utvikling av grender og tettsteder, viktige bidrag for å

tilrettelegge for økt frivillig deltakelse. Gode kommunale bygg og anlegg til kultur- og fritidsformål stimulerer også til stor frivillighet og skaper aktive innbyggere. Sambruk av lokaler og anlegg er viktig for å utnytte kapasiteten best mulig. Det kreves god tilrettelegging for å ivareta ulike aktørers behov. I tråd med kulturplanen jobbes det med å muliggjøre økt sambruk ved å sikre gode avtaler, tett dialog og forventningsavklaringer for kulturliv/kulturnæringer, idretten og frivilligheten.

Et av målene i kommunens frivillighetsmelding er at kommunen i 2030 har lagt til rette for at frivillig sektor har grunnlag for god rekruttering og samhandling. Dette arbeidet er påbegynt. Appen NYBY er tatt aktivt i bruk som verktøy. Arbeidet med utvikling og bruk av NYBY vil fortsatt være en prioritert oppgave fremover, særlig med tanke på demografisk utvikling og bruk av seniorressursene. Frivilligsentralen er en godt etablert møteplass for både de som tilbyr og de som mottar frivillig arbeid. Mange lag og foreninger har sine møter og aktiviteter i sentralens lokaler. Det er en lavterskel arena med mulighet for å «stikke innom» for alle og enhver.

BUA er viktig for innbyggere i alle aldre og fra alle samfunnslag. I tillegg lånes det ut utstyr til lag og foreninger og kommunale institusjoner som f.eks SFO. BUA er åpent 10 timer per uke og drives i samarbeid med frivillige. Kulturenheten drifter også en kontingent- og utstyrskasse som dekker deltakeravgift og utstyrskostnader for barn og unge opp til 19 år. Slik kan alle som ønsker det delta i fritidsaktiviteter, uavhengig av økonomisk bakgrunn. Bruk av BUA og antall søknader til kontingent- og utstyrskasse har økt kraftig det siste året som følge av prisstigning og en strammere økonomisk hverdag for mange.

Støttekontakttjenesten gir brukerne økt livskvalitet og større muligheter til å klare seg selv. Dette kan resultere i mindre behov eller utsettelse av andre mer kostnadskrevende helse- og omsorgstjenester. Det er i dag en økning i antall personer som får vedtak om støttekontakt. Økning i antall brukere betyr økte kostnader. Av den grunn kan ikke alle som har vedtak om støttekontakt, tilbys tjenesten i dag. Det har ikke vært like mange vedtakssaker på vent tidligere. Utviklingen er også at brukerne har andre behov enn tidligere. Det er i dag flere "tyngre" brukere, mennesker med demens og psykiske lidelser, som har behov for støttekontakter med erfaring og kompetanse. Det har de senere årene vært utfordrende å rekruttere støttekontakter med nødvendig bakgrunn. En av årsakene til det er lav timesats.

Rådhus-Teatret har fortsatt gode besøkstall (KOSTRA 2022), men med én sal er det en utfordring å ha en god balanse mellom kinodrift og kulturarrangementer. I juni 2023 vedtok kommunestyret å jobbe videre med etablering av et nytt kinosenter. Kinosenteret skal utvikles i kombinasjon med nytt hotell som vil inneholde flerbrukssal og konferansefasiliteter, eid av Kongsvinger sentrumshotell AS. Anleggets sentrale beliggenhet vil bidra til å skape et enda kraftigere kultursentrum i Kongsvinger og i regionen. Det nye kinosenteret får et moderne sal-konsept med to mindre saler (49 seter) og en større sal (118 seter). En slik løsning vil legge til rette for lengre spilletid per film og et bredere film-repertoar. Det vil trekke et bredere publikum og øke besøket. Den totale kinoopplevelsen er i fokus, med serveringstilbud og konsepter som vil løfte standarden. Når kinovirksomheten trekkes ut av Rådhus-Teatret, vil Rådhus-Teatret bli rendyrket som et kulturhus, til gode for lokalt kulturliv som kan ta i bruk kulturhuset på en helt annen måte enn i dag.

Biblioteket kan vise til godt besøk og et stabilt utlån av medier. Biblioteket er en aktiv samfunnsaktør med arrangement som temakvelder og foredrag, i tillegg til litterære og kulturelle påfyll for innbyggerne. Biblioteket er en viktig og mye brukt sosial møteplass for flere brukergrupper. Utviklingen er at ungdom i økende grad tar i bruk biblioteket som treffsted. Barn, ungdom og voksne, med forskjellig bakgrunn, har ulike hensikter med sine bibliotekbesøk. En åpen og mangfoldig møteplass som dette er berikende, men utviklingen gjør det også utfordrende å balansere de ulike brukerbehovene slik at det

blir en god møteplass for alle. Biblioteket vil i tiden som kommer ivareta mangfoldet gjennom mer medvirkning og samhandling.

I kulturskolen er antall elever stabilt. Kulturskolen har noe venteliste, men flere av elevene som står på venteliste deltar i andre kulturskoletilbud. Plasser som blir ledige i løpet av året fylles opp kontinuerlig. I 2023 er det særlig økning av søkere på teaterkursene for ungdom. Scene U har stor aktivitet utover kulturskolens tilbud. Ulike kulturaktører bruker huset til arrangement og aktiviteter for målgruppa.

Vinger ungdomsklubb har mange besøkende hver klubbkveld (mand-onsd kl. 15-21). Mellom 70 og 80 ungdom bruker klubben fast som en sosial arena og deltar i aktivitetene. De representerer et tverrsnitt av ungdommen i Kongsvinger. Utenforskap og utfordringer i ungdomsmiljøet kommer til syne også i klubben og skaper økt press på tjenesten. Det er bredt samarbeid mellom flere tjenesteområder i kommunen for å fange opp barn og unge som er i risikozonen for å falle ut av skoleløpet og fritidsaktiviteter. Ungdomskontaktene bidrar i den tverrfaglige innsatsen for å fremme deltakelse og inkludering.

Flere i arbeid og aktivitet

Arbeidsledigheten i Kongsvinger har gjennom 2023 fortsatt å være lav med kun 1,8 % helt ledige per august. Det er et tett samarbeid med næringslivet, og det ytes bistand til rekrutterings-, kompetanse- og inkluderingsbehov på en god måte. Næringslivet i Kongsvingerregionen er fortsatt i god utvikling, selv om kostnadsøkningene på flere områder har vært betydelige. Dette skaper fortsatt grunn til bekymring hva gjelder investeringer og arbeidsplasser i regionen, selv om det ikke har gitt stor påvirkning så langt i 2023.

Innenfor det sosialfaglige området er det også i 2023 jobbet mye med arbeidsrettet og forutsigbar oppfølging. Dette har god effekt og utbetalinger på økonomisk sosialhjelp er holdt på et lavt nivå gitt de betydelig økte bo- og levekostnadene i 2023. Det er videreført godt og tett samarbeid med lavinntektsfamilier, og implementeringen av "Eie først" (kjøp av bolig med startlån) har vært positivt for livskvaliteten til familiene dette berører. Dette er del av det strategiske boligsosiale arbeidet, og vil videreutvikles i tråd med kommunens boligsosiale plan.

Det jobbes kontinuerlig med tidlig innsats og lavinntektsfamilier. 34% av bidragsmottakerne har forsørgeransvar for barn under 18 år. Andel langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp er grunnet dyrtid økt til 0,8 % i 2023. Kun 0,8 % av innbyggerne i alderen 18-25 år mottar nå økonomisk sosialhjelp, mens den samlede andel av alle innbyggere som har mottatt sosialhjelp er økt til 1,8 %. Mange er i aktivitet eller har startet på et kvalifiserings-/utdanningsløp som på sikt skal sikre overgang til arbeid. Vi ser at tallene for sosialhjelp har økt noe gjennom 2023, og ser med uro på at økte kostnader påvirker privathusholdningene og utenforskapet kraftig. I tillegg til et antatt mer urolig arbeidsmarked, må vi være forberedt på mer krevende tider og økte sosialutgifter.

Kongsvinger har bosatt flyktninger i flere år. Grunnet krigen i Ukraina ble kommunen utfordret på økt bosetting, og er anmodet om å bosette 120 flyktninger i 2023. Dette er en stor økning for vår kommune, og vi ser at bosettingen i landets kommuner generelt bærer preg av store bosettingstall. De bosatte flyktningene er ofte ressurssterke personer, som lett tilpasser seg. De fleste ukrainske flyktningene er i denne kategori, og det er videreført en del tillempninger fra myndighetene for smidig tilpasning i samfunnet

Bosetting i Kongsvinger utgjør så langt 62 personer, og det er anmodet om å bosette ytterligere 22 personer pr. oktober. Ved utgangen av oktober vil kommunen sannsynlig ha bosatt nær 80 personer. Dette gjelder både ukrainske flyktninger og mennesker fra tredjeland. Det er utfordringer med å finne

nok boliger av egnet størrelse til alle familiene som ankommer kommunen. I tillegg kommer enkelte familiegjenforeninger, som har en naturlig sammenheng med bosettinger. Fortsatt er arbeidsledigheten blant flyktninger høyere en ledigheten ellers. Derfor er det høyt fokus på arbeidsrettet oppfølging også for de bosatte.

Dersom bosettingstakten fortsetter som nå, er det risiko for at kommunen ikke når ønsket måltall. Det arbeides derfor med å øke ressurser på bosetting og tiltak for å forenkle bosetting over hele kommunen.

Fremtidsrettet eiendomsforvaltning

Kongsvinger kommune har ca 115.000 m² bygningsmasse som skal forvaltes og vedlikeholdes.

Avgjørende for god eiendomsforvaltning er god kjennskap til byggenes tilstand. Det er siste år gjennomført en omfattende tilstandskartlegging av kommunens eiendomsmasse. Det er i tilstandskartleggingen avdekket et fortsatt betydelig vedlikeholds- og rehabiliteringsbehov.

Det vil være behov for å øke vedlikeholdsinnsatsen over tid for å redusere vedlikeholdsetterslepet. Prioriterte tiltak vil være knyttet til forebyggende og verdibevarende vedlikehold i tillegg til fokus på godt innelima, universell utforming, brannsikring og energieffektivisering.

Det er utarbeidet en omfattende vedlikeholdsplan for perioden 2022-2031 på bakgrunn av gjennomført tilstandskartlegging. Vedlikeholdsplanen ble vedtatt i kommunestyret 9. september 2021.

Bærekraftige løsninger i forbindelse med nybygg, som massivtre og lavenergi- og passivbygg, vil være med på å redusere kommunens klimapåvirkning. I forbindelse med pågående nybyggprosjekter er dette vedtatt som løsninger.

Høsten 2022 ble det gjennomført en energikartlegging av kommunens formålsbygg som grunnlag for langsiktig planlegging av ENØK- og klimatiltak. Etablering av lokal grønn energiproduksjon som solcelleanlegg på kommunens formålsbygg vil kunne være ett slikt klimatiltak.

Samarbeidsdrevet og innovativ kommune

Kommunen har besluttet eget 3-årig Smartprogram. I programmet kjøres det utviklings- og innovasjonsprosjekter som bidrar til at Kongsvinger når målene for tjenesteleveranser og samfunnsutvikling ved å tenke samskaping, digitalisering og bærekraft på alle nivå i organisasjonen. Prosjektene i programmet viser vei i en tjenesteproduksjon og samfunnsutvikling i rask endring. Prosjektene i Smart Kongsvinger bidrar til at kommunen tenker helhetlig og langsiktig på tvers av kommunal- og tjenesteområder og bidra til at initiativ og ideer internt i organisasjonen løftes til rett nivå. Dette skal sikre at det utvikles effektive tjenester og løsninger ved bruk av teknologi på innovative måter og at det samtidig henger sammen med det pågående digitaliseringsarbeidet for kommunene i Indigo-samarbeidet. I 2023 ble det startet opp ei digitaliseringgruppe i kommunen som skal bidra til at alle kommunalområder tenker helheltig om digitalisering og samtidig skape en felles forståelse og bevisstgjøre om digitaliseringsarbeidet. Aktivitetene som pågår i Smart Kongsvinger sees i sammenheng med digitaliseringsarbeidet. Eksempel på et smart-prosjekt er «Trafikktellinger i Kongsvinger sentrum», da det er behov for måleindikatorer for å kunne følge utviklingen og tallfeste hvilken effekt ulike tiltak har. Måleindikatorene er viktige både i bystrategien (K2050), men også i arbeidet med tiltak i klimaplan og plan for idrett og fysisk aktivitet med flere. Datafangsten vil være en forutsetning for på kunne gjøre effektmåling av tiltak. Det testes også ut ulike nye produkter som smart-benker og smart-sjøppeldunker

for å lære mer om hvordan de fungerer i nordiske klima hvor tilgang på solenergi ikke er konstant gjennom året.

Kommunen er i gang med å ta i bruk GIS-tjenester i mye større omfang enn tidligere. Det interkommunale GIS-samarbeidet Hedmark kart med til sammen 12 kommuner deler både tjenester, fagkompetanse og metodikk. Systemene leverer en viktig del av beslutningsgrunnlaget og hever kvaliteten i offentlige prosesser. Nye tjenester tilbys også innbygger som kan få flere svar gjennom automatiserte prosesser. GIS-tjenestene integreres og bygges inn i ulike fagsystem og publikumstjenester.

Kongsvinger kommune har etablert helhetlig digitalt eiendomsarkiv som løpende oppdateres. Systemet bidrar til mer effektiv saksbehandling og god service til innbyggerne. Publikumløsningen ble tilgjengelig i oktober 2022. Her kan innbygger logge inn med MinID og finne fram til alle dokumenter som berører eiendommen som innbygger eier.

Kommunen har innenfor eiendomsforvaltning de senere årene tatt i bruk og implementert bruk av FDV-verktøy og økt bruken av maskiner og utstyr (blant annet innen renhold) for å effektivisere den daglige driften. Dette arbeidet videreføres i planperioden.

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kulturenheten	28 444	26 838	28 700	29 000	29 000	29 000
NAV sosial	62 822	65 757	76 992	76 992	76 992	76 992
Næring og miljø	24 276	19 052	19 391	19 891	20 391	20 391
Areal og byutvikling	5 988	5 544	9 512	6 012	6 412	6 412
Kongsvinger kommunale eiendomsenhet	58 379	63 893	58 991	59 591	59 591	59 441
Miljø og Samfunn	40 775	44 148	45 513	46 013	45 013	41 513
Sum	220 684	225 233	239 099	237 499	237 399	233 749

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	225 233	225 233	225 233	225 233
Tekniske justeringer				
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Vedtatt forrige periode				
Avvikle vinterdrift Gjemselund bane 1	-500	-500	-500	-500
Byfest - redusere kommunens bidrag	-150	-150	-150	-150
Endring parkeringsreglement	-500	-500	-500	-500
ENØK tiltak	-50	-100	-100	-100
ENØK tiltak	50	100	100	100
Forskningscenter	0	2 500	2 500	2 500
Husleie Seniorcenter	190	190	190	190
Justering Bibliotek fengsel	14	14	14	14
Justering lønns- og prisvekst Husleie	1 838	1 838	1 838	1 838
Kartlegging og registrering av kulturminner gjennomføres ikke	0	300	300	300

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Kostnadsreduksjon tiltak klima- og miljømidler	-500	-500	-500	-500
Lønnsoppgjør kap 3 og 5 2023 i 2024	2 370	2 370	2 370	2 370
Medfinansiering forskningssenter	0	-2 500	-2 500	-2 500
Redusere kostnader NAV flyktning	-400	-400	-400	-400
Smartkommune	0	0	-1 000	-1 000
Vedlikehold av kommunale eiendommer	364	364	364	364
Årlig effektivisering 0,5 % etter omstilling 2020	1 375	1 375	1 375	1 375
Årlig effektivisering 0,5% etter Omstilling 2020	-1 375	-1 375	-1 375	-1 375
Sum Vedtak forrige periode	2 726	3 026	2 026	2 026
Budsjettendring i år				
Lønnsoppgjør kap 3+5 2022 i 2023	1 457	1 457	1 457	1 457
Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2022	1 131	1 131	1 131	1 131
Sum Budsjettendring i år	2 588	2 588	2 588	2 588
Lønns- og prisvekst				
Lønnsoppgjør 2023 i 2024 Kap 4	3 838	3 838	3 838	3 838
Prisjustering	4 908	4 908	4 908	4 908
Sum Lønns- og prisvekst	8 746	8 746	8 746	8 746
Konsekvensjustert budsjett	14 060	14 360	13 360	13 360
Konsekvensjustert ramme	239 292	239 592	238 592	238 592
Driftskonsekvens				
Sum Driftskonsekvens	0	0	0	0
Politisk vedtak				
KS 53/2023 - Teater i Glåmdal - egenfinansiering og organisasjonsmodell	106	106	106	106
Sum Politisk vedtak	106	106	106	106
Innsparingstiltak				
Byfest	-100	-100	-100	-100
Flere i arbeid og aktivitet	-300	-300	-300	-300
Forbedringer boligforvaltning	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Gartnerstilling	-700	0	0	0
GIS-stilling	-400	-400	0	0
Gratisprinsippet idrett	-500	-500	-500	-500
Leieinntekter GBI	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Næringsutvikling	-700	-700	-700	-700
Planleggingsmidler	-500	0	0	0
Reduksjon konsulentbistand	-500	-500	-500	-500
Reduserte utgifter fjernvarme (spotpris)	-500	-500	-500	-500
Science park tilskudd	0	0	0	-3 500
Tilskudd Byen vår	-100	-100	-100	-100
Tilskuddsordningene	-750	-750	-750	-750
Økte inntekter fra kommuneskogen	-1 500	-1 000	-500	-500
Økte leieinntekter KIL toppfotball	-400	-400	-400	-400
Prisjustering	-6 560	-6 560	-6 560	-6 560
Sum Innsparingstiltak	-17 010	-15 310	-14 410	-17 910
Nye tiltak				
Etterslep lønnsoppgjør i 2023 Glomdal Brann Iks	642	642	642	642
Husleie dagsenter for demente	129	129	129	129
Klimajustering vegdrift	1 000	1 000	1 000	1 000
Leie av lokaler til enheter som har behov for mer plass	750	750	750	750
Ny brannordning i Eidskog	440	440	440	440
Redusert inntektsbudsjett Rådhus-Teatret	500	500	500	500
Stillingsbudsjett for BUA	150	150	150	150
Taksering eiendomsskatt	3 500	0	0	0
Økt godtgjørelse støttekontakter	150	150	150	150
Økte kostnader og behov, Flyktning og inkludering	8 200	8 200	8 200	8 200
Økte kostnader, Sosial	1 000	1 000	1 000	1 000
Prisjustering	250	150	150	0
Sum Nye tiltak	16 711	13 111	13 111	12 961
Nye tiltak og realendringer budsjett	-193	-2 093	-1 193	-4 843
Ramme 2024-2027	239 099	237 499	237 399	233 749

Vedtak forrige periode

Avvikle vinterdrift Gjemselund bane 1

Avvikling av drift på Gjemselund bane 1 i perioden desember tom februar vil medføre betydelig reduksjon i energikostnader til oppvarming, samt redusert drift og slitasjekostnader.

Byfest - redusere kommunens bidrag

Kommunen står fortsatt som arrangør av større gratis arrangement for innbyggerne. Kommunen bruker 250.000 kr til byfesten. Beløpet vedtas ikke redusert i planperioden.

Kommunens arrangement har vært inkluderende fordi de henvender seg til alle aldersgrupper og ikke koster penger. Slike arrangement bidrar til å skape trivsel og fornøyde innbyggere.

Endring parkeringsreglement

Innføre parkeringsgebyr ansattparkering Rådhuset og Gjemselund på dagtid.

ENØK tiltak

Det ble vedtatt investeringstiltak i ENØK på Vennersberg skole og Holthallen for 2021 med forventet reduksjon i energikostnader.

Tiltakene har ikke vært mulig å gjennomføre i 2021, og innsparingen vil heller ikke nås.

ENØK tiltak

Tiltakene på Vennersberg og Holthallen er ikke vedtatt gjennomført, og effekten av disse kommer ikke før disse investeringsprosjektene er vedtatt i investeringsbudsjett og gjennomført.

Forskningscenter

Ihht til K-sak 47/21 Avtale mellom Kongsvinger kommune og Høgskolestiftelsen i Kongsvinger om etablering og drift av forskningscenter

Husleie Seniorsenter

Overføring av husleieutgifter fra Helse og mestring.

Justering Bibliotek fengsel

Kostnadsstedet skal være selvkost.

Justering lønns- og prisvekst Husleie

Justering av husleieinntekt etter faktiske avtaler.

Kartlegging og registrering av kulturminner gjennomføres ikke

Kartlegging og registrering av kulturminner er første prioritet i vedtatte prioriteringsliste over tiltak i kommunedelplanen for kulturminner. Innsparingstiltaket betyr at dette arbeidet ikke kan gjennomføres.

Kostnadsreduksjon tiltak klima- og miljømidler

Forventer at miljø- og klimamidler settes inn i tiltak som raskt gir positiv effekt, også økonomisk

Medfinansiering forskningscenter

Medfinansiering etablering av forskningscenter er vedtatt for 4 år med avslutning i 2024.

Redusere kostnader NAV flyktning

Antall flyktninger som bosettes er lavere enn tidligere og kommunens kostnader for å opprettholde en god tjeneste reduseres.

Smartkommune

Prosjekt for å videreutvikle Kongsvinger som Smartkommune.

Politisk vedtak

KS 53/2023 - Teater i Glåmdal - egenfinansiering og organisasjonsmodell

Forslag til økning av rammen til Teatret i Glåmdal i tråd med kommunestyrevedtak i sak 053/23 vedtatt 15. juni 2023.

Innsparingstiltak

Byfest

I økonomiplanen for 2023-2026 ble midler til byfesten redusert med 150.000 kr fra og med 2024. I budsjettet har det vært 250.000 kr til byfest. Ved å ikke gjennomføre flere byfester kan budsjettet reduseres med 100.000 kr pr år.

Flere i arbeid og aktivitet

Iverksette flere tiltak innen NAV sosial med intensjon om å redusere kommunens nettokostnader:

- Økt innsats fo å få unge står utenfor arbeid og utdanning i aktivitet
- Endret arbeids- og oppgavefordeling mellom og internt i de ulike teamene.

Tiltakene forventer å gi en samlet netto innsparing på 0,3 mill kr.

Forbedringer boligforvaltning

Iverksette flere tiltak innen boligforvaltning med intensjon om å redusere kommunens nettokostnader:

- Redusere husleierestanser
- Redusere tomgangsleie
- Gjennomføre hyppigere behovsvurdering av beboere i kommunale boliger
- Gjennomgang av samarbeidsavtalen med Kongsvinger boligstiftelse

Tiltakene forutsetter 2 årsverk som dekkes av reduserte utgifter. Tiltakene forventer å gi en samlet netto innsparing på 1,5 mill kr.

Gartnerstilling

Holder en stilling vakant. Kommunen har fått en vesentlig økning i park- og grøntarealer de senere år. Det vil i 2024 ikke være ressurser til i samme grad som tidligere å opprettholde god kvalitet på grøntarealene.

GIS-stilling

Deler av stillingen står vakant mens Smart kommune prosjektet pågår.

Gratisprinsippet idrett

Det innføres leie på kr. 50 per time for bruk av kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg for de under 19 år.

Leieinntekter GBI

Husleie GBI skal betale til kommunen for den delen av brannstasjonen som benyttes til forebyggende brannvern.

Næringsutvikling

Tiltaket innebærer å redusere budsjettrammen for næringsutvikling med 0,7 mill kr. (Fra en ramme på 5,6 mill kr til en ramme på 4,9 mill kr. Endringen innebærer at "frie midler" reduseres til 0 kr. Den reduserte ramme er en tilpasning til at kommunen har strammere økonomi.

Planleggingsmidler

Budsjettramme til til planer/planlegging reduseres med 500.000 kr i 2024, fra 1,3 mill kr til 0,8 mill kr.

Reduksjon konsulentbistand

Større del av konsulenttjenester og advokattjenester belastes det enkelte prosjekt. Rammen kan derfor reduseres.

Reduserte utgifter fjernvarme (spotpris)

Prisen på fjernvarme følger i normalår spotprisen. Kostnadene til fjernvarme vil derfor mest sannsynlig bli lavere i 2024, siden strømprisene er prognostisert å bli vesentlig lavere. Totalkosten vil i stor grad også påvirkes av temperaturene i vinterhalvåret.

Science park tilskudd

Oppstartfinansiering av Science park vil fra Kongsvinger kommune sin side på til sammen 20 mill kr være ferdig i løpet av 2026.

Tilskudd Byen vår

Tiltaket innebærer å redusere tilskuddet fra 460.000 kr pr år til 360.000 kr. Det er samme nivå på tilskuddet som Byen Vår fikk før 2018.

Tilskuddsordningene

Redusere rammen for tilskuddsordningene "kulturprosjekter" og grende- og tettstedsmidler". Budsjettet for 2023 er på 2,25 mill kr. En reduksjon på 0.75 mill kr gir en budsjettramme for 2024 på 1,5 mill kr.

Økte inntekter fra kommuneskogen

Øke uttaket av tømmer i kommuneskogen. Skogbruksplanen som blir ferdig ila 2023 vil gi en bedre oversikt over potensialet fremover.

Økte leieinntekter KIL toppfotball

KIL Toppfotball har i dag en lav leie av Gjemselund stadion Bane 1, garderobes m.m. Med innføring av leie for idrettsbygg og idrettsanlegg for de under 19 år foreslås det at dagens fastleiepris for KIL Toppfotball økes fra 160.000 kr til 560.000 kr pr år.

Nye tiltak

Etterslep lønnsoppgjør i 2023 Glomdal Brann Iks

Lønnsoppgjøret i 2023 ble høyere enn anslått i budsjettet for 2023. Gbi er foreløpig ikke kompensert for dette i 2023.

Husleie dagsenter for demente

Overføring av husleieutgifter fra Helse og mestring.

Klimajustering vegdrift

De senere årene har kostnadene for drift og vedlikehold av veger økt som følge av vær-/klimaforandringer både sommer og vinter. Mer strøying, tining, istandsetting etter teleskader, flom og styrtregn gjør det vanskelig/umulig å opprettholde dagens standard og drifte vegene innenfor eksisterende budsjetttrammer.

Leie av lokaler til enheter som har behov for mer plass

Netto økning i utgifter til leie av bygg fra og med 2024. Utvidet behov for lokaler til hjemmetjenesten, tilrettelegging av lokaler og flytting av barnevern til Rasta og reduksjon i leieinntekter som følge av at helsetjenester tar i bruk kommunens arealer i underetasjen på svømmehallen (lokalene har de siste årene vært utleid til private aktører som i høst har sagt opp leieavtalen).

Ny brannordning i Eidskog

Brannordningen i Eidskog heves til samme nivå som i Grue og Kongsvinger.

Redusert inntektsbudsjett Rådhus-Teatret

I flere år har inntektene fra salg av kinobilletter vært vesentlig lavere enn budsjett, det gjelder spesielt under og i etterkant av pandemien. Rådhus-Teatret jobber kontinuerlig med å øke publikumsbesøket og billettsalget. Selv med økt publikumsbesøk vil det være vanskelig å oppnå dagens inntektsbudsjett. Det anses for høyt og foreslås redusert med 500 000 kr.

Stillingsbudsjett for BUA

Driften av BUA har hittil vært finansiert i sin helhet med eksterne midler. 25 % stilling har vært finansiert med tilskudd fra Bufdir, en tildeling i som har vært avsatt på bundet driftsfond over år. Driftsfondet står nå i kr 130 000 kr og vil ved årsskifte være i null. Det behov for lønnsmidler til en 25 % fast stilling fra 2024.

Aktivitetsutstyr har vært innkjøpt med midler fra ulike tilskuddsordninger. Søknader om tilskudd har gitt god uttelling, og BUA vil fortsette å søke midler til å fornye utstyr og utvide tilbudet.

BUA er viktig pga fattigdomsproblematikk og utenforskap, men også pga bærekraftstankegang. BUA fikk 243 nye låntakere i 2022, og hadde 2954 utlån totalt. BUA har flere ganger vært på utlånstoppen i BUA Norge i kategorien "mellomstore kommuner".

Taksering eiendomsskatt

I november/desember blir det fremmet en sak om taksering eiendomsskatt. Det er 10 år siden kommunen takserte eiendommene sist og det må tas stilling til hva kommunen skal gjøre.

Kommunedirektøren har i dette budsjetttiltaket lagt tilrette for at det kan gjennomføres en taksering i 2024 hvor bruk av formuesgrunnlag benyttes for de fleste boligene. For andre eiendommer, f.eks borettslagsleiligheter, hytter og bedrifter må det gjennomføres en taksering på vanlig måte. Takseringsarbeidet er en engangskostnad og forventes (ved bruk av formuesgrunnlag) å koste ca 3,5 mill kr.

Økt godtgjørelse støttekontakter

Godtgjørelsen til støttekontakter er i dag kr. 145 pr time. Timesatsen har vært den samme siden 2018. Avdelingen Aktiv fritid som støttekontaktene tilhører, deltar i Østlandsnettverket for tjenesten. Tall fra nettverket viser følgende status i kommunene, per nov 2022;

Sted:	Timegodtgjørelse:
Ullensaker	171,87
Gran	167,-
Vestre Toten	166,-
Lillestrøm	220,-
Lillehammer	166,62
Moss	160,-
Fredrikstad	166,62
Gjøvik	166,62
Råde	142,-
Østre Toten	166,62
Sør-Odal	166,62
Nittedal	166,61
Halden	93,-
Kongsvinger	145,-

Situasjonen er at det er stadig flere “tyngre” brukere som har behov for støttekontakter med faglig bakgrunn og/eller erfaring. Det gjelder for det meste mennesker med demens eller psykiske lidelser. Det er utfordrende å få støttekontakter med nødvendig kompetanse og erfaring. Kulturenheten har i år jobbet aktivt med å rekruttering, men det er per i dag mangel på støttekontakter. 30 brukere har vedtak om støttekontakt, men får ikke tjenesten pga manglende kapasitet. Det er behov for å øke godtgjørelsen for å gjøre det mer attraktivt å bidra som støttekontakt i Kongsvinger kommune. Tilbakemeldingen fra de som har tatt kontakt angående oppdrag, er at det er for dårlig betalt til at de er vil inngå avtale. Støttekontakttjenesten er en forebyggende tjeneste som utsetter mer kostnadskrevende helse- og omsorgstjenester.

Tiltaket betyr en økning i timesatsen med kr. 10, til kr. 155 pr time.

Økte kostnader og behov, Flyktning og inkludering

Budsjettrammen for bosetting av flyktninger i 2023 ble justert i tertialrapportene, med henholdsvis 6 og 2,2 mill kr. Budsjettrammen videreføres i 2024 ved å økte rammen med 8,2 mill kr i forhold til opprinnelig budsjett for 2023. Det er foreløpig ikke avklart hvor mange flyktninger kommunen skal bosette i 2024. En anmodning om bosetting av 120 flyktninger også i 2024 vil innebære behov for å øke flyktningebudsjettet utover 8,2 mill kr. Behovet for økt ramme vil bli vurdert nærmere i forbindelse med tertialrapporten i april/mai 2024. Økningen i ramme på 8,2 mill kr og en eventuell justert ramme i april/mai 2024 finansieres med bruk av integreringstilskudd.

Økte kostnader, Sosial

Høyere renter, økt matpriser m.m. gir flere innbyggere kostnader ut over det de er i stand til å håndtere selv. Det merkes et større behov for å supplere lavinntektsfamilier, og vi får flere flyktninger som går over fra introduksjonsstønad til supplerende sosialstønad. Utviklingen utover i 2023 viser en økning i utgifter til sosial pr måned. Prognosen for året 2023 er et merforbruk på 1,6 mill kr utover budsjett. En økning av rammen med 1 mill kr i 2024 fra opprinnelig budsjettramme for 2023 innebærer at de

samlede utgiftene i 2024 innen sosial forutsettes redusert med 0,6 mill kr sammenlignet med forventet utgiftsnivå i 2023. Med fortsatt stigende rente kan det bli krevende.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
	Endringskode	2024	2025	2026	2027
Endret budsjettramme for GBI	Nytt tiltak	186	186	186	186
Finansiering Rovviltjaktlag	Nytt tiltak	400	400	400	450
Gjennomføring av tiltak i Frivillighetsmeldingen	Nytt tiltak	50	50	50	50
Glåmdalsleden	Nytt tiltak	50	50	50	0
Ikke planlagte utbedringer kommunale veger	Nytt tiltak	200	200	200	200
Reduserte inntekter i Rådhus-Teatret	Nytt tiltak	1 200	1 200	1 200	1 200
Tilskudd Foreningen Eventyrfestningen	Nytt tiltak	250	250	250	0
Vakttilllegg fallviltmannskaper	Nytt tiltak	100	100	100	100
Vinterdrift Gjemselund	Korrigering tidligere vedtatte tiltak	500	0	0	0
Økning med 100 % stilling i administrasjonen i Gbi	Nytt tiltak	820	820	820	820
Økt vedlikeholdsbehov bygg	Nytt tiltak	3 000	3 000	3 000	3 000
Økte sosialutgifter	Nytt tiltak	2 000	1 000	0	0
Sum		8 756	7 256	6 256	6 006

Nye tiltak

Endret budsjettramme for GBI

Ønsket styrkning utover tilskuddet samarbeidskommunene er blitt enige om.

Finansiering Rovviltjaktlag

Kongsvinger kommunes rovviltlag er frem til nå vært drevet etter dugnadsprinsipp. Rovviltlaget har mottatt mindre beløp i form av tilskuddsmidler til forebyggende og konfliktdempende tiltak. I tillegg er det kommunale rovviltlaget tildelt kostnadsdekning via statsforvalteren i forbindelse med oppdragsløsning.

Signaler fra leder og medlemmer i rovviltlaget, tyder på at de ønsker i det minste kostnadsdekning for å fortsette dugnaden for kommunen og staten.

Kostandene er beregnet av leder for rovviltlaget.

Gjennomføring av tiltak i Frivillighetsmeldingen

Frivillighetsmeldingen for Kongsvinger 2021-2030 ble vedtatt i 2021. Det er behov for midler til å gjennomføre tiltak i meldingens handlingsdel, tiltak som utvikler, stimulerer og synliggjør frivilligheten. Eksempelvis markering av Frivillighetens dag og andre kampanjer/tiltak som fremmer og rekrutterer frivillige.

Demografisk utvikling tilsier at de samlede ressursene hos innbyggerne må utnyttes enda bedre for å ivareta det velferdssamfunnet vi kjenner i dag. Feks må muligheten for samskaping med frivilligheten innen helse- og mestringstjenestene utprøves. Frivillighet er verdifullt for den enkelte og kommer hele lokalsamfunnet til gode.

Ikke planlagte utbedringer kommunale vegger

Vegvedlikeholdsbudsjettet er stramt og gir i svært liten grad rom for "ikke planlagte" vedlikeholdsoppgaver. Disse oppstår til stadighet og spiser av tildelte budsjetttrammer.

Reduserte inntekter i Rådhus-Teatret

Rådhus-Teatret har hatt underskudd over tid, og risikoen er stor for at det blir underskudd også framover. I 2022 var det i snitt 30,7 besøkende per kinoforestilling i Rådhus-Teatret, det er over landsgjennomsnittet på 22, 2 (SSB). Et redusert inntektsbudsjett vil bidra til et mer realistisk budsjett

Vakttillegg fallviltmannskaper

Leder for fallviltmannskaper samt viltforvalter har i prinsippet døgnvakt 365 dager i året. Det vil være rimelig å godtgjøre for denne vakten.

Økning med 100 % stilling i administrasjonen i Gbi

Økt bemanning i administrasjonen i Glåmdal brann lks

Økt vedlikeholdsbehov bygg

Kommunestyret vedtok Eierstrategi kommunale eiendommer 2015-2025 i KS-sak 30/15. Under mål for verdibevarende vedlikehold pkt 5,4, fjerde kulepunkt er det definert at vedlikeholdsetterslepet skal reduseres, og på sikt fjernes. Videre vedtok kommunestyret i KS 055/21, den 09.10.21, "Vedlikeholdsplan for kommunale bygg og eiendommer". Denne planen definerte vedlikeholdsbehov for kommunens bygg for perioden 2022 til 2031. Vedlikeholdsbudsjettet for 2022 og 2023 er vesentlig lavere enn behovet som ble definert i vedlikeholdsplanen. I tillegg har kommunens bygningsmasse økt betydelig i perioden. Med betydelig lavere vedlikeholdsbudsjett enn behovet er over tid vil øke vedlikeholdsetterslepet, og kommunens nyere bygg vil over tid forfalle. Det vil på sikt også medføre betydelig høyere kostnader for kommunen i form av rehabilitering. Eksempelvis er det stort behov for utskifting av takstein på Rådhuset. et tiltak til 2 mill kr.

Økte sosialutgifter

Dyrtid gir mange innbyggere kostnader ut over det de er i stand til å håndtere selv, det er større krav til å supplere lavinntektsfamilier, og vi får flere flyktninger som går over fra introduksjonsstønad til supplerende sosialhjelp. Alle går ikke rett ut i arbeid etter intro-perioden, så det er vanskelig å estimere. Nye lovkrav og økte satser påvirker i tillegg. Med et tillegg på 2 mill kr tas det høyde for at merutgiftene i 2023 dobler seg gjennom 2024.

Måltabell

Strategisk mål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
1.1 Kongsvinger er en motor med attraktive arbeidsplasser	Offensiv oppfølging av næringsstrategien i tett samarbeid med næringsliv, virkemiddelapparat og nabokommuner.	Netto 100 flere arbeidsplasser per år	100	100	100	100
1.3 Kongsvingersamfunnet er klimanøytralt	Offensiv oppfølging av kommunens klimaplan.	Andel elbiler i kommunens bilpark %	75	80	90	90
		Antall gjennomførte klimatiltak	3	3	3	3
2.1 Kongsvinger er en kompakt by med korte avstander mellom daglige gjøremål	Offensiv og aktiv rolle for å utløse fortetningspotensialet i og nært sentrum	Prosjekter i privat eller offentlig regi som bidrar til fortetting	2	2	2	2
2.2 Kongsvinger har et urbant sentrum som oppfordrer til økt byliv	Etablere og videreutvikle arrangementer, levende bygater og byrom.	Antall arrangement og kulturtiltak for økt byliv i sentrum	10	10	10	10
2.3 Kongsvinger er attraktiv til å sykle og gå i - veksten av persontrafikk tas av sykkel, gange og kollektivtransport	Styrke Kongsvinger som by for både syklende og gående	Antall nye tiltak som trykker situasjonen/øker tilbudet for gående/syklende	5	5	5	5
		Antall reisende på bybuss (i tusen)	160 000	160 000	160 000	160 000
2.4 Kongsvinger har attraktive tettsteder	Ta aktive grep sammen med lokale krefter for å videreutvikle kommunens tettsteder.	Antall nye tiltak i kommunens mindre tettsteder	10	10	10	10
3.1 Kongsvinger har flere i aktivitet, arbeid eller utdanning	Kongsvinger fremsnakker fordelene ved og prioriterer tiltak som skaper aktivitet, utdanning og arbeid, med særlig vekt på ungdom og unge voksne.	Andel i arbeid eller utdanning året etter introduksjonsprogram	68,0 %	68,0 %	68,0 %	68,0 %
		Andel mottakere av økonomisk sosialhjelp mellom 18 og 66 år (snitt per måned)	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %
		Familier med hjemmeboende barn som	33	31	29	29

Måltabell

Strategisk mål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
		mottar supplerende sosialhjelp				
3.5 Kongsvinger har innbyggere som er aktive deltakere i lokalsamfunnet	Stimulere til økt deltakelse	Antall søknader til tilskuddsordningene	40	45	50	50
4.1 Tidlig innsats brukes som et sentralt virkemiddel innenfor alle kommunalområder	Videreutvikle forebyggende samhandlingstiltak overfor barn og unge	Antall forebyggende tiltak der målgruppa er barn og unge, gjennomført i samhandling på tvers av tjenesteområder.	8	8	10	10
5.2 Kongsvinger kommune har et omdømme som skaper stolthet, fornøyde innbyggere og et stolt næringsliv	Omdømmebyggingsprosjekt	Netto innflytting til Kongsvinger	100	100	100	100

Strategi for å nå mål (tabell)

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Beskrivelse
By- og tettstedsutvikling med kvalitet	2.3 Kongsvinger er attraktiv til å sykle og gå i - veksten av persontrafikk tas av sykkel, gange og kollektivtransport	Styrke Kongsvinger som by for både syklende og gående	<p>Byutviklingstiltak for gående og syklende.</p> <p>Ny gangbru over Glomma utredes for å avklare plassering, kostnader og finansiering.</p> <p>Deltakelse i samarbeidsprosjekt «Walkmore»-prosjektet – med fokus på hvordan øke andelen som går i Kongsvinger by.</p> <p>Videreføre samarbeidsprosjekt med Statens vegvesen og fylkeskommunen om gang- og sykkelveger.</p> <p>Det jobbes med å se om det er mulig å få til et belysningsprosjekt på Kongsvinger bru som kan gjennomføres samtidig med fylkeskommunens opprusting av brua.</p>
By- og tettstedsutvikling med kvalitet	2.1 Kongsvinger er en kompakt by med korte avstander mellom daglige gjøremål	Offensiv og aktiv rolle for å utløse fortetningspotensialet i og nær sentrum	<p>Fortette byen, vokse innenfra og utover.</p> <p>Planer som forventes ferdigstilt i 2022:</p> <p>Kongsvinger sentrumshotell</p> <p>Jernbanegata 5 (boliger)</p> <p>Otto Wengs veg (boliger)</p> <p>Marikollen midtre (boliger)</p> <p>Holt (boliger, tidligere Holt ungdomsskole)</p> <p>Langeland skole</p> <p>Solbakken (boliger)</p> <p>Øvre Badstuveg (boliger)</p> <p>Kongevegen 20-22 (dagligvare-butikk)</p> <p>Planer som forventes igangsatt i 2022:</p>

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Beskrivelse
			Holtlia (boliger) Puttara vest (boliger) Gjemselund stadion
By- og tettstedsutvikling med kvalitet	2.2 Kongsvinger har et urbant sentrum som oppfordrer til økt byliv	Etablere og videreutvikle arrangementer, levende bygater og byrom.	Kongsvinger -et attraktivt bysentrum.
			Oppgradering av byrom og bygater i sentrum videreføres med oppgradering av Storgata og deler av Brugata. Utvikling regionale kulturhusfunksjoner vurderes nærmere som en del av prosjektet rundt et hotell i Byparken. I tillegg utarbeide skisseprosjekt for utvikling av Byparken. Samarbeidsprosjekt for å se på muligheter for videreutvikling av Gjemselund med stadionanlegg, bolig- og næringsetablering og flomsikring. Etablere et samarbeidsforum med private aktører/utbyggere. Utarbeide skisseprosjekt som ser på utvikling av Byparken med og uten hotell/kino- og kultursenter. Det jobbes med å se om det er mulig å få til et belyningsprosjekt på Kongsvinger bru som kan gjennomføres samtidig med opprusting av brua for øvrig.
By- og tettstedsutvikling med kvalitet	2.4 Kongsvinger har attraktive tettsteder	Ta aktive grep sammen med lokale krefter for å videreutvikle kommunens tettsteder.	Ta aktive grep for å videreutvikle kommunens tettsteder
			Styrke samarbeidet med tettstedsutvalgene og iverksette ytterligere 2 nye tettstedsutviklingsprosjekter i 2022.

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Beskrivelse
Kompetanse- og næringsutvikling	1.3 Kongsvingersamfunnet er klimanøytralt	Offensiv oppfølging av kommunens klimaplan.	Se eget punkt om klimabudsjett og eget vedlegg om klimatiltak.
Kompetanse- og næringsutvikling	1.1 Kongsvinger er en motor med attraktive arbeidsplasser	Ikke relevant	<p>Videreføre den regionale næringsutviklingsstrategien</p> <p>Etablere ny næringsvirksomhet og videreutvikling av eksisterende bedrifter gjennom tiltakene næringsmessig omstilling, bruk av næringsfond og bedriftsrekruttering.</p> <p>Omdømmebygging, kompetanserekruttering, flere statlige arbeidsplasser og befolkningsvekst gjennom videre satsing på byregionprogrammet.</p> <p>Regulere og klargjøre ytterligere kommunale og private næringsstomter.</p> <p>Aktivt påvirke fremdrift og realisering av samferdselsprosjekter knyttet til Godspakke Innlandet, Kongsvingerbanen og E16.</p>
Mangfold og inkludering	3.1 Kongsvinger har flere i aktivitet, arbeid eller utdanning	Kongsvinger fremsnakker fordelene ved og prioriterer tiltak som skaper aktivitet, utdanning og arbeid, med særlig vekt på ungdom og unge voksne.	<p>Prioritere aktivitet og utdanning, samt hverdagsmestring for ungdom og unge voksne.</p> <p>Gjennom gode brukermøter sikre at brukerne har klare jobbmaal.</p> <p>Forsterke samarbeidet med næringslivet gjennom samarbeidsavtaler, som bidrar til langsiktige og kortsiktige tiltak som støtter inkluderingsdugnaden.</p> <p>Styrke samarbeidet med de videregående skolene og Høyskolen i Innlandet.</p> <p>Videreutvikle arbeidsmarkedstiltak som kvalifiserer brukere inn i bransjer med behov for arbeidskraft.</p>
Mangfold og inkludering	3.1 Kongsvinger har flere i aktivitet, arbeid eller utdanning	Kongsvinger fremsnakker fordelene ved og prioriterer tiltak som skaper aktivitet, utdanning og arbeid, med særlig vekt på ungdom og unge voksne.	<p>Prioritere aktiviteter for barn og unge.</p> <p>Ved inntak til kulturskolen skal en i større grad prioritere barn og unge foran eldre søkere.</p>

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Beskrivelse
Mangfold og inkludering	3.1 Kongsvinger har flere i aktivitet, arbeid eller utdanning	Kongsvinger fremsnakker fordelene ved og prioriterer tiltak som skaper aktivitet, utdanning og arbeid, med særlig vekt på ungdom og unge voksne.	<p>Kommunen skal ha høyt fokus på hvordan frivillig kulturliv og frivillighet kan dyrkes og stimuleres.</p> <p>Kommunen skal ved aktiv i deltagelse i utvikling av møteplasser, rådgivning og stimuleringsmidler bidra til å fremme gode private initiativ.</p> <p>Kommunen skal ha fokus på utvikling av gode kultur og fritidstilbud til barn og ungdom, blant annet gjennom aktiv bruk av tilskuddsmidler.</p> <p>Frivilligsentralen skal ha fokus på utvikling av frivillighet og integrering i nærmiljø og lag og foreninger.</p>
			Videreutvikle og utvide tilbudet ved høgskolesenteret og forskningssenteret.

Kostra-analyse

	Kongsvinger 2021	Kongsvinger 2022	Kostragruppe 07	Innlandet	Landet uten Oslo
Prioritet					
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	203	178	132	377	142
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	3 017	3 057	2 433	2 843	2 878
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger	83	149	78	96	98
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger	1 187	1 360	889	1 010	952
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	2 618	2 841	2 924	3 574	2 943
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	530	585	281	516	276
Produktivitet					
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	115 917	171 167	173 654	140 127	199 172
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger	0,3	0,3	0,7	0,6	0,6
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker	25 618	26 919	22 896	24 487	24 355
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	1 448	1 386		2 606	1 975
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	3 620	3 915	4 559	5 751	4 621
Dekningsgrad					
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	1,6 %	1,1 %	3,1 %	2,8 %	3,2 %
Kvalitet					
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	452	404	0	0	0
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	144	103	0	0	0
Andre nøkkeltall					
Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer	14	87	4 264	2 514	
Innvandrere i prosent av befolkningen	11,6 %	11,8 %		10,1 %	

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringsprosjekter				
Diverse bygg og anlegg				
Adgangskontroll	350	350	350	350
Brannsikkerhet kommunale bygg	1 000	1 000	1 000	1 000
ENØK	1 500	1 500	1 500	1 500
Fremtidig prosjektering bygg KKE	1 800	1 800	1 800	1 000
Maskiner og utstyr	1 250	1 250	1 250	600
Oppgraderinger bygg	1 750	1 000	1 000	1 000
Prosjektledelse investeringer KKE	1 000	1 000	1 000	1 000
Universell utforming bygg	700	200	200	200
Sum Diverse bygg og anlegg	9 350	8 100	8 100	6 650
Veger/parkering				
Askeladdvegen - Bukkene Brusens veg	4 000	0	0	0
Langeland skole - parkering - kiss and ride	4 000	0	0	0
Opprustning etter VA	2 000	2 000	2 000	2 000
Overvannshåndtering (investering)	1 000	-0	1 000	-0
Prosjektledelse investeringer Næring og miljø	1 400	1 400	1 400	1 400
Standardheving veg	3 000	5 000	5 000	5 000
Sykelby, trafikksikkerhet, snarveger	3 000	3 000	3 000	3 000
Utbedring veilys	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum Veger/parkering	19 900	12 900	13 900	12 900
Skole- og barnehagebygg				
Austmarka skole - ny heis med påbygg utvendig	0	0	-0	5 000
Diverse barnehager	0	0	-0	-0
Langeland skole - rehabilitering gammel del	0	0	0	10 000
Langeland skole - UU-ombygging	0	0	-0	3 750
Langeland Skole, nybygg Korridor, opsjon tilbygg	2 000	0	0	0
Marikollen skole - UU-ombygging	0	0	0	1 500
Roverud skole - ombygging lærerfløy	0	0	0	0
Roverud skole - oppgradering uteområde	0	0	0	0
Vennersberg skole - ENØK tiltak	0	0	0	-0
Vennersberg skole - opparbeidelse uteområde	0	0	0	0
Vinger barnehage - avd. Amundheimet - nytt teknisk rom og ventilasjonsanlegg	0	4 000	0	0
Sum Skole- og barnehagebygg	2 000	4 000	-0	20 250
Sentrumsutvikling				
Brannsikring Øvrebyen	1 000	1 000	0	0
Byrom- og byutviklingsprosjekter	3 000	4 000	3 000	3 000
Gang- og sykkelbru over Glomma	0	0	0	-0
Storgata - Brugata	17 000	0	0	0
Sum Sentrumsutvikling	21 000	5 000	3 000	3 000
Sæter				
Div. bygg Sæter	8 000	6 000	0	-0
Sum Sæter	8 000	6 000	0	-0
Idrettsbygg og badeanlegg				
Diverse idrettsbygg og badeanlegg	0	0	0	-0
Holthallen, ENØK-tiltak og oppgraderinger	0	0	0	-0
Kongsbadet, rehabilitering betong og innvendig	-0	35 000	0	0
Sum Idrettsbygg og badeanlegg	0	35 000	0	-0
Flomsikring				
Flomsikring Kongsvinger sentrum	0	0	0	-0

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringsprosjekter				
Flomskader Sæter	1 000	0	0	0
Flomverk på Gjemselund	500	30 000	20 000	0
Sum Flomsikring	1 500	30 000	20 000	-0
Administrasjonsbygg				
Grønn lokal energiproduksjon (solcelle, solfangere)	0	5 000	5 000	5 000
Rådhuset oppgradering	0	0	0	-0
Sum Administrasjonsbygg	0	5 000	5 000	5 000
Boligutvikling				
Holt (Kobbl utvikling AS)	0	10 000	0	0
Kommunale boligtomter (investering)	6 000	0	0	0
Trygve Stokkes veg	0	0	0	-0
Sum Boligutvikling	6 000	10 000	0	0
Sykehjem og omsorgsbygg				
Holtunet	3 000	0	0	0
Langelandhjemmet - oppgradering nødstrøm	2 000	0	0	0
Roverudhjemmet - ny heis	2 800	0	0	0
Roverudhjemmet - nye sykesignaler	3 000	0	0	0
Roverudhjemmet - sansehage	0	0	0	9 000
SD-anlegg Roverudhjemmet (investering)	3 000	0	0	0
Utvidelse av antall institusjonsplasser	-0	0	200 000	-0
Sum Sykehjem og omsorgsbygg	13 800	0	200 000	9 000
Inventar, utstyr og ikt				
IKT Samfunn og miljø	1 250	0	0	0
Samfunn - inventar og utstyr	910	2 200	0	5 410
Sum Inventar, utstyr og ikt	2 160	2 200	0	5 410
Næringsutvikling				
Infrastruktur Stømner industriområde	10 000	5 000	0	0
Klettavegen (investering)	1 500	5 000	0	0
Sum Næringsutvikling	11 500	10 000	0	0
Kulturbygg				
Kinosenter	0	0	0	0
Rådhuseteateret, rehabilitering tak	5 000	0	0	0
Rådhuseteatret - oppgradering, tilbygg og rehabilitering av fasade	1 000	27 000	0	-0
Scene U, Heis	2 500	0	0	0
Sum Kulturbygg	8 500	27 000	0	0
Ingen verdi				
Sum Ingen verdi	0	0	0	0

Adgangskontroll

Avsetning for etablering, utvikling og oppgradering av adgangskontroll og alarmanlegg i de kommunale byggene.

Askeladdvegen - Bukkene Bruses veg

Vegen er i dårlig stand. Det er behov for dypstabilisering av vegkroppen og nytt dekke.

Austmarka skole - ny heis med påbygg utvendig

Etablering av heis. UU-prosjekt.

Brannsikkerhet kommunale bygg

Det er i budsjett og økonomiplan lagt inn ramme for å tette mindre avvik knyttet til brannsikkerhet i våre formålsbygg.

Byrom- og byutviklingsprosjekter

Det settes av midler til gjennomføring av byrom- og byutviklingsprosjekter. Det er etablert en prosjektgruppe som gjennomgår og prioriterer hvilke byromsprosjekter som skal prioriteres i denne perioden innenfor årlig avsatt ramme.

Div. bygg Sæter

Rehabilitering av fasade samt enøk-tiltak.

Diverse barnehager

Enøk-tiltak Langeland barnehage. Rehabilitering Vennersberg barnehage.

Diverse idrettsbygg og badeanlegg

2027 - Tilstandsbasert oppgradering ihht vedlikeholdsplan Kongshallen

2028 - Oppgraderinger/rehabilitering bygningsmasse Gjemselund

2031 - Tilstandsbasert oppgradering ihht vedlikeholdsplan Kongshallen

2032 - Rehabilitering Tråstadhallen

ENØK

Kommunen har et mål om å redusere energiforbruket i kommunale bygg. Det er i økonomiplanen lagt inn tiltak knyttet til både skoler og sykehjem. Dette er tiltak som nye eltavler, oppgradering ventilasjon, overgang til LED belysning og sentrale driftsovervåkingsanlegg. Tiltakene vil redusere energiforbruket, og dermed også redusere kommunens kostnader.

Flomsikring Kongsvinger sentrum

Flomsikring i og rundt Kongsvinger sentrum må forbedres.

Flomskader Sæter

Dreneringen på Sæter er fra ca 1968. Våren 2023 klarte den ikke å ta unna vann fra oversiden av vegen. Det er et stort behov for oppgradering.

Flomverk på Gjemselund

Det må etableres et flomverk ved Gjemselund for å få startet flere utbyggingsprosjekt (Gjemselund, Midtbyen, Otto Wengs veg). NVE vil dekke 80 % av kostnadene innenfor en ramme på 29,6 mill. kr ekskl. mva.

Fremtidig prosjektering bygg KKE

Det er i budsjett og økonomiplan lagt inn ramme for diverse prosjektering av tiltak som ikke har fått eget investeringsvedtak og prosjektnummer. Dette for å sikre et best mulig grunnlag for kostnadsestimat i forkant av eget prosjektvedtak.

Gang- og sykkelbru over Glomma

Det er gjennomført en mulighetsstudie for etablering av gang- og sykkelbru over Glomma fra Kongsvinger stasjon, i samarbeid mellom Statens vegvesen, Fylkeskommunen, BaneNor og Kongsvinger kommune. I 2023 vil det jobbes videre med finansiering og gjennomføring av prosjektet i samarbeid med Fylkeskommunen, BaneNor og Statens vegvesen.

Holt (Kobbl utvikling AS)

Utbyggingsavtale hvor Kongsvinger kommune forskutterer og innhenter mva kompensasjon. Utleget refunderes av utbygger.

Holthallen, ENØK-tiltak og oppgraderinger

ENØK tiltak, utvendig oppgradering og UU tilpasning.

Holttunet

Ombygging av Holttunet til sykehjem.

Infrastruktur Stømner industriområde

Utbyggingsavtale gjør at Kongsvinger kommune må forskuttere investeringene i offentlig infrastruktur inkl. mva for mva refusjon.

Kinosenter

Bygging av nytt kinosenter.

Klettavegen (investering)

Det settes av midler til prosjektering, utarbeidelse av reguleringsplan og utvikling av kommunal eid næringsområde slik at flere næringstomter kan legges ut på salg. Dette er området rundt dagens gjenvinningsstasjon.

Kommunale boligtomter (investering)

Opparbeiding av 5 eneboligtomter på Roverud samt infrastruktur og strøm til eneboligtomter på Mellomrasta.

Kongsbadet, rehabilitering betong og innvendig

Rehabilitering av etasjeskille og basseng og stupetårn.

Langeland skole - parkering - kiss and ride

Det pågår arbeider med reguleringsplan for Langeland skole som ferdigstilles høsten 2023. I planforslaget er det sett på ny løsning for å løse trafikutfordringene på skolen. Det sattes av 3 mill i 2024 til bygging og 500 til prosjektering i 2023. Det skal fullfinansieres ved søknad om hjertesone- og trafiksikkerhetsmidler.

Langeland skole - rehabilitering gammel del

Rehabilitering av gammel del.

Langeland skole - UU-ombygging

Universell utforming ihht forskrift.

Langelandhjemmet - oppgradering nødstrøm

Oppgradering nødstrømsanlegg - kapasitet.

Marikollen skole - UU-ombygging

Universell utforming ihht forskrift.

Maskiner og utstyr

Det er behov for planmessig utskiftning av maskiner og utstyr på renhold, park og idrett.

Oppgraderinger bygg

Det er i budsjett og økonomiplan lagt inn ramme for diverse mindre oppgraderingstiltak knyttet til formålsbygg.

Opprustning etter VA

GIVAS IKS har i sin handlingsplan fokus på oppgradering av eksisterende vann- og avløpsnett. Kommunen er med og oppgraderer veiene samt overvannssystemet på de aktuelle strekningene for å takle fremtidige klimautfordringer. I denne økonomiplanperioden er det området i Lia som skal saneres og gamle boligveger skal rustes opp i forbindelse med dette.

Overvannshåndtering (investering)

KK og Givas er i slutfasen med å lage plan for overvannshåndtering. Den skal legges for politisk behandling når den er ferdigstilt og det settes av midler til å planlegge og gjennomføre tiltak mht overvannshåndtering for å håndtere fremtidige klimautfordringer.

Prosjektledelse investeringer KKE

2 årsverk prosjektledelse - ikke budsjettert i driftsbudsjettet.

Prosjektledelse investeringer Næring og miljø

Prosjektledelse investeringer - 1,5 årsverk. Er tatt ut av driftsbudsjettet

Roverud skole - ombygging lærerfløy

Ombygging av lærerfløy og universell utforming.

Roverud skole - oppgradering uteområde

Trafiksikring og universell utforming.

Roverudhjemmet - ny heis

Utskifting heis.

Roverudhjemmet - nye sykesignaler

Oppgradering av sykesignaler.

Roverudhjemmet - sansehage

Etablering av sansehage.

Rådhuset oppgradering

Rehabilitering gjenstående del av rådhuset med oppgradering overflater og tekniske anlegg, ny heis, nytt ventilasjonsanlegg mm.

Rådhuset - oppgradering, tilbygg og rehabilitering av fasade

Oppgradering og utvidelse av rådhuset.

Samfunn - inventar og utstyr

Utstyr til fallvilt håndtering samt inventar og utstyr til nye lokaler NAV.

Standardheving veg

Det er planer om å forsterke og utbedre viktige grende- og sentrumsveger. Dette er viktige tiltak for å redusere forfallet på det kommunale vegnettet.

Storgata - Brugata

Samarbeidsprosjekt mellom Kongsvinger kommune og Statens vegvesen (SVV) om oppgradering av Storgata – Brugata. Det ligger midler inne i handlingsplanen for fylkesveger samt fylkeskommunale driftsmidler til å utbedre Storgata – Brugata. Driftsmidlene fra SVV gjelder bare selve Storgata inkludert kantsteinsetting. Kongsvinger kommune vil bidra med midler for å heve standarden på fortausarealene og andre elementer. Prosjektering er ferdigstilt og lagt ut på anbud. Det pågår vann- og avløpsarbeider i 2022 som ferdigstilles januar 2023 slik at overflatearbeidene kan igangsettes mai 2023.

Sykkelby, trafiksikkerhet, snarveger

Det settes av midler til belysning og fysiske tiltak for å gjennomføre ulike prosjekter som skal fremme trafiksikkerhet og bidra til at flere går og sykler.

Trygve Stokkes veg

Forlengelse av Trygve Stokkes veg fra Marikollen til Stømner ved utbygging av Midtre Marikollen. Kommunen vil ha en egenandel inn i dette prosjektet. Det er en rekkefølgebestemmelse i forbindelse med Stømner næringsområde som bl.a. vil utløse etablering av Trygve Stokkes veg samt boligutvikling på midtre Marikollen.

Universell utforming bygg

Det er i budsjett og økonomiplan lagt inn ramme for diverse mindre tiltak knyttet til universell utforming.

Utbedring veilys

Kommunen har kommet halvveis i arbeidet med utskifting av gammel NAV-pærer til LED-belysning. Mye av dagens NAV-armaturer er fra 2005 og eldre og er modne for utskifting. Samtidig er det viktig å få ned strømforbruket i områder med gammel armatur samt redusere driftsutfordringer med mye pæreskift og feil på eldre anlegg.

Utvidelse av antall institusjonsplasser

Prosjektering i planperioden. Estimert bygging i 2027-2028.

Vennersberg skole - ENØK tiltak

Enøk-tiltak.

Vennersberg skole - opparbeidelse uteområde

UU-tiltak og generell oppgradering.

Vinger barnehage - avd. Amundheimet - nytt teknisk rom og ventilasjonsanlegg

Etablering av teknisk rom for ventilasjon.

Oppvekst og læring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområdet omfatter tjenester som er organisert i til sammen 13 enheter, samt en sentral stab. Tjenestene er barnevern, familieavdeling, barnehage, grunnskole, voksenopplæring og pedagogisk-psykologisk tjeneste. I tillegg ligger SLT-koordinator-funksjonen som en del av kommunalområdet og er tilknyttet den sentrale staben. Stabens rolleutøvelse er forenklet sagt todelt. Å utføre arbeid som kommunalsjef i funksjon og gi støtte til lederlinja i utøvelse av lederskapet i henhold til mål.

Tjenesteområde	Tjeneste	Enhet
Barnevern	Barnevern	Kongsvinger barnevern
Familieavdeling	For risikoutsatte spedbarn 0-1 år	Avdeling under Vangen barnehage
Barnehage	Kommunale barnehager	Langeland, Marikollen, Vangen og Vinger
	Private barnehager	Austmarka barnehage, Eskoleia barnehage, Lia barnehage, Myrulla barnehage og Puttara FUS barnehage
Oppvekstsenter	Barnehage, skole (1-7) og sfo	Brandval Oppvekstsenter, Brandval barnehage, samt Brandval skole med skolefritidsordning
Grunnskole	Barneskoler 1-7 og sfo	Langeland skole, Roverud skole, Marikollen skole og Vennersberg skole
	Kombinert skole 1-10 og sfo	Austmarka barne- og ungdomsskole
	Ungdomsskole 8-10	Kongsvinger Ungdomsskole (KUSK)
PPT	Pedagogisk-psykologisk tjeneste	Kongsvinger PPT
Voksenopplæring	Grunnskoleområdet for voksne samt norsk og samfunnsfag for nyankomne flerspråklige over 18 år	Glåmdal interkommunale voksenopplæring
SLT	SLT er en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus- og kriminalitet, som benyttes av om lag 200 norske kommuner.	Stab Oppvekst og Læring

Utfordringer og strategi

Kommunalområdet oppvekst skal levere tjenester til barn og unge i kommunen i samarbeid med hjemmet. Tjenestene skal sikre at barn og unge får en meningsfull barndom og ungdom og utvikler gode ferdigheter og framtidstro, slik at de rustes for å delta i et aktivt samfunnsnivå til beste for seg selv og fellesskapet også i voksenlivet. Opplevelse av meningsfull nåtid og utvikling av ferdigheter for framtid kan sees i et folkehelseperspektiv, der utdanning, arbeid, inntekt og bolig er nøkkelord som øker sannsynligheten for å realisere målsettingen om "livsmestring hele livet". Ett eksempel gjennom oppvekstfeltets særlovgivning er opplæringsloven, som i formålsparagrafen uttrykker at det nevnte samarbeidet om elevenes utdanning og dannelse skal "...åpne dører mot verda og framtida". Videre beskrives det i lovens kapittel 9 at elevene har rett til et læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

En viktig forutsetning for utvikling av gode kunnskaper, ferdigheter og holdninger er anerkjennelse. Anerkjennelse er avhengig av at man føler tilhørighet i et fellesskap. Med bakgrunn i kommunens folkehelseprofil er det særlig viktig at kommunalrådet for oppvekst i Kongsvinger kommune klarer å bidra til et inkluderende barnehage- og skolemiljø. Dette skaper gode rammer for god faglig og sosial utvikling som er en forutsetning for å øke kommunens sosiale kapital og bærekraft i framtid. Å legge til rette for inkludering og opplevelse av tilhørighet til fellesskapet er en oppgave som strekker seg langt ut over kommunalrådets tjenesteproduksjon. Her kreves planmessig samhandling i kommunalrådet, med hjemmet, på tvers av kommunalråder i kommuneorganisasjonen, men også med andre samarbeidspartnere utenfor kommuneorganisasjonen. Hensikten med samhandlingen må være å støtte barn og unges utvikling slik at de mestrer livssituasjonen sin nå og i framtid.

Det arbeides derfor aktivt med et positivt barnehage- og skolemiljø i kjernevirksomheten barnehage og skole. I tillegg arbeides det systematisk for å etablere målrettede og strukturerte støttesystemer for barn og unge som skal bidra til å fremme barn og unges utvikling i samarbeid med hjemmet. Arbeidet gjennomføres på regionalt nivå, kommunalt nivå, barnehage-/skolenivå og på gruppenivå, med deltakelse i et tverrfaglig perspektiv. Pedagogisk-psykologisk tjeneste har i denne sammenheng en nøkkelrolle med tanke på koordinering av den tverrfaglige innsatsen i samarbeidet med barnehagen og skolen. En arbeidsfaglig målsetting i arbeidet er å øke kommunens kompetanse om det tverrfaglige støttesystemet, slik at barn og unge faktisk kan oppleve å få tidlig, systematisk og målrettet støtte som fremmer en best mulig utvikling. Arbeidet gjennomføres innenfor rammene av Utdanningsdirektoratets "Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis". Denne satsningen sikrer kommunen kvalitativ støtte i arbeidet gjennom samarbeid med Senter for Praksisrettet Utdanningsforskning (SePU) og Statped. SePU vil i denne sammenheng også følge arbeidet gjennom følgeforskning og kan sees som en forlengelse av forsknings- og utviklingsprosjektet "Kultur for læring", som kommunen har deltatt i i perioden 2016 - 2021.

Samhandlingsmodellen som er under utvikling, eksemplifiserer kommunalrådets systematikk i arbeidet:

mellom hjem og barnehage/skole eller andre tjenester, der rettighets festingen i større grad kan stimulere til motstridende parter til fordel for samarbeid om et felles mål. Sterke, individuelle rettigheter, der barnehagens og skolens formål og ansvar utvides ut over danning og utdanning kan videre stille særlig sterke krav til samordning og samhandling på tvers av lovverk og fag. Videre vil dette kunne gi høy risiko for behov for en forhøyet økonomisk innsats.

Barnevernstjenesten innehar en særlig viktig posisjon i støttesystemet rundt barnet og hjemmet, men også rundt barnehagen og skolen. Dette gjelder i det systematiske utviklingsarbeidet i regionen og kommunen. Barnevernsreformen eller oppvekstreformen som inntraff 01.01.2022 understreker dette. En reform som blant annet krever en sterkere kommunal eierstyring av barnevernet, et barnevern som bygges på kompetanse og kjennskap til virkningsfulle tiltak, et åpent barnevern og et tverrfaglig samarbeidende barnevern. Med resultatutviklingen i barnevernstjenesten i Kongsvinger kommune, kan det se ut til at kommunen er særlig godt rustet i forhold til denne reformen og vil kunne gjennomføre barnevernsreformen som en oppvekstreform. En viktig dreining som har foregått over tid i Kongsvinger kommunes barnevernstjeneste, er dreiningen fra "tiltak utenfor familie" til "tiltak i familie". Finansielt knytter det seg fortsatt risiko i forhold til barnevernsreformen, da tiltak "utenfor familie" fortsatt vil måtte benyttes i alvorlige saker. Kommunenes egenandel i disse sakene er økt med ca. 150 % de siste årene.

Måloppnåelse innenfor oppvekstfeltet er et langsiktig arbeid, der tiltak gjennomført i dag ofte viser seg i form av resultater langt fram i tid. Kontinuitet og langsiktighet er derfor viktig og betinger god kompetanse og kontinuitet i personalet som arbeider innen feltet. Det legges av den grunn særlig vekt på videre- og etterutdanning innenfor kommunalområdet, i tillegg til å arbeide kontinuerlig med tilstedeværelse der jobbrelatert fravær har særlig fokus. I denne sammenheng trekker kommunalområdet veksler på Langeland barnehages deltakelse i Bransjeprogrammet. Et program i samarbeid med arbeidslivssenteret og utvalgte enheter i Kongsvinger kommune med intensjon om å øke arbeidstakernes arbeidsnærvær.

Andelen spesialpedagogiske tiltak og tiltakenes omfang, samt barns tilretteleggingsbehov i barnehage og grunnskole ser ut til å tilta. Dette er også en utfordring som viser seg i hele aldersgruppa fra 0-16 år. En faktisk dreining mot å sette inn tiltak tidlig, målrettet og systematisk vil være nødvendig for å kunne møte framtidige behov.

I tillegg til utfordringer knyttet til sosioøkonomiske forskjeller i kommunen, er den demografiske utviklingen en stor utfordring for kommunalområdet. Til tross for at den prognoserte elevtallsnedgangen har latt vente på seg, viser tidligere beregninger en ventet reduksjon i grunnskolepliktig alder tilsvarende 200 elever innenfor denne økonomiplanperioden og ytterligere nedgang tilsvarende 100 elever i neste 5 årsperiode. Dette stiller kommunen i en situasjon der man må finne gode løsninger for hvordan tilbudene for innbyggerne i denne aldersgruppa skal dimensjoneres og organiseres. I denne sammenheng må antall skoler vurderes. Det blir avgjørende å finne gode løsninger for å kunne innfri kravene om kvalitet i tjenestene. Tjenestene skal være i stand til å bidra til nødvendig støtte for å tilrettelegge for god utvikling hos barn og unge og på denne måten bidra til sosial- og økonomisk bærekraft i framtid.

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kongsvinger ungdomsskole	57 098	53 653	59 890	59 890	59 890	59 890
Roverud skole	14 160	13 100	14 721	14 721	14 721	13 096
Langeland skole	35 292	33 670	40 263	40 263	40 263	40 263
Vennersberg skole	32 901	31 989	34 768	34 768	34 768	34 768
Austmarka barne- og ungdomsskole	12 729	12 739	12 776	11 609	11 609	9 984
Marikollen skole	30 484	30 009	33 236	33 236	33 236	33 236
Brandval oppvekstsenter	17 603	15 479	16 985	16 985	16 985	15 360
Marikollen barnehage	10 038	9 599	10 135	10 135	10 135	10 135
Langeland barnehage	12 850	10 584	11 535	11 535	11 535	11 535
Vinger barnehage	15 232	14 154	14 826	14 826	14 826	14 826
Vangen barnehage	12 703	10 009	10 722	10 722	10 722	10 722
Ppt	7 585	8 361	8 325	8 325	8 325	8 325
Barnevern	59 215	53 879	59 624	57 050	57 050	57 050
Oppvekst og læring	96 431	114 100	123 742	123 099	123 099	123 099
Sum	414 320	411 326	451 548	447 164	447 164	442 289

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	411 326	411 326	411 326	411 326
Tekniske justeringer				
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Vedtatt forrige periode				
Lønnsmidler 50 % Strategisk rådgiver overføres fra HR og organisasjon til Oppvekst og læring	460	460	460	460
Lønnsoppgjør kap 3 og 5 2023 i 2024	2 003	2 003	2 003	2 003
Nettbrett - Overgang fra kvartalsvise leiekostnader til forskuddsleie	-2 878	-2 878	-2 878	-2 878
Oppvekst - innsparingstiltak - reduksjon 3 årsverk i skole fra 2023	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Reduksjon i barnehagetilbudet, som resultat av forventet barnetallsnedgang	-1 275	-1 909	-1 909	-1 909
Tjenestegjennomgang knyttet til støttefunksjoner for barn og unge som følge av forventet nedgang i antall barn og elever.	-500	-1 500	-1 500	-1 500
Ungdomsskolene - innkjøp av tastaturer til Ipads til elevene	500	0	0	0
Årlig effektivisering 0,5 % etter omstilling 2020	2 543	2 543	2 543	2 543
Årlig effektivisering 0,5% etter Omstilling 2020	-2 543	-2 543	-2 543	-2 543
Sum Vedtatt forrige periode	-3 690	-5 824	-5 824	-5 824
Budsjettendring i år				
Lønnsoppgjør kap 3+5 2022 i 2023	1 153	1 153	1 153	1 153
Lønnsoppgjør streik 2022	3 322	3 322	3 322	3 322
Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2022	1 582	1 582	1 582	1 582
Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2023	2	2	2	2
Sum Budsjettendring i år	6 059	6 059	6 059	6 059
Lønns- og prisvekst				
Lønnsoppgjør 2023 i 2024 Kap 4	11 818	11 818	11 818	11 818
Prisjustering	8 786	8 786	8 786	8 786
Sum Lønns- og prisvekst	20 604	20 604	20 604	20 604
Konsekvensjustert budsjett	22 973	20 839	20 839	20 839
Konsekvensjustert ramme	434 299	432 165	432 165	432 165

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Innsparingstiltak				
Avvikle tematurer/dannelsesreiser KUSK.	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250
Forventet refusjon for minoritetsspråklige i barnehage	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Reduksjon i tilrettelegging og spesialpedagogiske tiltak	-2 445	-2 445	-2 445	-2 445
Skolestruktur - tre barneskoler i sentrum	0	0	0	-4 875
Skolestruktur - ungdomstrinn fra Austmarka til Kongsvinger	-833	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Innsparingstiltak	-6 028	-7 195	-7 195	-12 070
Nye tiltak				
Barnevern, endringer ihht oppvekstreform, behov for økt ramme grunnet økt egenandel til staten	2 574	0	0	0
Endringer i kontantstøtte - effekt barnehage 2024	305	305	305	305
Gratis barnehage for 3. barn	61	61	61	61
Gratis kjernetid i SFO for 2.-klassinger, ref. statsbudsjettet	2 090	2 090	2 090	2 090
Helårsvirkning av gratis kjernetid i SFO - ny ordning i 2023	2 623	2 623	2 623	2 623
Korrigert forventet innsparing ihht økonomiplan 2023-2026 som følge av manglende elevtallsnedgang	1 025	2 659	2 659	2 659
Lønnsbehov KUSK - Flyktninger	3 500	3 500	3 500	3 500
Lønnsmidler Langeland skole - Styrking av bemanningen i forbindelse med mange nye elever. Mange av de nye elevene er flyktninger som enten er bosatt i Kongsvinger eller bor i mottak.	3 225	3 225	3 225	3 225
Makspris barnehage helårsvirkning av endring i 2023	170	170	170	170
Ny opplæringslov	143	0	0	0
Redusert gevinst ved overgang til forskuddsleie nettbrett.	1 878	1 878	1 878	1 878
Redusert makspris i barnehagene 2024	3 980	3 980	3 980	3 980
Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-147	-147	-147	-147
Velferdsteknologiplattformen	600	600	600	600
Økning av bemanningen i Ungdomsskolen	1 250	1 250	1 250	1 250
Sum Nye tiltak	23 277	22 194	22 194	22 194
Nye tiltak og realendringer budsjett	17 249	14 999	14 999	10 124
Ramme 2024-2027	451 548	447 164	447 164	442 289

Vedtak forrige periode

Lønnsmidler 50 % Strategisk rådgiver overføres fra HR og organisasjon til Oppvekst og læring

Tilførsel av lønnsmidler som følge av etablering av strategisk rådgiver.

Oppvekst - innsparingstiltak - reduksjon 3 årsverk i skole fra 2023

Forventet reduksjon av årsverk som følge av prognosert elevtallsreduksjon. Dvs. justering av personalressurs i henhold til antall elever.

Reduksjon i barnehagetilbudet, som resultat av forventet barnetallsnedgang

Forventet barnetall synker og behovet for antall barnehageplasser vil synke. Det legges til rette for en reduksjon i barnehagetilbudet tilsvarende en avdeling pr. år.

Tjenestegjennomgang knyttet til støttefunksjoner for barn og unge som følge av forventet nedgang i antall barn og elever.

Innsparingstiltaket må sees som tjenester rettet mot barn og unge innenfor alle kommunal- og tjenesteområder

Ungdomsskolene - innkjøp av tastaturer til Ipads til elevene

Det er behov for å kjøpe inn nye tastaturer til Ipad til elevene på ungdomsskolen (både KUSK og Austmarka). Forventer 3 års levetid slik at nye må kjøpes inn i 2024 også. 500 tastaturer a 1000 kr

Innsparingstiltak

Avvikle tematurer/dannelsesreiser KUSK.

For å sikre et best mulig ordinært tjenestetilbud foreslås å avvikle dannelsesreiser/tematurer i ungdomsskolen, da dette ikke er en lovpålagt tjeneste.

Forventet refusjon for minoritetsspråklige i barnehage

Det forventes en refusjon for barnehagebarn i mottak i henhold til inngåtte samarbeidsavtale med Imdi og Sana, samt refusjon knyttet til elever i grunnopplæring.

Reduksjon i tilrettelegging og spesialpedagogiske tiltak

Det legges til grunn en forventning om reduksjon av tilrettelegging og spesialpedagogiske tiltak for kommende barnehage- og skoleår.

Skolestruktur - tre barneskoler i sentrum

Endring i skolestruktur er et aktuelt tiltak for at Kongsvinger kommune skal klare å håndtere forventet betydelig økte kostnader innenfor helse, basert på utviklingen i demografi i årene som kommer.

Skolestruktur - ungdomstrinn fra Austmarka til Kongsvinger

Austmarka ungdomsskole har pr i dag 25 elever. Ved en overføring av ungdomsskoleelevene fra Austmarka barne- og ungdomsskole til Kongsvinger ungdomsskole vil det forventes en innsparing på ca 2 årsverk. Tiltaket vil få 5/12 effekt, som vil innebære ca. kr. 830.000.

Nye tiltak

Barnevern, endringer ihht oppvekstreform, behov for økt ramme grunnet økt egenandel til staten

Oppvekstreformen trådte i kraft fra 01.01.22, og ny lov fra 01.01.23. En av endringene i reformen er at egenandelen ved kjøp av tjenester fra staten økes betraktelig. Egenandelen er økt fra 76 900,- til 175 000,- kr i måneden for institusjonsplasser. Pris for kjøp av beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem er økt fra 39 000,- til kr 87 500,-. Endringen øker utgiftene for kjøp av tjenester av staten betraktelig.

Vi har de siste 2 årene hatt en økning av plasseringer i institusjon, som vises i regnskapet under konto 1300.

Endringer i kontantstøtte - effekt barnehage 2024

Endringer i kontantstøtte 2024 gir økt etterspørsel etter barnehageplasser.

Gratis barnehage for 3. barn

Midler bevilget i statsbudsjettet.

Gratis kjernetid i SFO for 2.-klassinger, ref. statsbudsjettet

Stortinget vedtok med virkning fra 01.08.2023 gratis kjernetid i skolefritidsordningen for 2. årstrinn. Tiltaket beskriver 5/12 virkning av dette vedtaket, som er i henhold til revidert budsjett for 2023.

Helårsvirkning av gratis kjernetid i SFO - ny ordning i 2023

Helårsvirkning av gratis kjernetid i SFO for 2. klassinger. Ny ordning fra høsten 2023.

Korrigert forventet innsparing ihht økonomiplan 2023-2026 som følge av manglende elevtallsnedgang

I tidligere budsjett og økonomiplanarbeid har vi forventet en reduksjon i bemanningen i barnehage og skole i tråd med barne- og elevtallsreduksjon. Prognoserte nedgang er "forsinket". Dette medfører at

den forventede reduksjonen i bemanning har vært vanskelig å innfri. Tiltaket bidrar til å redusere en forventet kostnadsreduksjon og videre bemanningsreduksjon i 2024.

Lønnsbehov KUSK - Flyktninger

Grunnen til foreslått budsjettøkningen er basert primært på at det stadig kommer flere flyktninger og barn av innvandrere som har særskilt rett på egen norskopplæring, såkalt § 2.8 vedtak. Dette er ei ressurskrevende elevgruppe skal vi kunne gi god norskopplæring. I gruppa er det elever som knapt har gått på skolen før de kommer til oss, samtidig som det kommer elever fra f.eks Ukraina med god skolehistorikk. Det er nå nærmere 30 elever på Kusk som trenger ekstra oppfølging på grunn av deres tidligere skolehistorikk. Kusk bør få sin andel av ulike tilskudd til denne elevgruppa:

Integreringstilskudd for barn av Innvandrere 6 - 15 år og innvandertilskudd som ligger i kommunens frie inntekter nevnes som eksempel i denne sammenheng.

Makspris barnehage helårsvirkning av endring i 2023

Helårsvirkning av endringer i statsbudsjettet for 2023.

Ny opplæringslov

Ny opplæringslov - regelendringer med økonomiske konsekvenser for kommunesektoren. Midler bevilget i statsbudsjettet.

Redusert gevinst ved overgang til forskuddsleie nettbrett.

Innsparingen er tuftet på at det leases en enkel type nettbrett. Disse nettbrettene har ikke kapasitet til å tåle dagens krav til programvare og bruk. Innsparingen vil derfor i stedet måtte benyttes til leasing av en mer avansert type nettbrett. Videre har nettbrettene steget i pris, både i forhold til ordinær prisvekst og som følge av svekket krone.

Redusert makspris i barnehagene 2024

Maksprisen i barnehage reduseres til kr 2 000,- for hel plass fra 1. august 2024.

Redusert pensjonspåslag for private barnehager

Midlene er trukket i kommunens overføringer fra staten.

Velferdsteknologiplattformen

Driftskostnader knyttet til den nye Velferdsteknologiplattformen.

Økning av bemanningen i Ungdomsskolen

Kongsvinger ungdomsskole har for skoleåret det høyeste elevtallet siden oppstart. Videre øker behovet for spesialundervisning, tilpasset opplæring, helseutfordringer og skolens utvidede omsorgsplikt, samt behov for læringsmiljøtiltak.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Korreksjon av forventet innsparing ved overgang til forskuddsleie av læringsbrett	Korrigering tidligere vedtatte tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Korreksjon for manglende elevtallsreduksjon	Korrigering tidligere vedtatte tiltak	2 755	2 755	2 755	2 755
Lønnsmidler til barnehagelærer	Nytt tiltak	734	734	734	734
Spesial pedagog, familieavdelingen	Nytt tiltak	414	414	414	414
Sum		4 903	4 903	4 903	4 903

Nye tiltak

Korreksjon av forventet innsparing ved overgang til forskuddsleie av læringsbrett

Det er ikke forventelig å kunne realisere forventet innsparing ved overgang til forskuddsleie, dette med bakgrunn i behov for læringsbrett med høyere kapasitet, prisvekst og svak kronekurs da læringsbrettene pris settes med bakgrunn i amerikanske dollar.

Korreksjon for manglende elevtallsreduksjon

Med bakgrunn i forventet elevtallsreduksjon har grunnskole og barnehage vært forventet å redusere bemanningen i skole og barnehage. Denne barne- og elevtallsreduksjonen har så langt ikke inntruffet.

Lønnsmidler til barnehagelærer

Avdeling Bamsebo med 9 småbarn er utvidet til 12 barn på grunn av lange ventelister. Her mangler barnehagen lønnsmidler.

Spesial pedagog, familieavdelingen

Høyere kompetanse i familieavdelingen og økt bemanning i familieavdelingen ville styrke kommunens forebyggende barnevern, og forventelig bidra til lavere kostnader til tjenester i og utenfor hjemmet i barnevernstjenesten.

Måltabell

Strategisk mål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
4.1 Tidlig innsats brukes som et sentralt virkemiddel innenfor alle kommunalområder	Følge med og fange opp barn og elevers utvikling for å legge til rette for en best mulig utviklingsprogresjon	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
	Gjennom å være «tett på», legge tverrfaglige, systematiske og langsiktige planer for å sikre en god utviklingsprogresjon, også for sårbare barn, unge og familier.	Antall barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet per 31.12, alder 0-17 år	44	44	44	44
4.2 Flere i Kongsvinger fullfører videregående skole	1. En aktiv skoleeier og barnehagemyndighet og barnehage-/skoleledere skal med bakgrunn i data og kunnskap legge til rette for en kultur for læring.	Skåre lavere enn landsgjennomsnittet på elevundersøkelsen i mobbing på 10. trinn	7,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %
		Skåre lavere enn landsgjennomsnittet på elevundersøkelsen i mobbing på 7. og 10. trinn (%)	6,5 %	6,5 %	6,5 %	6,5 %
	2. Det skal sikres gode overganger mellom barnehage og grunnsopplæring og mellom grunnsopplæring og videregående skole, for en best mulig utviklingsprogresjon for barn og unge.	Kongsvinger kommune skal innen 2022 skåre på eller over landsgjennomsnittet i grunnskolepoeng	43,0	43,0	43,0	43,0
		Kongsvingerskolen skal i skolebidragsindikator for 1.-4.trinn skåre som Norge for øvrig eller bedre	0,2	0,2	0,2	0,2
	Kongsvingerskolen skal i skolebidragsindikator for 5.-	0,2	0,2	0,2	0,2	

Måltabell

Strategisk mål

Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
	7.trinn skåre som Norge for øvrig eller bedre				
	Kongsvingerskolen skal i skolebidragsindikator for 8.-10.trinn skåre som Norge for øvrig eller bedre	0,2	0,2	0,2	0,2
	Øke gjennomføringsgrad innen fem år i videregående skole (%)	12,0 %	12,0 %	12,0 %	12,0 %
3. Legge til rette for gode og et tilstrekkelig antall lærlingeplasser					
4. Hovedinnsatsområdene skal være språk- og regneferdigheter samt inkluderende barnehage- og skolemiljø.	Andel elever som skal skåre over bekymringsgrensen på kartleggingsprøvene i regning på 1-3 trinn (%)	90,0 %	90,0 %	90,0 %	90,0 %
	Kongsvinger kommune skal innen 2022 skåre på eller over landsgjennomsnittet på nasjonale prøver 5. trinn (målt i skåre)	53	53	53	53

2. Det skal sikres gode overganger mellom barnehage og grunnsopplæring og mellom grunnsopplæring og videregående skole, for en best mulig utviklingsprogresjon for barn og unge.

Oppnå resultater i henhold til hovedmålsettingene i FoU-prosjektet Kultur for læring

Følge med og fange opp barn og elevers utvikling for å legge til rette for en best mulig utviklingsprogresjon

 ke innsats på familieråd og andre tiltak som hindrer omsorgsovertakelse

Strategi for å nå mål (tabell)

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål		Beskrivelse
Livsmestring hele livet	4.1 Tidlig innsats brukes som et sentralt virkemiddel innenfor alle kommunalområder	Følge med og fange opp barn og elevers utvikling for å legge til rette for en best mulig utviklingsprogresjon	Følge med og fange opp.	Arbeide med kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Arbeid i henhold til plan for trygt og godt barnehagemiljø og skolemiljø.
Livsmestring hele livet	4.1 Tidlig innsats brukes som et sentralt virkemiddel innenfor alle kommunalområder	Gjennom å være «tett på», legge tverrfaglige, systematiske og langsiktige planer for å sikre en god utviklingsprogresjon, også for sårbare barn, unge og familier.	Tett på	Etablere tverrfaglige samhandlingsarenaer og systematisk oppfølging av barn og elever gjennom Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI).
Livsmestring hele livet	4.2 Flere i Kongsvinger fullfører videregående skole	4. Hovedinnsatsområdene skal være språk- og regneferdigheter samt inkluderende barnehage- og skolemiljø.	Utdanning - arbeid - inntekt	Etablere en hensiktsmessig arena for dialog gjennom "verdikjeden" i barnehage og skole.
Livsmestring hele livet	4.2 Flere i Kongsvinger fullfører videregående skole	2. Det skal sikres gode overganger mellom barnehage og grunnskole og mellom grunnskole og videregående skole, for en best mulig utviklingsprogresjon for barn og unge.	Utdanning-arbeid-inntekt	Etablere hensiktsmessige arenaer for samhandling på tvers av barnehage og grunnskole, samt grunnskole og videregående skole.
Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Utdanning - arbeid - inntekt	Legge til rette for et godt system for skolebasert vurdering. Læringsprogresjon ved lokale og nasjonale kartleggingsprøver legges til grunn for utvikling av undervisningen. Analyse av data skal danne grunnlaget for forbedringsarbeid på kommune, skole, trinn, klasse og individnivå. Kunnskap og evidens skal danne grunnlaget for helhet og sammenheng i tilbudet.
Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Utdanning-arbeid-inntekt	Bidra til god dialog mellom kommune, videregående opplæring og regionens næringsliv.

Kostra-analyse

	Kongsvinger 2021	Kongsvinger 2022	Kostragruppe 07	Innlandet	Landet uten Oslo
Prioritet					
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252)	46,1 %	44,9 %	52,9 %	53,1 %	52,7 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	15,0 %	19,3 %	12,1 %	11,0 %	11,4 %
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak	186 372	265 131	272 801	309 843	305 302
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	11,9 %	11,3 %	14,2 %	11,3 %	13,7 %
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	22,7 %	20,5 %	24,5 %	21,0 %	22,5 %
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	14 926	19 003	12 414	16 002	13 213
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	175 552	198 738	182 512	189 735	187 725
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	102 590	103 933	104 798	113 562	104 714
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år	3 960	6 452	7 112	6 578	8 143
Produktivitet					
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252)	311 771	384 507	468 586	498 245	510 644
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)	38 557	74 266	53 380	60 535	55 509
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev	112 617,5	116 160,6	112 698,9	121 956,2	113 434,7
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	85,3	91,2	84,8	89,0	89,2
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker	34 598	36 502	34 966	32 655	36 120
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev	104 485,5	108 553,9	110 925,5	119 564,5	110 471,1

Dekningsgrad

Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	3,9 %	3,4 %	2,6 %	3,0 %	2,4 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	5,7 %	6,0 %	7,8 %	7,4 %	7,9 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	3,6 %	3,0 %	4,2 %	5,8 %	5,3 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	37,3 %	46,3 %	58,4 %	57,4 %	62,4 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	7,0 %	6,4 %	3,8 %	4,4 %	3,9 %
Kvalitet					
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	8,2	8,1	4,8	6,2	5,6

Grunnopplæringa i Kongsvinger kommune har hatt en særlig god utvikling de siste årene. Kostnadene viser et representativt kostnadsnivå, der lønnskostnadene kan tyde på at skolene drives rasjonelt. Samtidig scorer kommunen kvalitativt godt i forhold til forventningen uttrykt ved kommunens folkehelseprofil. Kvalitetsindikatorerne blir brukt i kvalitetsmeldinga for grunnopplæringa.

Barnehageområdet driftes representativt med sammenlignbare grupper. Samtidig som feltet oppfyller bemanningsnorm og pedagognorm.

Kongsvinger kommune har de senere årene hatt en særlig god utvikling i barnevernstjenesten. Tjenesten har dreid sine tiltak fra tiltak utenfor hjem til tiltak i hjemmet. Dette har medført mer målrettede tiltak til barnets beste og samtidig et mer kostnadseffektivt barnevern. Noe av denne dreiningen kan forklares i tjenestens kompetanse.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Inventar, utstyr og ikt				
IKT oppvekst og læring	900	1 657	1 317	1 081
Lekeapparater oppvekst	0	0	0	0
Oppvekst - inventar og utstyr	1 629	0	0	0
Sum Inventar, utstyr og ikt	2 529	1 657	1 317	1 081

IKT oppvekst og læring

Det er planlagt utskifting av digitalt utstyr i skoler og barnehager. Dette er bl.a prosjektorer, printere og digitale læremidler. I tillegg ligger det inne utskifting av iPad og tastaturer til lærere i 2025. Dette er ihht rulleringsplan hvert 4. år. Dette ble innkjøpt sist i 2021.

Lekeapparater oppvekst

Det er tenkt innkjøp av ballbinge på Roverud skole, grillhytte/gapahuk på Austmarka skole og diverse lekeapparater/-utstyr på Brandval skole. I tillegg er det planlagt innkjøp av diverse lekeapparater til uteområdene i barnehagene.

Oppvekst - inventar og utstyr

Det er planlagt utskifting av pulter og stoler på mellomtrinn og småskole alle barneskoler i 2023 og 2024. I tillegg er det behov for oppgradering av kjøkken på personalrom Austmarka skole og utskifting av møbler på personalrom og sfo på Vennersberg skole. I Marikollen barnehage er det behov for utskifting av kontormøbler og møbler på avdelingene.

Helse og mestring

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kommunalområdet har 6 enheter og en stab .

Stab helse består av rådgivere for

- kvalitets - og kompetanseutvikling
- Strategisk rådgiver
- Digitalisering og innovasjon
- Regional samhandlings koordinator (Helsefellesskapet) - Kongsvinger er vertskommune.

Enhet for institusjonstjenester har 10 avdelinger.

Enheten drifter tilsammen 137 langtids institusjonsplasser på Roverudhjemmet, Skyrud demenssenter og Langelandhjemmet. Enheten gir tjenester tilpasset eldre med somatiske og/eller kognitiv svikt med omfattende pleie- og omsorgsbehov. Det er også egen palliativ avdeling (alvorlig syke og døende) samt avdelinger for alderspsykiatri. I tillegg vil det i 2024 åpne 13 nye institusjonsplasser på Holttunet. Kommunen vil da ha totalt 150 langtidsplasser.

Enheten har også ansvar for 6 korttids- og avlastningsplasser for mennesker med demenssykdom, 13 plasser for korttid og rehabilitering innen somatisk sykdom, samt kommunal akutt døgnenhet (KAD) med 1 plass.

Enheten drifter sentralkjøkkenet og lokale postkjøkken ute på institusjonene, samt rådhuskantinen.

Enhet for koordinerende tjenester har 2 avdelinger og en rekke funksjoner.

Koordinerende enhet har oversikt over kommunens tilbud innen habilitering og rehabilitering, samt har en sentral rolle i planlegging og utvikling av disse tjenestene i kommunen. Koordinerende enhet har et overordnet ansvar for individuell plan, og for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinatører.

Barnekoordinator er rettighetsfestet for familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og skal ivareta behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester samt sørge for at kommunen følger lovpålagte krav om *Forløpskoordinator til barn og unge* og *barnekoordinator*. Det skal sikres informasjon, råd, veiledning og oppfølging til barn/unge og deres familier. I tillegg skal det sikres forberedelse og koordinert samarbeid mellom aktørene i helsetjenestene og relevante tjenesteytere, og det skal innvilges individuell plan og videre koordinatorroller ved behov.

Tjenestekontoret for helse og mestring

Tjenestekontoret for helse og mestring behandler alle søknader om helse- og omsorgstjenester i kommunen og fatter enkeltvedtak etter forvaltningslovens bestemmelser. Saksbehandling skal bidra til å sikre at innbyggere mottar riktige tjenester til rett tid og i tilstrekkelig omfang. Det jobbes etter hjemmebest-perspektivet der det tilrettelegges for hverdagsmestring og for at innbyggerne skal kunne klare seg lengst mulig i egen bolig. Velferdsteknologi skal alltid vurderes før kompensierende tjenester vedtas.

Avdeling for fysioterapi, ergoterapi og ambulerende team

Fysio- og ergoterapitjenesten skal gi individuelle og målrettede tiltak, og tjenesten skal sikre at alvorlig syke får hjelp og rehabilitering samtidig som tjenesten skal utøve forebyggende tiltak med dokumentert effekt. Det bistås med tilpasning av hjelpemidler til både hjemmeboende og beboere i institusjon, og sammen med hjemmesykepleien sikres trygge og gode tjenester til hjemmeboende med pleie- og omsorgsbehov. Tjenesten drifter tverrfaglig innsatsteam.

Kommunens *ambuleringe hukommelsesteam* bidrar med råd og veiledning til personer med demens eller kognitiv svikt samt deres pårørende. Den enkelte følges opp gjennom individuelle samtaler, og teamet bistår også sammen med spesialisthelsetjenesten og fastleger i utredninger ved mistanke om demens. I tillegg vil teamet bistå i kartlegging og tilrettelegging av tjenestebehov. Hukommelsesteamet tilbyr pårørendeskole med veiledning, råd og undervisning om sykdommen. Det arrangeres også samtalegrupper for pårørende.

Samfunnsmedisinsk senter for Kongsvinger og Odalen

Senteret skal bidra til kommunenes ivaretagelse av myndighetskravene innenfor flere ulike lovområder, bl.a. *Folkehelseloven*, herunder spesifisert kommunelegerollen og miljørettet helsevern, *Helse- og omsorgstjenesteloven*, *Smittevernloven*, *Helseberedskapsloven*, *Lov om psykisk helsevern* og *Plan- og bygningsloven*. Senteret er bemannet med to samfunnsmedisinere (kommuneoverleger) og en rådgiver innenfor miljørettet helsevern. Senteret skal jobbe på tvers av kommunalområder i et interkommunalt og tverrfaglig fellesskap.

Det er i tillegg flere funksjoner og roller som er organisert i enhet for koordinerende tjenester:

Kreftkoordinator er en støtteperson som skaper trygghet for kreftpasienter og dens pårørende. Tjenesten er et lavterskeltilbud og pasienten og dens pårørende kan selv ta kontakt for å avtale oppfølging. Oppfølgingen skjer primært via hjemmebesøk og via telefon. Kreftkoordinator følger opp kreftpasienter i alle aldre. Kreftkoordinator har oversikt over tjenestetilbudet i kommunen, samt aktuelle rehabiliterings og kurstilbud i helseregionen. Kreftkoordinator jobber tett opp mot spesialisthelsetjenesten, kommunens tjenesteytende enhet og kreftforeningen. Kreftkoordinator hjelper kreftrammede og dens pårørende med å koordinere og tilrettelegge hverdagen på en best mulig måte og følger også opp barn som pårørende. Det å bistå med å videreutvikle kommunens kreftomsorg er en viktig oppgave for koordinator.

Avansert geriatrisk sykepleier (AGS) og avansert klinisk sykepleier (AKS) En avansert geriatrisk sykepleier har klinisk spesialisering og faglig videreutvikling innen geriatrisk sykepleie. De vil gjennom systematiske kliniske observasjoner bidra til å bedre helsetilbudet for eldre pasienter. AGS er mye ute i fagtjenestene, og jobber både klinisk og strategisk. En avansert klinisk allmennsykepleier er en viktig del av fremtidens helse- og mestringsjeneste. De er utdannet til å se helheten, både hos pasienten og i systemet. Det gjøres systematiske, kliniske undersøkelser og vurderinger. AKS fungerer i tillegg som koordinator, faglig støtte og veileder til andre kollegaer. Slik økes forebyggingsarbeidet, pasientsikkerheten og tryggheten hos pasienter sikres, og det øker tillit hos pårørende og i det faglige fellesskapet. AKS er mye ute i fagtjenestene, og jobber både klinisk og strategisk.

Systemoversikt ressurskrevende brukere. Enheten har et særlig ansvar knyttet til tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Kommuner som yter særlig ressurskrevende tjenester til enkeltmottakere kan søke om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter. Dette gjøres ved å sikre gode rutiner og dokumentasjon knyttet til refusjonsordningen, i tett samarbeid med økonomienheten og andre tjenesteytende enheter.

Enheten har ansvar for å kartlegge personer som har fylt 16 år og har gyldig vedtak om tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven grunnet psykisk utviklingshemming eller diagnostisert sjelden tilstand/kromosomlidelse som medfører psykisk utviklingshemming. Antallet kartlagte brukere vil danne grunnlag for utregning av rammetildelingen i inntektssystemet for neste år for kommunen.

EPJ-koordinator og systemadministrator. Enheten har tilsatt en EPJ-koordinator (elektronisk pasientjournal-koordinator) og systemadministrator som jobber tett med tjenestene som benytter EPJ-systemer. Koordinatoren jobber for å heve standarden på journalføring og bistå med analysing av data i helse og mestring.

Enhet for hjemmebaserte tjenester har 3 avdelinger.

Enheten yter helse- og omsorgstjenester i hjemmet. Avdelinger er inndelt i hjemmesykepleie, natt-tjeneste, personlig assistanse (personlig stell og egenomsorg) samt praktisk bistand/hjemmehjelp. Dersom det er behov, tilbys også *fysio- og ergoterapitjenester* i hjemmet med bistand fra andre enheter. Hjemmetjenester gis til alle aldersgrupper. Hjemmesykepleie er grunnmuren i kommunens helsetjenester og bidrar sterkt til å redusere og utsette behovene for mer omfattende tjenester.

Dagsenteret for mennesker med demenssykdom gir et aktivitets- og sosialt dagtilbud til hjemmeboende med demensdiagnose eller som er under utredning for kognitiv svikt. Dagsenteret er i tillegg et viktig avlastningstilbud for pårørende. Tilbudet bidrar til å utsette institusjonsplass.

Enheten organiserer i tillegg *kommunal seniorkoordinator* som bistår husstyret på Seniorsenteret.

Enhet for tilrettelagte tjenester har 3 avdelinger.

Enheten yter tjenester innen fagfeltet psykisk helse og rus i tråd med nasjonale føringer og lokale behov. Tilbudet omfatter psykiske helsetjenester, rustjenester, ROP-tjenester (samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse), bemannede boliger med botid inntil tre år for mennesker med utfordringer innen psykisk helse samt lavterskeltilbudet (brukere trenger ikke vedtak) «*Rask Psykisk Helsehjelp*». Tjenestene jobber både ambulant og stasjonært. Gjennom samarbeid med Frelsesarmeen om tilbudene «Jobben» og «Linken» yter tjenesten lavterskel dag- og aktivitetstilbud til brukergruppen.

Enheten gir tjenester til mennesker med utviklingshemninger og funksjonsnedsettelse, og består av døgnbemannede boliger, bokollektiv, dagaktivitetssenter samt avlastningstjenester til personer med særlig tyngende omsorg for barn og unge med funksjonsnedsettelse. Enheten leverer også timebaserte hjemmetjenester til personer med utviklingshemming som bor i egne boliger.

Rus-team/Avhengighet har base i kommunens lokaler i Sofies gate og leverer ambulante tjenester derfra, både til brukere som bor i Sofies gate og brukere i hele kommunen.

FACT har tentativ oppstart oktober/november 23. Avdelingen har avgitt 2,2 stillinger til FACT og følger opp etablering og drift gjennom tett samarbeid. FACT har base i Kongsvinger og gir oppsøkende, samtidige, helhetlige og koordinerte tjenester til personer med alvorlige psykiske lidelser, som ofte også har rusproblemer.

Avdelingen har inngått et prosjektfinansiert samarbeid med KIL-gatefotball. 40% ruskonsulent fra avdelingen samarbeider tett med ansatte i KIL og med deltakerne i og rundt gatefotballaget. Teamet har en prosjektfinansiert stilling som arbeider etter «Housing first»-metodikk, samt en prosjektfinansiert stilling, der hovedfokus er å styrke ADL-ferdigheter hos tjenestemottakerne våre. Avdelingen kjøper

lavterskeltilbud for kommunens innbyggere gjennom Frelsesarmeens «Jobben» og «Linken». Samarbeidet skal evalueres i løpet av høsten.

Psykisk helseteam: Tjenestemottakere kommer til jevnlige samtaler hos tjenesteyter, enten i gruppe eller alene. Teamet har tatt i bruk samme selvhjelpsredskap som benyttes i RPH og har gode resultater med dette.

RPH - rask psykisk helsehjelp (poliklinikk) . Før- og etter-kartlegginger av brukere bekrefter at RPH i Kongsvinger leverer gode tjenester innenfor rammene satt for RPH. Tilbakemeldinger fra fastlegene og brukere i Kongsvinger er god og det erfares en økning av henvendelser til RPH. Vi etablerer nå et nytt gruppetilbud – Stressmestringskurs. Selvhjelpsprogrammet vi bruker er hensiktsmessig og vi benytter dette i større grad, både i RPH og i psyk-team.

Bolig-team: Oppfølging av innbyggere blant annet i tilrettelagte boliger - inkludert 2 korttidsleiligheter. Teamet drifter et gruppetilbud i samarbeid med Krogsrud gård som finansieres med prosjektmidler.

Avlastning for barn og ung holder til i Gullivegen 1 og gir i dag tjenester til mellom 8-10 brukere. Avdelingen yter også tjenester i private hjem og drifter også organisering av vedtakene om privat avlastning. Per september 23 har 16 barn innvilget privat avlastning.

Blinken dagsenter gir tilbud til 26 brukere i løpet av ei uke i lokalene på Heberheimen. Flere brukere har omfattende bistandsbehov og er i behov av 1:1 oppfølging. Det er også brukere som får dagtilbudet sitt i Gullivegen og i boligen sin grunnet helsemessige utfordringer eller andre behov.

Enhet for forebyggende og regionale helsetjenester har 4 avdelinger.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten tilbyr helsefremmede og forebyggende tjenester for gravide, barn og unge. Tjenestens formål er å fremme psykisk og fysisk helse, forebygge sykdom og skader, utjevne sosiale forskjeller og forebygge og avdekke vold og overgrep. Ansatte er jordmor, helsesykepleier, lege, fysioterapeut, ergoterapeut og psykiatrisk sykepleier. Arbeidsoppgavene innbefatter foreldreveiledning, individuell veiledning, behovsprøvde samtaler, rådgivning, behandling, vaksinasjon, helsekontroller, seksuell helse, undervisning, informasjon, grupperelatert virksomhet, smittevernarbeid og samarbeid på tvers. Tilbudet er et lavterskeltilbud og har som mål å nå alle barn, unge og foreldre i kommunen.

Frisklivssentralen er en kommunal helsetjeneste med tverrfaglig team som skal legge til rette for at innbyggeren som ønsker kan få bistand til å endre livsstil tross ulike utfordringer og sykdom.

Kommunepsykologene arbeider på tvers av de ulike fagområdene. De bidrar til helsefremmende og forebyggende tiltak i kommunen, videreutvikler lavterskeltilbud innen helsestasjon- og skolehelsetjenesten, veileder ansatte, behandler lette til moderate psykiske og atferdsmessige vansker (fortrinnsvis i gruppeformat) og deltar i tverrfaglige forum på systemnivå. Kommunepsykologene benyttes også i barnehager og skole, innen rus- og psykiatritjenesten, på helsestasjonen, frisklivssentralen og ellers der det vil være behov.

Kongsvinger interkommunale legevakt er en allmennt medisinsk virksomhet som skal sikre at alle som oppholder seg i kommunene, kan få nødvendig helsehjelp. Ordningen skal hele døgnet vurdere henvendelser om øyeblikkelig hjelp. Legevaktordningen består av en legevaktsentral for mottak av telefonhenvendelser fra publikum, og én eller flere leger i vaktberedskap sammen med sykepleier/legevaktsoperatør. Kongsvinger kommune er vertskommune for ordningen inkludert daglegevakt som videreformidler behov for nødvendige helse- og omsorgstjenester til leger i de enkelte kommunene på dagtid.

Kommunen er vertskommune for Glåmdal interkommunale Kriesesenter som er et døgnåpent tilbud for hele regionen. Kriesesenteret tilbyr midlertidig botilbud i en akutfase, samtaler og veiledning samt bistand i praktiske utfordringer og kontakt med øvrige instanser. Målgruppen er kvinner, menn og ikke-binære som er utsatt for vold i nære relasjoner. Kriesesentret er et lavterskeltilbud, og en trenger ikke en henvisning for å ta kontakt eller søke bistand.

Kommunen har ansvaret for fengselshelsetjenesten i *Innlandet fengsel avdeling Kongsvinger*. Tjenesten budsjetteres fra Helsedirektoratet med statlig finansierte midler, men organiseres av kommunehelsetjenesten. Fengselshelsetjenesten skal gi innsatte i fengsel tilnærmet like helsetjenester som normalbefolkningen for øvrig

Enhet for heldøgnsomsorg (HDO) og bofellesskap har 3 avdelinger .

Beboere i HDO leiligheter er å betrakte som hjemmeboende og skal i utgangspunktet håndtere egen økonomi og det å skaffe seg varer og tjenester . Man bringer med seg egne møbler til leilighetene og det man trenger i dagliglivet. Det er stedbundet personale gjennom hele døgnet ved HDO. Pasientene ved HDO får tilbud om felles måltider. Dette sikrer et godt og variert kosthold, noe som både er forebyggende og helsefremmende.

Beboerne i dagens HDO er en sammensatt gruppe. Tjenestene har de siste årene fått flere pasienter med demenssykdom og kognitiv svikt, psykiske lidelser, nedsatt funksjonsevne og rusutfordringer.

Austbo HDO har 28 leiligheter tilpasset eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse. Austbo har i tillegg eget kjøkken. 20 av leilighetene er tilrettelagt for at ektefeller eller andre familiemedlemmer kan bo sammen.

Holt HDO har 35 leiligheter tilpasset eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse. 16 av leilighetene er tilrettelagt for at ektefeller eller andre familiemedlemmer kan bo sammen. Holt HDO har tilsatt kjøkkenassistent på dagtid på virkedager som legger til rette for gode måltidsopplevelser. Kjøkkenassistenten avlaster også pleiepersonell.

Hov bofellesskap har 16 fastboende og 2 korttids plasser, totalt 18 plasser.

Kongsvinger boligstiftelse eier og forvalter byggene på Austbo, Holt og Anna Quamsveg (omsorgsboliger) mens kommunen selv eier og forvalter på Hov.

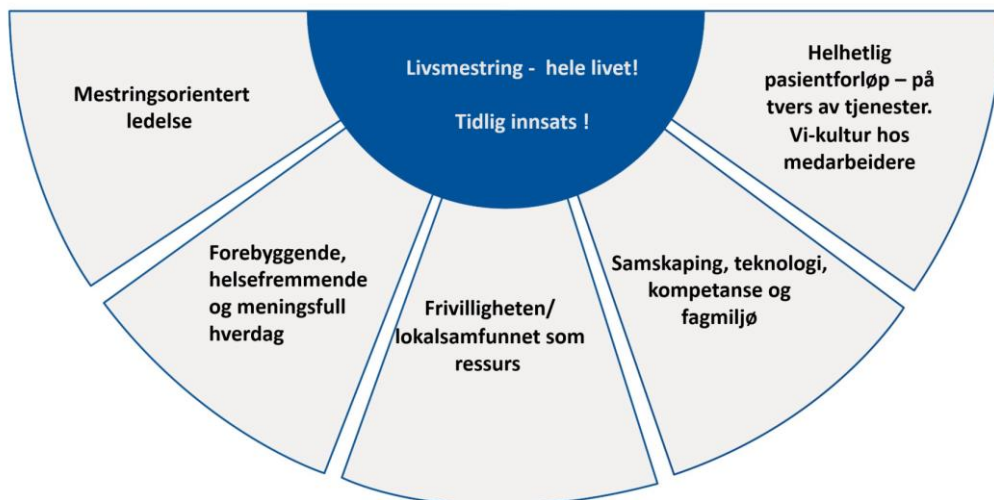
Utfordringer og strategi

Vi må skape flere , bedre og smartere tjenester med mindre ressurser!

Det er behov for et strategisk retningsvalg som sikrer bærekraftige tjenester. Etterspørselen etter årsverk i den kommunale helse og omsorgstjenesten vil øke med 50 % fra 2019 til 2040 – en vekst nasjonalt på over 100.000 årsverk. En slik vekst vil ikke kunne la seg realisere. Vi må utvikle nye måter å skape velferden på. (NOU 2023:4 Tid for Handling).

Det er mye godt utviklingsarbeid i kommunalområdet gjennom blant annet strategidokumenter med tiltaksplaner, pårørendestrategi, bruker- og pårørendeundersøkelser samt fagplaner innen rehabilitering, ernæring, kompetanse og kvalitet. Kommunalområdet har mange dyktige medarbeidere og ledere som står på hver eneste dag med pasienten i fokus.

Kommunalområdet har utarbeidet et strategisk målbylde frem mot 2032 som bidrag for å sikre vår leveranse på livsmestring hele livet og tidlig innsats :

Teknologi, digitalisering og tjenesteinnovasjon.

Tjenesteinnovasjon spiller en avgjørende rolle i å forbedre helse- og mestringstjenester. Det refererer til utviklingen og implementeringen av nye ideer, konsepter, prosesser eller teknologier som resulterer i bedre tjenester, økt brukertilfredshet og mer effektive løsninger.

I Kongsvinger kommune skal alltid velferds- og mestringsteknologi vurderes før andre tjenester. I tett samarbeid med INDIGO-kommunene har vi anskaffet en velferdsteknologisk plattform som vi gjennom 2024 skal implementere og ta i bruk. Det vil gjennom 2024 bli iverksatt flere tiltak som skal sikre at vi henter ut effekter av teknologi og digitalisering. Indigo IKT er et interkommunalt IKT-selskap som driver, forvalter og utvikler løsninger for 7 kommuner i Innlandet, med en samlet befolkning på ca. 100.000 innbyggere.

Kommunen skal arbeide målrettet med å dreie ressursinnsatsen fra behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats. Et større ansvar for rehabiliteringstjenester overflyttes fra spesialisthelsetjenesten til

den kommunale helsetjenesten. Dette fordrer at innbyggerens helsekompetanse økes slik at den enkelte over tid tilegner seg verktøy til å håndtere hverdagen på en god måte. Parallelt skal kommunen styrke innsatsen gjennom ambuleringende rehabiliteringsteam og økt bruk av velferds- og mestringsteknologi. Velferds- mestrings- og trygghetsteknologi er et satsningsområde for kommunen, men det krever innsats av både medarbeiderressurser og finansiering for å lykkes. Det tar i tillegg tid å hente ut gevinster. Gevinstpotensialet må defineres tydelig, slik at kostnadsbesparelser ikke bare omhandler økonomi, men også sees i sammenheng med tilgang på kvalifisert personell og den enkelte innbyggers evne til egenmestring. Effektene av digitalisering vil i hovedsak være å skape mulighetsrom til å omdisponere helsepersonell til de oppgaver teknologien ikke kan hjelpe oss med og bremse vekstbehovet av personell.

Oppgaveglidning – i vid forstand.

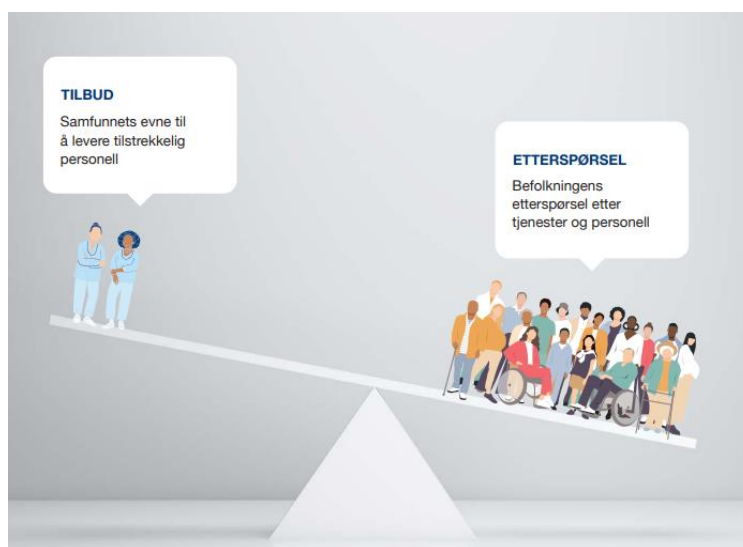
Antall personer som har behov for helsetjenester, overstiger kapasiteten i helsesektoren. I Kongsvinger har vi særlig utfordring med å rekruttere nok vernepleiere, sykepleiere og spesialsykepleiere. Vi ser også en økende utfordring med å rekruttere fagarbeidere og annet personell. Mangelen på alle grupper vil tilta i årene som kommer. Løsningen kan være oppgaveglidning – i vid forstand.

Begrepene oppgavedeling, oppgavefordeling, oppgaveforskyvning og oppgaveglidning brukes tilnærmet synonymt i faglitteraturen, og defineres av WHO som den «rasjonelle omfordelingen av oppgaver blant helsepersonell» og der «målet er bedre dekning av helsepersonell og en bedre utnyttelse av de tilgjengelige menneskelige ressursene» (Melby mfl. 2022). Oppgavedeling og oppgaveutførelse handler begge deler om hva som må gjøres for at brukere og pasienter skal få dekket sitt behov for tjenester, og hvem som skal gjøre det.

Det finnes ulike former for oppgaveglidning. Oppgaver kan «glides» fra helsearbeidere til pasienter, pårørende eller andre frivillige, til teknologi og mellom helsepersonell. Dette blir et prioritert utviklingsområde for kommunalområdet.

Gapet mellom etterspørsel og evne til å levere

Det er et økende gap mellom befolkningens etterspørsel og kommunens evne til å levere helse og omsorgstjenester. Befolkningens helse og egenmestring, familie, nettverk og standard og effektivitet på tjenestene våre er faktorer som påvirker etterspørselen.

Både sykehuset og kommunehelsetjenesten erfarer et høyt press grunnet mange innbyggere som er betydelig sykere enn tidligere. Dette setter enda høyere krav til koordinering, vurdering, kapasitet og kompetanse. Stor mangel på sykepleierkompetanse økende press på hjemmebaserte tjenester gir et utfordringsbilde som kan gå på bekostning av pasientsikkerheten. Dagens nasjonale individuelle rettighetsfesting er ikke forenlig med de ressurser kommunen har disponibelt, og realiteten er at økende rettighetsfesting av kommunale lovpålagte tjenester vil redusere kommunens innsats til å jobbe med forebyggende helsearbeid og tidlig innsats.

En utfordring som stadig ses i hjemmesykepleien er at mange trenger og ønsker hjelp og bistand på omtrentlig samme tid. Tjenestene prioriterer utfra forsvarlighet og forsøker å hensynta brukerens ønske, men det erkjennes at det ikke alltid lar seg løse. 429 innbyggere har trygghetsalarm - og respons på disse alarmene må håndteres løpende av hjemmesykepleien. Fra 1.1 til 30.9.23 hadde hjemmetjenesten 1352 alarmer som ble håndtert. INDIGO kommunene utreder etablering av regionale responsentre for mer ressurs effektiv drift og bruk av helsepersonell.

Demografi

Økningen av eldre over 80 år øker med hele 53,7 % frem mot 2030 – og vil fortsette å øke frem mot 2060 ifølge MMMM alternativet til SSB :

	2022	2023	2030	2040	2050	Endring 2022- 2030	Endring 2030- 2040	Endring 2040- 2050	Endring 2022- 2040	Endring 2022- 2050
67-79 år	2959	2979	2898	3236	3042	-61	338	-194	277	83
80-89 år	841	886	1426	1556	1850	585	130	294	715	1009
90 år eller eldre	166	173	202	442	526	36	240	84	276	360

Andel innbyggere i vår kommune med demens vil øke med 38,2 % frem til 2030 (Demenskartet.no).

Det er behov for å øke antall korttids og avlastings tjenester i tillegg til langtids sykehjemsplasser -og det må utredes flere tiltak som bidrar til at flere kan bo hjemme lengre. Et viktig mål for å sikre mer bærekraftige helse- og omsorgstjenester i framtiden, er å styrke de lavere trinnene i den helhetlige innsatstrappen , slik at det legges til rette for størst mulig grad av livsmestring hele livet.

Økning av brukere med sammensatte og/eller ressurskrevende tjenester.

Kommunenes folkehelseprofil og endringer i sykdomsbildet medfører at kommunen får en økning av brukere med sammensatte og/eller ressurskrevende tjenester. Mange av disse er unge og vil være i behov av omfattende tjenester hele livet. Når brukere med særskilt ressurskrevende behov fyller 67 år, bortfaller den statlige refusjonsordningen selv om rettighetene til tjenestene opprettholdes. Det er varslet flere nye ressurskrevende brukere med omfattende tjenestebehov som utfordrer budsjettrammen, og i årene som kommer vil flere av disse passere 67 år. I tillegg er det gjort endringer i flere eksisterende vedtak som medfører mer omfattende tjenester. Det kan være utfordrende å gi gode bo- og brukersammensetninger, da det stadig kommer flere brukere med mer komplekse utfordringer inn i tjenestene på kort varsel. Dagens bo-tilbud til mange av brukergruppene gir i tillegg store utfordringer knyttet til personalressurser: spredte tjenester og mindre mulighet til å bygge sterke fagmiljøer utfordrer tjenestenes bærekraft

Det kan se ut som om kommunen har en høyere andel barn innen autismspekterdiagnoser enn tidligere, og det er behov for å kartlegge dette grundigere. Dette setter krav til samhandling med *Kommunalområdet Oppvekst og læring* med mål om å finne ressurseffektive og gode løsninger for det enkelte barn som i tillegg ivaretar både helse og individuell opplæringsplan.

Endringer i spesialisthelsetjenesten med reduserte liggetider samt økt omlegging til dagpoliklinikk og dagbehandling, gir kommunen flere oppgaver, både med hensyn til kompetansekrav og omfang av tjenester som skal ytes. Det er i rammeverket til spesialisthelsetjenesten beskrevet en ytterligere reduksjon av døgnseger. Kommunalområdet har iverksatt en rekke tiltak for å sikre nødvendig kompetanse knyttet til den stadig sykere pasient, men det er en erkjennelse at det i en travel hverdag med mange oppgaver som skal løses kan være utfordrende å få dette til så fort som ønskelig.

Rus- og psykiatritjenesten erfarer også et økende press på sine tjenester, både i antall brukere og kompleksitet. Tjenesten har over tid hatt utfordringer med å komme i posisjon til å yte gode tjenester til en sårbar gruppe. Kommunen har til enhver tid en mindre gruppe med dobbel- og trippeldiagnoser (rus/psykiatri og psykisk utviklingshemming) med manglende boevne som samtidig trenger kontinuerlig oppfølging og bistand på ulikt vis. Botilbudet kommunen har i dag til både denne marginaliserte gruppen

og andre tjenestemottakere innen rus- og psykiatritjenesten er ikke ideelt. Flere rusavhengige oppnår stadig høyere alder og er etterhvert i behov av omfattende helsetjenester, ofte i institusjon eller omsorgsbolig. I dag ivaretas mange av disse brukerne i kommunens HDO og det erfares utfordring når mange brukergrupper samlokaliseres. I tillegg er det enkelte pasienter som defineres som ikke "behandlingsbare" men som likevel har behov for omfattende tjenester. Denne gruppen kan også ha en høy risiko for voldsfremmende atferd (kan utsette andre for vold eller selv bli utsatt for vold) og dette kan utfordre samfunnsvernet.

Tilrettelagte tjenester erfarer et økende antall utviklingshemmede brukere som utvikler aldersrelaterte somatiske sykdommer som krever mer oppfølging og omfattende pleie og stell. Bofellesskapene er ikke godt tilrettelagt for tyngre pleie og stell, og det byr på utfordringer både utstyrs- og kompetansemessig. Mer enn 60 % av utviklingshemmede i Norge er registrert med omfattende bistandsbehov (Helsedirektoratet, 2017). I Kongsvinger (2022) er andelen brukere med omfattende bistandsbehov 67%.

Det er i dag venteliste på personer med utviklingshemming som søker seg egen bolig. Enheten forsøker å stimulere og hjelpe aktuelle brukere med å kjøpe seg egen bolig, der dette er ønskelig og/eller formålstjenlig. Dette vil dempe presset på kommunens egne boliger. Kommunen vil invitere innbyggere til et åpent informasjonsmøte om borettslagsmodellen for utviklingshemmede gjennom Husbankens tilskuddsordning. Formålet med møtet er å kartlegge interesse og informere om mulighetene her. Ut over dette er det behov for å bygge en skjermet bolig for personer som er særs ressurskrevende og som enheten pt må kjøpe plass til utenfor kommunen.

Samfunnsmedisinsk senter

I 2023 startet samfunnsmedisinsk senter for Kongsvinger og Odalen opp, og de er godt i gang med et mer systematisk arbeid knyttet til folkehelse og miljørettet helsevern. Senteret skal jobber på tvers av alle kommunalområder. Folkehelse og folkehelseiltak skal eies av alle kommunalområder og i hele kommunen. Samfunnsmedisinsk senter vil ha en tydelig rolle i dette arbeidet. Kommunen er pålagt å ha en *folkehelseoversikt*, men så nær som ingen folkehelseiltak ligger under lovpålagte tjenester.

Tidlig innsats

Det er et mål at Kongsvinger skal ha flere innbyggere i aktivitet, arbeid eller utdanning. Kommunen har et høyt antall unge uføre og samtidig en stor andel barnefamilier med vedvarende lavinntekt. Sosialt- og økonomisk utenforskap er kostbart for kommunen og samfunnet, og er utfordrende for enkeltmennesket. Helse- og mestringstjenestene arbeider med disse utfordringene i tett samarbeid med øvrige kommunalområder og NAV.

Helsetjenestene må ha fokus på hvordan den enkelte innbyggers ressurser kan mobiliseres. Satsningen skal bidra til å unngå eller utsette mer ressurskrevende tjenester. Statsbudsjettet ga en styrkning til Kongsvinger kommune for skole - og helsestasjonstjeneste. Dette benyttes til videreutvikling av tverrfaglig familieteam og jordmortjeneste.

Rask psykisk helsehjelp gir lavterskeltilbud og er et godt besøkt tilbud.

Statistikk RPH:

REGISTRERING RASK PSYKISK HELSEHJELP FRA 01.01.22.					
2022	Henvendelse	Kartleggings samtaler	Introkurs	Assistert	Individuell
SUM	297	174	38	22	95

Hittil i år: (tom 30.9.23)

2023	Henvendelse	Kartleggings samtaler	Introkurs	Assistert	Individuell
SUM	333	203	53	30	113

Familieteam tilbyr tidsavgrenset, bred tverrfaglig hjelp ved lette til moderate psykiske plager, veileder foreldre, holder kurs og jobber forebyggende. Henvendelse til Familieteam er aktuelt når problemstillingen er forsøkt løst på laveste nivå, uten at dette har ført til ønsket endring.

Seniorsenteret åpnet sommeren 2022. Senteret er en sentral plass for aktiv deltagelse i lokalsamfunnet og frivilligheten, og er en viktig bidragsyter til at flere eldre kan bo trygt hjemme med gode sosiale møteplasser i hverdagen. Tilbudet innbefatter helsestasjon tilbud for de eldre, noe som virke forebyggende og man vil her kunne fange opp tidlige behov, som kan følges opp på laveste omsorgsnivå i tjenestetilbudet.

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Forebyggende og regionale tjenester	28 252	26 744	54 825	52 703	52 703	52 703
Institusjonstjenester	160 638	159 954	175 288	175 388	175 388	175 388
Heldøgns omsorgsboliger og bofellesskap	63 267	60 017	67 066	66 366	66 366	66 366
Hjemmebaserte tjenester	96 978	90 851	85 137	86 262	86 262	86 262
Tilrettelagte tjenester	110 587	91 247	97 359	96 834	96 834	96 834
Koordinerende tjenester	40 302	47 662	50 604	50 604	50 604	50 604
Helse og mestring	10 082	16 242	17 068	17 068	17 068	37 068
Sum	510 106	492 718	547 348	545 226	545 226	565 226

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	492 718	492 718	492 718	492 718
Tekniske justeringer				
Prisjustering	-0	-0	-0	-0
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Vedtatt forrige periode				
Basistilskudd fastleger	490	490	490	490
Husleie dagsenter	-129	-129	-129	-129
Husleie seniorsenter	-190	-190	-190	-190
Justering Fengselshelsetjenesten	-142	-142	-142	-142
Justering veterinæravtalt	-49	-49	-49	-49
KAD - finansieres ved bruk av fond	1 247	1 247	1 247	1 247
Lønnsoppgjør kap 3 og 5 2023 i 2024	2 542	2 542	2 542	2 542
Midlertidig reduksjon i lønnsrammen	313	313	313	313
Rentekompensasjon Boligstiftelsen	216	216	216	216
Økt grunnbemanning ved Korttids/KAD avdeling	-100	0	0	0
Roverudhjemmet				
Årlig effektivisering 0,5 % etter omstilling 2020	2 825	2 825	2 825	2 825
Årlig effektivisering 0,5% etter Omstilling 2020	-2 825	-2 825	-2 825	-2 825
Sum Vedtak forrige periode	4 198	4 298	4 298	4 298
Budsjettendring i år				
Lønnsoppgjør kap 3+5 2022 i 2023	1 565	1 565	1 565	1 565
Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2022	5 597	5 597	5 597	5 597
Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2023	2	2	2	2
Sum Budsjettendring i år	7 164	7 164	7 164	7 164
Lønns- og prisvekst				
Lønnsoppgjør 2023 i 2024 Kap 4	15 966	15 966	15 966	15 966
Prisjustering	3 787	3 787	3 787	3 787
Sum Lønns- og prisvekst	19 753	19 753	19 753	19 753
Konsekvensjustert budsjett	31 115	31 215	31 215	31 215
Konsekvensjustert ramme	523 833	523 933	523 933	523 933
Driftskonsekvens				
Sum Driftskonsekvens	0	0	0	0
Innsparingstiltak				
Effektivisering som følge av digitalisering av arbeidsoppgaver i kommunalområdet	-1 645	-1 645	-1 645	-1 645
Leasingbil	-20	-20	-20	-20
Ny organisering av nattjeneste	-1 000	-1 500	-1 500	-1 500
Redusert ramme Frisklivssentralen	-400	-400	-400	-400
Økte tilskudd - statsforvalter - ny ordning rus og psykisk helse	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Sum Innsparingstiltak	-4 765	-5 265	-5 265	-5 265
Nye tiltak				
Basistilskudd fastleger - ny nasjonal gjennomsnittssats fra 1. juli 2023	1 236	1 236	1 236	1 236
Basistilskudd fastleger - ny ordning fra 1. mai 2023	1 920	1 920	1 920	1 920
Bemanning Anna Qvam ambulerende tjeneste i hjemmet	1 000	1 000	1 000	1 000
Bemanning flyktningmottak - helse	1 127	1 127	1 127	1 127
Finansiering av dagsenter for mennesker med demenssykdom	1 100	1 100	1 100	1 100
Helsestasjon og skolehelsetjeneste	2 122	0	0	0
Institusjonstjenester - Reduksjon i refusjonsinntekter ressurskrevende tjenester	1 900	1 900	1 900	1 900
Institusjonstjenester- Styrket lønnsramme bemanning legetjeneste	500	500	500	500
Institusjonstjenester: Avdelingsleder Holttunet	884	884	884	884
Institusjonstjenester: Bemanning natt Holttunet	1 640	1 640	1 640	1 640

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Kjøp av eksterne spesialplasser innen psykisk helse og avhengighet	1 646	471	471	471
Leasingbil	65	65	65	65
Lønnsmidler drift av 25 nye korttids og avlastningsplasser	0	0	0	20 000
Lønnsmidler EPJ koordinator	303	303	303	303
Midlertidig bemanning i påvente av Holttunet	700	0	0	0
Nye BPA (Brukerstyrt assistent) ordninger	1 637	1 637	1 637	1 637
Privat avlastning	650	1 300	1 300	1 300
Tolketjenester	500	500	500	500
Utskrivningsklare pasienter	800	800	800	800
Velferdsteknologiplattformen	600	600	600	600
Økning av årsverk Hjemmesykepleie	1 625	3 250	3 250	3 250
Økning i avtalefestede tiltak fra 2023	4 581	4 581	4 581	4 581
Økning i driftstilskudd privatpraktiserende fysioterapeuter	384	384	384	384
Økt bemanning ettermiddag/kveld legevakt	485	485	485	485
Økt bemanning legevakt - natt	675	675	675	675
Økt ulempetillegg fra 1.1.23. (Dette er vedtatt i revidert budsjett for 2023)	200	200	200	200
Sum Nye tiltak	28 280	26 558	26 558	46 558
Nye tiltak og realendringer budsjett	23 515	21 293	21 293	41 293
Ramme 2024-2027	547 348	545 226	545 226	565 226

Vedtak forrige periode

Basistilskudd fastleger

Økt basistilskudd fastleger

Husleie dagsenter

Husleie dagsenter er overført til KKE

Husleie seniorsenter

Husleie er overført til KKE

Justering Fengselshelsetjenesten

Fengselshelsetjenesten drives til selvkost.

Justering veterinærvakt

Kostnadsstedet skal være selvkost.

KAD - finansieres ved bruk av fond

Interkommunal akutt øyeblikkelig hjelp ble avvirket i 2020 og fondsmidler ble fordelt på alle deltagerkommunene etter fastsatt fordelingsnøkkel. Fondet benyttes i sin helhet fordelt på de to kommende året slik at dette blir i tråd med at midlene skal benyttes fortløpende.

Midlertidig reduksjon i lønnsrammen

I påvente av tjenestegjennomgangen reduseres midlertidig lønnsrammen for administrasjon Langelandhjemmet.

Økt grunnbemanning ved Korttids/KAD avdeling Roverudhjemmet

Det er behov for å styrke grunnbemanning på korttid og KAD da det gjennom har 2022 vært stabilt høyt trykk på korttid og KAD og det har vært mye innleie av ekstravakter. Avdelingen erfarer at det har kommet et skifte i pasientgrunnlaget som gjør at pleietyngden og sykepleieroppgaver øker. Pasientene som overflyttes fra sykehus til korttidsopphold krever mer sykepleierkompetanse i forhold til

observasjoner og praktiske prosedyrer. Avdelingen yter også rehabilitering og tilbud til palliative pasienter. Dette setter store krav til koordinering og tett pårørendesamarbeid for en sammensatt brukergruppe. Det er økning i slagpasienter som sendes til korttidsopphold for videre utredning om rehabiliteringspotensialet. Tidligere praksis var at disse pasientene var lenge i spesialisthelsetjenesten, og de var lengre ute i et rehabiliteringsløp da de kom tilbake til kommunehelsetjenestene. Dette tilbudet er redusert ved Ahus Kongsvinger og pasientene kommer derfor til sykehjemmet. Dette medfører at flere pasienter blir værende lengre på korttid og der blir dermed mindre rulling på plassene. I tillegg har avdelingen også 1 KAD plass som krever tettere oppfølging da dette er pasienter med behov for akutt døgnplass.

Innsparingstiltak

Effektivisering som følge av digitalisering av arbeidsoppgaver i kommunalområdet

Helsetjenesten står ovenfor store utfordringer. Vi skal alltid jakte på effektivisering av arbeidsoppgaver, redusere sårbarhet og sikre en god og forsvarlig oppgavefordeling. Flere administrative og tilsynsoppgaver har blitt og vil i tiden fremover bli mer automatiserte gjennom digitalisering. Det forventes at dette vil bidra til et bespar av ressurser til denne type oppgaver. Det etableres et eget prosjekt med bred medvirkning som skal sikre dette gevinstuttaket.

Leasingbil

Tjenesten erfarer at ansatte som får tilbud om stilling ikke ønsker å benytte privat bil i tjeneste, noe som kan bidra til utfordringer med å ansette kvalifisert personell. Ergoterapeutene og innsatsteam kan ta med enkle hjelpemidler direkte til bruker ved tjenesteoppdrag. Dette vil avlaste hjelpemiddelteknikerne og sørge for en mer optimal ressursutnyttelse. Dersom antall leasingbiler økes reduseres kilometergodtgjørelse for bruk av privat bil i tjeneste, det er derfor lagt inn en reduksjon på dette.

Ny organisering av nattjeneste

Kommunalområdet har mange årsverk på natt. Teknologien er i rask utvikling og det iverksettes et prosjekt som i større grad sikrer samarbeid på tvers av tjenester - samt oppgaveglidning til teknolog der det er aktuelt.

Det vil bli lagt opp en god og medvirkende prosess for å finne en god og ressurs effektiv løsning.

Det forventes et bespar som følge av denne endringen.

Redusert ramme Frisklivssentralen

Stillingen som kostholdsveileder ved Frisklivssentralen erstattes ikke. Kommunens kostholdsveilederfunksjon forsvinner og tilbudet erstattes ikke.

Økte tilskudd - statsforvalter - ny ordning rus og psykisk helse

Avdelingen søker tilskudd over alle ordninger innen fagfeltet og vil dersom bruk og rapportering 2023 godkjennes få ca 3 mill i tilskudd i 2024.

Nye tiltak

Basistilskudd fastleger - ny nasjonal gjennomsnittssats fra 1. juli 2023

I forhandlingene mellom staten v/Helse og omsorgsdepartementet og KS på den ene siden og den Norske legeforening på den andre siden om økonomiske vilkår for allmennleger med fast-legeavtale ble grunnsatsen i pasienttilpasset basistilskudd satt til 841,8 kroner. Avtalen er gjeldende fra 1.7.2023. Dette utgjør en årlig merkostnad for Kongsvinger kommune på ca 103' pr mnd.

Basistilskudd fastleger - ny ordning fra 1. mai 2023

Fra første 1.mai 2023 ble innretningen på basistilskuddet til fastlegene endret. Innføringen av risikojustert basistilskudd – pasienttilpasset basistilskudd - innebærer at tilskuddet ikke lenger er et likt tilskudd pr pasient, men differensieres i henhold til visse kriterier. Dette skal sikre bedre helsetjenester til pasienter som trenger det mest, ved at såkalte arbeidskrevende lister skal utløse høyere tilskudd enn andre. For Kongsvinger kommune som har en høy andel eldre befolkning med et forholdsvis lavt utdanningsnivå betyr den nye innretningen en økt utbetaling av basistilskudd på 4,5 mill pr år

Bemanning Anna Qvam ambulerende tjeneste i hjemmet

Holt HDO leverer ambulant tjeneste i hjemmet til de som bor i Anna Qvam. Kompleksiteten og tjenesteomfanget har endret seg , og det er behov for å styrke bemanningen for å sikre ivaretagelse av oppdragene.

Fra Mars 2023 til August 2023 har vedtakstimene økt med 28 timer pr.uke

Bemanning flyktningmottak - helse

UDI har inngått avtale med Sana om drift av 250 mottaksplasser i Kongsvinger. Pr nå har mottaket 240 beboere.

Kongsvinger kommune har ansvar for helsetjenester ved mottaket. I følge Helsedirektoratets veileder har asylsøkere samme rett til helsehjelp som den øvrige befolkningen. Flyktninger, familiegjenforente og andre med oppholdstillatelse i Norge har også fulle helserettigheter så lenge oppholdet er ment å vare i 12 måneder eller mer.

Videre er det anbefalt at kommunen tilbyr en helseundersøkelsen til alle flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente for å kartlegge helsetilstand for eventuelt videre oppfølging.

Finansiering av dagsenter for mennesker med demenssykdom

Finansiering av dagsenter for mennesker med demenssykdom. Øremerkede fondsmidler er brukt, og det er behov for finansiering av tilbudet.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Styrking av Helsestasjon og skolehelsetjenesten knyttet til rus og psykisk helse. Midler i statsbudsjettet.

Institusjonstjenester - Reduksjon i refusjonsinntekter ressurskrevende tjenester

Reduksjon i refusjonsinntekter ressurskrevende tjenester i tråd med nye beregninger pr. 1. tertial 2023, men tjenestenivå opprettholdes.

Institusjonstjenester- Styrket lønnsramme bemanning legetjeneste

Behov for styrket lønnsramme i forbindelse med endringer i legestillinger.

Institusjonstjenester: Avdelingsleder Holttunet

I innledende budsjett ble det avsatt årsverks ressurser til pleien , men det var på det tidspunktet ikke avklart hvordan ledelse skulle løses. Gjennom tjenestegjennomgangen er flere oppgaver og årsverk overflyttet , og det er derfor ikke kapasitet til denne oppgaven der den opprinnelig var tiltenkt.

Institusjonstjenester: Bemanning natt Holttunet

Økning i bemanning nattevakt på Holttunet. Dette utgjør 2 årsverk.

Kjøp av eksterne spesialplasser innen psykisk helse og avhengighet

Avdeling Psykisk helse og avhengighet vil i starten av 2024 ha flere brukere med behov for særlig ressurskrevende tjenester som grunnet krav om spesialkompetanse må kjøpes via ekstern tjenesteleverandør. Aktuelle brukere har svært store omsorgs og hjelpebehov og vil ha omfattende tjenestevedtak i gjennom hele året.

Avdelingen vil sammen med tjenestekontoret for Helse- og mestring, bruker og pårørende, lage en plan for tilbakeføring av en av brukerne til hjemkommunen. Slik det er i dag har ikke kommunen egnet bolig så planen må se på muligheter for ombygging, kjøp, eller eventuelt nybygg. Bygget må være utformet slik at kan ha en fleksibel bruk av kommunens ressurser, både bygningsmasse og ansatte, og tilpasset slik at man kan yte gode tjenester til den enkelte bruker. Dette vil nødvendig ta tid slik at avdelingen må kjøpe tjenestene frem til 30.6.2024

Tiltaket omhandler også justering av budsjett for refusjon særlig ressurskrevende brukere .

Leasingbil

Tjenesten erfarer at ansatte som får tilbud om stilling ikke ønsker å benytte privat bil i tjeneste, noe som kan bidra til utfordringer med å ansette kvalifisert personell. Ergoterapeutene og innsatsteam kan ta med enkle hjelpemidler direkte til bruker ved tjenesteoppdrag. Dette vil avlaste hjelpemiddelteknikerne og sørge for en mer optimal ressursutnyttelse. Dersom antall leasingbiler økes reduseres kilometergodtgjørelse for bruk av privat bil i tjeneste, det er derfor lagt inn en reduksjon på dette.

Lønnsmidler drift av 25 nye korttids og avlastningsplasser

Det er med bakgrunn i demografiutvikling behov for å øke antall korttids - og avlastningsplasser.

Lønnsmidler EPJ koordinator

Enheten har ansatt ny EPJ koordinator med oppstart i 2023. Tidligere avsatte lønnsmidler er ikke tilstrekkelig da nyansatt er masterutdannet med full lønnsansiennitet

Midlertidig bemanning i påvente av Holttunet

Forsinkelse av Holttunet medfører at pasient ikke blir flyttet som planlagt. Det trengs økt bemanning for å ivareta pasientens behov i HDO i inntil 3 måneder i 2024.

Nye BPA (Brukerstyrt assistent) ordninger

Enheten har innvilget to nye BPA ordninger med oppstart 2. halvår 2023. Dette medfører økte kostnader. En av ordningene medfører refusjon for særlig ressurskrevende tjenester.

Privat avlastning

Det er en økning i ordningen med privat avlastning - det vil si at familien har en privat avlaster som bidrar i deres hjem - og vedkommende får godtgjørelse for dette.

Tolketjenester

Den nye tolkeloven ble vedtatt i juni 2021 og trådte i kraft 1. januar 2022. Det er lovfestet at offentlige organer skal bruke kvalifisert tolk når det er nødvendig for å ivareta hensynet til rettssikkerhet eller for å yte forsvarlig hjelp og tjeneste. Samarbeid med godkjent tolk er en forutsetning for å sikre pasientens rett til blant annet informasjon og samtykke til helsehjelp, jamfør blant annet pasientrettighetslovens §§ 3-5 og 4-1.

Utskrivningsklare pasienter

Kommunene skal betale for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt tilbud. Manglende tilgang på korttidsplasser medfører flere overliggerdøgn på sykehuset.

Fra 2019 omfatter ordningen også pasienter innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling. Betalingsplikten skal følge oppholdskommune - ikke folkeregistrert kommune som tidligere.

Velferdsteknologiplattformen

Driftskostnader knyttet til den nye Velferdsteknologiplattformen.

Økning av årsverk Hjemmesykepleie

SSB mellomalternativ tilsier at vi øker med så mange som 621 innbyggere over 80 år frem mot 2030. Dersom vi legger til grunn at 50 % av disse må ha hjelp fra HBT i **ulikt omfang** utgjør dette rundt 310 pasienter. Hvis dette blir snitt på 3 timer per uke per pasient – utgjør dette 25 minutter per dag. Til sammen blir dette 930 timer i uka.

Vi vet at det også går bort en del koordinering og administrasjon + reisevei per pasient – så det bør derfor legges til 1 time per pasient. Da er vi oppe i 1240 timer i uka /35,5 timer per årsverk = 35 årsverk / fordelt på 6 år à opprunnet til 5,8 årsverk per år til og med 2030. Hvis vi legger til grunn at vi skal klare å utsette behov også i hjemmetjenesten, kan dette nedjusteres til 5 årsverk per år. Det er i hjemmetjenestene veksten vil komme sterkest. Etter 2030 er veksten noe lavere. Hjemmetjenesten har jobbet svært godt med ny organisering etter tjeneste gjennomgangen og det er i samråd med fagtjenesten vurdert at oppbemanning i 2024 får halvåreffekt.

Økning i avtalefestede tiltak fra 2023

Ny minstesats for ulempetillegg fra 1. januar 2023,

Økning i driftstilskudd privatpraktiserende fysioterapeuter

I forhandlingene mellom staten v/Helse og omsorgsdepartementet og KS på den ene siden og Norsk fysioterapiforbund, Norsk manuell-terapeutforbund og Privatpraktiserende fysioterapeuters forbund på den andre siden om økonomiske vilkår for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale ble det fra 1.7.2023 besluttet å øke satsene med ca 7%. Økningen over KPI indeksen skal gi fysioterapeutene kompensasjon for bla annet lys og brensel da de ikke omfattes av statens strømstøtte.

Økt bemanning ettermiddag/kveld legevakt

Kongsvinger legevakt er bemannet under anbefalt norm. Det oppleves som krevende å rekruttere kompetent personell. Legevakten ønsker å styrke bemanningen for å sikre et trygt arbeidsmiljø, forsvarlig arbeidsbelastning på vakt og kompetansebyggende tiltak. Antall henvendelser ved legevakta øker med ca 2000 henvendelser pr år. Legevakten etterlever ikke pr i dag flere av kravene i akuttmedisin-forskriften, blant annet krav om svartid, triagering (vurdering ved ankomst legevakt) og utrykning.

Ønsket tiltak omfatter Kongsvinger kommunes andel av økt bemanning ((1,5 årsverk)

Økt bemanning legevakt - natt

Kongsvinger legevakt er bemannet under anbefalt norm. Det oppleves som krevende å rekruttere kompetent personell, særlig til stillinger på natt. Legevakten ønsker å styrke bemanningen for å sikre et trygt arbeidsmiljø, forsvarlig arbeidsbelastning på vakt og kompetansebyggende tiltak. Det er også behov for å redusere legevakts legenes belastning (fastlegene) ved å kunne redusere tilstrømmingen til legevakt og dermed behovet for vurdering av legevaktlege.

Ønsket tiltak omfatter Kongsvinger kommunes andel av økt bemanning (1,89 årsverk) natt

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Helsesykepleier - koordinator familieteam	Nytt tiltak	0	1 008	1 008	1 008
Styrke budsjett for kjøp av spesialplasser innen psykisk helse	Nytt tiltak	1 500	1 500	1 500	1 500
Styrke grunnbemanning Skyrud demenssenter	Nytt tiltak	1 876	1 876	1 876	1 876
Styrke tverrfaglig innsatsteam	Nytt tiltak	823	823	823	823
Sum		4 199	5 207	5 207	5 207

Nye tiltak

Helsesykepleier - koordinator familieteam

For å kunne drifte et tverrfaglig Familieteam som skal ha forebyggende, veiledende og behandlende oppgaver, med nedslagsfelt lette til moderate psykiske plager, alvorlige livshendelser, samt tidlige tiltak knyttet til rusatferd, krever koordinering.

Det betinger at det er kjent adressat på henvendelser, som har kompetanse til å vurdere omfang av tjeneste, om saken er tilstrekkelig belyst for å kunne tas inn i teamet osv.

For å sikre fasilitering av tiltaket, og at teamet over tid fungerer etter intensjonen og utvikles videre, betinger en koordinator/ leder av teamet. Denne fagpersonen vil ha systemansvar rettet mot interne fagmøter og drift av teamet, organisering av kontakt og samarbeid knyttet inn mot spesialisthelsetjenesten og andre sektorer i kommunen, samt fag- og kompetanseutvikling.

Når nye tiltak må implementeres eller tjenesten skal dreies eller spisses, krever dette koordinering og etablert ansvar for å initiere, og aktivere, slike endringer innad i teamet.

Styrke budsjett for kjøp av spesialplasser innen psykisk helse

Det vises til tiltak om kjøp av eksterne spesialplasser innen psykisk helse. Det er behov for å styrke budsjettposten ytterligere for å kunne ivareta inngåtte avtaler for de pasientene tjenesten per nå har ansvaret for.

Styrke grunnbemanning Skyrud demenssenter

Personer med demens trenger trygge og kjente rammer - og tid er en viktig faktor. Tjenesten erfarer en økt kompleksitet knyttet til mennesker med kognitiv svikt . Flere er i behov av skjerming og miljøterapi for å forebygge og/eller håndtere utagerende atferd. De siste årene har vi hatt flere hendelser hvor medpasienter skader hverandre. Det er også et klart fokus på å forebygge vold mot medarbeidere.

I kartleggings samtaler er tidspress et gjentagende tema. Det har vært gjennomført flere tilsyn i institusjonstjenesten de siste årene, blant annet tilsyn knyttet til bruk av tvang , ergonomi og arbeidsmiljø. Det var mye positive tilbakemeldinger på tjenestens praksis , men det kom også noen pålegg som skal svares ut inne gitte tidsfrister.

En fellesnevner i evalueringer er at grunnbemanningen bør styrkes. Med en økt grunnbemanning kan arbeidsbyrden fordeles mer jevnt, noe som kan føre til lavere stressnivå og bedre arbeidsmiljø for de ansatte. Det forventes at dette vil gi økt arbeidsnærvær og redusert sykefravær. Når grunnbemanningen er styrket, kan tjenesten redusere kostnadene knyttet til hyppige ansettelser, opplæring og integrasjon

av nyansatte. Med en mer stabil arbeidsstyrke er tjenesten bedre rustet til å håndtere uforutsette situasjoner - noe som oppstår hyppig innen demensomsorgen.

Styrke tverrfaglig innsatsteam

Kommunenes tverrfaglige innsatsteam (sykepleier, ergoterapeut, fysioterapeut) har en sentral rolle i det å forebygge mer omfattende tjenester . Teamet bistår pasienten i å gjenvinne funksjon og mestre dagliglivet etter skade, eller etter en større endring i funksjon, helse- eller livssituasjon. Vi må utvikle flere, bedre og mer ressurseffektive tjenester, og det er behov for å videreutvikle dette teamet til å kunne ivareta en større bredde i oppgaver og det å sikre overgangene mellom de kommunale helsetjenestene. Det er behov for å styrke kapasiteten i dette teamet.

Måltabell

Strategisk mål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
3.5 Kongsvinger har innbyggere som er aktive deltakere i lokalsamfunnet	Styrke samhandling med frivillig sektor	Utførte oppdrag helse og mestring gjennom Nyby	300	500	500	500
4.1 Tidlig innsats brukes som et sentralt virkemiddel innenfor alle kommunalområder	Forebygge og tidlig identifisere alle som står i fare for å falle utenfor. Gi tett, systematisk, langsiktig og tverrfaglig oppfølging til barn, unge og familier med særlige utfordringer.	Brukere av poliklinikk for rask psykisk helsehjelp	400	500	500	500
4.3 Kongsvinger kommune har tilpassede og differensierte helse- og omsorgstjenester	Økt bruk av velferds- og mestringsteknologi for å sikre god ressursutnyttelse og legge til rette for at brukerne opplever trygghet og mestring.	Antall tildelte tjenester med velferds og mestringsteknologi	200	250	250	250
4.4 Innbyggerne har gode forutsetninger for å ivareta egen helse, trivsel og livskvalitet	Styrke innbyggernes helsekompetanse	Deltagere på foredrag, temakvelder og kurs	200	250	250	250

Virkemiddel for å nå mål

Målene skal oppnås gjennom de vedtatte strategidokumentene som revideres annethvert år. Disse dokumentene har mange ulike tiltak og mål som ikke detaljbeskrives i økonomiplanen. Oppfølgingen av strategiene inngår i en årlig tilstandsrapport felles for helse og mestring. Tilstandsrapporten skal fungere både som en statusrapport, en kvalitetssikring av tjenestetilbudet, som evaluering av strategiene og som et grunnlagsdokument for budsjettprosessen.

Strategi for å nå mål (tabell)

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål		Beskrivelse
Livsmestring hele livet	4.4 Innbyggerne har gode forutsetninger for å ivareta egen helse, trivsel og livskvalitet	Styrke innbyggernes helsekompetanse	Kurs og temakvelder	<p>Helsekompetanse er innbyggeren sin evne til å forstå, vurdere og bruke helseinformasjon for å kunne ta kunnskapsbaserte avgjørelser relatert til egen helse.</p> <p>For å øke helsekompetansen skal helse og mestringstjenestene skal tilby kurs og temakvelder med bredt innhold. Eksempler kan være hvordan man tilrettelegger egen bolig for alderdommen , IKT kunnskaper , velferds og mestringsteknologi, pårørende skoler (eksempelvis for mennesker med demens, rus, psykiske lidelser, funksjonsnedsettelse med mer).</p>
Livsmestring hele livet	4.3 Kongsvinger kommune har tilpassede og differensierte helse- og omsorgstjenester	Økt bruk av velferds- og mestringsteknologi for å sikre god ressursutnyttelse og legge til rette for at brukerne opplever trygghet og mestring.	Øke digitale tilsyn	<p>Kongsvinger kommune har sammen med INDIGO anskaffet et plattform for velferdsteknologi. Dette legger til rette for en utrulling og god implementering av mer teknologi. De vedtatte strategiene sier at velferds og mestringsteknologi alltid skal vurderes før mer ressurskrevende tjenester tildeles. Teknologi kan bidra til å sikre at kommunen bruker ressursene mer riktig, opprettholde selvstendighet og bidra til en tryggere hverdag både for brukere og pårørende.</p> <p>Digitale tilsyn er en samlebetegnelse på sensorteknologi, eksempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sensorer som sengematter/sensorkluden som registrerer fravær fra seng

Strategi for å nå mål (tabell)

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Beskrivelse
			<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelsessensorer i rom som detekterer bevegelse • Døralarm som varsler ved passering • Medisinsk avstandsoppfølging med målinger og veiledning • Falldetektorer som registrerer brå bevegelser etterfulgt av stillstand m.m.
Mangfold og inkludering	3.5 Kongsvinger har innbyggere som er aktive deltakere i lokalsamfunnet	Styrke samhandling med frivillig sektor	Øke antall utførte oppdrag gjennom Nyby.
			I likhet med mye annen velferds-teknologi er Nyby utviklet nettopp for å frigjøre helseansattes tid og få mer hjelp ut til de mest sårbare. Helsemedarbeidere bruker tid på oppgaver som andre kunne gjort, eller ser behov hos sine brukere som de ikke har tid og anledning til å løse. Gjennom Nyby appen kan de legge inn oppdrag som frivillige bidrar med å løse. De frivillige er kvalitetssikret i forkant før de kan tildeles oppdrag. Å være frivillig er en flott måte å bidra til samfunnet, lære nye ting og få nye venner

Kostra-analyse

	Kongsvinger 2021	Kongsvinger 2022	Kostragruppe 07	Innlandet	Landet uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	2 768	3 244	3 758	4 339	3 717
Produktivitet					
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	3 998	4 123	4 827	4 763	4 750
Dekningsgrad					
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (B)	102,0 %	114,2 %	99,3 %	101,3 %	98,7 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)	86,3 %	81,6 %	95,4 %	95,1 %	97,4 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	83,2 %	97,8 %	98,7 %	97,9 %	98,0 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)		87,1 %	87,8 %	87,2 %	88,5 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	42,3 %	41,3 %	27,9 %	35,2 %	29,0 %
Kvalitet					
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	70,1 %	72,1 %	78,7 %	78,1 %	78,0 %
Andel pasienter på liste uten lege	0,0 %	0,0 %	5,0 %	5,5 %	4,5 %
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	96,0 %	96,7 %	98,7 %	98,9 %	98,7 %
Helsetilstand					
Helsetilstand - Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	95,4				
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Helsesøster avt. årsv. i helsest.- og skolehelsetj. per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsv.)	27,0	26,4	24,8	32,4	24,7

Kommunebarometeret henter informasjon fra KOSTRA tall og annet statistikk. Enkelte nøkkeltall vektet høyere. Kongsvinger havner på en 74. plass i utgaven av Kommunebarometeret 2023, mens kommunen kommer på 319. plass innen sektor for pleie- og omsorg og en 130 plass for helse.

Plasseringen samsvarer ikke med tjenestenes oppfatning av tjenestetilbudet og det er forsøkt å avdekke hva som er årsaker til lavt score på de områdene vi trekkes mye.

Plass på kommunebarometeret	Indikator	Prosent/timer/minutter	Kommentar
307	Andelen ansatte som har fagutdanning	72,1 %	<p>Vi jobber aktivt med å øke andelen ansatte med fag- og høyskoleutdanning gjennom ulike kompetanseprogram, videreutdanning, fagutdanning på jobb etc.</p> <p>Det er tildels store rekrutteringsutfordringer av fag - og høyskolekompetanse.</p> <p>En god andel av våre ufaglærte i tjenestene har god real- og erfaringkompetanse</p>
188	Andel av beboere i institusjon med omfattende bistandsbehov	81,9 %	Vår erfaring er at samtlige beboere på sykehjemmene har omfattende bistandsbehov. Alle brukere skal førstegangskartlegges på bistandsbehov IPLOS score. Rutinen er at dette skal kontinuerlig oppdateres ved endring, Stikkprøve viser at det ikke alltid etterleves. Dette medfører at gjennomsnittet for IPLOS fremstår som mindre omfattende enn det som er reelt.
331	Andel av opphold i institusjon som er korttidsopphold	8,4 %	KK har mål om å få brukere raskest mulig hjem etter innleggelse i spesialisthelsetjenesten, samt forbygge at de ikke legges inn på sykehjem. Det satses på tverrfaglig innsats i hjemmet sammen med hjemmebaserte tjenester slik at det gis rehabilitering i hjemmet istedenfor i institusjon.
265	Tid med lege på sykehjem (minutter per uke)	23,4	<p>Vi har 2,3 årsverk legeressurs for alle 158 pasientene (faktisk antall pasienter, inkludert korttidspasienter), utgjør 32,7 minutter lege pr. uke pr pasient.</p> <p>Hvis vi tar utgangspunkt i antall plasser – 152 – blir legeressursen 34 minutter pr. uke pr. pasient.</p> <p>Det benyttes 60% legeressurs i HDO.</p>

328	Tid med fysioterapeut på sykehjem (minutter per uke)	8,4	Viser at vi har fått til ønsket endring: dreining fra institusjon mot hjemmebasert omsorg. Fysioterapeuter jobber hovedsakelig innen hjemmebasert omsorg med hjemmerehabilitering, slik at så få som mulig får behov for institusjonsplass (korttids og langtids). Timer med fysioterapeut i institusjon brukes da i hovedsak på korttidsavdelingene –der vi har en kjent kapasitetsutfordring.
234	Andel enerom på sykehjem	96,7 %	På våre sykehjem har vi etter pandemien utelukkende hatt enerom (100 %). Tallene her kan skyldes eksternt kjøp av plasser (disse kan eksempelvis ha delt bad mellom to enerom etc.: det vil dra ned prosentandel totalt for kommunen).
246	Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer per uke	3,3	Indikerer at de aller fleste (alle) med et behov/ønske om tjenester får dette innvilget, og at mange av brukere har et foreløpig lavt behov for bistand. Imidlertid kan dette være svært positivt siden tidlig innsatt tjeneste i et mindre omfang kan utsette mer ressurskrevende tjenester. I dette tallet ligger også de som har vedtak på eksempelvis ½ time hver 14 dag for utdeling av Multidose/skifting av Multidose i medisindispenser.
341	Andel vedtak om helsetjenester i hjemmebasert omsorg som iverksettes innen 14 dager	81,3 %	Alle vedtak om helsetjenester i HBT iverksettes umiddelbart, så reelt tall her er 100 %. Imidlertid er det en feil gjennom forsinkelse i system/EPJ, slik at iverksatt tjeneste ikke kvitteres inn.
290	Mottakere av matombringning til hjemmeboende over 80 år	??	Vi har ingen tall, og havner derfor langt nede på kommunebarometeret. ALLE som ønsker matombringning i Kongsvinger får dette: det er ikke en vedtakstjeneste og føres derfor ikke i EPJ (i enkelte tilfeller der vi følger opp ernæring føres det for intern kvalitetskontroll). Den enkelte tar selv kontakt med ønsket leveringssted: Sentralkjøkkenet på Langeland eller Ny vekst og Kompetanse. Mat kjøres ut blant annet gjennom avtale med frivillige samt egen utkjøring. Hverken sentralkjøkkenet eller Ny vekst og

			kompetanse dokumenterer antall utleveringer. I tillegg er det flere hjemmeboende der HBT kjøper inn ekse. Fjordland, eller der den enkelte hjemmeboende har avtale med lokal butikk for hjemlevering av varer (der Fjordland er inkludert).
281	Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	81,2 %	Ulike grunner for at fristen ikke alltid ivaretas, kan være at foreldre ønsker besøk etter frist(f.eks flergangsfødende) barnet kan være innlagt på sykehus, eller at helg/helligdager gjør at frist ikke kan opprettholdes. Alle nyfødte får tilbud om hjemmebesøk, svært få takker nei.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Inventar, utstyr og ikt				
Helse - inventar og utstyr	1 838	431	400	100
IKT Investeringer Helse og mestring	728	430	0	0
Sum Inventar, utstyr og ikt	2 566	861	400	100

Helse - inventar og utstyr

Utskifting av inventar og utstyr på flere enheter i Helse og mestring. Bl.a møbler, ergonomiske hjelpemidler og treningsapparater.

Økonomi og regionale tjenester

Beskrivelse av dagens virksomhet

Økonomi og regionale tjenester er en stabs- og støtteområde med følgende ansvar:

- kommunens overordnede økonomi-, regnskaps- og budsjettprosesser
- innfordring
- daglig støtte og kvalitetssikring av økonomispørsmål
- føring av regnskap for flere selskaper
- interkommunal innkjøpsordning - Regionalt innkjøp i Kongsvingerregionen
- Interkommunal personvernombud
- Prosjektstøtte
- Innovasjons-, digitaliserings- og IKT-støtte
- Informasjonssikkerhet og personvern
- Daglig støtte og kvalitetssikring av viktige informasjons- og digitaliseringsprosesser

Utfordringer og strategi

Økonomi og regnskap

Økonomienheten har fokus på å levere best mulig styringsgrunnlag til administrativ og politisk ledelse. Oppbygging av et mer komplett virksomhetsstyringsverktøy og plattform er under utvikling for å tydeliggjøre og effektivisere prosessene. Det arbeides fortløpende med digitalisering og sikring av god økonomisk internkontroll.

Det er fokus på digitalisering av arbeidsprosesser. Digital saksgang i en datadrevet organisasjon øker behov for automatisering, robotisering og oppsett av kontrollsteg/systemregler. Fokus på avvik mot kontrollsteg/systemregler vil bidra til bedre internkontroll. En riktig bruk av systemene i alle organisasjonsledd er en forutsetning for en effektiv digital samdrivet kommune.

Tiltak

- Kursing av merkantilt ansatte og ledere
- Ta i bruk automatisering og mulighetene som kommer fortløpende i Visma Enterprise plus
- Videreutvikle bruken av Framsikt

Innovasjon, digitalisering og IKT

Ansvar for IKT er blitt overflyttet til økonomi og regionale tjenester. IKT har et særskilt ansvar for å bistå hele organisasjon med digitalisering.

For å kunne tilby gode velferdstjenester til innbyggerne, må Kongsvinger kommune omstille og tilpasse tjenestene i tråd med nye forutsetninger og rammebetingelser. En vesentlig økning i demografikostnader fordrer nye måter å arbeide på og krever forsterket satsing og endring av dagens arbeidsprosesser og økt bruk av digitale verktøy.

Kommunen står overfor store effektivitetsmessige utfordringer i de kommende årene. I fremtiden må kommunen gjøre oppgaver raskere, bedre og med mindre ressurser. Teknologiutvikling og implementering av teknologi kan bidra til dette, men for å oppnå digitalisering må også rollene og arbeidsprosessene endres slik at de ivaretar og utnytter potensialet i de nye digitale verktøyene/systemene.

Internkontroll og kvalitet

Kommunesektoren har i dag ansvar for mange oppgaver som er viktige for innbyggerne, og det er nødvendig med god styring for å ivareta innbyggernes behov og rettigheter. Kommunedirektørens internkontroll er en viktig del av kommunens egenkontroll, og skal bidra til å sikre kvalitet og effektivitet i tjenesteproduksjonen, at lover og regler etterleves og at uønskede hendelser unngås. En endring i kommuneloven fra 2020 stiller krav til at internkontrollen nå er nedfelt i et eget kapittel, og er tydeligere konkretisert.

Kommunen vil gjennom kvalitetssystemet kunne dokumentere hvilke prosedyrer som finnes for hvordan tjenester skal utføres i Kongsvinger, og det er tilrettelagt for og forventet at alle ansatte gjennom systemet skal melde om avvik som avdekkes fra gjeldende prosedyrer, lov eller forskrifter.

Regionale tjenester:

Regionalt innkjøp i Kongsvingerregionen

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen (RIIK) arbeider aktivt for å inngå felles innkjøpsavtaler, etablere felles rutiner og gi rådgivning og bistand ifm enkeltanskaffelser. Arbeidet med innkjøpsstrategien pågår.

RIIK leder prosjektet «Mer klimavennlig innkjøp i Kongsvingerregionen», finansiert med midler fra Klimasats2020. Prosjektet har som hovedmål å gjøre innkjøp i Kongsvingerregionen mer klimavennlig, og omfatter blant annet kartlegging av klimabelastning av dagens innkjøp og identifisering av tiltak for å redusere dette. Som del av prosjektet er det gjennomført en innovativ anskaffelse gjennom StartOff-programmet til Direktoratet for Forvaltning og Økonomistyring (DFØ) av en løsning for å gi oversikt over klimabelastning av dagens innkjøp. Prosjektet skal etter ferdigstilles mot innen 1.halvår 2023. For mer informasjon om prosjektet, se <https://www.riik.no/klimasats2020>.

Personvernombud

Regionalt personvernombud er en rådgiver for kommunene i deres arbeid med personvern og informasjonssikkerhet. Regelverket er omfattende og komplisert, noe som utfordrer de stadig flere digitaliseringsprosessene. Kravene til personvern og informasjonssikkerhet er helt grunnleggende for å ha en «trygg digitalisering» i kommunene. Man har det siste året sett flere tilfeller av kommunale og statlige IKT-angrep med konsekvenser for kritiske innbyggertjenester, blant annet helsetjenesten. For å kunne levere gode, forsvarlige og fremtidsrettede tjenester er det avgjørende å sørge for en sikker og trygg forvaltning av innbyggernes personopplysninger i de løsningene og systemer som benyttes. Et trygt samfunn for alle betyr også et vern mot å bli eksponert og rammet som følge av digitale sikkerhetsbrudd. Det betyr også et vern om deres mest personlige opplysninger og deres integritet i det digitale rom som kommunene forvalter.

Samhandlingskoordinator er overflyttet til kommunalområde Helse og mestring. Midlene er derfor overflyttet til dette område.

Rådgiver for folkehelse, frivillighet og fysisk aktivitet er besluttet av Rådmannsutvalget skal omdisponeres til en annen ressurs innen kommunalområde helse og mestring. Midlene er derfor flytt til dette område.

Stab og støtte gjennomgang

Enheten har i 2022 vært en del av stab og støtte gjennomgangen. Implementering jobbes videre med inn i 2023. Det er 3 tiltak fra denne som stabene skal bidra med inn videre:

- Strategi og utviklingsforum - økonomi skal bidra med en rådgiver inn forumet
- Administrativt driftsforum - tiltak for å forbedre intern samhandling mellom stabene med felles møtearena og dialog om temaer underveis i året som vil bidra til en mer effektiv drift.
- Resultat og utviklingsdialog - Utføres idag på ulike måter på kommunalområdene. Det jobbes for en mer helhetlig praksis.

I tillegg skal stabene gjøre en mer detaljert gjennomgang av arbeidsoppgaver og vurdere mest mulig hensiktsmessig og effektiv plassering av oppgavene.

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Økonomi og regionale tjenester	35 371	41 360	43 675	43 702	43 702	43 702
Kontroll og kirke	12 614	13 447	13 782	13 782	13 782	13 782
Sum	47 985	54 807	57 457	57 484	57 484	57 484

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Vedtatt budsjett	54 807	54 807	54 807	54 807
Tekniske justeringer				
Sum Tekniske justeringer	0	0	0	0
Vedtatt forrige periode				
Kompensasjon for reduserte inntekter for kremasjonsavgift	-300	-300	-300	-300
Lønnsoppgjør kap 3 og 5 2023 i 2024	637	637	637	637
Årlig effektivisering 0,5 % etter omstilling 2020	474	474	474	474
Årlig effektivisering 0,5% etter Omstilling 2020	-474	-474	-474	-474
Sum Vedtak forrige periode	337	337	337	337
Budsjettendring i år				
Lønnsoppgjør kap 3+5 2022 i 2023	307	307	307	307
Sentralt lønnsoppgjør kap 4 2022	87	87	87	87
Sum Budsjettendring i år	394	394	394	394
Lønns- og prisvekst				
Lønnsoppgjør 2023 i 2024 Kap 4	242	242	242	242
Prisjustering	1 523	1 523	1 523	1 523
Sum Lønns- og prisvekst	1 765	1 765	1 765	1 765
Konsekvensjustert budsjett	2 496	2 496	2 496	2 496
Konsekvensjustert ramme	57 303	57 303	57 303	57 303
Innsparingstiltak				
Øk/reg.tj - Reduksjon i lisenser felles IKT	-93	-93	-93	-93
Økt sekreteriatsbidrag Regionalt innkjøp i Kongsvinger	-350	-350	-350	-350
Sum Innsparingstiltak	-443	-443	-443	-443
Nye tiltak				
eByggesak og ePlansak	547	574	574	574
Økt kjøp av tjenester fra revisor	50	50	50	50
Sum Nye tiltak	597	624	624	624
Nye tiltak og realendringer budsjett	154	181	181	181
Ramme 2024-2027	57 457	57 484	57 484	57 484

Vedtatt forrige periode

Kompensasjon for reduserte inntekter for kremasjonsavgift

Kremasjonsavgiften dekker ikke hele kostnaden ved kremasjon.

Innsparingstiltak

Øk/reg.tj - Reduksjon i lisenser felles IKT

Øk./reg.tjenester - reduksjon i lisenser felles IKT.

Økt sekreteriatsbidrag Regionalt innkjøp i Kongsvinger

Økt antall rammeavtaler har gitt økning i sekreteriatbidraget til RIIK. Målet i avtalen er at RIIK skal finansieres i hovedsak av bidraget.

Nye tiltak

eByggesak og ePlansak

Det arbeides med anskaffelse av eByggesak og ePlansak i regi av Indigo.

Økt kjøp av tjenester fra revisor

Økt overføring til revisor i henhold til kontrollutvalgets forslag til budsjett 2024.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Endringskode	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Dekning av økte driftskostnader Kirkelig fellesråd	Nytt tiltak	624	624	624	624
ENØK-tiltak i kirkene	Nytt tiltak	500	500	500	500
Kompensasjon for redusert kremasjonsavgift	Nytt tiltak	213	213	213	213
Tilskudd til dekning av høye strømavgifter Kirkelig fellesråd	Nytt tiltak	300	300	300	300
Sum		1 637	1 637	1 637	1 637

Nye tiltak

Dekning av økte driftskostnader Kirkelig fellesråd

Driftskostnadene i Kirkelig fellesråd øker på lik linje med lønns- og prisstigningen ellers i samfunnet. For å opprettholde dagen drift er det behov for å tilskuddet fra Kongsvinger kommune.

ENØK-tiltak i kirkene

Det er behov for Enøk-tiltak i flere av kirkene i Kongsvinger kommune. Tiltakene vil redusere strøm og vedlikeholdskostnader i årene framover.

Kompensasjon for redusert kremasjonsavgift

Innbyggere i Kongsvinger betaler lavere avgift for kremasjoner enn hva innbyggere i omkringliggende kommuner betaler.

Tilskudd til dekning av høye strømavgifter Kirkelig fellesråd

Kirkelig fellesråd vil med bakgrunn i sin strømvtale få høye strømkostnader i 2024.

Måltabell

Strategisk mål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026	Mål 2027
5.1 Kongsvinger kommune er digital og innovativ	Innføre digitale verktøy som effektiviserer arbeidsprosesser for fremtidens tjenester	Antall endrede arbeidsprosesser som følge av nye digitale verktøy	4	4	5	5

Strategi for å nå mål (tabell)

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål	Beskrivelse
Samarbeidsdrevet og digital kommune	5.1 Kongsvinger kommune er digital og innovativ	Innføre digitale verktøy som effektiviserer arbeidsprosesser for fremtidens tjenester	<p>Klimavennlig innkjøp</p> <p>Tiltak som er iverksatt og er under arbeid er prosjektet "Mer klimavennlig innkjøp i Kongsvingerregionen". Hovedmålet med prosjektet er:</p> <p>«Å gjøre offentlige innkjøp i Kongsvingerregionen mer klimavennlig enn i dag»</p> <p>Prosjektet har følgende delmål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Redusere klimabelastning som følge av kjøp over felles innkjøps- og rammeavtaler. 2.Etablere system/rutine for måling av klimagassutslipp. 3.Sette klima på agendaen for å redusere klimabelastning ved gjennomføring av enkeltanskaffelser. <p>Regionalt innkjøp i Kongsvingerregionen har mottatt 1,4 mill.kr til det regionale prosjektet.</p>

Kostra-analyse

	Kongsvinger 2021	Kongsvinger 2022	Kostragruppe 07	Innlandet	Landet uten Oslo
Prioritet					
Kontroll og revisjon brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	130	142	127	165	141
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter	0,9 %	0,9 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %

Brutto driftsutgifter til tilsyn og kontroll ligger 15 kr høyere pr innbygger sammenlignet med kostragruppe 7 og indikerer et teoretisk handlingsrom.

Netto driftsutgift til kirken ligger for 2022 på gjennomsnittet i kostragruppe 7.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringsprosjekter				
Kirkelig fellesråd				
Brandval kirke - male kirken utvendig	400	0	0	0
Brandval kirke - navnet minnelund	150	0	0	0
Brandval kirke - ny gressklipper	100	0	0	0
Brandval kirke - utbedring av tak og takrenner	0	2 700	0	0
Vinger kirke - maling 2 takflater	400	0	0	0
Sum Kirkelig fellesråd	1 050	2 700	0	0
Inventar, utstyr og ikt				
Investeringer IKT	0	0	0	0
Sum Inventar, utstyr og ikt	0	0	0	0

Brandval kirke - utbedring av tak og takrenner

Bytte tak og takrenner i Brandval kirke. Etter forprosjekt i 2021 ble det konkludert med at det er behov for en større oppgradering av taket på Brandval kirke enn først antatt. Hele undertaket må byttes og gradrenner og nedløp må bytte. Prosjektet er estimert til kr 2 700 000. Siden taket er tett og det ikke er noen tegn til lekkasjer utbedres dette i 2025.

Investeringer IKT

Det planlegges investeringer på bl.a lokal infrastruktur, lokalt fibernett og digitalt førstevalg.

Vinger kirke - maling 2 takflater

Maling av de to siste takflatene inne i kirken.

Gebyrliste

Barnehage

Alle barn vil få tilbud om matsservering i barnehagen. Ordningen er frivillig, slik at de som ikke ønsker å benytte seg av tilbudet, kan reservere seg mot dette. Matsservering faktureres som et tillegg til maksimalprisen for opphold i barnehagen. Betalingen reduseres prosentvis dersom barnet ikke har hel plass.

Juli måned er betalingsfri.

Tilskudd til private barnehager reguleres i Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager av 9. oktober 2015. Kommunen skal gi driftstilskudd som skal beregnes ut fra kommunens to år gamle regnskapstall, dvs at for 2024 er satsene basert på regnskap for 2022. De nasjonale satsene for kapitaltilskudd fastsettes av Kunnskapsdepartementet.

I beregningen som ligger til grunn for driftstilskuddsatsene, er det brukt makspris for foreldrebetaling, kr 3 000 fra 1/1-24 og kr 2000 fra 1/8-24 og deflator i forslaget til statsbudsjett 2024.

Det tas forbehold om at satsene kan bli endret som følge av endringer i forskrift om tilskudd til private barnehager, endringer i Barnehageloven, endringer i Stortingets vedtak om statsbudsjett og endringer i revidert statsbudsjett.

Matsservering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Matsservering i barnehage	100 %plass	370	390	20	5%

Matsservering i barnehage

Satsen reduseres i forhold %-plass.

Opphold

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
100 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	3 000	2 000	-1 000	-33% inntil 50 timer per uke
100 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	3 000	3 000	0	0% Inntil 50 timer per uke
100 % plass - 2. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	2 100	1 400	-700	-33% Inntil 50 timer per uke
100 % plass - 2. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	2 100	2 100	0	0% Inntil 50 timer per uke
3. barn		Gratis	Gratis		Inntil 50 timer per uke
40 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	1 500	1 000	-500	-33% inntil 20 timer per uke
40 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	1 500	1 500	0	0% Inntil 20 timer per uke
40 % plass - 2. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	1 050	700	-350	-33% inntil 20 timer per uke
40 % plass - 2. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	1 050	1 050	0	0% Inntil 20 timer per uke
50 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	1 800	1 200	-600	-33% Inntil 25 timer per uke
50 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	1 800	1 800	0	0% Inntil 25 timer per uke
50 % plass - 2. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	1 260	840	-420	-33% Inntil 25 timer per uke
50 % plass - 2. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	1 260	1 260	0	0% Inntil 25 timer per uke
60 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	2 100	1 400	-700	-33% Inntil 30 timer per uke
60 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	2 100	2 100	0	0% Inntil 30 timer per uke
60 % plass - 2. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	1 470	980	-490	-33% Inntil 30 time per uke
60 % plass - 2. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	1 470	1 470	0	0% Inntil 30 timer per uke
80 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	2 700	1 800	-900	-33% Inntil 40 timer per uke
80 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	2 700	2 700	0	0% Inntil 40 timer per uke
80 % plass - 2. barn (fra 01.08.2024)	kr/mnd	1 890	1 260	-630	-33% Inntil 40 timer per uke
80 % plass - 2. barn (til 31.07.2024)	kr/mnd	1 890	1 890	0	0% Inntil 40 timer per uke
Enkelt dager	kr/dag	265	275	10	4% Inntil 10 timer per dag
Tilleggsgebyr ved henting etter stengetid	kr/påbegynt halvtime	350	365	15	4%

100 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)

Makspris fra 1. august 2024.

100 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)

Makspris

100 % plass - 2. barn (fra 01.08.2024)

Makspris for 2. barn fra 1. august 2024

3. barn

Ihht statsbudsjett 2023 og 2024

40 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)

50 % av makspris

40 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)

50 % av makspris

50 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)

60 % av makspris

50 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)

60 % av makspris

60 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)

70 % av makspris

60 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)

70 % av makspris

80 % plass - 1. barn (fra 01.08.2024)

90 % av makspris

80 % plass - 1. barn (til 31.07.2024)

90 % av makspris

80 % plass - 2. barn (fra 01.08.2024)

90 % av makspris

Tilskuddssatser private barnehager

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kapitaltilskudd pr heltidsplass godkj.år til og med hhv 2013/2014	kr/år	11 800	12 900	1 100	9%	Tilskuddet fastsettes av Kunnskapsdepartementet.
Kapitaltilskudd pr heltidsplass godkj.år til og med hhv 2014-2016/2015-2017	kr/år	22 900	22 900	0	0%	Tilskuddet fastsettes av Kunnskapsdepartementet.
Kapitaltilskudd pr heltidsplass godkj.år til og med hhv 2017-2019/2018-2020	kr/år	26 000	26 000	0	0%	Tilskuddet fastsettes av Kunnskapsdepartementet.
Kapitaltilskudd pr heltidsplass godkj.år til og med hhv 2020-2022/2021-2023	kr/år	29 200	29 200	0	0%	Tilskuddet fastsettes av Kunnskapsdepartementet.
Tilskuddssatser barn 0 - 2 år 10 % pensjon	kr/år	259 932	259 932	0	0%	Driftstilskudd pr heltidsplass små barn 0-2 år med 10 % pensjonspåslag
Tilskuddssatser barn 0 - 2 år 11 % pensjon	kr/år	262 493	Utgår			Driftstilskudd pr heltidsplass små barn 0-2 år med 11% pensjonspåslag
Tilskuddssatser barn 3 - 6 år 10 % pensjon	kr/år	127 890	127 890	0	0%	Driftstilskudd pr heltidsplass store barn 3-6 år med 10 % pensjonspåslag
Tilskuddssatser barn 3 - 6 år 11 % pensjon	kr/år	129 312	Utgår			Driftstilskudd pr heltidsplass store barn 3-6 år med 11% pensjonspåslag

Tilskuddssatser barn 0 - 2 år 10 % pensjon

Tilskudd til private barnehager reguleres i Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager av 9. oktober 2015. Kommunen skal gi driftstilskudd som skal beregnes ut fra kommunens to år gamle regnskapstall, dvs at for 2024 er satsene basert på regnskap for 2022. De nasjonale satsene for kapitaltilskudd fastsettes av departementet. I beregningen som ligger til grunn for driftstilskuddssatsene, er det brukt makspris for foreldrebetaling, kr 3 000 fra 1/1-24 og kr 2 000 fra 1.8-24 samt deflator i forslaget til statsbudsjett 2024. Det tas forbehold om at satsene kan bli endret som følge av endringer i forskrift om tilskudd til private barnehager, endringer i Barnehageloven, endringer i Stortingets vedtak om statsbudsjett og endringer i revidert statsbudsjett.

Tilskuddssatser barn 3 - 6 år 10 % pensjon

Tilskudd til private barnehager reguleres i Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager av 9. oktober 2015. Kommunen skal gi driftstilskudd som skal beregnes ut fra kommunens to år gamle regnskapstall, dvs at for 2024 er satsene basert på regnskap for 2022. De nasjonale satsene for kapitaltilskudd fastsettes av departementet. I beregningen som ligger til grunn for driftstilskuddssatsene, er det brukt makspris for foreldrebetaling, kr 3 000 fra 1/1-24 og kr 2 000 fra 1.8-24 samt deflator i forslaget til statsbudsjett 2024. Det tas forbehold om at satsene kan bli endret som følge av endringer i forskrift om tilskudd til private barnehager, endringer i Barnehageloven, endringer i Stortingets vedtak om statsbudsjett og endringer i revidert statsbudsjett.

SFO

Gjennom skolefritidsordning gir kommunen et tilbud til elever om opphold før og etter skoletid for elever fra 1. til 4. klasse.

- Søskenmoderasjon forutsetter at ett barn betaler for hel plass.
- Dersom søsken nr 2 (og evt. flere søsken) har hel plass, er prisen 70 % av hel plass
- Dersom søsken nr 2 (og evt. flere søsken) har halv plass, er prisen 50 % av hel plass
- Tilfeldig plass (kjøp av enkeltdager) gir ikke grunnlag for moderasjon.
- Barnefamilier med lav betalingsevne, kan etter søknad gis reduksjon eller fritak for foreldrebetaling.

Halv plass defineres som mindre enn 12 timer pr uke. 12 timer eller mer pr uke utgjør hel plass. Ved økning i timetallet i skolen for småskoletrinnet, endres antall oppholdstimer i SFO for halv plass tilsvarende.

Juli måned er betalingsfri.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
100 % plass	kr/mnd	3 015	3 145	130	4%
50 % plass	kr/mnd	2 155	2 250	95	4% Mindre enn 12 timer per uke
Enkeltdager	kr/dag	395	410	15	4%
Tilleggsgebyr for barn med halv plass som overstiger opphold på 12 t/uke.	kr/påbegynt halvtime	350	410	60	17%
Tilleggsgebyr ved henting etter stengetid	kr/påbegynt halvtime	350	410	60	17%

Scene U / Kulturskolen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Instrumental, vokalundervisning, semesterkurs (50 t)	kr/semester	1 715	1 790	75	4%
Instrumentleie	kr/to semestre	430	450	20	5%
Kor	kr/semester	1 035	1 080	45	4%
Kulturbarnehage/samspillgruppe/SFO-grupper/band	kr/semester	1 250	1 305	55	4%
Work-shops	kr/kurs over 2 helger	490	510	20	4%

For korte kurs/workshops settes deltakeravgiften ut fra kurskostnaden, men med minimumssats settes deltakeravgift ut fra kurskostnaden.

Undervisningen i Kulturskolen er delt med to semestre pr år (vår og høst.) og følger skoleåret.

Bibliotek

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Erstatning bøker barn	kr/bok	310	325	15	5%
Erstatning bøker voksne	kr/bok	595	620	25	4% Spesielt verdifullt materiale eller deler av verk vurderes spesielt av teamleder bibliotek.
Erstatning for tapt lånekort	kr/kort	25	25	0	0%
Erstatning lydbøker, filmer, språkkurs (avhengig av kostnad)	kr/lydbok, film, språkkurs (avhengig av kostnad)	0	0	0	0% kr 255 - kr 520
Erstatning tidsskrifter	kr/tidsskrift	110	115	5	5%
Gebyr	kr/1. gangs varsel	70	75	5	7%
Gebyr	kr/2. gangs varsel	165	170	5	3%
Kopiering/utskrift med bekreftelse	kr/kopi	6	6	0	0%
Kopiering/utskrift uten bekreftelse	kr/kopi	3	3	0	0%

Rådhussteateret - billettpriser

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Administrasjonsgebyr for bruk av billettsystem	Kultur og fritid	1 000	1 045	45	5%
Billettpris barn, forhøyet	kr/billett	0	0	0	0% kr 110,- til kr 120,-. Priser er inkl. mva. Kinosjefen kan justere pris ut fra filmleieprosenten, lanseringstiltak og ekstraordinær lengde på filmen og langtidsleie.
Billettpris barn, ordinær	kr/billett	100	105	5	5% Priser er inkl. mva
Billettpris honnør/student	kr/billett	120	125	5	4% Priser er inkl. mva
Billettpris honnør/student forhøyet	kr/billett	0	0	0	0% kr 135,- til kr 150,-. Priser er inkl. mva.
Billettpris KOBBL medlem mandager	kr/billett	115	120	5	4%
Billettpris voksen, forhøyet	kr/billett	0	0	0	0% kr 150,- til kr 160,-. Priser er inkl. mva. Kinosjefen kan justere pris ut fra filmleieprosenten, lanseringstiltak og ekstraordinær lengde på filmen og langtidsleie.
Billettpris voksen, ordinær	kr/billett	135	140	5	4% Priser er inkl. mva
Kulturkort	kr/billett	115	120	5	4% Priser er inkl. mva
Kulturkort, forhøyet	kr/billett	0	0	0	0% kr 120,- til kr 135,-. Priser er inkl. mva.

Administrasjonsgebyr for bruk av billettsystem

For kulturaktører o.a. som vil bruke Rådhus-Teatrets billettsystem til salg av billetter til egne arrangement i andre lokaler/arenaer.

Kongsbadet billettpriser

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Barn 0 - 5 år	kr/billett	45	45	0	0%
Barn 6 - 16 år/Honør/Student/Kulturkort	kr/billett	60	65	5	8%
Boblebad	kr/billett	50	50	0	0%
Klippekort Barn 0 - 5 år	kr/klippekort	410	430	20	5% 12 klipp
Klippekort Barn 6 - 16 år/student/kulturkort	kr/klippekort	565	590	25	4% 12 klipp
Klippekort honør	kr/klippekort	620	645	25	4% 12 klipp
Klippekort Voksen	kr/klippekort	1 000	1 045	45	5% 12 klipp
Månedskort - barn 0 - 5 år	Kr/måned	205	215	10	5%
Månedskort - honør	kr/måned	350	365	15	4%
Månedskort - voksen	kr/måned	450	470	20	4%
Månedskort 6 - 16 år / student	kr/måned	300	315	15	5%
Voksen	kr/billett	100	105	5	5%
Årskort Barn 0 - 5 år	kr/årskort	1 495	1 560	65	4% (11 måneders drift)
Årskort Barn 6 - 16 år/student/kulturkort/honør	kr/årskort	2 060	2 150	90	4% (11 måneders drift)
Årskort Voksen	kr/årskort	3 090	3 225	135	4% (11 måneders drift)

Kulturlokaler - leie

Leie av kulturlokaler i Kongsvinger kommune

Kongsvinger ungdomsskole

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Auditorie	kr/time	160	165	5	3%
Biblioteket	kr/arrangement	1 110	1 160	50	5%
Kultursalen	kr/arrangement	3 285	3 425	140	4% For leie over lengre sammenhengende perioder avtales leiepris
Kultursalen, øving	kr/time	330	345	15	5% For leie over lengre sammenhengende perioder avtales leiepris
Musikkrom	kr/time	160	165	5	3% For leie over lengre sammenhengende perioder avtales leiepris
Tekniker fredag – søndag	kr/time	830	870	40	5%
Tekniker mandag- torsdag	kr/time	495	520	25	5%

Scene U

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kafe, arrangement	kr/6 timer	815	850	35	4%
Små øvingsrom	kr/time	165	170	5	3%
Stor sal arrangement	kr/6 timer	1 635	1 705	70	4%
Stor sal øving	kr/time	330	345	15	5%

Bibliotek

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Leie av hovedsal	kr/arrangement	1 645	1 715	70	4% For leie over lengre sammenhengende perioder avtales leiepris.
Leie av møtelokale	kr/gang	435	455	20	5%

Rådhuseteateret

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dagleie 0900-1530	kr/time	1 645	1 715	70	4% Minimum kr 6 890,-
Husleie lag og foreninger fredag-søndag - grunnleie	kr/leie	10 075	10 510	435	4%
Husleie lag og foreninger mandag-torsdag - grunnleie	kr/leie	7 415	7 735	320	4%
Kommersiell utleie fredag-søndag - grunnleie	kr/leie	26 495	27 635	1 140	4%
Kommersiell utleie mandag-torsdag - grunnleie	kr/leie	17 490	18 240	750	4%
Tekniker fredag - søndag	kr/time	825	865	40	5%
Tekniker mandag – torsdag	kr/time	495	515	20	4%
Tillegg pr solgte billett ved utleie til lag og foreninger og til kommersiell utleie.	kr/billett	15	15	0	0% Samme sats gjelder både hverdag og helg.

Husleie lag og foreninger fredag-søndag - grunnleie

Tillegg per solgte billett.

Husleie lag og foreninger mandag-torsdag - grunnleie

Tillegg per solgte billett.

Kommersiell utleie mandag-torsdag - grunnleie

Tillegg per solgte billett.

Idrettsbygg og idrettsanlegg - leie

Gjemselund og Skansesletta

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gjemselund – bane 1	kr/time	1 270	1 325	55	4%
Gjemselund - bane 1, aldersbestemte lag fra Kongsvinger	kr/time	255	265	10	4% Symbolsk leie
Gjemselund – bane 2	kr/time	265	275	10	4%
Lokaler i 2 og 3 etg i tribuneanlegg på Gjemselund	kr/dag	580	605	25	4% eks renhold
Skansesletta friidrettsanlegg – for ikke aldersbestemte lag	kr/time	110	115	5	5%

Gymsaler og idrettshaller

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gymsal	kr/time	135	140	5	4%
Idrettshall, Tråstad og Holt	kr/time	320	335	15	5%
Kongshallen	kr/time	1 060	1 105	45	4%
Kongshallen	kr/time	690	720	30	4% før kl 10.00 og etter kl 20.00
Kongshallen, lille bane	kr/time	160	165	5	3%
Kongshallen, sosialt rom	kr/dag	635	660	25	4%
Marikollen flerbrukshall	kr/time	240	250	10	4%

Kongsbadet

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Leie av svømmehallen utenom åpningstider	kr/time	1 500	1 565	65	4% Ett basseng, lørdag/søndag

Idrettshaller og gymsaler stilles gratis til disposisjon for organiserte aktiviteter for barn og ungdom under 19 år i skoleåret. Utenom skoleåret betales heldags leie.

Oppmåling og kartforretning

Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:

1.A. Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av grunneiendom og festegrund

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Areal fra 0 – 500 m ²	kr/oppmåling	11 905	12 415	510	4%
Areal fra 2001 m ² (økning pr. påbegynt da.)	kr/oppmåling	2 275	2 375	100	4%
Areal fra 501 – 2000 m ²	kr/oppmåling	25 560	26 660	1 100	4%
For arealer over 20 daa betales etter medgått tid.	kr/oppmåling - Minstepris	62 985	65 695	2 710	4%
For landbrukseieendommer og grunn til allmennyttige formål betales etter medgått tid.	kr/oppmåling - Minstepris	23 565	24 580	1 015	4%

1.B. Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av grunneiendom og feste- grunn som benyttes til tilleggstomt

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Areal fra 0 – 250 m ²	kr/oppmåling	5 800	6 050	250	4%
Areal fra 1001 m ² - 2000 m ²	kr/oppmåling	17 230	17 970	740	4%
Areal fra 251 – 500 m ²	kr/oppmåling	9 585	9 995	410	4%
Areal fra 501 – 1000 m ²	kr/oppmåling	13 390	13 965	575	4%
Areal over 2001 m ² - økning pr påbegynt da.	kr/oppmåling	1 605	1 675	70	4%

1.C. Oppretting av matrikkelenhet - Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Areal fra 0-500 m ²	kr/oppmåling	13 040	13 600	560	4%
Areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	kr/oppmåling	2 275	2 375	100	4%
Areal fra 501-2000 m ²	kr/oppmåling	25 560	26 660	1 100	4%

1.D. Oppretting av matrikkelenhet - Oppmåling av uteareal på eierseksjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Areal fra 0 – 500 m ²	kr/oppmåling av uteareal pr. eierseksjon)	13 040	13 600	560	4%
Areal fra 2001 – økning pr. påbegynt da.	kr/oppmåling av uteareal pr. eierseksjon	2 275	2 375	100	4%
Areal fra 501 – 2000 m ²	kr/oppmåling av uteareal pr. eierseksjon	25 560	26 660	1 100	4%

1.E. Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Volum fra 0 – 2000 m ³	kr/som for oppretting av grunneiendom	26 885	28 040	1 155	4%
Volum fra 2001 m ³ (økning pr. påbegynt 1000m ³)	kr/som for oppretting av grunneiendom	1 370	1 430	60	4%

1.F. Oppretting av matrikkelenhet - Registrering av jordsameie

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid		0	0	0	0%

1.G. Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av grunneiendom av tidligere målte festetomter

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
1.G. Oppretting av matrikkelenhet - Oppretting av grunneiendom av tidligere målte festetomter	For oppretting av ny grunneiendom, der tomten tidligere var festetomt og var målt i NGO- eller EUREF-koordinater betales for medgått tid etter dagens timepris.	0	0	0	0%

2. Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Viser til 1A, 1B, 1D OG 1E. I tillegg kan det komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning. Gebyrer for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg mat		0	0	0	0%

3.A. Grensejustering - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Areal fra 0 – 250 m ²	kr/grensejustering	5 800	6 050	250	4%
Areal fra 251 – 500 m ²	kr/grensejustering	9 595	10 010	415	4%

Areal fra 0 – 250 m²

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

Areal fra 251 – 500 m²

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

3.B. Grensejustering - Anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Volum fra 0 – 250 m ³	kr/grensejustering	14 180	14 790	610	4%
Volum fra 251 – 1000 m ³	kr/grensejustering	15 060	15 710	650	4%

Volum fra 0 – 250 m³

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³

Volum fra 251 – 1000 m³

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³

4.A. Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Areal fra 0 – 250 m ²	kr/arealoverføring	5 800	6 050	250	4%
Areal fra 1001 – 2000 m ²	kr/arealoverføring	17 230	17 970	740	4%
Areal fra 251 – 500 m ²	kr/arealoverføring	9 595	10 010	415	4%
Areal fra 501-1000 m ²	kr/arealoverføring	13 390	13 965	575	4%
Areal over 2001 m ² – økning pr påbegynt da.	kr/arealoverføring	1 605	1 675	70	4%

Areal fra 0 – 250 m²

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke areal-overføring til veg- og jernbaneformål.

Areal fra 1001 – 2000 m²

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke areal-overføring til veg- og jernbaneformål.

Areal fra 251 – 500 m²

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke areal-overføring til veg- og jernbaneformål.

Areal fra 501-1000 m²

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke areal-overføring til veg- og jernbaneformål.

Areal over 2001 m² – økning pr påbegynt da.

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke areal-overføring til veg- og jernbaneformål.

4.B. Arealoverføring - Anleggseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i	Endring i Merknad
				kr	%
Volum fra 0 – 250 m ³	kr/arealoverføring	18 820	19 630	810	4%
Volum fra 251 – 500 m ³	kr/arealoverføring	22 025	22 970	945	4%
Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ³ medfører en økning av gebyret	kr/arealoverføring	1 020	1 065	45	4%

Volum fra 0 – 250 m³

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Volum fra 251 – 500 m³

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

5. Klarlegging av eksisterende grense der Grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i	Endring i Merknad
				kr	%
For inntil 2 punkter	kr/klarlegging	3 475	3 625	150	4%
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	kr/klarlegging	885	925	40	5%

6. Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/eller klarlegging av rettigheter

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
For inntil 2 punkter	kr/klarlegging	6 980	7 280	300	4% Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	kr/klarlegging	2 615	2 725	110	4% Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.

7. Matrikkelføring der andre har utført oppmålingsforretningen, f.eks Statens vegvesen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
7. Matrikkelføring der andre har utført oppmålingsforretningen, f.eks Statens vegvesen	Her betales etter medgått tid etter vedtatte timepriser	0	0	0	0%

8. Privat grenseavtale

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde	kr/grenseavtale	885	925	40	5% For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde
For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde	kr/grenseavtale	3 475	3 625	150	4%

For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde

Billigste alternativ for rekvirent velges. Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid (minimum 3. timer)

For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde

Billigste alternativ for rekvirent velges. Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid (minimum 3. timer)

9. Timepris - Arbeider etter matrikkelloven

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Saker som refererer til Matrikkelloven §19 og medfører retting i matrikkelen belastes etter medgått tid.	kr/time	1 030	1 080	50	5%
Timepris	kr/time	1 030	1 080	50	5%

9. For eksterne rekvirenter tilkommer:

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Grensemerker/stk	kr/grensemerke	125	130	5	4%
Trestikk/stk	kr/trestikk	40	40	0	0%

9. Kilometergodtgjørelse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Km-godtgjørelse i henhold til Statens satser	kr/kilometer	0	0	0	0%

10. Urimelig gebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Fullmaktshaver kan under gitte forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.		0	0	0	0% Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget ti

11. Forandringer i grunnlagt for matrikkelføring av saken

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.		0	0	0	0%

12. Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Etter ferdig avholdt oppmålingsforretning i marka betales: 60% av totalgebyret		0	0	0	0% Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføres på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres settes ti
Etter ferdig beregnet oppmålingsforretning betales: 80% av totalgebyret		0	0	0	0%

13. Utstedelse av matrikkelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Matrikkelbrev inntil 10 sider	kr/matrikkelbrev	180	190	10	6% Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.
Matrikkelbrev over 10 sider	kr/matrikkelbrev	360	375	15	4% Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.

14. Indeksregulering av gebyrene

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Regulativet indeksreguleres hvert år etter Kartverkets indekstall for kart- og oppmålingsarbeider.		0	0	0	0% Satsene rundes av til nærmeste 10 kr.

15. Betalingsbestemmelser

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gebyrene fastsettes etter det regulativ som gjelder på rekvisisjonstidspunktet. Gebyret for oppmålingsforretning og tinglysning kreves inn samtidig.	kr	0	0	0	0% Ant:1 til 10: 10 % reduksjon per tomt. 11 til 15: 20 % reduksjon for tomtene 11 - 15. 16+: 30 % reduksjon for resterende tomter. For punktfeste som ikke trengs å måles betales halvt gebyr av pkt. 1A.

Gebyrene fastsettes etter det regulativ som gjelder på rekvisisjonstidspunktet. Gebyret for oppmålingsforretning og tinglysning kreves inn samtidig.

Ved samtidig oppmåling av flere enn 6 tilgrensende tomter rekvirert av samme rekvirent, gis reduksjoner i gebyrer per sak

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensede tomter som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjoner i gebyret pr. sak:

6 og flere: 10 % reduksjon

For punktfeste som ikke trengs å måles betales halvt gebyr av pkt. 1A.

Eiendomsinformasjon

Selvbetjeningsløsninger

Andre kart og eiendomsinformasjon selges kun via selvbetjente nettportaler som administreres av eksterne forhandlere. Pr i dag har kommunen avtale med Ambita (Infoland), e-torg og Eplassen, men flere kan komme til. Link til nettportalene går fram av kommunens hjemmeside. Prisene i kommunens produktliste er uten mva. NB! I produktkatalogen til forhandler vil pris inkludere påslag og evt mva. Pris på digitale kartdata er regulert gjennom Geovekstsamarbeidet.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Adkomst til eiendommen - vegstatuskart	kr/stk	160	170	10	6%
Arealplan - vektor	kr/stk	0	0	0	0% dynamisk
Basiskart	kr/stk	0	0	0	0% dynamisk
DOK-analyse fra kommunen (Hedmark kart)	kr/stk	320	340	20	6%
Eiendomsinformasjon (matrikkelrapport og kart)	kr/informasjon	800	850	50	6%
Ferdigattest / Midlertidig brukstillatelse	kr/stk	270	290	20	7%
Gjeldende arealplaner med bestemmelser og plananalyse	kr/stk	535	570	35	7%
Godkjente bygningstegninger	kr/bygningstegninger	535	570	35	7%
Grunnkart (inkl grunnkart og oversiktskart)	kr/kart	320	340	20	6%
Kommunale avgifter og gebyrer	kr/stk	430	460	30	7%
Kommunale pålegg (byggesak, forurensning etc)	kr/stk	170	180	10	6%
Legalpant/restanser fra Iksene (GIVAS)	kr/stk	0	170	170	0%
Legalpant/utestående fordringer	kr/stk	320	340	20	6%
Naboliste	kr/liste	385	410	25	6%
Opplysninger om pipe/ildsted	kr/stk	0	340	340	0%
Situasjonskart for byggesak (Hedmark kart)	kr/stk	430	460	30	7%
Tilknytning til offentlig vann og avløp inkl. VA-kart og pålegg	kr/stk	270	290	20	7%
Årsgebyr renovasjon	kr / stk	0	230	230	0%

Alle priser er eks. mva. 25 % mva kommer i tillegg.

Landbruksforvaltning

Delingssaker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gebyr i henhold til statlig regulativ		2 000	0	-2 000	-100% Satsen fastsettes av staten.

Konsesjonssaker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gebyr i henhold til statlig regulativ		5 000	0	-5 000	-100% Satsen fastsettes av staten.

Parkering

Innenfor Sone A og B i kommunens arealdel 2019-30 kan man inngå frikjøpsavtale i henhold til Plan- og bygningsloven §11-9 nr. 5 og §28-7. Hele eller deler av parkeringskravet utledet av parkeringsnormen kan frikjøpes.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Frikjøp av parkeringsplasser	kr/plass	227 000	237 000	10 000	4% Frikjøp av parkeringsplass
Parkeringsavgifter	kr/time	30	31	1	3% Parkeringsplasser med timebetaling fra første time
Lading av elbil	kr / kWt inkl. mva	3,20	3,30	0,10	3,13%
Parkeringsavgifter	kr/døgn	60	63	3	5% Parkeringsplasser med døgnbetaling fra første time

Parkeringsavgifter

1 time gratis parkering

Lading av elbil

Gjelder Kongsvinger kommunes ladere for elbiler på offentlige parkeringsplasser. Kan brukes via betalingsløsningen hos Plugpay.

Avgift betales i tidsrommet 08.00 – 17.00 på hverdager og 09.00 – 14.00 på lørdager.

Andre tjenester Næring og miljø

Kopiering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Format original A4/A3 pr kopi* med bekreftelse	kr/kopi	5,00	5,00	0,00	0,00%
Format original A4/A3 pr kopi* uten bekreftelse	kr/kopi	2,50	2,60	0,10	4,00%

Kopiering / utplott av kart

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Format A3 kart analoge	kr/kart	84	90	6	7%
Format A3 kart utplott	kr/kart	123	130	7	6%
Format A4 kart analoge	kr/kart	60	65	5	8%
Format A4 kart utplott	kr/kart	97	100	3	3%

Digitale kartdata

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Digitale kartdata bestilles via Ambita Infoland. Dersom det er ønskelig at kommunen gjør et manuelt uttrekk vil det legges til et administrasjonsgebyr etter medgått tid, med en timespris.	kr/gebyr	877	915	38	4%

Arealoversikter - grunneierlister

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Andre kartarbeider faktureres etter medgått tid	kr/stk	934	975	41	4%
Kopi av målebrev	kr/stk	122	125	3	2%
Kopi av skyldelingsforretning	kr/stk	182	190	8	4%

20 % rabatt ved kopiering over 10 stk like kopier.

Generelt

Det tas ikke betaling for kart som skal følge søknader eller som faller inn under kommunens veiledningsplikt.

Kongsvinger kommune har ikke lenger utstyr til kopiering og plott av kart/dokumenter større enn A3.

Utslippssaker (Forurensningsloven)

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, tilleggs- eller endrings søknad, melding, rekvisisjon eller bestilling foreligger.

Gebyret skal i hovedregel betales før endelig avgjørelse treffes i en sak, eller en tjeneste utføres.

Gebyrfastsettelse iht. gebyrregulativet er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages. Dette gjelder ikke der det treffes skjønnsmessige avgjørelser.

Søknad om utslippstillatelse § 4

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
15 – 100 pe	kr/søknad	25 165	26 245	1 080	4%
Inntil 15 pe	kr/søknad	6 065	6 325	260	4%
Over 100 pe	kr/søknad	51 685	53 905	2 220	4%

Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Timepris	For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid jfr. regulativet, skal denne timesatsen benyttes	1 000	1 000	0	0%

Avbrutt arbeid / trukket sak

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Når en tiltakshaver/forslagsstiller/revirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr	Gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre, basert på timepris - dog begrenset oppad til 75 % av satsene skal betales.	0	0	0	0% Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der regulativet inneholder detaljerte kriterier for slike forhold. For byggesaker etter kapittel 1 tilbakebetales 30 % av gebyret om saken trekke

Urimelige gebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.	Hvis gebyret er åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, kan fastsatt gebyr justeres forholdsmessig.	0	0	0	0% Enhetsleder Areal- og byutvikling og Næring og miljø har fullmakt til å redusere/øke eller frafalle gebyrene når særlige grunner foreligger, eller dersom gebyrene åpenbart er urimelige.

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter satser som framgår av regulativet. Alle gebyrer skal betales etter faktura fra kommunen. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter gjeldende satser.

Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/forslagsstiller/ revirent, kan det kreves at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes.

Satsene vil normalt bli regulert den 1. januar hvert år i forbindelse med kommunens budsjettbehandling.

Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages til kommunens klagenemnd for saker etter forurensningsloven.

Med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i regulativet (gjelder bl.a. kartsalg), skal det ikke beregnes merverdiavgift av gebyrene. (jf Skattedirektoratets rundskriv av 6. mars 1970 til skatteinspektørene.)

Vegsaker

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, tilleggs- eller endringsøknad, melding, rekvisisjon eller bestilling foreligger.

Gebyrfastsettelse iht. gebyrregulativet er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages. Dette gjelder ikke der det treffes skjønnsmessige avgjørelser.

Kommunens tilsynsplikt er klarere i ny bygningsdel av plan- og bygningsloven. Om lag 10 % av byggesaksgebyret innkreves for tilsyn.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Behandling av gravetillatelse i kommunal veg	kr/sak	2 165	2 260	95	4%
Behandling om dispensasjon etter veglovens bestemmelser	kr/sak	1 625	1 695	70	4%
Timepris	For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid jfr. regulativet, skal denne timesatsen benyttes	1 000	1 000	0	0%

Avbrutt arbeid / trukket sak

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Når en tiltakshaver/forslagsstiller/rekvirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr	Gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre, basert på timepris - dog begrenset oppad til 75 % av satsene skal betales.	0	0	0	0% Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der regulativet inneholder detaljerte kriterier for slike forhold. For byggesaker etter kapittel 1 tilbakebetales 30 % av gebyret om saken trekke

Urimelige gebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.		0	0	0	0% Enhetsleder Areal- og byutvikling og Næring og miljø har fullmakt til å redusere/øke eller frafalle gebyrene når særlige grunner foreligger, eller dersom gebyrene åpenbart er urimelige.

Ulovlige tiltak og pålegg etter plan- og bygningsloven

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Ulovlige tiltak og pålegg	Ved ulovligheter vil tvangsmulkt etter PBL. § 32-5 eller overtredelsesgebyr etter PBL. § 32-8 bli ilagt.	0	0	0	0%

Gebyr for sakkyndig bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å få gjennomført nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens § 33-1 og § 25-2 andre ledd.	For slik sakkyndig bistand kreves dekning av konsulentutgiftene.	0	0	0	0%

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter satser som framgår av regulativet. Alle gebyrer skal betales etter faktura fra kommunen. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter gjeldende satser.

Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/forslagsstiller/ rekvirent, kan det kreves at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes.

Satsene vil normalt bli regulert den 1. januar hvert år i forbindelse med kommunens budsjettbehandling.

Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages til fylkesmannen for saker etter plan- og bygningsloven og til kommunens klagenemnd for saker etter delingsloven.

Med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i regulativet (gjelder bl.a. kartsalg), skal det ikke beregnes merverdiavgift av gebyrene. (jf Skattedirektoratets rundskriv av 6. mars 1970 til skatteinspektørene.)

Byggesaker

Gebyrene er vedtatt med hjemmel i plan- og bygningslovens § 33-1.

Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder for alle byggesaker m.m. med mindre annet er bestemt under det enkelte kapittel i regulativet.

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, tilleggs- eller endringssøknad, melding, rekvisisjon eller bestilling foreligger.

Gebyret skal i hovedregel betales før endelig avgjørelse treffes i en sak, eller en tjeneste utføres.

Gebyrfastsettelse iht. gebyrregulativet er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages. Dette gjelder ikke der det treffes skjønnsmessige avgjørelser.

Kommunens tilsynsplikt er klarere i ny bygningsdel av plan- og bygningsloven. Om lag 10 % av byggesaksgebyret innkreves for tilsyn.

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - a. oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging. Tilbygg/påbygg bolig, nybygg/tilbygg/påbygg fritidsbolig

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 20 m2 BRA	kr/enhet	3 975	4 145	170	4%
101 - m2 BRA	kr/enhet	19 715	20 565	850	4%
21 - 50 m2 BRA	kr/enhet	6 230	6 500	270	4%
51 - 70 m2 BRA	kr/enhet	9 970	10 400	430	4%
71 - 100 m2 BRA	kr/enhet	14 360	14 975	615	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - a. oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging. Garasje/uthus o.l., Garasje-/carportanlegg.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 50 m2 BRA	kr/enhet	5 275	5 500	225	4% Gebyr beregnes ut ifra totalt BRA ikke pr enkeltgarasje.
101 - 200 m2 BRA	kr/enhet	15 420	16 085	665	4% Gebyr beregnes ut ifra totalt BRA ikke pr enkeltgarasje.
201 - 400 m2 BRA	kr/enhet	23 495	24 505	1 010	4% Gebyr beregnes ut ifra totalt BRA ikke pr enkeltgarasje.
401 - m2 BRA	kr/enhet	34 310	35 785	1 475	4% Gebyr beregnes ut ifra totalt BRA ikke pr enkeltgarasje.
51 - 70 m2 BRA	kr/enhet	5 695	5 940	245	4% Gebyr beregnes ut ifra totalt BRA ikke pr enkeltgarasje.
71 - 100 m2 BRA	kr/enhet	9 025	9 415	390	4% Gebyr beregnes ut ifra totalt BRA ikke pr enkeltgarasje.

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - a. oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging. Driftsbygninger i landbruket nybygg/tilbygg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
1001 - m2 BRA	kr/enhet	14 975	15 620	645	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - a. oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging. Kaldtlager, frittstående/Enkle industribygg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 70 m2 BRA	kr/enhet	5 695	5 940	245	4%
1 001 - 2 000 m2 BRA	kr/enhet	42 630	44 465	1 835	4%
151 - 300 m2 BRA	kr/enhet	14 855	15 495	640	4%
2 001 - m2 BRA	kr/200 m2 BRA >2 000	6 880	7 175	295	4%
301 - 800 m2 BRA	kr/enhet	24 815	25 880	1 065	4%
71 - 150 m2 BRA	kr/enhet	9 025	9 415	390	4%
800 - 1 000 m2 BRA	kr/enhet	34 075	35 540	1 465	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - a. oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging. Forretning/kontorer. Hotell/restaurant. Off./privat tjenesteyting. - Nybygg, tilbygg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 100 m2 BRA	kr/enhet	14 855	15 495	640	4%
1 001 - 2 000 m2 BRA	kr/enhet	103 040	107 470	4 430	4%
101 - 300 m2 BRA	kr/enhet	24 815	25 880	1 065	4%
2 000 - m2 BRA	kr/200 m2 BRA >2 000	6 880	7 175	295	4%
301 - 500 m2 BRA	kr/enhet	57 225	59 685	2 460	4%
501 - 1 000 m2 BRA	kr/enhet	75 325	78 565	3 240	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - b. vesentlig endring/reparasjon av tiltak under a. (rehabilitering/ombygging)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 100 m2 BRA	kr/enhet	8 910	9 295	385	4%
101 - 500 m2 BRA	kr/enhet	15 915	16 600	685	4%
501 - m2 BRA	kr/enhet	24 815	25 880	1 065	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - c. fasadeendring

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Mindre vesentlig	kr/enhet	1 330	1 385	55	4%
Vesentlig	kr/enhet	2 635	2 750	115	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - d. bruksendring

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
For øvrige søknader	kr/enhet	14 360	14 975	615	4% For tiltak uten bygningsmessig endring betales 50 % gebyr. Ved flere boenheter, betales et tilleggsgebyr pr./boenhet som under pkt. a.
Hytte- / boligformål	kr/enhet	7 115	7 420	305	4% For tiltak uten bygningsmessig endring betales 50 % gebyr. Ved flere boenheter, betales et tilleggsgebyr pr./boenhet som under pkt. a.

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - e. rivning av tiltak under a.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 70 m2 BRA	kr/enhet	905	945	40	4%
101 - 500 m2 BRA	kr/enhet	4 355	4 540	185	4%
501 - m2 BRA	kr/enhet	6 530	6 810	280	4% Maksimalt gebyr for landbruksbygg over 1000 m2 kr 4 175,-
71 - 100 m2 BRA	kr/enhet	2 175	2 270	95	4%
I saker som skal sendes på høring tilkommer et tilleggsgebyr	kr/sak	1 310	1 365	55	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - f. bygningstekniske installasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Installering av heis/løfteplattform	kr/enhet	3 575	3 730	155	4%
Rehabilitering av varmeanlegg, fyringsanlegg, ventilasjonsanlegg, kuldeanlegg, varmepumper, brannalarmanlegg m.m.	kr/enhet	3 865	4 030	165	4%
Spesielle tekniske installasjoner som varmeanlegg, fyringsanlegg, ventilasjonsanlegg, kuldeanlegg, varmepumper, brannalarmanlegg m.m.	kr/enhet	6 110	6 375	265	4%
Søknad om installasjon/rehabilitering av piper, samt tilkobling av boliger til offentlig nett.	kr/enhet	1 720	1 795	75	4%
Trappeheis	kr/enhet	795	830	35	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - h. innhegning høyere enn 1,5 m mot veg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Innhegning høyere enn 1,5 m mot veg	kr/enhet	1 595	1 665	70	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - i. skilt over 3,0 m2, reklameinnretninger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Pr. skilt/innretning utover dette	kr/skilt-innretning utover 2	1 330	1 385	55	4%
Pr. søknad med inntil 2 skilt/innretninger - med høring	kr/søknad	6 230	6 500	270	4%
Pr. søknad med inntil 2 skilt/innretninger - uten høring	kr/søknad	4 625	4 825	200	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - j. midlertidige bygg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Midlertidige bygg	kr/enhet	7 830	8 165	335	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - k. og l. vesentlig terrenginngrep/anlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kommunaltekniske anlegg, ikke regulerte veganlegg og vesentlige terrenginngrep. Ledningsanlegg for vann og avløp, større parkeringsplasser	kr/enhet	4 625	4 825	200	4%
Vesentlig endring/rep. av mindre konstr. /anlegg, veg/felles avkjørsel, avløpsrenseanlegg	kr/enhet	1 720	1 795	75	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse som kan forestås av tiltakshaver § 20-4 - a. mindre tiltak på bebyggelse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Antennesystem	kr/enhet	1 585	1 655	70	4%
Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel	kr/bruksendring	3 985	4 155	170	4%
I saker som skal sendes på høring tilkommer et tilleggsgebyr	kr/sak	1 310	1 365	55	4%
Rivning av landbruksbygg over 70 m2 - 101 - 500 m2 BRA	kr/enhet	2 720	2 835	115	4%
Rivning av landbruksbygg over 70 m2 - 501 - 1 000 m2 BRA	kr/enhet	3 800	3 965	165	4%
Rivning av landbruksbygg over 70 m2 - 71 - 100 m2 BRA	kr/enhet	1 625	1 695	70	4%
Rivning av mindre bygg (rivning av tilbygg inntil 50 m2, frittstående inntil 70 m2,) 0 - 70 m2 BRA	kr/enhet	905	945	40	4%
Skilt- og reklameinnretning	kr/skilt utover 2	680	710	30	4%
Skilt- og reklameinnretning med inntil 2 skilt/innretninger - med høring	kr/søknad	3 195	3 330	135	4%
Skilt- og reklameinnretning med inntil 2 skilt/innretninger - uten høring	kr/søknad	1 865	1 945	80	4%

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Tilbygg/nybygg 0 - 10 m2 BRA	kr/enhet	1 980	2 065	85	4% Anneks er søknadspliktig med ansvarsrett, men gebyrbelastes som søknad u/ansvarsrett.
Tilbygg/nybygg 11 - 30 m2 BRA	kr/enhet	3 050	3 180	130	4% Anneks er søknadspliktig med ansvarsrett, men gebyrbelastes som søknad u/ansvarsrett.
Tilbygg/nybygg 31 - 50 m2 BRA	kr/enhet	4 770	4 975	205	4% Anneks er søknadspliktig med ansvarsrett, men gebyrbelastes som søknad u/ansvarsrett.
Tilbygg/nybygg 51 - 70 m2 BRA	kr/enhet	4 770	4 975	205	4% Anneks er søknadspliktig med ansvarsrett, men gebyrbelastes som søknad u/ansvarsrett.
Tiltak som ikke gir økt bruksareal, som innvendige rehabiliteringer eller veranda med takoverbygg.	kr/enhet	1 330	1 385	55	4% Anneks er søknadspliktig med ansvarsrett, men gebyrbelastes som søknad u/ansvarsrett.

Tiltak som krever søknad og tillatelse som kan forestås av tiltakshaver § 20-4 - b. alminnelige driftsbygninger i landbruket

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 70 m2 BRA	kr/enhet	4 770	4 975	205	4%
20 - 500 m2 BRA	kr/enhet	8 910	9 295	385	4%
501 - 1 000 m2 BRA	kr/enhet	12 650	13 195	545	4%
71 - 200 m2 BRA	kr/enhet	6 645	6 930	285	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse som kan forestås av tiltakshaver § 20-4 - c. midlertidige bygg (inntil 2 år)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Midlertidige bygg (inntil 2 år)	kr/bygg	4 400	4 590	190	4%

Søknad om ramme-/ igangsetting- og endringstillatelse. Rammetillatelse: samme gebyr som søknadspliktige tiltak § 20-3

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Igangsettingstillatelse	kr/stk	5 285	5 510	225	4%

Søknad om ramme-/ igangsetting- og endringstillatelse. Endring av tillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Pr. tillatelse ved endringer som krever ny nabovarsling	kr/stk	5 285	5 510	225	4%
Øvrige tillatelser	kr/stk	4 905	5 115	210	4%

Forhåndskonferanse § 21-1 - Gjennomføring av forhåndskonferanse med utarbeidelse av referat:

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Med ansvarsrett	kr/konferanse	3 370	3 515	145	4%
Uten ansvarsrett og uten søknadsplikt	kr/konferanse	1 680	1 750	70	4%

Utsteding av midlertidig brukstillatelse § 21-10

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Utsteding av midlertidig brukstillatelse for hele eller deler av tiltaket	kr/utsteding	1 680	1 750	70	4%

Behandling i henhold til TEK 17

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Hvis det er flere avvik som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % fra og med det andre avviket	kr/avvik	2 790	2 910	120	4%

Dispensasjoner § 19 - Enkle dispensasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %	
Nye bygg på bebygde eiendommer. Deling av bebygde eiendommer til endret bruk	kr/dispensasjon	4 635	4 835	200	4%	Hvis det er flere dispensasjoner som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % pr. dispensasjon fra og med den andre dispensasjonen. Det betales fullt gebyr for behandling av den dyreste dispen
Nye tiltak på ubebygde eiendommer og fradeling til slike	kr/dispensasjon	6 530	6 810	280	4%	Hvis det er flere dispensasjoner som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % pr. dispensasjon fra og med den andre dispensasjonen. Det betales fullt gebyr for behandling av den dyreste dispen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Tilbygg til eksisterende. Deling av tilleggsareal	kr/dispensasjon	3 850	4 015	165	4% Hvis det er flere dispensasjoner som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % pr. dispensasjon fra og med den andre dispensasjonen. Det betales fullt gebyr for behandling av den dyreste dispen

Dispensasjoner § 19

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dispensasjoner med høring	kr/dispensasjon	11 050	11 525	475	4% Hvis det er flere dispensasjoner som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % pr. dispensasjon fra og med den andre dispensasjonen. Det betales fullt gebyr for behandling av den dyreste dispen
Dispensasjoner som krever politisk behandling	kr/dispensasjon	12 770	13 320	550	4% Hvis det er flere dispensasjoner som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % pr. dispensasjon fra og med den andre dispensasjonen. Det betales fullt gebyr for behandling av den dyreste dispen
Omfattende dispensasjoner uten høring	kr/dispensasjon	9 415	9 820	405	4% Hvis det er flere dispensasjoner som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % pr. dispensasjon fra og med den andre dispensasjonen. Det betales fullt gebyr for behandling av den dyreste dispen

Søknad om etterhåndsgodkj for tiltak som utføres i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningslov, herunder tiltak som utføres i strid med ramme og/eller igangsettingstillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dersom den konkrete saken etter en beregning av faktisk medgått tid krever mer ressurser enn det som dekkes av det faste gebyret, kan det ilegges tilleggsgebyr etter bestemmelsene om medgått tid.	Det må betales dobbelt gebyr for saksbehandling i forbindelse med etterhåndsgodkjenning, tilsyn og kontroll av	0	0	0	0%

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
	slike ulovlige byggearbeider.				

Byggesaker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Byggesaker	Gebyret faktureres når vedtak fattes. Midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest vil ikke bli gitt før gebyret er betalt.	0	0	0	0%

Skilt og reklame

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Skilt og reklame	Gebyret faktureres når vedtak fattes.	0	0	0	0%

Heise-/løfteinnretninger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Heiser/løfteinnretninger	Gebyret må være betalt før driftstillatelse utstedes. Gebyr for periodisk sikkerhetskontroll betales etter at kontroll er utført.	0	0	0	0%

Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Timepris	For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid jfr. regulativet, skal denne timesatsen benyttes	1 040	1 090	50	5%

Avbrutt arbeid / trukket sak

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre, basert på timepris - dog begrenset oppad til 75 % av satsene skal betales.	Når en tiltakshaver/forslagsstiller/rekvirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr	0	0	0	0% Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der regulativet inneholder detaljerte kriterier for slike forhold. For byggesaker etter kapittel 1 tilbakebetales 30 % av gebyret om saken trekke

Urimelige gebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.	Hvis gebyret er åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, kan fastsatt gebyr justeres forholdsmessig.	0	0	0	0% Enhetsleder Areal- og byutvikling og Næring og miljø har fullmakt til å redusere/øke eller frafalle gebyrene når særlige grunner foreligger, eller dersom gebyrene åpenbart er urimelige.

Ulovlige tiltak og pålegg etter plan- og bygningsloven

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Ulovlige tiltak og pålegg	Ved ulovligheter vil tvangsmulkt etter PBL. § 32-5 eller overtredelsesgebyr etter PBL. § 32-8 bli ilagt.	0	0	0	0%

Gebyr for sakkyndig bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å få gjennomført nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens § 33-1 og § 25-2 andre ledd.	For slik sakkyndig bistand kreves dekning av konsulentutgiftene.	0	0	0	0%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - a. oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Nybygg bolig (alt innenfor bolig)	kr/søknad	24 815	25 880	1 065	4% Boliger m/fellesareal kr 50 pr m ² for fellesarealet. Bygges flere boligbygg på samme eiendom, regnes gebyret pr bygg.

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - a. oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging. Ved flere boenheter, betales et tilleggsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Hybel m/fellesareal	kr/enhet	2 790	2 910	120	4% Boliger m/fellesareal kr 50 pr m ² for fellesarealet. Bygges flere boligbygg på samme eiendom, regnes gebyret pr bygg.
Ren bolig	kr/enhet	7 305	7 620	315	4% Boliger m/fellesareal kr 50 pr m ² for fellesarealet. Bygges flere boligbygg på samme eiendom, regnes gebyret pr bygg.
Øvrige boenheter, for. kvm.: 0 - 50 m ² BRA	kr/enhet	5 275	5 500	225	4% Boliger m/fellesareal kr 50 pr m ² for fellesarealet. Bygges flere boligbygg på samme eiendom, regnes gebyret pr bygg.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Øvrige boenheter, for. kvm.: 51 - m2 BRA	kr/enhet	6 345	6 620	275	4% Boliger m/fellesareal kr 50 pr m ² for fellesarealet. Bygges flere boligbygg på samme eiendom, regnes gebyret pr bygg.

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter satser som framgår av regulativet. Alle gebyrer skal betales etter faktura fra kommunen. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter gjeldende satser.

Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/forslagsstiller/ rekviert, kan det kreves at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes.

Satsene vil normalt bli regulert den 1. januar hvert år i forbindelse med kommunens budsjettbehandling.

Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages til fylkesmannen for saker etter plan- og bygningsloven.

Med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i regulativet (gjelder bl.a. kartsalg), skal det ikke beregnes merverdiavgift av gebyrene. (jf Skattedirektoratets rundskriv av 6. mars 1970 til skatteinspektørene.)

Delesaker

Gebyrene er vedtatt med hjemmel i delingslovens § 5-2 og eierseksjoneringslovens § 7.

Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder for alle delesaker, oppmålingstjenester, seksjoneringsaker m.m. med mindre annet er bestemt under det enkelte kapittel i regulativet.

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, tillegg- eller endringssøknad, melding, rekvisisjon eller bestilling foreligger.

Gebyret skal i hovedregel betales før endelig avgjørelse treffes i en sak, eller en tjeneste utføres.

Gebyrfastsettelse iht. gebyrregulativet er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages. Dette gjelder ikke der det treffes skjønnsmessige avgjørelser.

Kommunens tilsynsplikt er klarere i ny bygningsdel av plan- og bygningsloven. Om lag 10 % av byggesaksgebyret innkreves for tilsyn.

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - g. oppdeling / sammenføring av bruksenheter

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Oppdeling	kr/enhet	3 215	3 355	140	4% Ved oppdeling til flere boenheter betales et tilleggsgebyr tilsvarende satsene under nybygg bolig
Sammenføring	kr/enhet	2 370	2 470	100	4%

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3 - m. behandling av søknad om deling av grunneiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Deling av grunneiendom	kr/søknad	3 315	3 460	145	4%

Seksjonering av eiendommer. Regulativet skal dekke utgifter til kontroll av at vilkårene for seksjonering er til stede, herunder kontroll av tegninger og eventuell befaring

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Tillatelse til seksjonering uten nødvendig befaring, settes til 3 ganger rettsgebyret. Tillatelse til seksjonering med nødvendig befaring, settes til 5 ganger rettsgebyret	kr/eiendom	0	0	0	0%

Delingssaker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Delingssaker	Gebyret betales da vedtak etter plan- og bygningsloven er fattet, men før oppmålingsarbeidet igangsettes.	0	0	0	0%

Seksjoneringsaker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Seksjoneringsaker	Gebyret kan kreves betalt før saksbehandlingen igangsettes.	0	0	0	0%

Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Timepris	For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid jfr. regulativet, skal denne timesatsen benyttes	1 000	1 000	0	0%

Avbrutt arbeid / trukket sak

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Når en tiltakshaver/forslagsstiller/revirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr	Gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre, basert på timepris - dog begrenset oppad til 75 % av satsene skal betales.	0	0	0	0% Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der regulativet inneholder detaljerte kriterier for slike forhold. For byggesaker etter kapittel 1 tilbakebetales 30 % av gebyret om saken trekke

Urimelige gebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen	.Hvis gebyret er åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, kan fastsatt gebyr justeres forhol	0	0	0	0% Enhetsleder Areal- og byutvikling og Næring og miljø har fullmakt til å redusere/øke eller frafalle gebyrene når særlige grunner foreligger, eller dersom gebyrene åpenbart er urimelige.

Ulovlige tiltak og pålegg etter plan- og bygningsloven

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Ulovlige tiltak og pålegg	Ved ulovligheter vil tvangsmulkt etter PBL. § 32-5 eller overtredelsesgebyr etter PBL. § 32-8 bli ilagt.	0	0	0	0%

Gebyr for sakkyndig bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å få gjennomført nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens § 33-1 og § 25-2 andre ledd.	For slik sakkyndig bistand kreves dekning av konsulentutgiftene.	0	0	0	0%

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter satser som framgår av regulativet. Alle gebyrer skal betales etter faktura fra kommunen. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter gjeldende satser.

Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/forslagsstiller/ rekvirent, kan det kreves at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes.

Satsene vil normalt bli regulert den 1. januar hvert år i forbindelse med kommunens budsjettbehandling.

Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages til fylkesmannen for saker etter plan- og bygningsloven og til kommunens klagenemnd for saker etter delingsloven.

Med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i regulativet (gjelder bl.a. kartsalg), skal det ikke beregnes merverdiavgift av gebyrene. (jf Skattedirektoratets rundskriv av 6. mars 1970 til skatteinspektørene.)

Reguleringsplaner

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, tilleggs- eller endringssøknad, melding, rekvisisjon eller bestilling foreligger.

Gebyret skal i hovedregel betales før endelig avgjørelse treffes i en sak, eller en tjeneste utføres.

Gebyrfastsettelse iht. gebyrregulativet er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages. Dette gjelder ikke der det treffes skjønnsmessige avgjørelser.

Kommunens tilsynsplikt er klarere i ny bygningsdel av plan- og bygningsloven. Om lag 10 % av byggesaksgebyret innkreves for tilsyn.

Plansaker og konsekvensutredninger. Reguleringsplan (detaljplan): A. Oppstartsmøte

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Oppstartsmøte	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D	10 885	11 355	470	4%

Plansaker og konsekvensutredninger. Reguleringsplan (detaljplan): B. Beregning etter planavgrensning (arealgebyr)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 5 000 m2	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D	62 325	65 005	2 680	4%
10 001 - 20 000 m2	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D.	96 025	100 155	4 130	4%
5 001 - 10 000 m2	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D.	77 815	81 160	3 345	4%
Mer enn 20 001 m2	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D.	115 885	120 870	4 985	4%

Plansaker og konsekvensutredninger. Reguleringsplan (detaljplan): C. Beregning etter bebyggelsens areal

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 1 000 m2 Tillegg for eks. og ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA.	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D.	9 220	9 615	395	4% Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng. Eksisterende bebyggelse som er regulert tidligere skal ikke regnes med.
1 001 - 5 000 m2 Tillegg for eks. og ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA.	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D.	27 440	28 620	1 180	4% Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng. Eksisterende bebyggelse som er regulert tidligere skal ikke regnes med.
5 001 - 10 000 m2 Tillegg for eks. og ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA.	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D.	47 780	49 835	2 055	4% Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng. Eksisterende bebyggelse som er regulert tidligere skal ikke regnes med.
Mer enn 10 001 m2 Tillegg for eks. og ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA.	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D	61 380	64 020	2 640	4% Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng. Eksisterende bebyggelse som er regulert tidligere skal ikke regnes med.

Plansaker og konsekvensutredninger. Reguleringsplan (detaljplan): D. Planer innenfor sentrumsformål

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Tillegg for planer som helt eller delvis ligger innenfor formål avsatt til sentrumsformål i kommuneplanens arealdel. 25% av samlet gebyr (B + C)	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D	0	0	0	0%

Plansaker og konsekvensutredninger. Reguleringsplan (detaljplan): E. Reguleringspørsmål PBL § 12-8.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Forelegging av planer for planutvalget iht. pbl § 12-8. Gjelder forelegging av reguleringsplaner før planarbeid starter opp. Dette gjelder når reguleringsformålet er i strid med overordnet plan.	20% av arealgebyr, jf. pkt. B.	0	0	0	0%

Plansaker og konsekvensutredninger. Reguleringsplan (detaljplan): F. Tilleggsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Det kan kreves et tilleggsgebyr pr ekstra medgått time dersom digitalisering av plankart og tilpasning av format for innlegging i GIS-database må utføres av kommunen.		0	0	0	0%

Mindre reguleringsendringer A. Grunnegebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Grunnegebyr	Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C.	13 575	14 160	585	4%

Mindre reguleringsendringer B. Beregning etter bebyggelsens areal

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
0 - 500 m2	Tillegg for ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA. Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng.	4 100	4 275	175	4%
501 -1 000 m2	Tillegg for ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA. Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng.	10 835	11 300	465	4%
Mer enn 1001 m2	Tillegg for ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA. Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng.	18 685	19 490	805	4%

Mindre reguleringsendringer C. Tilleggsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Det kan kreves et tilleggsgebyr pr ekstra medgått time dersom digitalisering av plankart og tilpasning av format for innlegging i GIS-database må utføres av kommunen.	kr/time	1 010	1 055	45	4% Prisene over forutsetter administrativt vedtak på delegert myndighet uten høring.
Høring og politisk behandling	kr/time	0	0	0	0% Hvis det er nødvendig med høring blir det tillegg på 50 % på samlet gebyr (sum av A + B). Hvis det kreves politisk behandling blir det tillegg på 100 % på samlet gebyr (sum A+ B)

Konsekvensutredning KU

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
75 % av sats for reguleringsplan	Høy sats – når KU-prosessen kjøres separat	0	0	0	0% Behandling av konsekvensutredning (KU) i de tilfeller der kommunen er ansvarlig myndighet:

Planforslag og konsekvensutredninger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
50 % av sats for reguleringsplan	Gebyret for reguleringsplaner og konsekvensutredninger innbetales når sakene legges ut til offentlig ettersyn. For mindre reguleringsendringer skal gebyret faktureres når vedtak fattes.	0	0	0	0%

Timepris

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Timepris	For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid jfr. regulativet, skal denne timesatsen benyttes	1 000	1 000	0	0%

Avbrutt arbeid / trukket sak

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Når en tiltakshaver/forslagsstiller/revirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr	Gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre, basert på timepris - dog begrenset oppad til 75 % av satsene skal betales.	0	0	0	0% Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der regulativet inneholder detaljerte kriterier for slike forhold. For byggesaker etter kapittel 1 tilbakebetales 30 % av gebyret om saken trekke

Urimelige gebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.	Hvis gebyret er åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, kan fastsatt gebyr justeres forholdsmessig.	0	0	0	0% Enhetsleder Areal- og byutvikling og Næring og miljø har fullmakt til å redusere/øke eller frafalle gebyrene når særlige grunner foreligger, eller dersom gebyrene åpenbart er urimelige.

Ulovlige tiltak og pålegg etter plan- og bygningsloven

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Ulovlige tiltak og pålegg	Ved ulovligheter vil tvangsmulkt etter PBL. § 32-5 eller overtredelsesgebyr etter PBL. § 32-8 bli ilagt.	0	0	0	0%

Gebyr for sakkyndig bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å få gjennomført nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens § 33-1 og § 25-2 andre ledd.	For slik sakkyndig bistand kreves dekning av konsulentutgiftene.	0	0	0	0%

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter satser som framgår av regulativet. Alle gebyrer skal betales etter faktura fra kommunen. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter gjeldende satser.

Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/forslagsstiller/ rekvirent, kan det kreves at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes.

Satsene vil normalt bli regulert den 1. januar hvert år i forbindelse med kommunens budsjettbehandling.

Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages til fylkesmannen for saker etter plan- og bygningsloven og til kommunens klagenemnd for saker etter delingsloven.

Med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i regulativet (gjelder bl.a. kartsalg), skal det ikke beregnes merverdiavgift av gebyrene. (jf Skattedirektoratets rundskriv av 6. mars 1970 til skatteinspektørene.)

Vaksinasjon

I forbindelse med vaksinasjon ved utenlandsopphold og andre typer vaksiner, som ikke er inkludert i det nasjonale vaksineprogrammet, betales et gebyr pr konsultasjon. Pris på vaksine kommer i tillegg og varierer ut fra kostnad.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Konsultasjon student og barn over 6 år	kr/gang	80	85	5	6%
Konsultasjon voksen	kr/gang	165	170	5	3%
Resept	kr/resept	70	75	5	7%

Hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester

Kongsvinger kommune følger "Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester" gitt i medhold av helse- og omsorgstjenesteloven.

Kommunen kan selv fastsette regler for betaling av egenandel og betalingssatser for praktisk bistand og opplæring etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr.6 bokstav b, herunder for brukerstyrt personlig assistanse, som ikke er helsetjenester.

Hjemmeboende i Kongsvinger kommune har tilbud om å få tilkjørt ferdige middags-porsjoner. Det faktureres ikke for transport. Prisen for middag er beregnet ut fra selvkost.

Det er ikke anledning til å kreve egenandel for helsetjenester i hjemmet, avlastningstiltak, støttekontakt eller omsorgslønn.

For husstander med inntekt inntil 2G er det maksimalt anledning til å kreve egenandel inntil kr. 220,- pr. mnd. Til grunn for fastsetting av utgiftstaket legges G pr. 1. januar i det aktuelle året.

Kongsvinger kommune har en abonnementsordning for tjenesten der betalingssatsene er inntektsgradert. Betalingen beregnes på grunnlag av husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag.

1G utgjør pr. 1. mai 2022 kr 111 477,-.

Hjemmetjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
2 G - 3 G fra 222 954,- til 334 430,-	kr/mnd	990	1 035	45	5% Abonnementspris
3 G - 4 G fra 334 431,- til 445 907,-	kr/mnd	1 640	1 710	70	4% Abonnementspris
Inntil 2 G fra 0,- til 222 953,-	kr/mnd	220	220	0	0% Abonnementspris
Over 4 G fra 445 908,-	kr/mnd	3 440	3 590	150	4% Abonnementspris
Timepris	kr/time	355	370	15	4%

Inntil 2 G fra 0,- til 222 953,-

Justeres i henhold til forskrift

Middag til hjemmeboende

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Middag alle dager + dessert røde dager	kr/porsjon str 7,5 mj	65	70	5	8%
Middag alle dager + dessert røde dager	kr/porsjon str 9 mj	80	88	8	10%
Middag alle dager + dessert røde dager	kr/porsjon str 10,5 mj	100	110	10	10%

Vask av tøy

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Vask av tøy	kr/kilo	50	55	5	10% Tøyet vaskes ved kommunalt vaskeri. Brukeren blir ikke fakturert for frakt av tøyet.

Husleie bofellesskap, bo- og servicesenter

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Husleie Heberheimen bofellesskap, leilighet 17 kvm	kr/mnd	3 030	3 160	130	4%
Husleie Heberheimen bofellesskap, leilighet 28 kvm	kr/mnd	4 545	4 740	195	4%
Husleie Hov bofellesskap, leilighet ca 22 m2	kr/mnd	4 940	5 150	210	4%
Husleie Hov bofellesskap, leilighet ca 31 m2	kr/mnd	5 585	5 825	240	4%
Husleie Hov bofellesskap, leilighet ca 39 m2	kr/mnd	6 595	6 880	285	4%
Husleie psykiatribolig Lierrasta, leilighet ca 37 m2	kr/mnd	7 185	7 495	310	4%
Husleie psykiatribolig Lierrasta, leilighet ca 43 m2	kr/mnd	9 255	9 655	400	4%

Mat Holt HDO, Hov bofellesskap og Heberheimen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Måltids-"pakke" bestående av frokost, middag og kveldsmat	kr/mnd	3 380	3 525	145	4%

Trygghetsalarm

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Standard digital alarm	kr/mnd	265	275	10	4% Beløpet er eks. mva.
Standard digital alarm m/GPS	kr/mnd	580	605	25	4% Beløpet er eks. mva.
Standard digital alarm som helsetjeneste	kr/mnd	0	0	0	0% Gratis

Institusjon - Helse- og omsorgstjenester

Kongsvinger kommune følger gjeldende forskrift fastsatt av Stortinget som omfatter både langtidsopphold og korttidsopphold. Ved endringer i forskrift, vil satsene bli endret tilsvarende i kommunens betalingsregulativ. Egenandelen skal ikke overstige reelle oppholdsutgifter for pasientene (nettoutgift pr sykehjem/antall plasser).

Kommunen gir fradrag i betaling for institusjonsplass for å kunne dekke boutgifter (husleie, strøm, kommunale avgifter, forsikring) i egen bolig ved tildeling av fast plass i sykehjem. Dersom beboer har hjemmeboende ektefelle halveres beløpene.

Alle fradrag det søkes om må dokumenteres.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dag eller nattopphold i institusjon	kr/opphold	105	105	0	0%
Egenbetaling for korttidsopphold - maksimalsatser	kr/døgn	185	185	0	0%
Fradrag for å dekke boutgifter i egen bolig	kr/mnd	1 500	1 500	0	0% Fradrag gis maks 3 mnd og må dokumenteres

Dag eller nattopphold i institusjon

Reguleres i forskrift

Egenbetaling for korttidsopphold - maksimalsatser

Reguleres i forskrift

Frادrag for å dekke boutgifter i egen bolig

Reguleres i forskrift

Det betales ikke egenandel for opphold som primært ytes for å avlaste pårørende i deres omsorgsoppgaver. Det betales ikke egenandel for døgnplasser som kommunen oppretter for å sørge for tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp.

Dagsenter

Det er etablert en abonnementsordning vedrørende betaling for opphold, mat og skyss ved dagsenter. Kostnader knyttet til tiltak som turer og arrangement utover dette, betaler brukerne selv.

Det skal betales en fast pris pr besøk. Prisene er de samme for Langeland, Holt og Roverud.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Dagsenter frivilligheten	kr/besøk	75	80	5	7% Kaffe og kake
Frokost og middag	kr/besøk	165	182	17	10% abonnementspris
Frokost, middag og transport	kr/besøk	215	225	10	5% abonnementspris

Skjenking, alkohol og tobakk

Avgiftene på området fastsettes i henhold til Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. av 8. juni 2005. Ved endringer i forskrift, vil satsene bli endret tilsvarende i kommunens betalingsregulativ.

Det innhentes/avleveres omsetningsoppgave fra salgs- og skjenkesteder en gang pr. år som danner grunnlag for gebyrberegning.

Alle virksomheter som selger tobakk er fra 01.01.2018 pliktige til å registrere seg i Tobakksalgsregisteret, både detaljister og grossister. Dette inkluderer også salg av e-sigaretter, gjennomføyllingsbeholdere, urtebaserte røykeprodukter og andre tobakksurrogater.

Registreringen er kostnadsfri, men alle registrerte virksomheter må betale et årlig tilsynsgebyr. Kommunestyret vedtok den 12.4.2018(KS- 031/18) at det innføres et årlig tilsynsgebyr for registrerte salgssteder for tobakksvarer og surrogater, og et engangsgebyr for midlertidige salgssteder, jf tobakksalgsforskriftens § 24.

Salg og skjenking av alkohol

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Ambulerende skjenkeavgift	kr/gang	420	440	20	5%
Avleggelse av kunnskapsprøve etter alkoholloven	kr/prøve	400	400	0	0%
Avleggelse av kunnskapsprøve etter serveringsloven	kr/prøve	400	400	0	0%
Bevillingsgebyr for salg	minimum kr/år	1 850	1 960	110	6% Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere.
Bevillingsgebyr for skjenking	minimum kr/år	5 800	6 100	300	5% Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere.
Salgsbevilling av alkoholholdig drikk gruppe 1	kr/liter	0,23	0,24	0,01	4,35%
Salgsbevilling av alkoholholdig drikk gruppe 2	kr/liter	0,65	0,69	0,04	6,15%
Skjenkebevilling av alkoholholdig drikk gruppe 1	kr/liter	0,54	0,57	0,03	5,56%
Skjenkebevilling av alkoholholdig drikk gruppe 2	kr/liter	1,41	1,49	0,08	5,67%
Skjenkebevilling av alkoholholdig drikk gruppe 3	kr/liter	4,65	4,92	0,27	5,81%

Salg av tobakk og tobakksurrogater

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Midlertidige salgssteder for tobakksvarer og tobakksurrogater	Engangsgebyr	1 370	1 370	0	0%
Tilsynsavgift for salgssteder for tobakksvarer og surrogater.	kr/år	5 120	5 420	300	6%

Kongsvinger kommune følger gjeldende forskrift. Ved endringer i forskrift, vil satsene bli endret tilsvarende. Kommunestyret kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere.

Innfordring og innfordringsomkostninger

På vegne av Kongsvinger kommune vil Kreditorforeningen Øst SA ha ansvaret for oppfølging av ubetalte krav (ekstern inkasso). Omkostninger kan bli belastet i henhold til inkassoloven § 17 med satser gitt av Finansdepartementet.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Ved for sen betaling vil forsinkelsesrente påløpe i henhold til forsinkelsesrenteloven §§ 2 og 3.	forsinkelsesrente	0,0	0,0	0,0	0,0% Forsinkelsesrente er per 01.07.2023 på 11,75%. Renten justeres i henhold til forskriften hvert halvår med virkning 1.1. og 1.7. Satsen reguleres i henhold til enhver tid gjeldende satser.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten faktureres månedlig fra og med 1. juli 2023.

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Næring	o/oo	3,2 o/oo	4,2 o/oo		
Skattesats for bolig- og fritidseiendommer	o/oo	3,2 o/oo	4,0 o/oo		
Særskilt grunnlag (frittatt produksjonsutstyr/ installasjoner som avskrives over 7 år)	o/oo	2,2 o/oo	2,2 o/oo		
Tomter	o/oo	3,2 o/oo	6,2 o/oo		

Renovasjonsgebyr

Gebyrene skal dekke kostnadene ved gjennomføring av renovasjonsordningen og faktureres månedlig fra 1. juli 2023. Glåmdal Interkommunale Renovasjonsselskap IKS leverer tjenesten.

Gebyrene er behandlet av styret i GIR, som tilrår nye satser overfor Kommunestyret.

Normalabonnement

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Grunnbeløp	kr/år	2 975	3 155	180	6%

Redusert abonnement

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Fradrag	kr/år	-200	-204	-4	2%

Utvidet abonnement

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
360 liter restavfall (tillegg)	kr/år	268	274	6	2%

Fellesløsning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Fradrag	kr/år	-352	-359	-7	2%

Hjemmekompostering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Matavfall	kr/år	-200	-204	-4	2%

Hentetillegg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
101-500 meter	kr/år	1 200	1 225	25	2%
11-20 meter	kr/år	250	255	5	2%
21-50 meter	kr/år	500	511	11	2%
501-1000 meter	kr/år	1 800	1 838	38	2%
51-100 meter	kr/år	900	919	19	2%
Over 1001 meter	kr/år	2 400	2 450	50	2%

Hytter og fritidsboliger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Hytter og fritidsboliger	kr/år	1 145	1 445	300	26%

Storforbruker

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Etter avtale	kr/år	0	0	0	0%

Etter avtale

Storforbruker: Storforbruker er en abonnent som på bakgrunn av avfallets karakter og mengde må ha en ordning som avviker seg fra en normalabonnent. Dette er f.eks skoler, gamle hjem og lignende. For Storforbrukere gjelder egne priser. Kontakt GIR for mer informasjon. Kommunen tar administrasjonsgebyr på kr 170,- for storforbruker.

Flere tillegg og fradrag kan kombineres. Alle priser tillegges 25 % mva.

Brann- og feiertjenester

Faktureres fra GBI

Tilkobling Alarmsentral brann Innlandet (110) faktureres fra 110-sentralen.

Leie av mannskaper, materiell og utstyr fra GBI

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Armatyr og småverktøy, leie	kr/dag	331	355	24	7%
Bronto + mannskap	kr/time	1 500	2 500	1 000	67%
Båt, leieavgift + mannskap	kr/time	810	865	55	7%
Lensepumpe, leie	kr/time	155	165	10	6%
Mannskap 06:00 - 16:00	kr/time	673	715	42	6%
Mannskap 16:00 - 21:00	kr/time	1 016	1 070	54	5%
Mannskap 21:00 - 06:00, søn- og helligdager	kr/time	1 337	1 430	93	7%
Motorsag, leie	kr/time	210	230	20	10%
Motorsprøyte, leie	kr/time	481	515	34	7%
Slanger, leie	kr/dag	331	355	24	7%
Slukkeøvelse/kurs	kr/person	600	600	0	0% For grupper avtales pris etter antall påmeldte
Tankbil + mannskap	kr/time	810	865	55	7%
Tankbil, leieavgift pr. time bedrifter	fastsettes etter avtale	0	0	0	0%
Tankbil, leieavgift pr. time drikkevann inkl. mannskap	kr/time	810	810	0	0%
Vannsuger, leie	kr/time	155	165	10	6%
Øvrige kurs og øvelser fastsettes etter avtale		0	0	0	0%

Kurs i regi av GBI

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Forebyggende kurs/brannvernlederkurs	kr/person	3 110	3 310	200	6% Øvrige kurs og øvelser fastsettes etter avtale
Slukkeøvelser / kurs pr person	kr / person	600	640	40	7%
Varme arbeider	kr/person	2 100	2 250	150	7% Øvrige kurs og øvelser fastsettes etter avtale

Slukkeøvelser / kurs pr person

For grupper avtales pris etter antall påmeldte. Øvrige kurs og øvelser fastsettes etter avtale.

Feiing og tilsyn

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Feiing ekstra pipeløp	kr/år	260	310	50	19%
Gebyr for tilsyn i bolig uten ildsted	kr/tilsyn	400	430	30	8%
Tilsyn og feiing i fritidsboliger	kr/gang	800	1 200	400	50% Faktureres etterskuddsvis etter varsling
Årsgebyr feiing og tilsyn	kr/år	520	620	100	19%

Unødig alarm

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Heisalarm	kr/alarm	5 305	5 305	0	0%
Unødig alarm næring hverdager 07:00 - 21:00	kr/alarm	5 305	5 650	345	7%
Unødig alarm næring hverdager 21:00 - 07:00	kr/alarm	10 610	11 300	690	7%
Unødig alarm privat, deltidsbrannvesen	5,7 * rettsgebyret	7 085,10	0,00	-7 085,10	-100,00% Unødig alarm grunnet manglende vedlikehold / uaktsomhet
Unødig alarm privat, heltidsbrannvesen	3,26 * rettsgebyret	4 052,18	0,00	-4 052,18	-100,00% Unødig alarm grunnet manglende vedlikehold / uaktsomhet
Utrykning til ulovlig brenning	Kostnad for medgått tid forbruk av ressurser	0	0	0	0%

Unødig alarm privat, deltidsbrannvesen

Rettsgebyr gjeldende fra 01.01.2024 legges inn når det er fastsatt.

Unødig alarm privat, heltidsbrannvesen

Rettsgebyr gjeldende fra 01.01.2024 legges inn når det er fastsatt.

Tilkobling Alarmsentral brann Innlandet (110)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1. Brannalarm, prisgruppe 1	Kr/kvartal	900	900	0	0%	Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann / sprinkler o.l.
10. heisalarm, prisgruppe 10	kr/kvartal/heis	451	451	0	0%	Gjelder bygg der det er overført andre alarmer til 110 sentralen
11. Tilknytningsgebyr brannalarm / heisalarm	kr/tilknytning	2 800	2 800	0	0%	
12. Tilknytningsgebyr heisalarm for heis nr. 2 og flere	kr/heis	1 400	1 400	0	0%	
13. Endringsgebyr	kr/endring	1 120	1 120	0	0%	Eierskifte, konvertering av alarmsender, endring av innganger / tillegg av innganger
2. Brannalarm, prisgruppe 2	kr/kvartal	1 790	1 790	0	0%	Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann / sprinkler o.l.
3. Brannalarm, prisgruppe 3	kr/kvartal	2 690	2 690	0	0%	Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann / sprinkler o.l.
4. Brannalarm, prisgruppe 4	kr/kvartal	3 585	3 585	0	0%	Gjelder bruk av inntil 15 innganger på alarmsender for brann / sprinkler o.l.
5. Brannalarm, prisgruppe 5	kr/kvartal	4 486	4 486	0	0%	Gjelder bruk av inntil 15 innganger på alarmsender for brann / sprinkler o.l.
6. Brannalarm privatboliger / leiligheter, prisgruppe 6	kr/kvartal	1 211	1 211	0	0%	Brannalarm inkl. en tilleggsalarm
7. Brannalarm, gårdsbruk / landbrukseiendom, prisgruppe 7	kr/kvartal	1 010	1 010	0	0%	uavhengig av antall innganger
8. Innbruddsalarm, prisgruppe 8	kr/kvartal/bygg	451	451	0	0%	Kunden må ha brannalarm fra før, og selv ha system for å rykke ut på alarm
9. Heisalarm, prisgruppe 9	kr/kvartal/heis	900	900	0	0%	Gjelder bygg som ikke har andre alarmer tilkoblet 110 sentralen.
Kvartalsvis innbrudd, gjelder avtaler inngått før 01.01.2016	Kr/avtale	Utgår	Utgår			Etter avtale

1. Brannalarm, prisgruppe 1

Bygg med bruksareal (BRA) inntil 300 m2

2. Brannalarm, prisgruppe 2

Bygg med bruksareals (BRA) på 300m²- 500m² Kirkebygg, barnehage, privateid samfunnshus/ forsamlingslokaler Skoler med bruksareal (BRA) under 5000m² Sykehjem/institusjoner med mindre enn 100 senger Næringsbygg med overnatting mindre enn 50 senger Leilighetsbygg/blokker med bruksareal inntil 1200m², gjelder ved detekterte fellesarealer Politi-/ambulanse-/brannstasjoner, rådhus/kommunehus og tinghus/rettsbygninger Omsorgsboliger med mindre enn 20 leiligheter

3. Brannalarm, prisgruppe 3

Bygg med bruksareal (BRA) på 500m²-1200m² Inntil 2 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 1200m² Skoler med samlet bruksareal (BRA) over 5000m² Sykehjem/institusjoner med mer enn 100 senger Næringsbygg med overnatting med 50 senger eller mer Leilighetsbygg/blokker med bruksareal (BRA) på 1200m²-7500m² Omsorgsboliger med 20- 50 leiligheter Private leilighetsbygg i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med 20-50 leiligheter

4. Brannalarm, prisgruppe 4

Bygg med bruksareal (BRA) på 1200m²-7500m² Inntil 3 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 7500m² Omsorgsboliger med mer enn 50 leiligheter Private leilighetsbygg i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med 20-50 leiligheter

5. Brannalarm, prisgruppe 5

Kjøpesenter med mer enn 20 butikker Storindustri med bruksareal (BRA) over 7500m² Sykehus Inntil 4 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 7500m² Leilighetsbygg/blokker med næring sammen med mer enn 20 leiligheter, gjelder detekterte felles arealer Borettslag/sameie i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med mer enn 50 leiligheter.

Fyrverkeri

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
For 1. gangs kontroll. Dekker 1. gangs kontroll av lokalene og 1. tilsyn i forbindelse med salg	kr/stk	1 032	1 100	68	7%
For behandling av egenmelding	kr/melding	826	880	54	7%
For kontroll utover 1. gangs kontroll	kr/stk	826	880	54	7%
Gebyr for første gangs søknad hvor all dokumentasjon ligger med	kr/stk	1 550	1 650	100	6%
Ved mangelfull søknad	kr/stk	1 860	1 980	120	6%

Besøk av Bjørnis

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Besøk av Bjørnis	Etter avtale	0	0	0	0%

Alle priser tillegges 25 % merverdiavgift.

Alle priser indeksreguleres årlig, neste 01.01.25.

Rabattsatser for storkunder tilknyttet 110-santralen:

Kunder med 5 objekt adresser eller flere gis 15 % rabatt

Gjelder ikke tilknytningsgebyr, endringsgebyr og gebyrer ved unødig alarm

Det kreves nøkkelbokssafe hos alle våre alarmkunder, nøkkelbokssafe må ha egen alarminngang og er inkludert i brannalarm.

Satsene gjelder fra 01.01.2023, forutsatt godkjenning i eierkommunene.

Vann, avløp og septik

Gebyrene skal dekke kostnadene ved gjennomføring av ordningen og faktureres månedlig fra og med 1. juli 2023, og 2 ganger 1. halvår. GIVAS IKS leverer tjenesten.

Årsgebyr avløp = abonnementsgebyr + forbruksgebyr.

Abonnementsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Avløp	kr/år	1 400	1 400	0	0%
Avløp, risikoabonnement	kr/år	4 000	4 000	0	0%
Vann	kr/år	1 600	1 600	0	0%
Vann, risikoabonnement	kr/år	4 000	4 000	0	0%

Avløp, risikoabonnement

En risikoabonnet er en abonnet som håndterer væsker som inneholder smittestoffer og/eller kjemikalier som utgjør en risiko for å forurense drikkevannet, og/eller forurensningsmessig avviker fra vanlig kommunalt husholdningsavløp.

Vann, risikoabonnement

En risikoabonnet er en abonnet som håndterer væsker som inneholder smittestoffer og/eller kjemikalier som utgjør en risiko for å forurense drikkevannet, og/eller forurensningsmessig avviker fra vanlig kommunalt husholdningsavløp.

Forbruksgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Avløp etter areal, bolig	kr/m ² BRA	34,35	34,35	0,00	0,00%
Forbruksgebyr, avløp	kr/m ³	22,90	22,90	0,00	0,00%
Forbruksgebyr, avløp etter areal, fritidsbolig	kr/m ² BRA	17,18	17,18	0,00	0,00%
Vann	kr/m ³	23,60	23,60	0,00	0,00%
Vann etter areal, bolig	kr/m ² BRA	35,40	35,40	0,00	0,00%
Vann etter areal, fritidsbolig	kr/m ² BRA	17,70	17,70	0,00	0,00%

Tilknytningsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Avløp, boenhet / fritidsbolig	kr/stk	9 000	9 000	0	0% Lav sats
Avløp, boenhet / fritidsbolig	kr/stk	34 000	34 000	0	0% Høy sats
Avløp, næringsbygg / offentlige bygninger	kr/m2 BRA	90	90	0	0% Lav sats
Vann, boenhet / fritidsbolig	kr/stk	9 000	9 000	0	0% Lav sats
Vann, boenhet / fritidsbolig	kr/stk	34 000	34 000	0	0% Høy sats
Vann, næringsbygg / offentlige bygninger	kr/m2 BRA	90	90	0	0% Lav sats

Avløp, boenhet / fritidsbolig

Tilknytningsgebyr, lav sats: Eiendommer som knyttes til eksisterende ledningsnett, der det er betalt refusjon (anleggsbidrag), eller der utbygger har stått for opparbeidelseskostnadene av ledningsnett.

Avløp, boenhet / fritidsbolig

Tilknytningsgebyr, høy sats: Eiendommer som tilknyttes vann og/eller avløp i forbindelse med utvidelse av offentlig ledningsnett, eller der tilknytningen krever ekstra høye kostnader. Høy sats kan erstattes med lav sats ved frivillig innbetaling av refusjon (anleggsbidrag) eller ved at utbygger står for opparbeidelseskostnadene av ledningsnett. Det skal ikke beregnes mva. på eventuelt anleggsbidrag.

Vann, boenhet / fritidsbolig

Tilknytningsgebyr, lav sats: Eiendommer som knyttes til eksisterende ledningsnett, der det er betalt refusjon (anleggsbidrag), eller der utbygger har stått for opparbeidelseskostnadene av ledningsnett.

Vann, boenhet / fritidsbolig

Tilknytningsgebyr, høy sats: Eiendommer som tilknyttes vann og/eller avløp i forbindelse med utvidelse av offentlig ledningsnett, eller der tilknytningen krever ekstra høye kostnader. Høy sats kan erstattes med lav sats ved frivillig innbetaling av refusjon (anleggsbidrag) eller ved at utbygger står for opparbeidelseskostnadene av ledningsnett. Det skal ikke beregnes mva. på eventuelt anleggsbidrag.

Vannpost

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Hytter	kr/år	2 400	2 400	0	0%

Vannmåler

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Avlesing etter purring	kr/stk	700	700	0	0%
Bytting av frosne vannmålere, inkl. montering	kr/stk	1 500	1 500	0	0%
Kontroll	kr/stk	1 500	1 500	0	0%
Leie	kr/år	250	250	0	0%

Septiktømming

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Bestilt- /tilleggstømming	kr/m ³	548	548	0	0%
Bestilt- /tilleggstømming, gråvannstank	kr/m ³	274	274	0	0%
Slamavskiller for gråvann, tømming hvert 2. år	kr/år	548	548	0	0% Satser for tømming av slamavskillere gjelder inntil 4m ³ . Volum ut over dette tilleggsfaktureres.
Slamavskiller fritidsbolig, tømming hvert 4. år	kr/år	548	548	0	0% Satser for tømming av slamavskillere gjelder inntil 4m ³ . Volum ut over dette tilleggsfaktureres.
Slamavskiller, tømming hvert år	kr/år	2 190	2 190	0	0% Satser for tømming av slamavskillere gjelder inntil 4m ³ . Volum ut over dette tilleggsfaktureres.
Tette tanker	kr/m ³	329	329	0	0%

Stoppekran

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
Påvisning av privat stoppekran, hasteoppdrag	pr/oppmøte	1 500	1 500	0	0%
Påvisning av privat stoppekran, innen 4 dager	kr/oppmøte	500	500	0	0%

Ledningsnett

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i kr	Endring i Merknad %
1. gangs påvisning av ledningsnett, innen 4 dager	pr/oppmøte	Gratis	Gratis		
2. gangs påvisning av ledningsnett, innen 4 dager	pr/oppmøte	1 500	1 500	0	0%
Påvisning av ledningsnett, hasteoppdrag	pr/oppmøte	2 000	2 000	0	0%

Alle priser tillegges 25 % mva